

Załącznik do

Uchwały Nr 340/20

Zarządu Województwa Łódzkiego

z dnia 14 kwietnia 2020 r.

**Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020**

14 kwietnia 2020 r.

Spis treści

I. Ogólny opis programu operacyjnego i głównych warunków realizacji	3
II. Opis poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań	11
Oś Priorytetowa I Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy	11
Oś priorytetowa II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	23
Oś priorytetowa III Transport	45
Oś priorytetowa IV Gospodarka niskoemisyjna	67
Oś priorytetowa V Ochrona środowiska	93
Oś priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu	114
Oś priorytetowa VII Infrastruktura dla usług społecznych	137
Oś priorytetowa VIII Zatrudnienie	168
Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne	188
Oś priorytetowa X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie	213
Oś priorytetowa XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności	237
Oś priorytetowa XII Pomoc Techniczna	261
III. Indykatory plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR)	272
IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji	277
V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji RPO WŁ na lata 2014-2020	299
Słowniczek pojęć i skrótów	305
Załączniki	322
Załącznik nr 1 – Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych	322
Załącznik nr 2 – Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań	322
Załącznik nr 3 – Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań	322
Załącznik nr 4 – Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego	322
Załącznik nr 5 – Zasady kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (EFRR)	322

I. Ogólny opis programu operacyjnego i głównych warunków realizacji

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (RPO WŁ na lata 2014-2020) opracowany został na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (zwanego dalej rozporządzeniem ogólnym), a także na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (zwanej dalej ustawą wdrożeniową). Program został przyjęty przez Komisję Europejską decyzją z dnia 18 grudnia 2014 r.

RPO WŁ na lata 2014-2020 odpowiada na kluczowe wyzwania rozwojowe regionu, przyczyniając się jednocześnie do realizacji celów Umowy Partnerstwa i włączając się w realizację celów Strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020. RPO WŁ na lata 2014-2020 kieruje wsparcie na obszary istotne dla rozwoju województwa, w szczególności koncentrując środki na dziedzinach, w których region charakteryzuje się największym odchyleniem od celów krajowych strategii Europa 2020, przy uwzględnieniu regionalnego potencjału, a także zapewnia realizację wymaganych przez Komisję Europejską poziomów alokacji na cele tematyczne (ring-fencing). Interwencja Programu obejmuje swoim zasięgiem obszar całego województwa łódzkiego.

RPO WŁ na lata 2014-2020 jest programem dwufunduszowym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Dwufunduszowość programu umożliwi zaplanowanie kompleksowej interwencji zmierzającej do osiągnięcia celów rozwojowych województwa, co przyczyni się do zwiększenia komplementarności i efektywności wsparcia oraz ściślejszego strategicznego powiązania ze sobą projektów infrastrukturalnych i projektów miękkich. Takie podejście sprzyja również silniejszym powiązaniom i koordynacji działań.

RPO WŁ na lata 2014-2020 składa się z dwunastu monofunduszowych osi priorytetowych:

- **Oś priorytetowa I *Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy***, w ramach której wsparcie służyć będzie zwiększeniu urynkowania działalności badawczo-rozwojowej sektora nauki oraz wzrostowi liczby innowacyjnych przedsiębiorstw w regionie, a także upowszechnieniu współpracy sfery nauki i biznesu.
- **Oś priorytetowa II *Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka***, zakładająca dofinansowanie przedsięwzięć przyczyniających się do ułatwienia przedsiębiorstwom dostępu do wiedzy na temat rynku, innowacyjności i prowadzenia działalności gospodarczej, dostosowania otoczenia gospodarczego do potrzeb potencjalnych inwestorów, wzrostu poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP, realizacji innowacyjnych inwestycji przez MŚP, wpływających na zwiększenie konkurencyjności i rozwój przedsiębiorstw w województwie łódzkim.
- **Oś priorytetowa III *Transport***, w ramach której wdrażane będą inwestycje umożliwiające stworzenie w województwie łódzkim sprawnego, bezpiecznego i niskoemisyjnego systemu publicznego transportu zbiorowego oraz zapewniające zwiększenie dostępności transportowej województwa w ruchu drogowym i kolejowym, a także rozwój sektora usług logistycznych i transportu multimodalnego.

- **Oś priorytetowa IV Gospodarka niskoemisyjna** umożliwi zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych i wspieranie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, co przyczyni się do poprawy efektywności wykorzystania i oszczędzania zasobów surowców energetycznych, obniżenia zużycia energii oraz poprawy stanu środowiska poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do atmosfery.
- **Oś priorytetowa V Ochrona środowiska**, której wsparcie służyć będzie zapobieganiu zagrożeniom związanym ze zmianami klimatu i minimalizowaniu ich skutków, ograniczeniu składowania odpadów, poprawie jakości wód powierzchniowych i zapobieganiu odprowadzania zanieczyszczeń do wody i gruntów, ochronie różnorodności biologicznej w regionie.
- **Oś priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu** zakłada wspieranie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i zwiększenia partycypacji w kulturze na terenie województwa łódzkiego, a także wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych regionu dla rozwoju gospodarki turystycznej i kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych.
- **Oś priorytetowa VII Infrastruktura dla usług społecznych**, w ramach której realizowane będą przedsięwzięcia służące rozwojowi i zwiększeniu dostępności e-usług sektora publicznego, podniesieniu jakości i dostępu do usług zdrowotnych, opieki społecznej, żłobkowej i edukacji.
- **Oś priorytetowa VIII Zatrudnienie**, której interwencja zakładająca wsparcie dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo, w tym zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, przyczyni się do wzrostu zatrudnienia i przedsiębiorczości w regionie oraz działania mające na celu utrzymanie poziomu zatrudnienia w związku z zagrożeniem epidemicznym z powodu COVID-19.
- **Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne** zakłada wsparcie w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz poprawę dostępu do usług społecznych i zdrowotnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby w regionie, a także wsparcie bezpieczeństwa zdrowotnego na terenie województwa łódzkiego w związku z zagrożeniem epidemicznym/stanem epidemii z powodu COVID-19 oraz rozwój ekonomii społecznej.
- **Oś priorytetowa X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie** przyczyni się do wzrostu szans na zatrudnienie i utrzymania zatrudnienia poprzez umożliwienie łączenia życia zawodowego z prywatnym, poprawy adaptacyjności przedsiębiorstw i ich pracowników do zmian, a także wdrożenia programów zdrowotnych mających wpływ na utrzymanie i przedłużenie aktywności zawodowej mieszkańców regionu.
- **Oś priorytetowa XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności** umożliwi zwiększenie uczestnictwa dzieci w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, rozwój kompetencji kluczowych uczniów, podniesienie kompetencji osób dorosłych w obszarze TIK i języków obcych, poprawę zdolności do zatrudnienia absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz dostosowanie kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb regionalnego rynku pracy.
- **Oś priorytetowa XII Pomoc Techniczna** służąca zapewnieniu systemu skutecznej i efektywnej realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Wszystkie przedsięwzięcia wdrażane w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 zgodne będą ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020.

Ogólne informacje dotyczące sposobu finansowania oraz metody obliczania wkładu Funduszu

Całkowita alokacja środków Unii Europejskiej na realizację RPO WŁ na lata 2014-2020 wynosi 2 256 049 115 EUR, z tego 1 621 433 387 EUR (71,87%) to środki EFRR, a 634 615 728 EUR (28,13%) – EFS. Uwzględniając szacunkowe zaangażowanie środków krajowych (publicznych i prywatnych), wynoszące 398 126 320 EUR, ogółem w ramach Programu zostaną sfinansowane przedsięwzięcia o wartości 2 654 175 435 EUR.

Podział środków EFRR oraz EFS na poszczególne osie kształtuje się następująco:

Lp.	Numer i nazwa Osi Priorytetowej	Alokacja (EUR)	Fundusz
1.	Oś priorytetowa I <i>Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy</i>	130 397 888 EUR	EFRR
2.	Oś priorytetowa II <i>Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka</i>	304 056 927 EUR	EFRR
3.	Oś priorytetowa III <i>Transport</i>	421 178 931EUR	EFRR
4.	Oś priorytetowa IV <i>Gospodarka niskoemisyjna</i>	249 424 556EUR	EFRR
5.	Oś priorytetowa V <i>Ochrona środowiska</i>	82 664 638 EUR	EFRR
6.	Oś priorytetowa VI <i>Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu</i>	276 611 137EUR	EFRR
7.	Oś priorytetowa VII <i>Infrastruktura dla usług społecznych</i>	157 099 310EUR	EFRR
8.	Oś priorytetowa VIII <i>Zatrudnienie</i>	145 300 601 EUR	EFS
9.	Oś priorytetowa IX <i>Włączenie społeczne</i>	159 915 626EUR	EFS
10.	Oś priorytetowa X <i>Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie</i>	115 486 570 EUR	EFS
11.	Oś priorytetowa XI <i>Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności</i>	131 895 690 EUR	EFS
12.	Oś Priorytetowa XII <i>Pomoc techniczna</i>	82 017 241 EUR	EFS

W celu koncentracji środków EFSI na wynikach oraz osiągnięciu celów unijnej strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającemu włączeniu społecznemu w ramach Programu wyodrębniona została rezerwa wykonania w wysokości 6% całkowitej alokacji EFRR oraz 6% całkowitej alokacji EFS. Rezerwa wykonania ustanowiona jest w każdej Osi priorytetowej Programu w jednakowej proporcji do jej wartości w podziale na lata dla każdego roku, z wyjątkiem Osi XII Pomoc techniczna, dla której zgodnie z art. 22 rozporządzenia ogólnego nie ustanowiono rezerwy.

W Programie zastosowano koncentrację tematyczną środków EFSI zgodną z zapisami rozporządzeń unijnych dotyczących poszczególnych funduszy oraz Umowy Partnerstwa.

Dla osi priorytetowych I – XI przewidziano możliwość wykorzystania mechanizmu cross-financingu, maksymalnie do wysokości 10% unijnego finansowania w odniesieniu do każdej osi priorytetowej (współfinansowanie kosztów projektów w zakresie ich kwalifikowalności, zgodnie z zasadami obowiązującymi dla drugiego funduszu), pod warunkiem że koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów i są bezpośrednio z nią związane.

W ramach RPO WŁ na lata 2014-2020, w oparciu o przeprowadzoną ocenę ex ante, planowane jest wykorzystanie instrumentów finansowych. W obszarach, w których zgodnie z przeprowadzoną dotychczas analizą nie przewiduje się ich zastosowania, nie jest to wykluczone i może być rozważone w celu wsparcia inwestycji uznanych za finansowo wykonalne, lecz nie posiadających możliwości pozyskania wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. Decyzja o dokonaniu wkładu programu operacyjnego do instrumentu finansowego musi być oparta o przeprowadzoną ocenę ex ante, która zgodnie z art. 37 rozporządzenia ogólnego wykaże występowanie zawodności mechanizmów rynkowych lub nieoptymalny poziom inwestycji, a także szacunkowy poziom i zakres zapotrzebowania na inwestycje publiczne, w tym typy instrumentów finansowych, które mają uzyskać wsparcie.

Zasady dotyczące poziomu współfinansowania w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020

Maksymalny poziom dofinansowania każdej osi priorytetowej Programu środkami pochodzącymi z EFRR i EFS w regionach słabiej rozwiniętych, do której to kategorii zalicza się województwo łódzkie, został określony w oparciu o zapisy z art. 120 rozporządzenia ogólnego na poziomie 85%.

Przyjęcie w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 maksymalnego poziomu dofinansowania na poziomie osi priorytetowej nie oznacza automatycznie maksymalnych poziomów dofinansowania na poziomie projektów.

Każdorazowo poziom dofinansowania projektu musi zostać ustalony przy zastosowaniu właściwych przepisów o projektach generujących dochód (zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego oraz Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020) lub o pomocy publicznej.

IZ RPO WŁ zapewnia, że wszelkie wsparcie publiczne w ramach Programu będzie zgodne z przepisami o pomocy publicznej, obowiązującymi w momencie, gdy pomoc publiczna jest przyznana.

Opis zasad wyboru projektów

Zasady dotyczące wyboru projektów w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 wynikają z ustawy wdrożeniowej, a także *Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020*.

Wybór projektów dokonywany jest w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny oraz zapewniający wnioskodawcom równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania.

W ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 przewiduje się następujące tryby wyboru projektów:

- I. tryb konkursowy,
- II. tryb pozakonkursowy.

Ad I) TRYB KONKURSOWY

- 1) Celem konkursu jest:

- a) wybór do dofinansowania projektów spełniających obligatoryjne kryteria, które dodatkowo uzyskały wymaganą liczbę punktów albo
- b) wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria, które wśród projektów z wymaganą liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów.

Sytuacja, o której mowa w lit. b może mieć miejsce jedynie, gdy ze względu na kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w konkursie, nie jest możliwe objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów.

- 2) Poprzez wymaganą liczbę punktów, o której mowa w pkt 1, należy rozumieć minimalną liczbę punktów pozwalającą na uwzględnienie projektu przy podejmowaniu decyzji w zakresie wyboru projektów do dofinansowania.
- 3) Konkurs może być podzielony na rundy. Runda konkursu obejmuje nabór projektów, ocenę spełniania kryteriów wyboru projektów i rozstrzygnięcie właściwej instytucji w zakresie wyboru projektów do dofinansowania.

Harmonogram konkursów

- 1) IZ RPO WŁ najpóźniej do dnia 30 listopada każdego roku przygotowuje i zamieszcza na stronie www.rpo.lodzkie.pl oraz na Portalu Funduszy Europejskich harmonogram konkursów, które planuje ogłosić w kolejnym roku kalendarzowym.
- 2) Harmonogram może być aktualizowany w ciągu roku m.in. na podstawie informacji dotyczących alokacji środków finansowych w ramach poszczególnych osi priorytetowych RPO WŁ na lata 2014-2020.
- 3) Aktualizacja polegająca na zmianie terminu naboru, nie może dotyczyć naboru wniosków o dofinansowanie, którego przeprowadzenie zaplanowano w terminie krótszym niż 3 miesiące, licząc od dnia aktualizacji.
- 4) Zaktualizowany harmonogram konkursów zamieszczany jest niezwłocznie na stronie internetowej IZ RPO WŁ oraz na Portalu Funduszy Europejskich.

Ogłoszenie konkursu

- 1) Instytucja organizująca konkurs (dalej: IOK) ogłasza konkurs na stronie internetowej www.rpo.lodzkie.pl, swojej stronie internetowej (jeśli jest ona inna niż strona www.rpo.lodzkie.pl) oraz na Portalu Funduszy Europejskich co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie.
- 2) Ogłoszenie o konkursie zawiera co najmniej informacje wymagane zgodnie z art. 40 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

Regulamin konkursu

- 1) W celu organizacji konkursu IOK określa regulamin konkursu.
- 2) Regulamin konkursu zawiera co najmniej elementy określone w art. 41 ust.2 ustawy wdrożeniowej.
- 3) IOK podaje regulamin konkursu do publicznej wiadomości, w szczególności na stronie internetowej www.rpo.lodzkie.pl, swojej stronie internetowej (jeśli jest ona inna niż strona www.rpo.lodzkie.pl) oraz na Portalu Funduszy Europejskich.
- 4) Do czasu rozstrzygnięcia konkursu regulamin nie może być zmieniany w sposób skutkujący nierównym traktowaniem wnioskodawców, chyba że konieczność jego zmiany wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

- 5) W przypadku zmiany regulaminu IOK zamieszcza w każdym miejscu, w którym podała do publicznej wiadomości regulamin, informację o jego zmianie, aktualną treść regulaminu, uzasadnienie oraz termin od którego zmiana obowiązuje, nie wcześniejszy niż data jej publikacji.

Nabór wniosków

- 1) Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu nie może być krótszy niż 7 dni, licząc od dnia rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie projektu.
- 2) Stosownie do art. 43 ustawy wdrożeniowej, w przypadku stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie projektu braków w zakresie warunków formalnych (np. brak podpisu lub pieczęci wnioskodawcy) lub oczywistych omyłek IOK wzywa Wnioskodawcę do ich uzupełnienia lub poprawy w terminie nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 21 dni. W przypadku stwierdzenia oczywistych omyłek we wniosku o dofinansowanie IOK może także dokonać ich poprawy z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.
- 3) W razie złożenia wniosku o dofinansowanie projektu po terminie wskazanym w ogłoszeniu o konkursie wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

Ocena projektów

- 1) Ocena projektów do dofinansowania przeprowadzane są na podstawie kryteriów wyboru projektów, zatwierdzonych uchwałą KM RPO WŁ, stanowiących załącznik nr 3 do SZOOP RPO WŁ na lata 2014-2020.
- 2) Oceny spełniania kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie dokonuje Komisja Oceny Projektów (dalej: KOP), powoływana przez IZ RPO WŁ/IP. W skład KOP wchodzi pracownicy IOK, mogą wchodzić również eksperci, o których mowa w art. 68a ust. 1 pkt 1 ustawy oraz pracownicy tymczasowi, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnieniu pracowników tymczasowych. Sposób działania KOP określa szczegółowo regulamin pracy KOP.
- 3) Ocena spełnienia kryteriów wyboru projektów może być podzielona na etapy. Po każdym etapie, zamieszcza się na stronie internetowej listę projektów zakwalifikowanych do kolejnego etapu. Lista zawiera co najmniej, numer projektu, nazwę wnioskodawcy, tytuł projektu, wnioskowaną kwotę dofinansowania i całkowitą wartość projektu.
- 4) Po zakończeniu oceny projektu IOK przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy pisemną informację o jej wyniku i uzasadnieniem oceny, podając liczbę punktów otrzymanych przez projekt lub informację o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów wyboru projektów.
- 5) Wnioskodawcy, którego wniosek o dofinansowanie został oceniony negatywnie, w rozumieniu art. 53 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, przysługuje prawo wniesienia protestu zgodnie z procedurą odwoławczą uregulowaną w rozdziale 15 ustawy wdrożeniowej.

Rozstrzygnięcie konkursu i wybór projektów do dofinansowania

- 1) Rozstrzygnięcie konkursu/ rundy konkursu następuje przez zatwierdzenie przez Zarząd Województwa Łódzkiego/ Dyrektora IP listy projektów, o której mowa w art. 45 ust. 6 ustawy wdrożeniowej, tj. listy wszystkich ocenionych w ramach danego konkursu projektów zawierającej przyznane oceny oraz wskazującej projekty wybrane do dofinansowania (projekty, które spełniły kryteria wyboru i uzyskały wymaganą liczbę punktów albo uzyskały kolejno największą liczbę punktów, w przypadku gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów).

- 2) Po rozstrzygnięciu konkursu/ rundy konkursu IOK publikuje na stronie internetowej www.rpo.lodzkie.pl, swojej stronie internetowej (jeśli jest ona inna niż strona www.rpo.lodzkie.pl) oraz na Portalu Funduszy Europejskich nie później niż 7 dni od dnia rozstrzygnięcia konkursu listę projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania, a także zamieszcza na swojej stronie internetowej informację o składzie KOP.
- 3) IOK informuje niezwłocznie wnioskodawcę w formie pisemnej o zakończeniu oceny jego projektu i jej wyniku wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez projekt. Jeżeli projekt uzyskał negatywną ocenę, o której mowa w art. 53 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, informacja powyższa zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu.
- 4) Po opublikowaniu listy, o której mowa w pkt 2, IZ RPO WŁ/IP może wybierać do dofinansowania projekty zamieszczone na tej liście, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, lecz ze względu na wyczerpanie pierwotnej kwoty przeznaczonej na dofinansowanie w konkursie nie zostały wybrane do dofinansowania w wyniku rozstrzygnięcia konkursu. Wybór projektów następuje zgodnie z kolejnością zamieszczenia projektów na liście, przy czym wybór ten musi objąć projekty, które uzyskały taką samą liczbę punktów w ramach konkursu.
- 5) Podstawą zobowiązania wnioskodawcy do realizacji projektu w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 jest umowa o dofinansowanie projektu.
- 6) Umowa o dofinansowanie projektu podpisywana jest z wnioskodawcą przez Zarząd Województwa Łódzkiego / Dyrektora IP w terminie nie dłuższym niż 50 dni od daty wyboru projektu do dofinansowania. W szczególnych przypadkach termin ten może zostać wydłużony.

Ad 2) TRYB POZAKONKURSOWY

Zastosowanie trybu pozakonkursowego

- 1) Dopuszcza się zastosowanie trybu pozakonkursowego, o ile spełnione są przesłanki zawarte w art. 38 ust.2 i 3 ustawy wdrożeniowej i gdy możliwość zastosowania tego trybu została przewidziana w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.
- 2) Wybór projektów w trybie pozakonkursowym może następować pod warunkiem wskazania danego projektu w załączniku nr 4 do SZOOP RPO WŁ - *Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego*.
- 3) W ramach trybu pozakonkursowego wnioskodawcy nie przysługują środki odwoławcze, wskazane w rozdziale 15 ustawy wdrożeniowej.

Wybór do dofinansowania projektów pozakonkursowych

- 1) IZ RPO WŁ/IP pisemnie wzywa do złożenia wniosku o dofinansowanie. Wezwanie wraz z załącznikami publikowane jest na stronie internetowej instytucji dokonującej wezwania. Wezwanie określa termin na złożenie wniosku o dofinansowanie oraz przewidywany termin oceny projektu. W wezwaniu należy także określić kryteria wyboru projektów, które będą podlegały ocenie oraz sposób przygotowania i złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 2) Wezwanie zawiera w szczególności elementy określone w art. 48 ust. 4a ustawy wdrożeniowej.
- 3) W przypadku niezłożenia wniosku o dofinansowanie w wyznaczonym terminie lub złożenia go po upływie terminu określonego w wezwaniu, IZ RPO WŁ/IP ponownie wzywa potencjalnego wnioskodawcę do złożenia wniosku o dofinansowanie, wyznaczając ostateczny termin złożenia wniosku o dofinansowanie. W przypadku bezskutecznego upływu ostatecznego terminu IZ RPO WŁ niezwłocznie wykreśla projekt z wykazu projektów zidentyfikowanych stanowiącego załącznik nr 4 do

SZOOP RPO WŁ. Wykreślenie projektu uniemożliwia ponowne jego wpisanie na listę projektów pozakonkursowych.

- 4) Do wyboru projektów pozakonkursowych stosowane będą odpowiednio zasady określone dla projektów złożonych w ramach procedury konkursowej, przy czym nie powołuje się KOP.
- 5) Projekt zostaje wybrany do dofinansowania, gdy spełni kryteria wyboru projektów lub uzyska wymaganą liczbę punktów, określoną w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 6) IZ RPO WŁ/ IP informuje niezwłocznie wnioskodawcę w formie pisemnej o wyborze projektu do dofinansowania.
- 7) IZ RPO WŁ/ IP zamieszcza na stronie internetowej www.rpo.lodzkie.pl, swojej stronie internetowej (jeśli jest ona inna niż strona www.rpo.lodzkie.pl) oraz na Portalu Funduszy Europejskich informację o wybranym do dofinansowania projekcie w terminie nie późniejszym niż 7 dni od dnia zakończenia jego oceny. Przez zakończenie oceny danego projektu pozakonkursowego należy rozumieć sytuację, w której projekt został oceniony pozytywnie i został wybrany do dofinansowania albo został oceniony negatywnie. Informacja ta jest zamieszczana w ramach wykazu projektów wybranych do dofinansowania w trybie pozakonkursowym prowadzonego przez IZ RPO WŁ.
- 8) Z wnioskodawcami projektów, które pozytywnie przeszły ocenę, IZ RPO WŁ / IP podpisuje umowę o dofinansowanie.

II. Opis poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa I Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa I *Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy* realizowana jest w ramach Celu tematycznego 1 *Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie I.1 Rozwój infrastruktury badań i innowacji

Działanie I.2 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje

Przedsięwzięcia ukierunkowane na zwiększenie poziomu urynkowienia działalności badawczo-rozwojowej oraz aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw skutkować będą modernizacją regionalnej gospodarki oraz przekształceniem beneficjentów pomocy w podmioty kreujące innowacje.

Inwestycje sektora nauki w infrastrukturę badawczą będą ukierunkowane na osiągnięcie wzrostu przychodów z prac badawczych prowadzonych na zlecenie przedsiębiorstw. Dofinansowanie uzyskają przedsięwzięcia zapewniające komercyjne wykorzystanie infrastruktury badawczej nauki, wzrost dostępności przemysłu do zaawansowanej infrastruktury badawczej nauki, zwiększoną aktywność sektora nauki w komercjalizacji wyników prac badawczych, poprawę jakości prowadzonych prac badawczych oraz wykorzystanie potencjału kadr naukowych.

W celu pobudzenia działalności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw wspierane będą projekty dotyczące zwiększenia możliwości prowadzenia prac B+R w oparciu o własną infrastrukturę B+R przedsiębiorstw poprzez inwestycje w nową lub rozwój istniejącej infrastruktury badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw.

Wzrost nakładów przedsiębiorstw na działalność B+R będzie możliwy dzięki współfinansowaniu przedsięwzięć związanych z prowadzeniem prac badawczo-rozwojowych przez przedsiębiorstwa, umożliwiających doprowadzenie rozwiązania będącego przedmiotem projektu od etapu badań do etapu komercjalizacji.

Dofinansowanie otrzymają wyłącznie projekty wpisujące się w specjalizacje regionalne określone na podstawie RSI LORIS 2030.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	130 397 888
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ

5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA

Działanie I.1 Rozwój infrastruktury badań i innowacji

6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA

Działanie I.1

Celem działania jest zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej. Województwo łódzkie charakteryzuje się niskim poziomem zorientowania sektora nauki na komercjalizację wyników badań i współpracę z przedsiębiorstwami oraz niedostateczną jakością infrastruktury badawczej.

Niedostosowanie przez sektor nauki zaplecza badawczego do prowadzenia komercyjnych prac badawczo-rozwojowych skutkuje ograniczeniem możliwości rozwojowych regionu, a także niekorzystnie wpływa na wzrost konkurencyjności regionu oraz dalszy rozwój innowacji.

Do stworzenia warunków dla rozwoju badań i innowacji niezbędny jest wzrost nakładów na infrastrukturę badawczą, którego efektem będzie wytworzenie infrastruktury badawczej umożliwiającej prowadzenie rynkowo zorientowanej działalności badawczo-rozwojowej.

W ramach działania wsparcie otrzymają wyłącznie projekty wskazane w Kontrakcie Terytorialnym, wpisujące się w specjalizacje regionalne dotyczące inwestycji w strategiczną, publiczną infrastrukturę badawczą, zgodnie z definicją „infrastruktury badawczej” zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

Warunkiem realizacji przedsięwzięcia związanego ze wsparciem infrastruktury badawczej jest przedstawienie przez wnioskodawcę planu prac badawczych, przewidzianych do prowadzenia na wspieranej infrastrukturze, wykazującego że będzie ona używana przez i na rzecz przedsiębiorstw.

IZ RPO WŁ w umowie o dofinansowanie projektu zobowiązuje beneficjenta do osiągnięcia wskaźnika poziomu przychodów z działalności komercyjnej prowadzonej na wspartej infrastrukturze badawczej.

Przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury badawczej może otrzymać wsparcie jedynie, gdy stanowi element dopełniający istniejące zasoby.

Projekt dotyczący wsparcia infrastruktury badawczej powinien charakteryzować możliwie wysoki stopień współfinansowania ze źródeł prywatnych.

Współfinansowana, w ramach projektu, infrastruktura badawcza będzie udostępniona podmiotom lub osobom spoza jednostki otrzymującej wsparcie na przejrzystych i niedyskryminujących zasadach. Przedsiębiorstwom, które finansują co najmniej 10% kosztów inwestycji w infrastrukturę wykorzystywaną do działalności gospodarczej, można przyznać preferencyjny dostęp na bardziej korzystnych warunkach, proporcjonalnych do wniesionego przez nie wkładu w koszty inwestycji.

Finansowanie infrastruktury TIK w projekcie jest możliwe tylko wówczas, gdy infrastruktura ta jest niezbędna do realizacji przedsięwzięcia z zakresu wsparcia infrastruktury badawczej.

Działania w zakresie inwestycji w publiczną infrastrukturę badawczą są koordynowane z poziomu krajowego, a mechanizm koordynacji zapewnia Kontrakt Terytorialny.

	W ramach działania przewiduje się możliwość wykorzystania wsparcia poprzez pomoc zwrotną.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie I.1	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost przychodów ze źródeł prywatnych - Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie I.1	<ul style="list-style-type: none"> - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI27) - Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R - Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI25)
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie I.1	Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, służące wytworzeniu lub unowocześnieniu infrastruktury badawczej wykorzystywanej do prowadzenia rynkowo zorientowanej działalności badawczo-rozwojowej.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie I.1	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki naukowe - uczelnie - konsorcja naukowe z rolą wiodącą jednostki naukowej albo uczelni
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie I.1	<ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorcy - jednostki naukowe - uczelnie
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie I.1	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie I.1	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie I.1	42 708 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie I.1	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie I.1	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie I.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy w ramach Kontraktu Terytorialnego. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy.
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie I.1	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu - wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych (wkład niepieniężny mogą stanowić wyłącznie budynki i grunty) - wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowane do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych (m.in. wydatki na: studium wykonalności, plan prac badawczych)

19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie I.1	W ramach Działania I.1 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu w formie działań szkoleniowych w przypadku, gdy stanowią one integralną część projektu oraz gdy zastosowanie cross-financingu jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie I.1	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie I.1	Metoda zryczałtowanej procentowej stawki dochodów – 20%
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie I.1	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 8% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 80% kwoty dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie I.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 16 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie I.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie I.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	

Działanie I.1	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie I.1	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie I.1	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie I.1	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie I.1	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie I.1	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie I.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie I.2 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje	Poddziałanie I.2.1 Infrastruktura B+R przedsiębiorstw
	Poddziałanie I.2.2 Projekty B+R przedsiębiorstw
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie I.2	<p>Celem działania jest zwiększenie aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw.</p> <p>Realizacja niniejszego działania poprzez wsparcie rozwoju istniejącego lub stworzenia nowego zaplecza badawczo-rozwojowego, służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw oraz realizację projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw, których wyniki zostaną wdrożone do działalności gospodarczej ma przyczynić się do zwiększenia nakładów na działalność B+R przedsiębiorstw z terenów województwa łódzkiego.</p> <p>W rezultacie wzrośnie odsetek innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym liczba podmiotów gospodarczych tworzących i inwestujących w centra badawczo-rozwojowe, posiadających w strukturze własne działy badawczo-rozwojowe, korzystających z zamawianych prac badawczych lub prowadzących prace badawczo-rozwojowe.</p> <p>Wsparcie w ramach działania I.2 skoncentrowane jest na MŚP. Inwestycje dużych przedsiębiorstw mogą być współfinansowane pod warunkiem zapewnienia konkretnych efektów dyfuzji działalności B+R do gospodarki regionu łódzkiego oraz zobowiązania się dużego przedsiębiorstwa, że wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznej utraty miejsc pracy w istniejących lokalizacjach tego przedsiębiorstwa na terytorium Unii Europejskiej, w związku z realizacją dofinansowywanego projektu. Wsparcie dla dużych przedsiębiorstw ograniczone jest do przedsięwzięć o wysokim ryzyku lub niskiej rentowności lub projektów o unikalnym charakterze, które nie mogą zostać zrealizowane przez MŚP.</p> <p>W zakresie niniejszego działania wsparcie otrzymają wyłącznie projekty wpisujące się w specjalizacje regionalne.</p>
Poddziałanie I.2.1	<p>Ze względu na zdiagnozowane w regionie potrzeby, w ramach Poddziałania I.2.1 wsparcie otrzymają projekty związane z tworzeniem, bądź rozwojem istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego, których produkty będą służyły do prowadzenia działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa, w tym zmierzające do przekształcenia jednostki w centrum badawczo-rozwojowe. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest przedstawienie przez wnioskodawcę planu prac badawczo-rozwojowych przewidzianych do prowadzenia na wspieranej infrastrukturze.</p> <p>Elementem projektu mogą być koszty prac badawczo-rozwojowych przedstawionych w planie prac badawczo-rozwojowych, takie jak: koszty personelu, koszty podwykonawstwa, pozostałe koszty operacyjne (w tym m.in. elementy służące do budowy i na stałe zainstalowane w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej), o ile koszty te ponoszone są przez wnioskodawcę i nie przekraczają 30% wartości kosztów kwalifikowalnych projektu.</p>
Poddziałanie I.2.2	Wsparcie w Poddziałaniu I.2.2 ukierunkowane jest na realizację projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw.

	<p>W ramach Poddziałania jest możliwe sfinansowanie badań przemysłowych oraz prac rozwojowych, w tym opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidacje nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, a ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Zakup wyników prac badawczo-rozwojowych jest możliwy tylko w przypadku konieczności przeprowadzenia, uzupełniających/dostosowujących technologie do specyfiki przedsiębiorstwa, prac rozwojowych.</p> <p>W wyniku przeprowadzonych prac badawczo-rozwojowych powinien zostać osiągnięty etap zaawansowania innowacyjnego rozwiązania (produktu, usługi, procesu), pozwalający na jego urynkowanie.</p> <p>Wyłącznie w przypadku przedsiębiorstw możliwe jest finansowanie w ramach projektu prac przedwdrożeniowych, które są związane z realizowanymi badaniami przemysłowymi i pracami rozwojowymi. Przez prace przedwdrożeniowe rozumie się działania przygotowawcze do wdrożenia wyników prac B+R w działalności gospodarczej, umożliwiające doprowadzenie rozwiązania będącego przedmiotem projektu do etapu, kiedy będzie można je skomercjalizować (w szczególności opracowanie dokumentacji wdrożeniowej, usługi rzeczownika patentowego, testy, certyfikacja, badania rynku). Elementem projektu badawczo-rozwojowego mogą być koszty inwestycji w infrastrukturę badawczo-rozwojową, rozumianą jako środki trwałe (aparatura naukowo-badawcza) oraz wartości niematerialne i prawne niezbędne do prowadzenia badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych przedstawionych w projekcie, o ile koszty te ponoszone są przez wnioskodawcę będącym przedsiębiorstwem oraz nie przekraczają 30% wartości kosztów kwalifikowalnych projektu.</p> <p>W odniesieniu do projektów o małej skali realizowanych przez MŚP istnieje możliwość zastosowania instrumentu bon na innowacje mającego na celu wspieranie współpracy MŚP z jednostkami naukowymi. Dofinansowane będą koszty zakupu usługi badawczej, która bezpośrednio dotyczy rozwoju produktu lub technologii przedsiębiorstwa, prace przedwdrożeniowe oraz koszty związane z wdrożeniem rezultatów zakupionej usługi, przy czym prace przedwdrożeniowe i komponent wdrożeniowy muszą stanowić łącznie mniejszość całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury B+R - wspartej w ramach projektu - Liczba realizowanych planów prac badawczo-rozwojowych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury B+R
Poddziałanie I.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba skomercjalizowanych wyników prac B+R prowadzonych przez przedsiębiorstwo w ramach projektu - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie I.2	

Poddziałanie I.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI01) – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI02) – Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI06) – Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26) – Liczba wspartych laboratoriów badawczych
Poddziałanie I.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI01) – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI02) – Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI06) – Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26) – Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R – Liczba opracowanych nowych lub znacząco ulepszonych produktów (wyrobów lub usług) – Liczba opracowanych nowych lub znacząco ulepszonych procesów – Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI28) – Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI29)
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne służące wytworzeniu lub unowocześnieniu infrastruktury badawczo-rozwojowej, wykorzystywanej do prowadzenia działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa.
Poddziałanie I.2.2	1. Przeprowadzenie badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych albo eksperymentalnych prac rozwojowych służących opracowaniu nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu. 2. Zakup usługi badawczej dotyczącej opracowania nowego lub znacząco ulepszanego produktu (wyrobu lub usługi) – w tym nowego projektu wzorniczego – lub procesu (metody produkcji lub dostawy) z fakultatywnym komponentem wdrożeniowym – bon na innowacje.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	– przedsiębiorcy
Poddziałanie I.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorcy (typ projektu 1) – konsorcja przemysłowe z rolą wiodącą przedsiębiorcy (typ projektu 1) – MŚP (typ projektu 2)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	– przedsiębiorcy
Poddziałanie I.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorcy (typ projektu 1) – MŚP (typ projektu 2)
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Poddziałanie I.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie I.2	87 689 888
Poddziałanie I.2.1	27 600 860
Poddziałanie I.2.2	60 089 028
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.2	Beneficjenci projektów finansowanych ze środków poddziałania I.2.2 mogą ubiegać się o wsparcie na wdrożenie wyników prac B+R w ramach celu tematycznego 3, w ramach instrumentów wsparcia dostępnych w RPO WŁ na lata 2014-2020 lub POIR.
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.2	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie I.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie I.2.1	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie
Poddziałanie I.2.2	protestów: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Poddziałanie I.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowanych – wydatki związane z pracami badawczo-rozwojowymi przedstawionymi w planie prac badawczo-rozwojowych będą kwalifikowane do wysokości 30% wydatków kwalifikowanych projektu
Poddziałanie I.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane ze zlecaniem podmiotom zewnętrznym prac badawczo-rozwojowych, będą kwalifikowalne do wysokości 70% wydatków kwalifikowanych (typ projektu 1) – koszty budynków i gruntów (np. dzierżawa gruntów, wieczyste użytkowanie gruntów, amortyzacja budynków) będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu – wydatki na infrastrukturę badawczo-rozwojową, rozumianą jako środki trwałe (aparatura naukowo-badawcza) oraz wartości niematerialne i prawne niezbędne do prowadzenia badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych przedstawionych w projekcie, ponoszone przez wnioskodawcę będącym przedsiębiorstwem, będą kwalifikowane do wysokości 30% wartości kosztów kwalifikowanych projektu (typ projektu 1)

	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki na realizację prac przedwdrożeniowych nie mogą przekroczyć 20% kosztów kwalifikowalnych projektu (typ projektu 1) – wydatki na prace przedwdrożeniowe i komponent wdrożeniowy (jeśli wystąpią) muszą stanowić łącznie mniej niż 50% wydatków kwalifikowalnych projektu (typ projektu 2) – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych (typ projektu 1)
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu w formie działań szkoleniowych w przypadku, gdy stanowią one integralną część projektu oraz gdy zastosowanie cross-financingu jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie I.2.2	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Metoda zryczałtowanej procentowej stawki dochodów – 20% (z wyłączeniem podziałania I.2.2, typ projektu 2).
Poddziałanie I.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 65% kwoty dofinansowania.
Poddziałanie I.2.2	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 25% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu z wyłączeniem kosztów podwykonawstwa i inwestycji w infrastrukturę badawczo-rozwojową (typ projektu 1). Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 65% kwoty dofinansowania.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020,

	<ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie I.2.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie I.2	85,00%
Poddziałanie I.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie I.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie I.2	85,00%
Poddziałanie I.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie I.2.2	

26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie I.2	15,00%
Poddziałanie I.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie I.2.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie I.2	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.
Poddziałanie I.2.1	Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie I.2.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie I.2	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.
Poddziałanie I.2.1	Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie I.2.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie I.2	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.1	
Poddziałanie I.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie I.2	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.1	
Poddziałanie I.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie I.2	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.1	
Poddziałanie I.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie I.2	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.1	
Poddziałanie I.2.2	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa II *Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka* realizowana jest w ramach Celu tematycznego 3 *Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR)*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie II.1 Otoczenie biznesu

Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw

Działanie II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP

Przedsięwzięcia ukierunkowane na: stworzenie lepszych warunków do rozwoju MŚP, zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP oraz zwiększenie zastosowania innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP, skutkować będą zwiększeniem dynamiki rozwoju przedsiębiorstw oraz poprawą ich przewag konkurencyjnych na rynkach krajowych i międzynarodowych.

Lepsze warunki do rozwoju MŚP osiągane są poprzez wsparcie rozwoju otoczenia biznesu, stymulującego dostęp przedsiębiorstw do informacji, doradztwa i zaplecza technicznego, jak również poprzez dostosowanie terenów inwestycyjnych do potrzeb prowadzenia działalności gospodarczej.

Zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP realizowane jest poprzez przedsięwzięcia polegające na umiędzynarodowieniu działalności gospodarczej przedsiębiorstw z terenu województwa łódzkiego, tworzeniu nowych modeli biznesowych dotyczących ekspansji na nowe rynki zbytu oraz opracowaniu i wdrożeniu kompleksowej oferty promocji gospodarczej regionu.

Zwiększenie zastosowania innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP osiągane jest poprzez realizację inwestycji, które prowadzą do wzmocnienia zdolności prorozwojowych firm oraz wprowadzania na rynek wysokiej jakości produktów lub usług. Interwencja jest również ukierunkowana na wsparcie dostępu przedsiębiorstw do kapitału zewnętrznego poprzez rozwój instrumentów finansowych.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	304 056 927
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.1 Otoczenie biznesu	Poddziałanie II.1.1 Tereny inwestycyjne
	Poddziałanie II.1.2 Profesjonalizacja usług biznesowych
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.1	Celem działania jest stworzenie lepszych warunków do rozwoju MŚP.
Poddziałanie II.1.1	<p>W ramach poddziałania realizowane będą przedsięwzięcia prowadzące do kompleksowego przygotowania terenów przeznaczonych pod inwestycje gospodarcze.</p> <p>Przez kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych rozumie się – w zależności od zapotrzebowania potencjalnych inwestorów lub potrzeb własnych MŚP – w szczególności: prace studyjno-koncepcyjne dotyczące tworzenia terenów inwestycyjnych, badania geotechniczne, uporządkowanie, uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz inwestycje polegające na uzupełnieniu brakujących elementów uzbrojenia technicznego terenów inwestycyjnych, modernizację wewnętrznej infrastruktury komunikacyjnej oraz wyposażenie w niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturę tj. budowę, przebudowę, remont lub modernizację obiektów budowlanych w ograniczonym i niezbędnym zakresie.</p> <p>Przez uzbrojenie terenu rozumie się inwestycję w rozumieniu art. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli: budowę drogi, wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociagowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych.</p> <p>Poprzez budowę drogi rozumie się wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną. Jako wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną należy rozumieć, zgodnie z ustawą o drogach publicznych drogi wewnętrzne tj. drogi niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg, w szczególności drogi dojazdowe do obiektów użytkowanych przez przedsiębiorstwa. Wydatki te dopuszczalne są jedynie w ramach obowiązującego limitu, pod warunkiem, że stanowią element uzupełniający projektu dotyczącego kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego. Ww. drogi muszą uwzględniać wymóg zapewnienia nośności drogi wynoszącej 11,5 t na oś.</p> <p>Realizacja projektów dotyczących kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego uwarunkowana jest zapewnieniem właściwego dostępu do terenów inwestycyjnych finansowanego ze środków własnych beneficjenta lub w ramach projektu komplementarnego ze środków EFSI w ramach CT4, CT7 lub CT9.</p> <p>Wsparcie mogą otrzymać uprawnione podmioty, które mają uregulowany stan prawny terenów inwestycyjnych objętych projektem (własność lub użytkowanie wieczyste).</p> <p>Teren, którego dotyczy projekt, powinien, zgodnie z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź decyzją, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, być przeznaczony pod działalność produkcyjną lub usługową, z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod inwestycje mieszkaniowe. Teren nie może być również przeznaczony wyłącznie pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe.</p> <p>Projekty realizowane są pod warunkiem niepowielania dostępnej infrastruktury, z wyjątkiem przypadków, gdy limit dostępnej powierzchni został już wyczerpany.</p>

	<p>Teren inwestycyjny przygotowany w ramach projektu przeznaczony jest wyłącznie pod działalność MŚP.</p> <p>Dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu kompleksowego przygotowania terenów inwestycyjnych zostanie przyznane w przypadku zobowiązania się beneficjenta do zastosowania i monitorowania wskaźników w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczby inwestycji MŚP zlokalizowanych na uzbrojonych terenach, – pełnego stopnia wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych, – liczby miejsc pracy utworzonych przez MŚP w inwestycjach zlokalizowanych na uzbrojonych terenach. <p>Beneficjent jest zobowiązany do osiągnięcia wskaźników w zakresie liczby inwestycji MŚP zlokalizowanych na uzbrojonych terenach oraz pełnego stopnia wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych. Nieosiągnięcie wielkości któregokolwiek z tych wskaźników skutkuje dla Beneficjenta sankcjami ustanowionymi w oparciu o zapisy umowy o dofinansowanie. W przypadku, gdy teren objęty projektem nie zostanie w pełni wykorzystany przez MŚP¹ do końca okresu trwałości, nie później jednak niż na moment złożenia dokumentów zamknięcia programu, wsparcie na realizację projektu dotyczącego terenów inwestycyjnych podlega proporcjonalnemu zmniejszeniu.</p> <p>W celu efektywnego wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych przewidziane jest również wsparcie działań informacyjno-promocyjnych skierowanych do potencjalnych inwestorów. Działania te stanowią element szerszego przedsięwzięcia dotyczącego przygotowania terenów inwestycyjnych (typ projektu 1).</p> <p>Wsparciem zostanie objęty obszar województwa łódzkiego.</p> <p>W ramach poddziałania przewiduje się możliwość wykorzystania wsparcia poprzez pomoc zwrotną.</p>
Poddziałanie II.1.2	<p>W ramach poddziałania realizowane są przedsięwzięcia prowadzące do profesjonalizacji oraz rozwoju specjalistycznych usług świadczonych przez podmioty działające na rzecz wsparcia przedsiębiorczości (w tym MŚP znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju – do 24 miesięcy), tj. instytucje otoczenia biznesu (w tym inkubatory przedsiębiorczości), uczelnie oraz specjalne strefy ekonomiczne.</p> <p>Profesjonalizacja usług świadczonych przez ww. podmioty doprowadzi do standaryzacji świadczonych przez nie usług oraz wypracowania kompleksowej oferty usług wyspecjalizowanych i dostosowanych do faktycznych potrzeb podmiotów z nich korzystających m.in. poprzez zastosowanie popytowego mechanizmu dystrybucji środków.</p> <p>Przez usługi specjalistyczne należy rozumieć usługi świadczone przez podmioty zewnętrzne, nieposiadające charakteru ciągłego lub okresowego oraz które nie są związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa. Za usługi specjalistyczne nie uznaje się usług polegających na przeprowadzeniu prac B+R. W przypadku usług świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości dozwolone jest wsparcie usług prawnych oraz doradztwa podatkowego.</p> <p>Bezpośrednie wsparcie profesjonalizacji oraz zwiększenia potencjału podmiotów działających na rzecz wsparcia przedsiębiorczości niezbędnego do wdrożenia wyspecjalizowanych usług na rzecz MŚP będzie przyznane podmiotom, które spełniają poniższe kryteria:</p>

¹ Na potrzeby wskaźnika uwzględniany jest status przedsiębiorcy na moment lokowania przedsiębiorcy na danym terenie.

	<ol style="list-style-type: none"> 1. posiadają strategię biznesową wskazującą ich różne źródła przychodów i potwierdzającą zdolność do działania w warunkach rynkowych oraz prowadzenia działalności samodzielnej finansowo (lub staną się stopniowo samowystarczalni do końca okresu kwalifikowalności) 2. posiadają minimum roczny plan pracy zawierający indykatywną listę projektów lub usług, które mają być wdrożone lub świadczone, dostępnych zasobów, niezbędnych szkoleń, wymaganego budżetu i źródeł finansowania (w szczególności powinny zostać wskazane projekty na które zostanie przekazane wsparcie z EFRR) 3. wykażą, że świadczone usługi są przygotowane zgodnie z dostępnymi standardami, 4. przedstawia dotychczasowe doświadczenie w zakresie doradztwa lub wspierania przedsiębiorczości w rozwoju biznesu, w tym współpracy biznesu z sektorem B+R 5. prowadzą monitoring oraz ocenę satysfakcji działalności w celu poprawy jakości świadczonych usług. <p>Infrastruktura podmiotów działających na rzecz wsparcia przedsiębiorczości będzie wspierana jedynie w incydentalnych i uzasadnionych przypadkach, jako element szerszego projektu polegającego na profesjonalizacji oraz rozwoju specjalistycznych usług realizowanych na rzecz MŚP przy spełnieniu następujących warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. działalność ww. podmiotu wpisuje się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji 2. ww. podmiot dysponuje strategią lub planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia 3. przedsięwzięcie jest współfinansowane ze źródeł prywatnych 4. przedsięwzięcie nie powiela dostępnej infrastruktury o podobnym profilu, będącej własnością podmiotów działających na rzecz wsparcia przedsiębiorczości, zlokalizowanej w danym lub sąsiadującym regionie, chyba, że limit dostępnej oferty został wyczerpany 5. ww. podmiot dążyć będzie do prowadzenia działalności na zasadach rynkowych, w oparciu o otwartą konkurencję. <p>Wsparciem zostanie objęty obszar województwa łódzkiego.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych – Stopień wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych – Liczba miejsc pracy utworzonych przez MŚP w inwestycjach zlokalizowanych na uzbrojonych terenach kobiety / mężczyźni
Poddziałanie II.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych
Poddziałanie II.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI01) – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI02)

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleksowe przygotowanie terenu inwestycyjnego dostosowane do potrzeb potencjalnych inwestorów. 2. Kompleksowe przygotowanie terenu inwestycyjnego dostosowane do potrzeb własnych inwestora.
Poddziałanie II.1.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kreowanie lub rozwój specjalistycznych usług świadczonych przez podmioty działające na rzecz wsparcia przedsiębiorczości, poprzez dofinansowanie kosztów przygotowania nowej usługi lub nowego zakresu świadczonej już usługi specjalistycznej lub pakietu usług w ramach profesjonalizacji oferty ww. podmiotów. Projekt musi obejmować: <ul style="list-style-type: none"> - fazę pilotażu usługi – świadczenie usługi lub pakietu usług na rzecz ograniczonej grupy odbiorców w celu przetestowania założeń przyjętych na etapie projektowania usługi, - fazę ewaluacji – przeprowadzoną przez niezależny podmiot obiektywną ocenę działań realizowanych w ramach projektu, analizę ich skuteczności, efektywności i wpływu na osiągnięcie zakładanych celów projektu, która służy poprawie jakości projektowania i wdrażania usługi. Projekt może obejmować także fazę projektowania usług, np. przeprowadzenie badania rynku pod kątem faktycznego zapotrzebowania przedsiębiorstw z sektora MŚP na daną usługę lub pakiet usług, zakup analiz/ekspertyz/wartości niematerialnych i prawnych, opracowanie założeń dotyczących wdrożenia nowej lub udoskonalonej usługi świadczonej na rzecz MŚP. 2. Wsparcie prorozwojowych usług doradczych o specjalistycznym charakterze świadczonych MŚP przez podmioty działające na rzecz wsparcia przedsiębiorczości, na podstawie zapotrzebowania przedsiębiorstwa na usługę z fakultatywnym komponentem wdrożeniowym. Ze wsparcia wyłączone są usługi na które wnioskodawca otrzymał dofinansowanie w ramach poddziałania II.2.1 Modele biznesowe MŚP oraz z wyłączeniem wnioskodawców, którzy uzyskali wsparcie na tożsamą usługę w ramach działania X.2 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw. Elementem projektu może być także wdrożenie w przedsiębiorstwie rezultatu prorozwojowej usługi doradczej. Wymagane jest posiadanie przez podmiot działający na rzecz wsparcia przedsiębiorczości akredytacji ministra właściwego ds. gospodarki lub instytucji przez niego upoważnionej (akredytacja ośrodka innowacji świadczącego usługi proinnowacyjne) lub ujęcie w Bazie Usług Rozwojowych usługi świadczonej na rzecz MŚP przez ww. podmiot. 3. Wdrożenie rezultatów prorozwojowych usług doradczych o specjalistycznym charakterze, na które otrzymano dofinansowanie w ramach konkursu w ramach poddziałania II.1.2, typ projektu 2.
10. TYP BENEFICJENTA	

Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst (typ projektu 1) – MŚP (typ projektu 2)
Poddziałanie II.1.2	– instytucje otoczenia biznesu (typ projektu 1) – uczelnie (typ projektu 1) – specjalne strefy ekonomiczne (typ projektu 1) – MŚP (typ projektu 2 i 3)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie II.1	– MŚP
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie II.1	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie II.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie II.1	33 911 644
Poddziałanie II.1.1	9 548 000
Poddziałanie II.1.2	24 363 644
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie II.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie II.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie II.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie II.1.1	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów:
Poddziałanie II.1.2	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie II.1	– wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych Powyższy limit nie dotyczy Poddziałania II.1.2, typ projektu 2 i 3.
Poddziałanie II.1.1	– wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną będą kwalifikowalne do wysokości 30% wydatków kwalifikowalnych projektu

	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wielkopowierzchniowe obiekty handlowe nie mogą stanowić więcej niż 30% powierzchni terenu inwestycyjnego – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie II.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z przeprowadzeniem pilotażu nowej usługi lub nowego zakresu świadczonej już usługi specjalistycznej, lub pakietu usług – min. 60% wartości wydatków kwalifikowalnych projektu (typ projektu 1) – wydatki związane ze stworzeniem lub doposażeniem zaplecza infrastrukturalnego niezbędnego dla świadczenia nowej usługi lub nowego zakresu świadczonej już usługi, lub pakietu usług będą kwalifikowalne do wysokości 50% wartości wydatków kwalifikowalnych projektu (typ projektu 1) – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych (typ projektu 1) – wydatki związane z daną prorozwojową usługą doradczą będą kwalifikowalne do wysokości 250 000 zł (typ projektu 2) – wydatki związane z wdrożeniem w przedsiębiorstwie rezultatu prorozwojowej usługi doradczej będą kwalifikowalne do wysokości 300% wartości wydatków kwalifikowalnych danej prorozwojowej usługi doradczej podlegającej wdrożeniu (typ projektu 2 i 3)
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.2	<p>Dla typu przedsięwzięcia dotyczącego profesjonalizacji działalności oraz zwiększenia potencjału podmiotów działających na rzecz wsparcia przedsiębiorczości (typ projektu 1) przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu w formie działań szkoleniowych w przypadku, gdy stanowią one integralną część projektu oraz gdy zastosowanie cross-financingu jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie II.1.2	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie II.1	

Poddziałanie II.1.1	<p>Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.</p> <p>Maksymalna wartość zaliczki wynosi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - do 90% kwoty dofinansowania (typ projektu 1) - do 65% kwoty dofinansowania (typ projektu 2)
Poddziałanie II.1.2	<p>Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu (dotyczy typu projektu 1).</p> <p>Maksymalna wartość zaliczki wynosi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - do 90% kwoty dofinansowania (typ projektu 1) - do 65% kwoty dofinansowania (typ projektu 2 i 3) <p>Jednorazowa transza zaliczki w ramach projektu nie może przekroczyć 30% całej kwoty dofinansowania (typ projektu 1).</p>
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie II.1.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje

	<p>procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020,</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie II.1.2	95,00% – w przypadku typu 1 85,00% – w przypadku typu 2 i 3 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie II.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie II.1.1	85,00%
Poddziałanie II.1.2	95,00% – w przypadku typu 1 85,00% – w przypadku typu 2 i 3
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie II.1.1	15,00%
Poddziałanie II.1.2	5,00% – w przypadku typu 1 15,00% – w przypadku typu 2 i 3
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.1	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.
Poddziałanie II.1.1	Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.1.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.1	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.
Poddziałanie II.1.1	Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.1.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	

Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw	Poddziałanie II.2.1 Modele biznesowe MŚP
	Poddziałanie II.2.2 Promocja gospodarcza regionu
	Poddziałanie II.2.3 Promocja gospodarcza regionu – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.2	Celem działania jest zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP.
Poddziałanie II.2.1	<p>Wsparcie w ramach poddziałania ukierunkowane jest na zwiększanie międzynarodowej ekspansji przedsiębiorstw, która przyczyni się do wzrostu obrotów w handlu zagranicznym.</p> <p>Podejmowane działania dotyczą opracowania i wdrożenia nowego modelu biznesowego przedsiębiorstwa w celu wejścia na nowe rynki zbytu za granicą. Obejmują np. badania rynku, dostosowanie strategii produktu lub usługi do danego rynku, demonstrowanie technologii, przygotowanie i rozwój strategii internacjonalizacji, otwieranie nowych kanałów biznesowych dla ułatwienia sprzedaży zagranicznej, uczestnictwo w targach, dywersyfikację geograficzną i sektorową, strategię wejścia na rynki globalne.</p> <p>Działania związane z wdrażaniem nowego modelu biznesowego muszą wynikać ze strategii biznesowej w zakresie internacjonalizacji przedsiębiorstwa.</p> <p>Wsparciem zostanie objęty obszar województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie II.2.2	<p>W ramach poddziałania realizowane są zadania związane z wypracowaniem kompleksowej oferty promocji gospodarczej, zmierzającej do wzrostu eksportu i zdobywania nowych rynków zbytu, nawiązywania kontaktów z partnerami zagranicznymi i pozyskiwania informacji na temat rynków zagranicznych, w szczególności w zakresie rynków obejmujących regionalne specjalizacje.</p> <p>Wsparciu podlegają działania polegające na opracowaniu kompleksowych ofert inwestycyjnych, handlowych lub współpracy, tworzeniu nowych i rozwoju istniejących systemów informacji gospodarczej, organizacji i udziału w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu.</p> <p>Wsparciem zostanie objęty obszar województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie II.2.3	<p>W ramach poddziałania realizowane są zadania związane z wypracowaniem kompleksowej oferty promocji gospodarczej, zmierzającej do wzrostu eksportu i zdobywania nowych rynków zbytu, nawiązywania kontaktów z partnerami zagranicznymi i pozyskiwania informacji na temat rynków zagranicznych, w szczególności w zakresie rynków obejmujących regionalne specjalizacje.</p> <p>Wsparciu podlegają działania polegające na opracowaniu kompleksowych ofert inwestycyjnych, handlowych lub współpracy, tworzeniu nowych i rozwoju istniejących systemów informacji gospodarczej, organizacji i udziału w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu.</p> <p>Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie II.2	

Poddziałanie II.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji - Przychody ze sprzedaży produktów na eksport - Planowany procentowy udział przychodów ze sprzedaży na eksport w przychodach ze sprzedaży ogółem - Liczba zrealizowanych działań w ramach opracowanego modelu biznesowego - Liczba przedsiębiorstw, które weszły na nowe zagraniczne rynki
Poddziałanie II.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji
Poddziałanie II.2.3	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie II.2	
Poddziałanie II.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI01) - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI02) - Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI06) - Liczba opracowanych nowych modeli biznesowych w zakresie internacjonalizacji
Poddziałanie II.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym
Poddziałanie II.2.3	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie II.2	
Poddziałanie II.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. opracowanie nowego modelu biznesowego przedsiębiorstwa w celu wejścia na nowe zagraniczne rynki zbytu 2. wdrożenie nowego modelu biznesowego, w celu wejścia na nowe zagraniczne rynki zbytu, poprzez np. udział przedstawicieli beneficjenta w imprezach targowo-wystawienniczych zagranicznych lub krajowych o charakterze międzynarodowym, wyszukiwanie i dobór partnerów biznesowych na rynku docelowym; działania wdrożeniowe muszą wynikać ze strategii biznesowej w zakresie internacjonalizacji przedsiębiorstwa
Poddziałanie II.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. przygotowanie i promocja kompleksowych ofert inwestycyjnych, handlowych lub współpracy 2. tworzenie nowych i rozwój istniejących systemów informacji gospodarczej 3. organizacja i udział w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu
Poddziałanie II.2.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. przygotowanie i promocja kompleksowych ofert inwestycyjnych, handlowych lub współpracy 2. tworzenie nowych i rozwój istniejących systemów informacji gospodarczej 3. organizacja i udział w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu. <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie II.2	

Poddziałanie II.2.1	– MŚP
Poddziałanie II.2.2	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organizacje pozarządowe – izby gospodarcze – jednostki naukowe – uczelnie – instytucje otoczenia biznesu
Poddziałanie II.2.3	– Miasto Łódź Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią: – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organizacje pozarządowe – izby gospodarcze – jednostki naukowe – uczelnie – instytucje otoczenia biznesu Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie II.2	– MŚP
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie II.2	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie II.2	40 381 535
Poddziałanie II.2.1	17 611 428
Poddziałanie II.2.2	19 220 107
Poddziałanie II.2.3	3 550 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	

Poddziałanie II.2.3	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie II.2	
Poddziałanie II.2.1	Obszary wiejskie
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie II.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie II.2	
Poddziałanie II.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.2	- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych - wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie II.2.3	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie II.2	
Poddziałanie II.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.3	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie II.2	
Poddziałanie II.2.1	Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 65% kwoty dofinansowania
Poddziałanie II.2.2	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 4% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 90% kwoty dofinansowania
Poddziałanie II.2.3	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 4% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 90% kwoty dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie II.2	

Poddziałanie II.2.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie II.2.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie II.2.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na</p>

	podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie II.2	85,00%
Poddziałanie II.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie II.2	85,00%
Poddziałanie II.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.2	15,00%
Poddziałanie II.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.2	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.2	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP	Poddziałanie II.3.1 Innowacje w MŚP
	Poddziałanie II.3.2 Instrumenty finansowe dla MŚP
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.3	Celem działania jest wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności przez zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP, które przyczyni się do podwyższenia konkurencyjności oraz rozwoju przedsiębiorstw w województwie łódzkim.
Poddziałanie II.3.1	<p>Wsparcie przeznaczone jest przede wszystkim na inwestycje związane z rozbudową MŚP, zmianą procesu produkcyjnego, zmianą sposobu świadczenia usług lub przemianami organizacyjnymi.</p> <p>W ramach podziałania realizowane są przedsięwzięcia polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wdrożeniu wyników prac B+R – wdrożeniu innowacyjnych produktów, procesów wytwarzania produktów lub świadczenia usług, w tym ekoinnowacje. <p>Ponadto w ramach podziałania wspierane są przedsięwzięcia w zakresie stosowania przez MŚP technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK). Wsparcie udzielane będzie także MŚP, które zostały negatywnie dotknięte skutkami epidemii COVID-19.</p>
Poddziałanie II.3.2	<p>Interwencja w ramach podziałania ukierunkowana jest na poprawę dostępu sektora MŚP, w tym MŚP negatywnie dotkniętych skutkami epidemii COVID-19, z obszaru regionu do zewnętrznych źródeł finansowania działalności.</p> <p>Pomoc w ramach instrumentów finansowych nakierowana jest na wsparcie przedsiębiorstw, dostarczanie kapitału załazkowego i kapitału na rozruch, kapitału na rozszerzenie działalności, kapitału na wzmocnienie podstawowej działalności przedsiębiorstwa lub realizację nowych projektów, przechodzenie przedsiębiorstw na nowe rynki lub na nowe rozwiązania. Ponadto w ramach podziałania wspierane są przedsięwzięcia w zakresie stosowania przez MŚP technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wsparcie może obejmować inwestycje zarówno w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, jak również kapitał obrotowy zgodnie z przepisami prawa unijnego.</p> <p>W ramach wspierania instrumentów finansowych można:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwestować w kapitał istniejących lub nowo utworzonych podmiotów prawnych zajmujących się wdrażaniem instrumentów finansowych zgodnie z celami EFSI przy ograniczeniu wsparcia do kwot niezbędnych do wdrożenia nowych inwestycji; – powierzyć zadania wdrożeniowe: EBI albo podmiotom prawa publicznego lub prywatnego (fundusz powierniczy); albo – w przypadku instrumentów finansowych obejmujących wyłącznie pożyczki lub gwarancje bezpośrednio podjąć zadania wdrożeniowe. <p>Instrumenty finansowe mogą mieć formę pożyczek, gwarancji, a w zależności od zdiagnozowanych potrzeb, inne formy finansowania dłużnego.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie II.3	

Poddziałanie II.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI08) - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni - Liczba wdrożonych wyników prac B+R - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych - Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych
Poddziałanie II.3.2	-
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI01) - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI02) - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI06) - Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI28) - Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI29) - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji
Poddziałanie II.3.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI01) - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI03) - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI07)
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. wdrożenie wyników prac B+R 2. wdrożenie innowacyjnych produktów, procesów wytwarzania produktów lub świadczenia usług, w tym ekoinnowacje 3. wsparcie MŚP negatywnie dotkniętych skutkami epidemii COVID-19
Poddziałanie II.3.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. udzielanie przedsiębiorstwom, w tym MŚP negatywnie dotkniętych skutkami epidemii COVID-19, wsparcia finansowego w formie pożyczek, gwarancji oraz innych form finansowania dłużnego (w zależności od zdiagnozowanych potrzeb)
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	MŚP
Poddziałanie II.3.2	Fundusz funduszy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie II.3	MŚP
Poddziałanie II.3.1	
Poddziałanie II.3.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie II.3	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.3.1	

Poddziałanie II.3.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie II.3	229 763 748
Poddziałanie II.3.1	126 946 847
Poddziałanie II.3.2	102 816 901
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Beneficjenci projektów finansowanych ze środków poddziałania II.3.1 mogą sfinansować przeprowadzenie badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych ze środków celu tematycznego 1, w ramach instrumentów wsparcia dostępnych w RPO WŁ na lata 2014-2020 lub POIR.
Poddziałanie II.3.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Obszary wiejskie
Poddziałanie II.3.2	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.3.2	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Poddziałanie II.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu - wydatki związane z inwestycjami zmierzającymi do zwiększenia efektywności energetycznej będą kwalifikowalne do wysokości 30 % wydatków kwalifikowalnych projektu - wydatki związane z zapewnieniem bezpieczeństwa przesyłania danych (np. systemy firewall, IDS antywirusowe, kontroli dostępu do zasobów systemu) będą kwalifikowalne do wysokości 20% wydatków kwalifikowalnych (typ projektu 3) - wkład niepieniężny do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych (typ projektu 3) - koszty wynagrodzeń będą kwalifikowalne do wysokości 50% wydatków kwalifikowalnych projektu (typ projektu 3)
Poddziałanie II.3.2	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA -FINANCINGU (%)	
Działanie II.3	

Poddziałanie II.3.1	Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie II.3.2	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.3	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.1	
Poddziałanie II.3.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie II.3	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.1	
Poddziałanie II.3.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie II.3	Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 80% kwoty dofinansowania
Poddziałanie II.3.1	
Poddziałanie II.3.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie II.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie II.3.1	

Poddziałanie II.3.2	<p>Wsparcie w ramach Poddziałania II.3.2 na poziomie beneficjenta (funduszu funduszy) nie podlega zasadom pomocy publicznej.</p> <p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> na poziomie ostatecznego odbiorcy (MŚP) w ramach Poddziałania II.3.2, wsparcie udzielane będzie w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie II.3.2	85%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie II.3.2	85%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie II.3.2	15%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.3.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.3	

Poddziałanie II.3.1	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.3.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	102 816 901
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	Mechanizm z Funduszem Funduszy zakładający wybór Pośredników Finansowych, którzy będą udzielali wsparcia na rzecz ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych.
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – pożyczki – gwarancje – inne formy finansowania dłużnego (w zależności od zdiagnozowanych potrzeb)
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	MŚP

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa III Transport

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa III *Transport*, finansowana w całości z EFRR łączy w sobie zakres interwencji - celu tematycznego 4 *Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach*

Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski,

- celu tematycznego 7 *Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej*

Działanie III.2 Drogi,

Działanie III.3 Transport multimodalny,

Działanie III.4 Transport kolejowy.

Zagadnienia związane ze zwiększeniem dostępności transportowej oraz promocją proekologicznych rozwiązań transportowych są ściśle powiązane z interwencjami na rzecz gospodarki niskoemisyjnej.

Sprawny, efektywny oraz bezpieczny system transportu, zgodny ze standardami unijnymi w zakresie ochrony środowiska (niskoemisyjny), zapewniający połączenia komunikacyjne poprawiające dostępność transportową regionu jest niezbędny do dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa łódzkiego. Dobrze rozwinięte połączenia transportowe wzmocnią spójność przestrzenną regionu, zwiększając jego atrakcyjność inwestycyjną oraz stwarzając podmiotom gospodarczym i wszystkim mieszkańcom odpowiednie możliwości rozwojowe. Interwencja w tym obszarze będzie koncentrować się na budowie zintegrowanego systemu transportowego, łączącego główne gałęzie transportu, przede wszystkim drogowego, kolejowego, publicznego transportu zbiorowego oraz multimodalnego. Przyczyni się to do bardziej efektywnego osiągnięcia założonych celów interwencji w ramach Osi priorytetowej III.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	421 178 931
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski	Poddziałanie III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski – ZIT
	Poddziałanie III.1.2 Niskoemisyjny transport miejski
	Poddziałanie III.1.3 Niskoemisyjny transport miejski – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.1	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększone wykorzystanie transportu publicznego.</p> <p>Realizacja działania przyczyni się do stworzenia w województwie łódzkim sprawnego i bezpiecznego systemu publicznego transportu zbiorowego na obszarach miejskich, o wysokiej jakości świadczonych usług, spełniającego standardy unijne w zakresie ochrony środowiska, konkurencyjnego względem transportu indywidualnego. Interwencja wpłynie także na integrację wewnętrzną i dostępność komunikacyjną miast i ich obszarów funkcjonalnych, co przyczyni się do zwiększenia mobilności zawodowej i przestrzennej mieszkańców oraz poprawy dostępu do rynku pracy, edukacji i usług społecznych, także dla mieszkańców obszarów wiejskich. Powiązanie transportu publicznego z głównymi przestrzeniami publicznymi i usługami w mieście zachęci mieszkańców do korzystania z oferty przewozowej komunikacji miejskiej. Efektem realizacji działania będzie poprawa atrakcyjności komunikacji miejskiej i wzrost liczby osób korzystających z jej usług.</p> <p>Projekty w ramach działania mają przyczyniać się do osiągnięcia niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności w miastach i muszą wynikać z przygotowanych przez jednostki samorządu terytorialnego planów, zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Funkcję takich dokumentów mogą pełnić plany dotyczące gospodarki niskoemisyjnej, Strategia ZIT, plany mobilności miejskiej lub równoważne dokumenty, zawierające elementy, o których mówi Komunikat dotyczący koncepcji planów zrównoważonej mobilności miejskiej².</p> <p>Wsparcie w ramach działania III.1 dotyczyć będzie przedsięwzięć o charakterze zarówno infrastrukturalnym (w tym budowy lub przebudowy infrastruktury publicznego transportu zbiorowego oraz węzłów integrujących jego podsystemy), jak i taborowym (w tym zakupu lub modernizacji niskoemisyjnego i bezemisyjnego taboru publicznego transportu zbiorowego). W przypadku zakupu autobusów, dozwolony jest co do zasady zakup pojazdów nisko- i bezemisyjnych, zasilanych paliwem alternatywnym w rozumieniu przedstawionym w krajowych ramach polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (dot. dyrektywy 2014/94/UE), o ile wynika to z planów lub dokumentów strategicznych albo z analizy kosztów i korzyści odnoszących się do zrównoważonej mobilności miejskiej. Preferencyjnie traktowany będzie jednak zakup pojazdów bezemisyjnych. W uzasadnionych</p>

² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Wspólne dążenie do osiągnięcia konkurencyjnej i zasobooszczędnej mobilności w miastach” wraz z załącznikiem „Koncepcja dotycząca planów mobilności w miastach zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju” (COM(2013) 913 final) wskazuje, iż plany te powinny określać lokalne uwarunkowania oraz kierunki planowanych interwencji na danym obszarze i uwzględniać takie kwestie jak: zbiorowy transport pasażerski, transport niezmotoryzowany, intermodalność, transport drogowy, zarządzanie mobilnością, wykorzystanie inteligentnych systemów transportowych (ITS), logistyka miejska, bezpieczeństwo ruchu drogowego w miastach, wdrażanie nowych wzorców użytkowania czy promocja ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów.

	<p>przypadkach, tzn. tam gdzie z przyczyn ekonomicznych, eksploatacyjnych lub technicznych inwestycje w tabor nisko- i bezemisyjny zasilany w całości paliwem alternatywnym byłyby nieuzasadnione, możliwe jest wspieranie projektów dotyczących pojazdów niskoemisyjnych z silnikami hybrydowymi łączącymi paliwo diesel (spełniające normę EURO-6) oraz napęd elektryczny. Nie jest możliwe ogłaszanie nowych naborów wniosków o dofinansowanie dopuszczających pojazdy zasilane wyłącznie dieslem EURO-6.</p> <p>Inwestycjom w infrastrukturę publicznego transportu zbiorowego czy tabor będą towarzyszyć działania uzupełniające, zapewniające, że transport zbiorowy oraz niezmotoryzowany będzie wybierany częściej niż samochód jako podstawowy środek przemieszczania się w obrębie aglomeracji (np. ograniczenia w ruchu samochodowym w centrach miast, wydzielone pasy ruchu dla autobusów, poprawa funkcjonowania informacji pasażerskiej, kampanie promujące transport zbiorowy, infrastruktura niezbędna do korzystania z transportu bezemisyjnego komplementarnego w stosunku do autobusowego transportu publicznego - bikesharing).</p> <p>W ramach działania III.1 wyłącznie jako niezbędny i uzupełniający element projektów dotyczących systemu zrównoważonej mobilności miejskiej mogą być realizowane inwestycje w drogi lokalne lub regionalne. Muszą one uwzględniać wymóg zapewnienia nośności drogi wynoszącej 11,5 t na oś.</p> <p>Projekty realizowane w ramach działania powinny zapewniać dostosowanie infrastruktury transportu lub taboru do potrzeb osób z niepełnosprawnościami lub osób z ograniczoną możliwością poruszania się.</p>
Poddziałanie III.1.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
Poddziałanie III.1.2	Dofinansowaniem zostaną objęte projekty zlokalizowane na obszarach miejskich województwa łódzkiego (w szczególności ośrodki subregionalne – miasta powiatowe liczące ponad 20 tys. mieszkańców i ich obszary funkcjonalne, miasta powiatowe tracące funkcje społeczno-gospodarcze i ich obszary funkcjonalne), a także na obszarach wiejskich o słabej dostępności do usług publicznych, stanowiących obszary strategicznej interwencji (OSI), pod warunkiem ich powiązania z obszarami miejskimi.
Poddziałanie III.1.3	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	– Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	– Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1 Poddziałanie III.1.2	– Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii autobusowych komunikacji miejskiej

	<ul style="list-style-type: none"> - Całkowita długość nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra (C115) - Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej - Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej - Liczba zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej - Pojemność zmodernizowanego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej - Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” - Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” - Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” - Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride” - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych - Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych - Długość wspartej infrastruktury rowerowej - Liczba wspartych systemów miejskich wypożyczalni rowerów
Poddziałanie III.1.3	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej - Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej - Całkowita długość nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra (C1 15) - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” - Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride” - Długość wspartej infrastruktury rowerowej
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa lub przebudowa infrastruktury publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci tramwajowej, np. układu torowego oraz sieci trakcyjnej na trasach, w tym na pętlach, bocznicach, w zajezdniach 2. budowa, przebudowa przystanków lub węzłów przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami systemów transportu, a także systemów parkingów dla samochodów („Park & Ride”) oraz dla rowerów („Bike & Ride”) przy krańcowych przystankach lub węzłach przesiadkowych komunikacji zbiorowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze pasażerów 3. inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych służących optymalnemu wykorzystaniu infrastruktury publicznego transportu zbiorowego (np. sygnalizacja drogowa, systemy planowania podróży, inteligentne systemy biletowe, systemy komunikacji pojazd-pojazd i pojazd-infrastruktura), w tym zmierzających do integracji systemów komunikacji zbiorowej
Poddziałanie III.1.2	

	<p>4. zakup lub modernizacja niskoemisyjnego i bezemisyjnego taboru dla publicznego transportu zbiorowego, w tym zakup, budowa lub przebudowa infrastruktury niezbędnej do jego obsługi i ładowania paliwem alternatywnym (np. zaplecze techniczne do obsługi taboru w zajezdni, instalacja do dystrybucji ekologicznych nośników energii)</p> <p>5. inwestycje z zakresu systemów miejskich wypożyczalni rowerów</p> <p><u>Wyłącznie jako niezbędny element ww. typów projektów można realizować przedsięwzięcia polegające na:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – budowie lub przebudowie dróg dla rowerów w celu poprawy komunikacji w ramach lub między miejscowościami – budowie lub przebudowie dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) lub regionalnych (np. budowa lub przebudowa dróg prowadzących do węzłów przesiadkowych będących przedmiotem projektu)
Poddziałanie III.1.3	<p>1. budowa lub przebudowa infrastruktury publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci tramwajowej, np. układu torowego oraz sieci trakcyjnej na trasach, w tym na pętlach, bocznicach, w zajezdniach</p> <p>2. budowa, przebudowa przystanków lub węzłów przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami systemów transportu, a także systemów parkingów dla samochodów („Park & Ride”) oraz dla rowerów („Bike & Ride”) przy krańcowych przystankach lub węzłach przesiadkowych komunikacji zbiorowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze pasażerów</p> <p>3. zakup niskoemisyjnego i bezemisyjnego taboru dla publicznego transportu zbiorowego, w tym zakup, budowa lub przebudowa infrastruktury niezbędnej do jego obsługi i ładowania paliwem alternatywnym (np. zaplecze techniczne do obsługi taboru w zajezdni, instalacja do dystrybucji ekologicznych nośników energii)</p> <p>Wyłącznie jako niezbędny element ww. typów projektów można realizować przedsięwzięcia polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowie lub przebudowie dróg dla rowerów w celu poprawy komunikacji w ramach lub między miejscowościami – budowie lub przebudowie dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) lub regionalnych (np. budowa lub przebudowa dróg prowadzących do węzłów przesiadkowych będących przedmiotem projektu) <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
Poddziałanie III.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorcy
Poddziałanie III.1.3	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – przedsiębiorcy <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Użytkownicy publicznego transportu zbiorowego

Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie III.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.3	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	
Poddziałanie III.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie III.1	154 079 710
Poddziałanie III.1.1	29 894 652
Poddziałanie III.1.2	92 825 058
Poddziałanie III.1.3	31 360 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie III.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.3	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie III.1.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie III.1.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca
Poddziałanie III.1.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie III.1.3	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	– wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie III.1.2	

Poddziałanie III.1.3	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją m.in. linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia (maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych) – wydatki na drogi lokalne lub regionalne oraz na drogi dla rowerów – do wysokości 30% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu i dotyczą m.in. działań szkoleniowych w projektach z zakresu inteligentnych systemów transportowych i projektach dotyczących zakupu lub modernizacji taboru. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Metoda zryczałtowanych stawek procentowych dochodów – 20%
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 1 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności:
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	

	<ul style="list-style-type: none"> - na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, - jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, - pomoc publiczna w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych udzielana będzie zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1370/2007 z 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 wraz ze sprostowaniem. <p>Wsparcie będzie udzielane przy uwzględnieniu postanowień <i>Wytycznych w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązki świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym.</i></p> <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie III.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie III.1.1	85,00%
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie III.1	W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie III.1.1	95,00% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie III.1.2	95,00% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie III.1.3	95,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
Poddziałanie III.1.1	5,00% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie III.1.2	5,00% - w przypadku pozostałych projektów

Poddziałanie III.1.3	5,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.2 Drogi	Poddziałanie III.2.1 Drogi wojewódzkie
	Poddziałanie III.2.2 Drogi lokalne
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Celem szczegółowym działania III.2 jest lepsza dostępność transportowa województwa w ruchu drogowym. Realizacja działania przyczyni się zarówno do poprawy stanu oraz powiązania regionalnej sieci dróg województwa łódzkiego z siecią dróg krajowych, transeuropejską siecią transportową TEN-T, jak i poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w województwie. Niska jakość istniejącego układu drogowego oraz zły stan techniczny i niewystarczające parametry dróg wojewódzkich i lokalnych ograniczają wewnętrzną dostępność transportową. Bez inwestycji w sieci drugorzędne doprowadzające ruch do sieci podstawowej, system transportowy regionu nie będzie stanowił spójnej sieci transportowej pozwalającej na zwiększenie konkurencyjności gospodarki i polepszenie jakości życia mieszkańców. Wsparcie w ramach działania koncentrować się będzie na drogach wojewódzkich pozwalających na ich włączenie do systemu dróg krajowych lub sieci TEN-T, wypełniających luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi i miastami nie będącymi stolicami województw, zgodnie z przeprowadzoną diagnozą, wskazującą na problem dostępności transportowej tych miast, pełniących ważne funkcje w lokalnych rynkach pracy. Ograniczone wsparcie będą mogły także uzyskać inwestycje dotyczące dróg lokalnych (gminnych lub powiatowych) pod warunkiem, że zapewniają konieczne bezpośrednie połączenia z siecią TEN-T, portami lotniczymi, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi lub zapewniają konieczne bezpośrednie połączenia z istniejącymi lub nowymi terenami inwestycyjnymi ³ .
Poddziałanie III.2.2	

³ Zgodnie z dokumentem „Drogi wojewódzkie i lokalne w ramach CT7. Postanowienia Umowy Partnerstwa. Wspólna Interpretacja”, warunek zapewnienia bezpośredniego połączenia drogi lokalnej należy postrzegać z punktu widzenia sieci bazowej i kompleksowej TEN-T i jej celów. Aby mówić o interoperacyjności, sieć TEN-T powinna istnieć, być w trakcie budowy lub być przewidziana do budowy w obecnej perspektywie finansowej. Pod pojęciem „bezpośrednie” należy rozumieć drogi lokalne łączące się fizycznie bezpośrednio z istniejącą, budowaną lub planowaną do budowy w obecnej perspektywie finansowej siecią TEN-T. Dlatego też o spełnieniu tego warunku w przypadku drogowej sieci TEN-T można mówić jeżeli budowany lub przebudowywany odcinek drogi lokalnej fizycznie połączy się z węzłem autostrady lub drogi ekspresowej. W praktyce może wystąpić przypadek, gdy taki odcinek drogi lokalnej został już przebudowany i spełnia wymagane parametry techniczne – w takim przypadku można realizować bezpośrednio przylegający do niego odcinek tej samej drogi lokalnej (o tej samej kategorii i numerze) jeżeli jest to niezbędne dla osiągnięcia efektu sieciowego – w żadnym przypadku jednak nie dalej niż do najbliższego skrzyżowania z drogą krajową lub wojewódzką.

Takie same zasady mają zastosowanie do bezpośrednich połączeń dróg:

- z innymi sieciami TEN-T: kolejowymi, portami lotniczymi,
- portami lotniczymi, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi zlokalizowanymi poza siecią TEN-T,
- istniejącymi lub nowymi terenami inwestycyjnymi (fizycznie istniejącymi, budowanymi lub planowanymi do budowy w obecnej perspektywie finansowej).

Pod pojęciem istniejących terenów inwestycyjnych należy rozumieć tereny inwestycyjne, które powstały w ramach poddziałania II.1.1, objęte zostały analogicznym wsparciem w perspektywie finansowej 2007-2013 lub powstały z innych środków. Natomiast pod pojęciem nowych (przyszłych) terenów inwestycyjnych należy rozumieć zarówno teren, który zostanie utworzony w ramach projektu w poddziałaniu II.1.1, jak i teren inwestycyjny sfinansowany z innych źródeł (np. ze środków własnych beneficjenta). Jeżeli teren inwestycyjny nie powstanie w obecnej perspektywie finansowej, projekt dotyczący drogi lokalnej w ramach poddziałania III.2.2 automatycznie staje się niekwalifikowalny.

	<p>Przez teren inwestycyjny należy rozumieć teren o powierzchni co najmniej 1 ha przeznaczony, zgodnie z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź decyzją, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod działalność produkcyjną lub usługową, z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod inwestycje mieszkaniowe. Teren nie może być również przeznaczony wyłącznie pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe (nie mogą one stanowić więcej niż 30% powierzchni terenu inwestycyjnego).</p> <p>Realizacji inwestycji drogowych towarzyszyć będą ponadto przedsięwzięcia z zakresu poprawy bezpieczeństwa i przepustowości ruchu drogowego (BRD, ITS). Realizowane inwestycje drogowe będą umożliwiały ruch pojazdów o dopuszczalnym nacisku osi do 11,5 t.</p> <p>Bezpośrednim rezultatem realizowanych inwestycji drogowych będzie zwiększenie dostępności transportowej i polepszenie stanu układu drogowego w regionie, a przez to m.in. zwiększenie bezpieczeństwa na przebudowywanych, modernizowanych i budowanych odcinkach dróg. Realizacja inwestycji odbywać się będzie z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Wszystkie przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury drogowej realizowane w ramach działania powinny uwzględniać na etapie planowania, realizacji i funkcjonowania wykorzystanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo w ruchu drogowym.</p> <p>Inwestycje drogowe muszą być zgodne z Regionalnym Planem Transportowym Województwa Łódzkiego spełniającym kryteria warunku ex ante dla celu tematycznego 7 do RPO WŁ na lata 2014-2020.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	–
Poddziałanie III.2.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Długość wybudowanych dróg wojewódzkich – Długość przebudowanych dróg wojewódzkich – Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego – Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych – Liczba wybudowanych obwodnic
Poddziałanie III.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – Długość wybudowanych dróg powiatowych – Długość przebudowanych dróg powiatowych – Długość wybudowanych dróg gminnych – Długość przebudowanych dróg gminnych – Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego – Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych – Liczba wybudowanych obwodnic
9. TYPY PROJEKTÓW	

Działanie III.2⁴	
Poddziałanie III.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa lub modernizacja dróg wojewódzkich w tym obwodnic, skrzyżowań, wraz z infrastrukturą towarzyszącą wzdłuż realizowanej inwestycji 2. budowa, przebudowa lub modernizacja drogowych obiektów inżynierskich zlokalizowanych w ciągu dróg wojewódzkich w tym m.in. wiaduktów, tuneli, mostów (obiektów mostowych), estakad, przepustów, konstrukcji oporowych <p>Wyłącznie jako element inwestycji drogowej mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (BRD) (z wyłączeniem zakupu sprzętu i pojazdów dla służb, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym).</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych ITS np. zakup i wdrożenie systemów monitorowania, sterowania i zarządzania ruchem, systemów informacji o stanie dróg i ich zatłoczeniu
Poddziałanie III.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa lub modernizacja dróg lokalnych (powiatowych, gminnych) w tym obwodnic, skrzyżowań, wraz z infrastrukturą towarzyszącą wzdłuż realizowanej inwestycji 2. budowa, przebudowa lub modernizacja drogowych obiektów inżynierskich zlokalizowanych w ciągu dróg lokalnych (powiatowych, gminnych) w tym m.in. wiaduktów, tuneli, mostów (obiektów mostowych), estakad, przepustów, konstrukcji oporowych <p>Wyłącznie jako element inwestycji drogowej mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (BRD) (z wyłączeniem zakupu sprzętu i pojazdów dla służb, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym).</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych ITS np. zakup i wdrożenie systemów monitorowania, sterowania i zarządzania ruchem, systemów informacji o stanie dróg i ich zatłoczeniu
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Województwo Łódzkie <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Województwem Łódzkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
Poddziałanie III.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe lub nadzorowane
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Użytkownicy infrastruktury drogowej
Poddziałanie III.2.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy

⁴ Przez modernizację w działaniu III.2 rozumie się przebudowę, która prowadzi do podwyższenia parametrów technicznych i eksploatacyjnych infrastruktury.

Poddziałanie III.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie III.2	153 065 000
Poddziałanie III.2.1	129 065 000
Poddziałanie III.2.2	24 000 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Obszary wiejskie
Poddziałanie III.2.2	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca. Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie III.2.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca.
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie III.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia (maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych)
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie III.2	W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania m.in. szkoleniowe w projektach z zakresu inteligentnych systemów transportowych mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu.
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	

	Wartość cross-finansingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie III.2	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 2 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie III.2	85,00%
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie III.2	95,00%
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.2	5,00%
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.2	Nie dotyczy

Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.3 Transport multimodalny	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.3	<p>Celem szczegółowym Działania III.3 jest wzrost aktywności multimodalnych terminali przeładunkowych oraz centrów logistycznych w regionie.</p> <p>Stopniowo dopełniający się strategiczny układ drogowy województwa zwiększa dostępność zewnętrzną regionu i sprzyja działalności logistycznej. Z uwagi na dynamiczny rozwój usług logistycznych w regionie wzmocnienia wymaga infrastruktura i wyposażenie terminali przeładunkowych.</p> <p>Działania skierowane na infrastrukturę terminali przeładunkowych, a także inwestycje w rozwiązania i techniki zarządzania i monitorowania ruchem wpłyną na zwiększenie atrakcyjności transportu multimodalnego poprzez poprawę jakości świadczonych usług logistycznych (w tym zwiększenie szybkości obsługi klientów) i rozszerzenie ich zakresu. Budowa nowych obiektów przyczyni się do poprawy dostępności sektora logistycznego dla podmiotów zainteresowanych ich usługami. W ten sposób realizacja ww. przedsięwzięć przyczyni się do osiągnięcia założonego celu szczegółowego.</p> <p>Planowane do realizacji przedsięwzięcia przyczynią się do zwiększenia atrakcyjności transportu multimodalnego w systemie transportowym województwa łódzkiego, co przełoży się na zwiększenie ilości towarów przyjmowanych, rozdzielanych i wydawanych w obiektach, w których realizowane są usługi logistyczne. Pozwoli to na zwiększenie liczby miejsc pracy w sektorze logistyki, co odpowiada potrzebom społecznym regionu. Planowane przedsięwzięcia wpłyną także na skrócenie czasu dostawy towarów oraz zmniejszenie jego negatywnego oddziaływania na środowisko.</p> <p>Wsparciem w ramach PI 7c objęte zostaną działania z zakresu rozwoju transportu multimodalnego, związane z tworzeniem nowych oraz modernizacją i przebudową istniejących terminali służących do przeładunku towarów między co najmniej dwoma rodzajami transportu, wraz z dedykowaną tym przewozom infrastrukturą kolejową.</p> <p>Wsparcie w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 dotyczy będzie terminali przeładunkowych, w szczególności nie należących do sieci TEN-T.</p> <p>Inwestycje dotyczące transportu multimodalnego muszą być zgodne z Regionalnym Planem Transportowym Województwa Łódzkiego spełniającym kryteria warunku ex ante dla celu tematycznego 7 do RPO WŁ na lata 2014-2020.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie III.3	– Dodatkowa zdolność przeładunkowa intermodalnych terminali przeładunkowych
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie III.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych intermodalnych terminali przeładunkowych – Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie III.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa lub modernizacja multimodalnych terminali przeładunkowych, w tym terminali położonych w centrach logistycznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą niezbędną do realizacji projektów 2. zakup lub modernizacja wyposażenia wykorzystywanego przy świadczeniu usług transportu multimodalnego z wyłączeniem środków transportu <p>Wyłącznie jako element projektów dotyczących infrastruktury lub wyposażenia terminali przeładunkowych mogą być realizowane przedsięwzięcia dotyczące zakupu lub modernizacji systemów zarządzania i monitorowania ruchu (teleinformatycznych i telematycznych) związanych z obsługą transportu multimodalnego</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie III.3	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst

	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną - przedsiębiorcy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie III.3	- przedsiębiorcy korzystający z dofinansowanej infrastruktury
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie III.3	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie III.3	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie III.3	10 038 660
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie III.3	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie III.3	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie III.3	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie III.3	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu - wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie III.3	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.3	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie III.3	Metoda luki w finansowaniu
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie III.3	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 1,5 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie III.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020,

	<p>– rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020.</p> <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie III.3	<p>85,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.</p>
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie III.3	<p>85,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.</p>
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.3	<p>15,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.</p>
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.3	Nie dotyczy.
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.3	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie III.3	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.3	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie III.3	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.3	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.4 Transport kolejowy	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.4	<p>Celem szczegółowym działania jest lepsza dostępność transportowa województwa w ruchu kolejowym.</p> <p>Sieć kolejowa województwa łódzkiego charakteryzuje się złym stanem technicznym zarówno sieci jak i taboru oraz niedostateczną jakością infrastruktury służącej obsłudze pasażerów, co jest powodem wydłużania się podróży i pogorszenia jakości świadczonych usług, jak również spadku bezpieczeństwa.</p> <p>Projekty realizowane w ramach Działania III.4 przyczynią się do poprawy stanu technicznego infrastruktury, bezpieczeństwa i komfortu podróżowania oraz pozwolą na przystosowanie transportu kolejowego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób z ograniczoną możliwością poruszania się, korzystnie wpłyną także na środowisko naturalne. Działania polegające na połączeniu regionalnej sieci kolejowej z magistralnymi liniami kolejowymi o znaczeniu krajowym i międzynarodowym skutkować będą poprawą wewnętrznej spójności regionu i dostępnością województwa w ruchu kolejowym. Sprawnie działający system transportu kolejowego stanowić będzie konkurencję dla transportu indywidualnego, poprawi mobilność zawodową i przestrzenną oraz dostępność do rynku pracy i usług społecznych.</p> <p>Uzupełnieniem inwestycji infrastrukturalnych będą działania mające na celu przygotowanie projektów do realizacji poprzez dofinansowanie opracowania niezbędnej dokumentacji przedprojektowej lub projektowej dla przedsięwzięć dotyczących infrastruktury kolejowej zlokalizowanej w granicach administracyjnych województwa łódzkiego.</p> <p>Inwestycje kolejowe muszą być zgodne z Regionalnym Planem Transportowym Województwa Łódzkiego spełniającym kryteria warunku ex ante dla celu tematycznego 7 do RPO WŁ na lata 2014-2020.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie III.4	– Liczba przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych liniach kolejowych
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie III.4	<ul style="list-style-type: none"> – Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (C112) – Całkowita długość nowych linii kolejowych (C111) – Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego – Pojemność zakupionych jednostek taboru kolejowego – Liczba zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego – Pojemność zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego – Liczba wspartych dworców kolejowych – Liczba wspartych osobowych przystanków kolejowych – Liczba wspartych projektów w fazie przygotowawczej
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie III.4	<p>1. modernizacja, rewitalizacja, a w uzasadnionych przypadkach budowa sieci kolejowej lub infrastruktury dworcowej o znaczeniu regionalnym poza siecią TEN-T.</p> <p>Warunkiem działań w ramach rewitalizacji jest kompleksowość działań, która skutkować będzie długotrwałą poprawą stanu technicznego oraz dostosowaniem infrastruktury do potrzeb rynku przewoźników lub pasażerów (np. wzrost dopuszczalnych nacisków na oś, modernizacje peronów).</p>

	<p>2. zakup lub modernizacja taboru kolejowego do obsługi połączeń regionalnych (w ramach projektu możliwe będzie wsparcie dla zaplecza technicznego służącego do obsługi taboru). Tabor ten powinien być wykorzystywany przede wszystkim do obsługi połączeń w ramach przewozów o charakterze użyteczności publicznej, w obrębie Województwa Łódzkiego. Wybór do dofinansowania projektu dotyczącego taboru kolejowego będzie uzależniony od stanu technicznego infrastruktury, po której będzie się poruszał, w celu zagwarantowania optymalnego wykorzystania parametrów technicznych zakupionego lub zmodernizowanego taboru</p> <p>3. modernizacja lub rehabilitacja, a w uzasadnionych przypadkach budowa sieci kolejowej o znaczeniu regionalnym w ramach sieci TEN-T.</p> <p>4. inwestycje punktowe istotne w skali regionalnego systemu transportu kolejowego dotyczące infrastruktury przeznaczonej do obsługi transportu pasażerskiego, w tym podnoszące standard obsługi klientów korzystających z usług kolejowych, takie jak osobowe przystanki kolejowe</p> <p>5. opracowanie dokumentacji przedprojektowej lub projektowej dla kolejowych inwestycji infrastrukturalnych</p> <p>Wszelkie rozwiązania infrastrukturalne w ramach realizowanych projektów będą uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami lub osób z ograniczoną możliwością poruszania się.</p> <p>Realizowane w ramach działania inwestycje nie mogą obejmować prac remontowych i nie będą dotyczyły bieżącego utrzymania infrastruktury.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie III.4	<p>Dla typów projektów 1-4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst - jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną - zarządcy infrastruktury kolejowej lub dworcowej, - przedsiębiorcy <p>Dla typu projektu 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zarządcy infrastruktury kolejowej lub dworcowej (z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego, związków i stowarzyszeń jst, jednostek organizacyjnych jst posiadających osobowość prawną)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie III.4	Użytkownicy transportu kolejowego w regionie
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie III.4	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie III.4	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie III.4	103 995 561
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie III.4	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie III.4	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	

Działanie III.4	<p>Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca</p> <p>Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca</p>
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie III.4	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych (limit nie dotyczy projektu, w którym realizowany jest wyłącznie typ projektu 5) – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu (dla typów projektów 1-4) – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych (dla typów projektów 1-4) – przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia (maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych) (dla typów projektów 1-4)
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie III.4	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.4	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie III.4	<p>Metoda zryczałtowanych stawek procentowych dochodów – 20 %</p> <p>Metoda luki w finansowaniu</p>
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie III.4	<p>Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 1 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.</p> <p>Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania</p>
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie III.4	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pomoc publiczna w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych udzielana będzie zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1370/2007 z 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 wraz ze sprostowaniem. <p>Wsparcie będzie udzielane przy uwzględnieniu postanowień <i>Wytycznych w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązki świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym.</i></p>

	W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia. W przypadku indywidualnej notyfikacji KE oceni zgodność projektu ze wspólnym rynkiem korzystając z zapisów Wytucznych Komisji Europejskiej dotyczących pomocy państwa na rzecz przedsiębiorstw kolejowych.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie III.4	70,00% - 85,00% Poziom dofinansowania UE zostanie ustalony w Regulaminie konkursu lub w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w przypadku trybu pozakonkursowego, biorąc pod uwagę dostępność środków finansowych. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie III.4	85,00% Poziom dofinansowania całkowitego zostanie ustalony w Regulaminie konkursu lub w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w przypadku trybu pozakonkursowego, biorąc pod uwagę dostępność środków finansowych. W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.4	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.4	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.4	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie III.4	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.4	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie III.4	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.4	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa IV Gospodarka niskoemisyjna

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa IV *Gospodarka niskoemisyjna* realizowana jest w ramach celu tematycznego 4 *Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach* oraz 6 *Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii

Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków

Działanie IV.3 Ochrona powietrza

Działanie IV.4 Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń

Efektom przedsięwzięć podjętych w obszarze produkcji energii ze źródeł odnawialnych będzie zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa łódzkiego, a w szczególności poprawa zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie paliwowo-energetycznym województwa łódzkiego przyczyni się do poprawy efektywności wykorzystania i oszczędzania zasobów surowców energetycznych oraz poprawy stanu środowiska poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do atmosfery, gleby i wód oraz redukcję ilości wytwarzanych odpadów.

Inwestycje w zakresie głębokiej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych pozwolą na zmniejszenie zapotrzebowania na energię, co w znacznym stopniu przełoży się na obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych i w konsekwencji spowoduje ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza odpowiedzialnych za powstawanie zjawiska tzw. niskiej emisji oraz emisji gazów cieplarnianych.

W wyniku realizacji projektów z zakresu budownictwa pasywnego, modernizacji źródeł ciepła oraz projektów dotyczących sieci ciepłowniczych nastąpi ograniczenie strat ciepła, co doprowadzi do zmniejszenia poziomu kosztów eksploatacyjnych. Inwestycje związane z oświetleniem publicznym z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych przyczynią się do oszczędności energii w regionie łódzkim.

Projekty przewidziane w ramach osi priorytetowej IV pozwolą na budowę bardziej konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej województwa łódzkiego, która w wydajny, zrównoważony sposób wykorzystuje zasoby i zmniejsza emisję zanieczyszczeń.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	249 424 556
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii	Poddziałanie IV.1.1 Odnawialne źródła energii - ZIT
	Poddziałanie IV.1.2 Odnawialne źródła energii
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.1	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększona produkcja energii ze źródeł odnawialnych.</p> <p>Województwo łódzkie ze względu na swój rolniczy charakter posiada potencjalnie duże możliwości pozyskiwania energii z biomasy i biogazu. Ponadto, występujące na terenie województwa łódzkiego wody geotermalne mogą być wykorzystywane na cele produkcji ciepła.</p> <p>Przedsięwzięcia objęte wsparciem w ramach działania przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego województwa łódzkiego, a w szczególności do poprawy zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej.</p> <p>W ramach działania wspierane będą inwestycje w zakresie produkcji lub produkcji i dystrybucji energii elektrycznej lub ciepłej przy wykorzystaniu m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – energii wiatrowej – energii słonecznej – energii geotermalnej – energii z biomasy i biogazu – energii wodnej. <p>Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.</p> <p>Wspierane będą także przedsięwzięcia z zakresu budowy, przebudowy lub modernizacji sieci o napięciu poniżej 110 kV, umożliwiające przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.</p> <p>Projekty dotyczące wytwarzania energii z OZE oceniane będą poprzez pryzmat osiągniętych efektów wpisujących się w cele działania. Jednym z kryteriów branych pod uwagę przy wyborze inwestycji do wsparcia, będzie koncepcja opłacalności, w odniesieniu do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięcia najlepszego stosunku wielkości środków unijnych przeznaczonych na uzyskanie 1 MWh energii lub 1 MW mocy zainstalowanej wynikających z budowy danej instalacji, – osiągnięcia kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych. <p>W przypadku inwestycji związanych ze spalaniem biomasy wsparciem będą mogły być objęte projekty zgodne z programami ochrony powietrza dla danej strefy województwa łódzkiego. W zakresie przedsięwzięć dotyczących energii wodnej współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Master Planów dla dorzeczy Odry i Wisły. Natomiast współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód, i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, znajdujących</p>

	się na listach nr 2 będących załącznikami do MasterPlanów dla dorzeczy Odry i Wisły, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia przez Komisję Europejską zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach.
Poddziałanie IV.1.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.
Poddziałanie IV.1.2	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	– Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)
Poddziałanie IV.1.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych – Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych – Długość nowo wybudowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii – Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii – Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE – Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE
Poddziałanie IV.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych – Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych – Długość nowo wybudowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii – Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii – Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE – Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI01)
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IV.1	1. budowa, przebudowa lub modernizacja ⁵ infrastruktury służącej do produkcji lub
Poddziałanie IV.1.1	produkcji i dystrybucji energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych

⁵ Przez modernizację infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii rozumie się przebudowę w celu podwyższenia parametrów technicznych i eksploatacyjnych tej infrastruktury, w wyniku których nastąpi przyrost mocy zainstalowanej (w odniesieniu do instalacji służącej do produkcji energii) lub ograniczenie strat sieciowych o co najmniej 20% (w odniesieniu do infrastruktury służącej dystrybucji energii).

Poddziałanie IV.1.2	<p>w oparciu o moc instalowanej jednostki. W zakresie dystrybucji energii wspierane będą jedynie inwestycje dotyczące sieci o napięciu poniżej 110 kV, umożliwiające przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego,</p> <p>2. budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury służącej do produkcji lub produkcji i dystrybucji energii cieplnej, pochodzącej ze źródeł odnawialnych, w oparciu o moc instalowanej jednostki.</p> <p>Jako element projektu możliwy będzie również zakup niezbędnych urządzeń służących do produkcji lub dystrybucji wytworzonej energii.</p> <p>W ramach ww. typów projektów będzie możliwe wsparcie inwestycji dotyczących m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrowni wodnych (inwestycje wyłącznie na już istniejących budowach piętrzących lub wyposażonych w hydroelektrownie, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej), - instalacji wykorzystujących energię słoneczną, - elektrowni wiatrowych, - instalacji wykorzystujących energię geotermalną, - instalacji wykorzystujących biomasę, - instalacji wykorzystujących biogaz. <p>W ramach działania nie będą wspierane instalacje do współspalania biomasy z węglem.</p> <p>Wsparciem objęte będą urządzenia bądź instalacje do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej, których łączna maksymalna moc zainstalowana nie będzie przekraczała następujących limitów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie energii wodnej – do 5 MWe (łącznie), - w zakresie energii wiatrowej – do 5 MWe (łącznie), - w zakresie energii słonecznej – do 2 MWe/MWth (łącznie), - w zakresie energii geotermalnej – do 2 MWth (łącznie), - w zakresie energii biogazu – do 1 MWe (łącznie), - w zakresie energii biomasy – do 5 MWth/MWe (łącznie).
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IV.1	- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
Poddziałanie IV.1.1	- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
Poddziałanie IV.1.2	<ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorcy, w tym przedsiębiorstwa energetyczne - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS - jednostki naukowe - uczelnie - organizacje pozarządowe - podmioty lecznicze - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne - organy administracji rządowej oraz jednostki podległe lub nadzorowane
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu
Poddziałanie IV.1.2	

12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie IV.1.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IV.1	68 525 917
Poddziałanie IV.1.1	3 450 000
Poddziałanie IV.1.2	65 075 917
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie IV.1.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie
Poddziałanie IV.1.2	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca.
Poddziałanie IV.1.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IV.1	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z przygotowaniem projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z budową, przebudową lub modernizacją sieci o napięciu poniżej 110 kV, umożliwiającą przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego będą kwalifikowalne do wysokości 15% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z budową, przebudową lub modernizacją infrastruktury służącej do dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze źródeł odnawialnych będą kwalifikowalne do wysokości 15% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	

	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją będą kwalifikowalne do 10% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z magazynowaniem wytworzonej energii elektrycznej lub ciepłej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych.
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IV.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IV.1	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania.
Poddziałanie IV.1.1	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.
Poddziałanie IV.1.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IV.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IV.1	85,00%

Poddziałanie IV.1.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie IV.1.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IV.1	85,00%
Poddziałanie IV.1.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie IV.1.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.1	15,00%
Poddziałanie IV.1.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie IV.1.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków	Poddziałanie IV.2.1 Termomodernizacja budynków - ZIT
	Poddziałanie IV.2.2 Termomodernizacja budynków
	Poddziałanie IV.2.3 Termomodernizacja budynków w oparciu o zastosowanie instrumentów finansowych
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.2	<p>Celem szczegółowym działania jest poprawiona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i w sektorze budownictwa mieszkaniowego.</p> <p>Problemem jest niska efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynkach mieszkalnych, która wynika ze złego stanu technicznego znacznej części zabudowy w miastach. Największy potencjał w zakresie oszczędności energii identyfikowany jest w budynkach, w związku z tym wsparcie skoncentrowane będzie na ich głębokiej modernizacji energetycznej⁶. Inwestycje w zakresie termomodernizacji przyczynią się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię, co w znacznym stopniu przełoży się na obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych i w konsekwencji spowoduje ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza odpowiedzialnych za powstawanie zjawiska tzw. niskiej emisji oraz emisji gazów cieplarnianych.</p> <p>Wsparciem zostaną objęte projekty zgodne z planami gospodarki niskoemisyjnej. Realizowane inwestycje muszą wynikać z audytów energetycznych⁷ oraz być zgodne z ich założeniami. Projekty zwiększające efektywność poniżej 25% dla każdego z budynków nie będą kwalifikowały się do dofinansowania ze środków UE.</p> <p>W ramach przedsięwzięć dotyczących głębokiej modernizacji energetycznej wyłącznie jako element projektu możliwe będzie zastosowanie odnawialnych źródeł energii, wymiana źródła ciepła opartego na paliwach konwencjonalnych na źródło ciepła wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych bądź na przyłącza sieciowe oraz najbardziej wydajne urządzenia grzewcze wykorzystujące paliwa konwencjonalne.</p> <p>Przedsięwzięcia dotyczące ogrzewania węglowego (w tym w zakresie pieców, kotłów węglowych) nie będą przedmiotem wsparcia.</p> <p>W zakresie indywidualnych źródeł ciepła wspierane mogą być inwestycje w instalacje o jak najmniejszej emisji CO₂, pyłu zawieszonego całkowitego (TSP) oraz innych zanieczyszczeń powietrza, a wsparte projekty muszą skutkować znaczną redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalane go paliwa). Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami</p>

⁶ Głęboka modernizacja energetyczna, rozumiana jako kompleksowa termomodernizacja, oznacza przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku o co najmniej 25%, które ma na celu zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, rocznego zapotrzebowania na energię końcową lub rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku.

⁷ Audyt energetyczny - , sporządzony zgodnie z zapisami rozporządzenia wydanego na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

	<p>emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Projekty powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz, w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Wsparcie powinno być uwarunkowane wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynkach, w których wykorzystywana jest energia ze wspieranych urządzeń. Inwestycje w indywidualne źródła ciepła mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie.</p> <p>W przypadku indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe, w ramach działania dofinansowane mogą zostać jedynie inwestycje w urządzenia grzewcze spełniające wymagania co najmniej klasy 5 według normy PN EN 303-5:2012. Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Wsparcie w zakresie ogrzewaczy i kotłów wykorzystujących paliwa stałe uzyskają jedynie inwestycje w najbardziej wydajne urządzenia grzewcze (w szczególności ogrzewacze pomieszczeń i ogrzewacze wielofunkcyjne oraz inne kotły i urządzenia do ogrzewania pomieszczeń).</p> <p>Wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach wynikających z technicznych uwarunkowań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gdy w ramach realizowanego projektu osiągnięte zostanie zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 30%, - gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby, wynikające z audytu energetycznego. <p>Warunkiem wsparcia projektów dotyczących głębokiej modernizacji energetycznej budynków jest zastosowanie indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu. Dodatkowo istnieje obowiązek instalacji termostatów i zaworów podpionowych, jeżeli będzie to wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego.</p> <p>Montaż liczników nie jest obligatoryjny w przypadku, gdy nie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione lub gdy budynek będący przedmiotem termomodernizacji został uprzednio wyposażony w ww. urządzenia.</p> <p>Realizacja inwestycji w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej przeciwdziałać będzie zjawisku ubóstwa energetycznego w regionie.</p> <p>Przy dokonywaniu oceny projektów kluczowym będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych.</p> <p>Termomodernizacja szpitali będzie możliwa w przypadku zgodności z właściwymi mapami potrzeb zdrowotnych opracowanymi przez Ministerstwo Zdrowia.</p>
Poddziałanie IV.2.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
Poddziałanie IV.2.2	Wsparciem zostanie objęty obszar województwa łódzkiego
Poddziałanie IV.2.3	

7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	– Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI32) – Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	– Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	– Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji – Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI31)
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	1. głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej ⁸ wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne, 2. głęboka modernizacja energetyczna wielorodzinnych mieszkalnych budynków komunalnych ⁹ wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne.
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	1. udzielanie wsparcia finansowego w formie pożyczek i innych form finansowania dłużnego (w zależności od zdiagnozowanych potrzeb) na głęboką modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych lub budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – jednostki naukowe – uczelnie – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki – podmioty lecznicze – instytucje kultury – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – organizacje pozarządowe – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne Wsparciem nie będą objęte budynki użyteczności publicznej, których modernizacja energetyczna kwalifikuje się do dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.3	Fundusz funduszy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	

⁸ Budynki użyteczności publicznej zgodnie z § 3 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U.2002.75.690 z późn. zm.)

⁹ Przez budynek komunalny rozumie się budynek, w którym wszystkie lokale mieszkalne są własnością gminy.

Działanie IV.2	Osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu
Poddziałanie IV.2.1	
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie IV.2.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.3	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IV.2	122 614 817
Poddziałanie IV.2.1	51 137 620
Poddziałanie IV.2.2	49 477 197
Poddziałanie IV.2.3	22 000 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie IV.2.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.3	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie IV.2.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie IV.2.3	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca.
Poddziałanie IV.2.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie IV.2.3	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	– wydatki związane z przygotowaniem projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie IV.2.2	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie IV.2.3	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	Nie dotyczy
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie: – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020,
Poddziałanie IV.2.2	

	<ul style="list-style-type: none"> rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie IV.2.3	<p>Wsparcie w ramach Poddziałania IV.2.3 na poziomie beneficjenta (funduszu funduszy) nie podlega zasadom pomocy publicznej.</p> <p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> na poziomie ostatecznych odbiorców w ramach Poddziałania IV.2.3 (określonych w pkt 32), wsparcie udzielane będzie w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	85,00%
Poddziałanie IV.2.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie IV.2.3	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	93,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% - w przypadku pozostałych projektów

Poddziałanie IV.2.2	W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IV.2.3	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	7,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie IV.2.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
Poddziałanie IV.2.3	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.3	22 000 000
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	Mechanizm z Funduszem Funduszy zakładający wybór Pośredników Finansowych, którzy będą udzielali wsparcia na rzecz ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych.
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	– pożyczka – inne formy finansowania dłużnego, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Łódzkiego
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	

Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst, – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną, – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS. <p>Nie przewiduje się wsparcia termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych realizowanej przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe w ramach projektów wynikających ze Strategii ZIT wskazanych w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Łódzkiego.</p>

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.3 Ochrona powietrza	Poddziałanie IV.3.1 Ochrona powietrza - ZIT
	Poddziałanie IV.3.2 Ochrona powietrza
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.3	<p>Celem szczegółowym działania jest lepsza jakość powietrza.</p> <p>W ramach interwencji przewiduje się inwestycje związane z modernizacją źródeł ciepła¹⁰, oświetleniem publicznym z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych oraz realizacją przedsięwzięć w zakresie budownictwa pasywnego¹¹, które mają skutkować polepszeniem jakości powietrza. W wyniku realizacji projektów odnoszących się do podwyższenia parametrów energetycznych budynków oraz projektów dotyczących sieci ciepłowniczych nastąpi ograniczenie strat ciepła, co powinno doprowadzić do zmniejszenia poziomu kosztów eksploatacyjnych. Ponadto planowana interwencja wpłynie na racjonalizację rozproszonych systemów gospodarowania energią i ciepłem użytkowym oraz oszczędnością w zużyciu energii pierwotnej, co w znacznym stopniu spowoduje ograniczenie emisji dwutlenku węgla oraz zwiększy efektywność energetyczną.</p> <p>Wsparciem będą mogły zostać objęte projekty zgodne z planami gospodarki niskoemisyjnej.</p> <p>Inwestycje związane z wymianą indywidualnych źródeł ciepła muszą przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii. Wspomniane inwestycje mogą zostać dofinansowane jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie. Wspierane mogą być inwestycje w instalacje o jak najmniejszej emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń powietrza. Objęte interwencją projekty w zakresie indywidualnych źródeł ciepła muszą skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji, być uzasadnione ekonomicznie i społecznie.</p> <p>Inwestycje w zakresie indywidualnych źródeł ciepła powinny zapewnić najniższą emisję CO₂ i stężenie pyłu zawieszonego całkowitego (TSP). W przypadku kotłowni</p>

¹⁰ Przez modernizację źródeł ciepła rozumie się inwestycję, podnoszącą standard źródeł ciepła, która nie polega wyłącznie na odtworzeniu stanu pierwotnego oraz w wyniku której następuje zmniejszenie kosztów wytwarzania ciepła lub energii elektrycznej

¹¹ Przez pasywny budynek użyteczności publicznej rozumie się budynek o ściśle określonych parametrach, dotyczących zapotrzebowania na energię oraz rozwiązaniach budowlanych i instalacyjnych, w którym komfort cieplny uzyskiwany jest m.in. przy:

- rocznym zapotrzebowaniu na energię do ogrzewania na poziomie nie przekraczającym 15 kWh/(m² x rok),
- rocznym zapotrzebowaniu na energię do chłodzenia na poziomie nie przekraczającym 15 kWh/(m² x rok),
- rocznym zapotrzebowaniu na nieodnawialną energię pierwotną (tj. energię wynikającą z eksploatacji obiektu) na poziomie nie przekraczającym 120 kWh/(m² x rok),
- kształtowaniu przegród zewnętrznych budynku tak, aby zapewnić wysoką izolacyjność całej bryły budynku tj. współczynnik przenikania ciepła U dla ścian zewnętrznych nie może być większy niż 0,15 W/(m² x K),
- zastosowaniu specjalnych pasywnych okien (oszklenie i ramy), dla których współczynnik U jest poniżej 0,80 W/(m² x K), a współczynnik przepuszczalności energii promieniowania słonecznego przez oszklenie g wynosi około 50%.

	<p>na paliwa stałe wsparciem mogą być objęte jedynie kotły spełniające co najmniej wymagania dla klasy 5 normy (PN EN 303-5: 2012).</p> <p>Przy określaniu możliwości i wielkości wsparcia kluczowe będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych.</p>
Poddziałanie IV.3.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.
Poddziałanie IV.3.2	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	– Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)
Poddziałanie IV.3.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego – Liczba przebudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego – Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła – Liczba nowych/zmodernizowanych punktów świetlnych – Liczba zmodernizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło
Poddziałanie IV.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego – Liczba przebudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego – Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła – Długość wybudowanej sieci ciepłowniczej – Liczba nowych/ zmodernizowanych punktów świetlnych – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI01) – Liczba zmodernizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa (z wyłączeniem odbudowy, rozbudowy, nadbudowy) pasywnych budynków użyteczności publicznej polegająca na projektach pilotażowych¹² lub demonstracyjnych¹³, 2. wymiana lub renowacja źródeł ciepła w celu zapewnienia komfortu termicznego w budynkach użyteczności publicznej, budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych (z zastrzeżeniem, że zakresem wsparcia nie są objęte

¹² Projekty pilotażowe oznaczają projekty, w których zastosowana zostaje technika lub metoda nigdzie wcześniej niestosowana lub nietestowana, zapewniająca potencjalne korzyści dla środowiska lub klimatu w porównaniu z istniejącymi najlepszymi praktykami, i która może zostać następnie zastosowana w podobnych sytuacjach na szerszą skalę.

¹³ Projekty demonstracyjne oznaczają projekty polegające na zastosowaniu w praktyce, testowaniu, ocenie i rozpowszechnianiu działań, metody lub podejść, które są nowe lub nieznanne w określonym kontekście projektu, takim jak kontekst geograficzny, ekologiczny, społeczno-ekonomiczny, a które mogłyby być zastosowane w innym miejscu w podobnych okolicznościach

	<p>inwestycje dotyczące sieci ciepłowniczych oraz ogrzewania węglowego tj. piece i kotły węglowe),</p> <p>3. budowa, przebudowa, modernizacja¹⁴ w zakresie oświetlenia publicznego z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych. Wsparcie inwestycji dotyczącej oświetlenia publicznego możliwe będzie jedynie w powiązaniu z innym projektem (realizowanym bądź już zrealizowanym), który zakłada spełnienie założeń Celu Tematycznego 4, wskazanego w Umowie Partnerstwa: <i>Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach</i>.</p>
Poddziałanie IV.3.2	<p>1. budowa (z wyłączeniem odbudowy, rozbudowy, nadbudowy) pasywnych budynków użyteczności publicznej polegające na projektach pilotażowych lub demonstracyjnych,</p> <p>2. wymiana lub renowacja źródeł ciepła, modernizacja systemów zaopatrzenia w ciepło oraz doprowadzenie sieci ciepłowniczej do budownictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego oraz budynków użyteczności publicznej celem wyeliminowania punktowych źródeł ciepła. Zakresem wsparcia nie są objęte inwestycje dotyczące sieci ciepłowniczych realizowane w ramach Strategii ZIT oraz przedsięwzięcia w zakresie ogrzewania węglowego (piece i kotły węglowe),</p> <p>3. budowa, przebudowa, modernizacja w zakresie oświetlenia publicznego z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych. Wsparcie inwestycji dotyczącej oświetlenia publicznego możliwe będzie jedynie jako element innego, szerszego projektu infrastrukturalnego¹⁵.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IV.3	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – przedsiębiorcy – organizacje pozarządowe – jednostki naukowe, placówki oświatowe, uczelnie – spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, TBS
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IV.3	Mieszkańcy województwa łódzkiego
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie IV.3.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	

¹⁴ Modernizacja oświetlenia publicznego obejmuje prace prowadzone w celu poprawy efektywności energetycznej infrastruktury związanej z oświetleniem publicznym (np. prace związane z przystosowaniem do zmiany systemów zasilania), które nie polegają wyłącznie na odtworzeniu stanu pierwotnego.

¹⁵ Szerszy projekt infrastrukturalny, o którym mowa w poddziałaniu IV.3.2, dotyczy inwestycji równolegle realizowanej, finansowanej przez beneficjenta w ramach środków własnych, programów operacyjnych na lata 2014-2020 lub innego instrumentu wsparcia (np. dotacji z budżetu państwa), w ramach której wydatki dotyczące oświetlenia publicznego stanowią jedyny koszt kwalifikowalny w zakresie poddziałania IV.3.2.

Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IV.3	53 783 822
Poddziałanie IV.3.1	5 100 000
Poddziałanie IV.3.2	48 683 822
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie IV.3.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie IV.3.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca.
Poddziałanie IV.3.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IV.3	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie IV.3.2	– wydatki związane z przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją w zakresie sieci ciepłowniczej będą kwalifikowalne maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IV.3	Wykorzystanie mechanizmu cross-financingu możliwe będzie, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu realizowanego w ramach typów przedsięwzięć. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	

20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IV.3	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IV.3	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania.
Poddziałanie IV.3.1	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.
Poddziałanie IV.3.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie IV.3.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IV.3	85,00%
Poddziałanie IV.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie IV.3.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IV.3	W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IV.3.1	95,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie IV.3.2	89,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% - w przypadku pozostałych projektów
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.3	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
Poddziałanie IV.3.1	5,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych

	15,00% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie IV.3.2	11,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% - w przypadku pozostałych projektów
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.4 Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.4	<p>Celem szczegółowym działania jest zmniejszone zanieczyszczenie powietrza w regionie.</p> <p>Wsparcie przeznaczone będzie na wymianę niskosprawnych i nieekologicznych źródeł ciepła (w tym m.in. kotły i piece węglowe) na nowe źródła ciepła bardziej ekologiczne. Możliwe też będzie uzupełnienie powyższych działań poprzez inwestycje zwiększające efektywność energetyczną i ograniczające zapotrzebowanie na energię w budynkach.</p> <p>W ramach działania wsparciem będą mogły być objęte projekty w strefach objętych programami ochrony powietrza, w których zostały stwierdzone ponadnormatywne poziomy PM10.</p> <p>Inwestycje związane z wymianą niskosprawnych i nieekologicznych źródeł ciepła muszą przyczyniać się do znacznego zmniejszenia emisji zanieczyszczeń powietrza (pyłu zawieszonego całkowitego (TSP), NOx, etc.) i redukcji CO₂ o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii. Inwestycje mogą zostać dofinansowane jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie. Wspierane mogą być inwestycje w instalacje o jak najmniejszej emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń powietrza. W przypadku kotłów na paliwa stałe wsparciem mogą być objęte jedynie kotły spełniające co najmniej wymagania dla klasy 5 normy CE (EN 303-5: 2012).</p> <p>Wspierane urządzenia do ogrzewania muszą charakteryzować się od początku okresu programowania obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Projekty powinny również, w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu.</p> <p>Dla każdego budynku objętego projektem przeprowadzona musi zostać ocena energetyczna, w ramach której powstanie świadectwo charakterystyki energetycznej oraz określona zostanie moc nowego źródła ciepła, jakie ma zostać zainstalowane w budynku.</p> <p>W przypadku braku spełnienia minimalnych standardów efektywności energetycznej budynku, tj. gdy wartość wskaźnika EP_{H+W}¹⁶ przekracza:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 150 kWh/(m² x rok) dla budynków jednorodzinnych, – 135 kWh/(m² x rok) dla budynków wielorodzinnych, – 95 kWh/(m² x rok) dla budynków użyteczności publicznej,

¹⁶ EP_{H+W} - nieodnawialna energia pierwotna na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej.

	<p>wsparcie w zakresie wymiany źródła ciepła uwarunkowane będzie wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynkach, w których wykorzystywana będzie energia ze wspieranych urządzeń. Inwestycje te dotyczyć muszą prac w zakresie modernizacji energetycznej budynku i wynikać z przeprowadzonej przed realizacją inwestycji oceny energetycznej budynku. Ocena energetyczna musi zawierać zalecenia dotyczące opłacalnej ekonomicznie i wykonalnej technicznie poprawy charakterystyki energetycznej budynku w zakresie niezbędnym do spełnienia przez budynek ww. minimalnych standardów efektywności energetycznej budynku.</p> <p>Osiągnięcie ww. wartości wskaźnika EP_{H+W} nastąpi poprzez wykonanie prac termomodernizacyjnych innych niż wymiana źródła ciepła.</p> <p>W przypadku budynków zabytkowych (wpisanych do rejestru zabytków), w których ze względu na brak uzyskania pozwolenia od konserwatora zabytków na niektóre roboty budowlane, nie ma możliwości osiągnięcia ww. wskaźnika EP_{H+W}, istnieje możliwość odstąpienia od oceny w oparciu o ten wskaźnik i określenie, po uprzedniej ocenie energetycznej, minimalnego zakresu prac termomodernizacyjnych koniecznych i możliwych do wykonania ze względu na zalecenia konserwatorskie.</p> <p>Dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie na inwestycje w budynkach użyteczności publicznej lub budynkach wykorzystywanych na cele mieszkaniowe.</p> <p>W ramach działania wsparciem nie będą objęte budynki opieki zdrowotnej i budynki w których ponad 50% powierzchni całkowitej wykorzystywane jest na cele związane z opieką zdrowotną.</p> <p>Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IV.4	– Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IV.4	– Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IV.4	<ul style="list-style-type: none"> – wymiana niskosprawnych i nieekologicznych źródeł ciepła na nowe źródła ciepła bardziej ekologiczne, – inwestycje zwiększające efektywność energetyczną i ograniczające zapotrzebowanie na energię w budynkach wraz z wymianą niskosprawnych i nieekologicznych źródeł ciepła na nowe źródła ciepła bardziej ekologiczne
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IV.4	– jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IV.4	– mieszkańcy województwa łódzkiego, podmioty korzystające z rezultatów projektu
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IV.4	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IV.4	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	

Działanie IV.4	4 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IV.4	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IV.4	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IV.4	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IV.4	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wydatki kwalifikowalne dotyczące robót nie związanych z wymianą źródła ciepła nie mogą przekroczyć 300 PLN za 1 m² powierzchni użytkowej budynku, a jednocześnie nie mogą wynosić więcej niż 45 000 PLN dla budynku
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IV.4	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.4	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IV.4	Metoda luki w finansowaniu
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IV.4	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania. Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IV.4	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020,

	<ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IV.4	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IV.4	W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych. 100% - w przypadku pozostałych projektów
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.4	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależy od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25. 0% - w przypadku pozostałych projektów
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.4	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.4	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IV.4	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.4	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IV.4	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.4	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa V Ochrona środowiska

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa V Ochrona środowiska łączy w sobie zakres interwencji 2 celów tematycznych:

CT 5 Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem

Działanie V.1. Gospodarka wodna i przeciwdziałanie zagrożeniom

CT 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami

Działanie V.2 Gospodarka odpadami

Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Działanie V.4 Ochrona przyrody

Efektami interwencji podjętych w obszarze ochrony środowiska będzie: poprawa zdolności adaptacji do zmian klimatu, w tym zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego i ograniczenie skutków suszy oraz zwiększenie efektywności funkcjonowania służb ratowniczych, oszczędność zasobów i ochrona czystości wód podziemnych i powierzchniowych, poprawa stanu środowiska (szczególnie różnorodności biologicznej) oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Wsparcie przedsięwzięć z zakresu tworzenia systemu ochrony środowiska i wykorzystania jego zasobów w sposób bezpośredni przyczyni się do reagowania na zmiany klimatu oraz zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów. Jednocześnie wobec silnej i narastającej antropopresji na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo szczególnie istotne jest utrzymanie i ochrona różnorodności biologicznej, przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (w tym zagrożonych), przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, wspieranie programów edukacyjnych i informacyjno-promocyjnych podnoszących świadomość ekologiczną.

Realizowane projekty z zakresu gospodarki odpadami znacząco przyczynią się do wzrostu masy odpadów poddanych innym niż składowanie sposobom zagospodarowania, co wpłynie znacząco na zachowanie i poprawę jakości środowiska naturalnego, jak również na ochronę zasobów naturalnych.

W celu uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na obszarze województwa łódzkiego, konieczne będzie przeprowadzenie prac obejmujących rozbudowę i modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wraz z systemem oczyszczalni ścieków. Realizowane projekty przyczynią się do zwiększenia odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków oraz do podniesienia jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	82 664 638
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.1 Gospodarka wodna i przeciwdziałanie zagrożeniom	Poddziałanie V.1.1 Gospodarka wodna i zarządzanie ryzykiem
	Poddziałanie V.1.2 Rozwój Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.1	Celem działania jest zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe i przeciwpożarowe w regionie.
Poddziałanie V.1.1	<p>Interwencja realizowana w ramach poddziałania zmierzać będzie do poprawy zdolności adaptacyjnych do zmian klimatu poprzez wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu (głównie powodzie i susze), a w przypadku ich wystąpienia zminimalizowanie ich skutków poprzez poprawę systemowego zarządzania ryzykiem.</p> <p>Województwo łódzkie, ze względu na położenie wzdłuż wododziału dwóch głównych rzek Polski: Wisły i Odry, charakteryzuje się ubogimi zasobami wód powierzchniowych. Dlatego ważna jest poprawa bądź utrzymanie właściwego stanu wód i ich wzajemnych zależności, z zachowaniem zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi i przyrodniczymi. W ramach poddziałania wspierane będą projekty, które przyczynią się do zwiększenia wykorzystania wód opadowych lub roztopowych w miejscu ich powstawania (na obszarach miast poniżej 100 tys. mieszkańców), zwiększenia małej retencji wodnej (w tym naturalnej), poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, pod warunkiem zapewnienia pełnej zgodności tych inwestycji w wymogami prawa Unii Europejskiej.</p> <p>Współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej¹⁷ w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach przez Komisję Europejską. Wyżej wymieniony zapis stosuje się do projektów mogących potencjalnie oddziaływać na jednolite części wód.</p> <p>Powyższe warunki odnoszące się do Masterplanów lub aPGW nie dotyczą projektu z zakresu budowy systemów zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych w miejscu ich powstawania na obszarach miast poniżej 100 tys.</p>

¹⁷ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej

	<p>mieszkańców. Projekt ten nie może mieć negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód.</p> <p>Ponadto realizowane przedsięwzięcia muszą być zgodne z wymogami tzw. Dyrektywy Powodziowej¹⁸.</p> <p>Ponadto w ramach poddziałania wspierana będzie budowa, rozbudowa lub modernizacja¹⁹ systemu monitorowania, wczesnego ostrzegania i prognozowania oraz przeciwdziałania zagrożeniom, spowodowanym wystąpieniem niekorzystnych zjawisk naturalnych (w tym budowa lub modernizacja urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów).</p>
Poddziałanie V.1.2	<p>W ramach poddziałania wsparty zostanie Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy poprzez podniesienie sprawności jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Wsparciem objęte będą projekty związane z zakupem samochodów ratowniczo-gaśniczych, niezbędnych do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych, w tym wyposażenie tych samochodów w sprzęt służący do prowadzenia akcji ratowniczych.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	– Liczba ludności odnoszących korzyść ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI20)
Poddziałanie V.1.2	– Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej – Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej – Liczba wyremontowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej – Liczba wybudowanych urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów – Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów – Pojemność obiektów małej retencji – Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania – Liczba systemów zagospodarowania wód opadowych bądź roztopowych
Poddziałanie V.1.2	– Liczba zakupionych samochodów ratowniczo-gaśniczych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa obiektów małej retencji, w tym retencji naturalnej (np. renaturyzacja przekształconych cieków wodnych, obszarów zalewowych oraz obszarów wodno-błotnych) 2. budowa, przebudowa, remont urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej

¹⁸ Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim

¹⁹ Przez modernizację w działaniu V.1 rozumie się przebudowę, która prowadzi do poprawy parametrów.

	<p>3. budowa systemów zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych w miejscu ich powstawania na obszarach miast poniżej 100 tys. mieszkańców</p> <p>4. budowa lub modernizacja urzędzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów</p> <p>5. rozwój regionalnego systemu monitorowania i wczesnego reagowania na sytuacje kryzysowe oraz prognozowania występowania zagrożeń</p>
Poddziałanie V.1.2	1. wyposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych będących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym w samochody ratowniczo-gaśnicze niezbędne do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych, w tym wyposażenie tych samochodów w sprzęt służący do prowadzenia akcji ratowniczych.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe lub nadzorowane – spółki wodne – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – PGW Wody Polskie i jego jednostki organizacyjne – organizacje pozarządowe <p>Ze wsparcia w ramach poddziałania wyłączone są Państwowa Straż Pożarna i Ochotnicza Straż Pożarna.</p>
Poddziałanie V.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – organizacje pozarządowe
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie V.1	Mieszkańcy województwa łódzkiego
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie V.1	14 608 702
Poddziałanie V.1.1	10 608 702
Poddziałanie V.1.2	4 000 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	

16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie V.1	Obszary wiejskie
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie V.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie V.1.1	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie V.1.2	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie V.1	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	W ramach przedmiotowego priorytetu inwestycyjnego przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione w przypadkach, uwarunkowanych koniecznością nabycia dodatkowych kompetencji związanych z obsługą systemów i urządzeń zarządzania zagrożeniami. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie V.1.2	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie V.1.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie V.1	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie V.1.1	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 1,5 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.
Poddziałanie V.1.2	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	

Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie V.1	85,00%
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie V.1	85,00%
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.1	15,00%
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.2 Gospodarka odpadami	
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.2	<p>Celem szczegółowym działania V.2 jest lepsza gospodarka odpadami w województwie łódzkim.</p> <p>Interwencja przyczyni się do zapobiegania powstawaniu odpadów, przygotowania do ponownego ich użycia oraz intensyfikacji recyklingu i innych metod odzysku, a tym samym ograniczenia ilości odpadów kierowanych na składowisko odpadów, w tym odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.</p> <p>Realizowane będą kompleksowe inwestycje w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi, zapewniające zintegrowane podejście zgodne z hierarchią sposobów postępowania z odpadami na poziomie wynikającym ze zobowiązań z dyrektyw. Wspierane będą również inwestycje w zakresie gospodarki odpadami innymi niż komunalne. W ramach działania nie przewiduje się termicznego przekształcania odpadów komunalnych.</p> <p>Do kompleksowych projektów zalicza się projekty zaplanowane zgodnie z hierarchią sposobu postępowania z odpadami i umożliwiające osiągnięcie celu ramowej dyrektywy o odpadach²⁰, obejmujące następujące elementy: selektywna zbiórka odpadów komunalnych (w tym papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło oraz odpady ulegające biodegradacji), instalacje do odzysku, w tym recyklingu odpadów (w tym kompostownie dla odpadów organicznych), instalacje do odzysku energii.</p> <p>Wsparcie nie będzie udzielane na budowę nowych instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów lub na działania prowadzące do zwiększania mocy przerobowych istniejących instalacji w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.</p> <p>Wsparcie nie będzie udzielane również na inwestycje z zakresu składowisk odpadów (z wyjątkiem budowy składowisk odpadów azbestowych lub kwater przystosowanych do składowania odpadów zawierających azbest oraz rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów komunalnych).</p> <p>Realizacja projektów w ramach działania V.2 przyczyni się do wzrostu masy odpadów poddanych innym niż składowanie sposobom zagospodarowania, co wpłynie znacząco na zachowanie i poprawę jakości środowiska naturalnego, jak również na ochronę zasobów naturalnych.</p> <p>Warunkiem wsparcia inwestycji dotyczących instalacji przeznaczonych do przetwarzania odpadów komunalnych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych będzie ich uwzględnienie w planie inwestycyjnym uzgodnionym przez Ministra Środowiska będącym załącznikiem do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. Warunek ten nie dotyczy instalacji do recyklingu odpadów, PSZOK, przedsięwzięć związanych z likwidacją tzw. dzikich wysypisk odpadów oraz z gospodarką odpadami zawierającymi azbest.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	

²⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy

Działanie V.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów – Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI17) – Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie V.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych zakładów zagospodarowania odpadów – Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów – Masa nieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych – Masa wycofanych z użytkowania i nieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest – Masa odpadów zebranych z likwidowanych dzikich wysypisk – Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych – Liczba instalacji do przetwarzania odpadów – Liczba zamkniętych lub zrehabilitowanych składowisk odpadów – Pojemność wybudowanych składowisk odpadów niebezpiecznych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie V.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. inwestycje dotyczące zakładów zagospodarowania odpadów w zakresie wdrożenia technologii odzysku, w tym recyklingu i unieszkodliwiania odpadów w procesach innych niż składowanie 2. inwestycje w zakresie infrastruktury do selektywnej zbiórki i przetwarzania odpadów: szkła, metalu, tworzyw sztucznych, papieru, odpadów ulegających biodegradacji oraz pozostałych odpadów komunalnych w połączeniu z edukacją lokalnej społeczności objętej projektem w tym także promowanie ponownego użycia 3. inwestycje dotyczące infrastruktury służącej do recyklingu, sortowania, kompostowania odpadów 4. inwestycje w zakresie infrastruktury służącej do zbiórki, przetwarzania odpadów niebezpiecznych 5. kompleksowe projekty skierowane na poprawę gospodarki odpadami innymi niż komunalne poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu lub ostatecznego unieszkodliwiania odpadów 6. projekty z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest wraz z ich właściwym unieszkodliwieniem 7. projekty związane z likwidacją tzw. dzikich wysypisk odpadów 8. rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów komunalnych. 9. budowa składowisk odpadów azbestowych lub kwater przystosowanych do składowania odpadów zawierających azbest
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie V.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – podmioty wykonujące zadania jst – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – przedsiębiorcy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie V.2	Mieszkańcy województwa łódzkiego
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie V.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	

Działanie V.2	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie V.2	10 310 919
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie V.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie V.2	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie V.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie V.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie V.2	W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu w odniesieniu do inwestycji z zakresu odpadów komunalnych, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.2	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie V.2	Metoda zryczałtowanych stawek procentowych dochodów – 20%
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie V.2	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie V.2	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020,

	<p>– rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020,</p> <p>W związku z art. 27 ust. 5. ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi pomoc w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, udzielana zgodnie z zasadami określonymi w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzji Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym; – zasadach ramowych Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) lub rozporządzeniu Komisji (UE) NR 360/2012 z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wraz ze sprostowaniem. <p>Pomoc udzielana zgodnie z zasadami ramowymi jest pomocą podlegającą indywidualnej notyfikacji i IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku rekompensat spełniających warunki określone w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH (Zb. Orz. 2003, s. I 7747).</p> <p>Przy ocenie występowania zgodności pomocy z zasadami rynku wewnętrznego UE należy kierować się postanowieniami Wytycznych w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi.</p>
<p>24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU</p>	
<p>Działanie V.2</p>	<p>85,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.</p>
<p>25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)</p>	
<p>Działanie V.2</p>	<p>85,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.</p>

26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.2	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie V.2	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.2	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie V.2	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.2	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna	Poddziałanie V.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna - ZIT
	Poddziałanie V.3.2 Gospodarka wodno-kanalizacyjna
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.3	<p>Celem szczegółowym działania V.3 jest zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych.</p> <p>Realizacja działania przyczyni się do zwiększenia odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych²¹ oraz do podniesienia jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego. Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację kompleksowych inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej tylko w aglomeracjach od 2 tys. RLM włącznie do poniżej 10 tys. RLM²² (zgodnie z obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie dokumentem prawa miejscowego - rozporządzeniem wojewody lub uchwałą sejmiku województwa w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji).</p> <p>Wybór projektów oparty będzie o Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach powyżej 2 tys. RLM. KPOŚK zapewnia wdrożenie postanowień ww. dyrektywy poprzez ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków i ochronę środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.</p> <p>Niezależnie od realizowanego w działaniu typu projektu, wymagane będzie zastosowanie biologicznego oczyszczania ścieków (zgodnie z wymogami zawartymi w załączniku I.B. do ww. dyrektywy). Wymóg ten uznaje się za spełniony również w przypadku, w którym osiągnięcie przez aglomerację wymogów zawartych w załączniku I.B. do ww. dyrektywy nastąpi dopiero w wyniku realizacji projektu objętego wnioskiem. W projektach dotyczących oczyszczalni ścieków ważnym aspektem będą działania dotyczące uporządkowania gospodarki osadami ściekowymi, z uwzględnieniem hierarchii postępowania z osadami ściekowymi zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach.</p> <p>Dofinansowane zostaną projekty związane z inwestycjami w kanalizację sanitarną znajdujące się w aglomeracjach od 2 tys. RLM włącznie do poniżej 10 tys. RLM wyznaczonych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi sposobu wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji.</p>

²¹ Dyrektywa Rady 91/271/EWG dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych z dnia 21 maja 1991 r.

²² Możliwa będzie również realizacja działań na poziomie regionalnym w aglomeracjach wskazanych w KPOŚK jako aglomeracje powyżej 10 tys. RLM, jednakże nastąpiła zmiana wielkości aglomeracji w stosunku do danych w KPOŚK i w obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie dokumencie prawa miejscowego wskazano, iż aglomeracja ma poniżej 10 tys. RLM.

	<p>Natomiast na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna, dofinansowanie będą mogły uzyskać projekty z zakresu budowy systemów indywidualnych oczyszczalni ścieków zapewniających stopień oczyszczania ścieków jaki jest wymagany dla aglomeracji z przedziału 2 – 10 tys. RLM.</p> <p>W ramach działania przewiduje się wsparcie dla kompleksowych projektów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, uwzględniających inteligentne systemy zarządzania sieciami wodociagowymi oraz wyposażenie aglomeracji w odpowiednie systemy odbioru ścieków komunalnych.</p>
Poddziałanie V.3.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, zgodne z wykazem aglomeracji wskazanym w KPOŚK oraz zgodne z Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG.
Poddziałanie V.3.2	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego, zgodnie z wykazem aglomeracji wskazanym w KPOŚK oraz Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie V.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków (C19) – Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego zaopatrzenia w wodę (C18)
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie V.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych – Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych – Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej – Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej – Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków – Długość wybudowanej sieci wodociagowej – Liczba wybudowanych ujęć wody – Liczba wspartych stacji uzdatniania wody
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie V.3	<p>Następujące typy projektów realizowane będą w aglomeracjach od 2 tys. RLM włącznie do poniżej 10 tys. RLM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. budowa oczyszczalni ścieków komunalnych, w tym wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi 2. przebudowa istniejących oczyszczalni ścieków komunalnych prowadząca do poprawy ich parametrów, w tym wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi 3. budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, zapewniających stopień oczyszczania ścieków jaki jest wymagany dla aglomeracji z przedziału 2 – 10 tys. RLM 4. budowa, modernizacja²³ kanalizacji sanitarnej <p>Wyłącznie jako element inwestycji z zakresu budowy lub modernizacji kanalizacji sanitarnej możliwa jest budowa, w tym rozbudowa sieci wodociagowej, ujęć lub stacji uzdatniania wody lub zakup lub remont urządzeń służących gromadzeniu, odprowadzaniu, uzdatnianiu lub</p>
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	

7 Przez modernizację kanalizacji sanitarnej rozumie się przebudowę, która prowadzi do poprawy jej parametrów

	<p>przesyłowi wody pod warunkiem, że ww. przedsięwzięcia dotyczą tych samych użytkowników, których obejmują inwestycje z zakresu kanalizacji sanitarnej.</p> <p>Wyłącznie jako element kompleksowego projektu dotyczącego sieci kanalizacyjno-wodociągowych, dopuszcza się zakup specjalistycznych urządzeń lub aparatury do pomiaru, monitoringu i analizy sieci wodno-kanalizacyjnej (np. mobilne laboratoria, instalacje kontrolno-pomiarowe).</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie V.3	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
Poddziałanie V.3.1	– jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną
Poddziałanie V.3.2	– podmioty wykonujące zadania jednostek samorządu terytorialnego – spółki wodne – przedsiębiorcy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie V.3	Mieszkańcy województwa łódzkiego
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie V.3	
Poddziałanie V.3.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie V.3.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie V.3	
Poddziałanie V.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.2	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie V.3	48 804 526
Poddziałanie V.3.1	8 591 908
Poddziałanie V.3.2	40 212 618
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie V.3	
Poddziałanie V.3.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie V.3.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie V.3	
Poddziałanie V.3.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie V.3.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie V.3	

Poddziałanie V.3.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca
Poddziałanie V.3.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie V.3	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z budową, w tym rozbudową sieci wodociągowej, ujęć lub stacji uzdatniania wody lub zakupem lub remontem urządzeń służących gromadzeniu, odprowadzaniu, uzdatnianiu lub przesyłowi wody oraz zakupem specjalistycznych urządzeń lub aparatury do pomiaru, monitoringu i analizy sieci wodociągowej (np. mobilne laboratoria, instalacje kontrolno-pomiarowe), będą kwalifikowane do 30% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie V.3	Metoda zryczałtowanych stawek procentowych dochodów – 25%
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie V.3	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 1,5 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie V.3	Dofinansowanie co do zasady nie będzie stanowiło pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	

Działanie V.3	85,00%
Poddziałanie V.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie V.3.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie V.3	W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie V.3.1	85,00%
Poddziałanie V.3.2	86,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% - w przypadku pozostałych projektów
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.3	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
Poddziałanie V.3.1	15,00%
Poddziałanie V.3.2	14,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% - w przypadku pozostałych projektów
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.4 Ochrona przyrody	Poddziałanie V.4.1 Ochrona przyrody
	Poddziałanie V.4.2 Przeciwdziałanie degradacji środowiska
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<p>Celem szczegółowym działania V.4 są wzmocnione mechanizmy ochrony bioróżnorodności w regionie.</p> <p>Podjęte działania powinny zapewniać poprawę ochrony gatunków i siedlisk oraz wypełnienie wymogów w zakresie zarządzania i planowania przestrzennego, zgodnie z Unijną strategią ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.²⁴ oraz tzw. dyrektywą siedliskową²⁵ i ptasią²⁶. Wsparciem zostaną objęte również działania mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców regionu łódzkiego.</p> <p>W ramach działania wsparte zostaną inwestycje zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez ochronę siedlisk i gatunków (w tym ochrona powierzchni i odtwarzanie siedlisk cennych przyrodniczo), w szczególności na obszarach rezerwatów i parków krajobrazowych (w tym położonych na terenach Natura 2000).</p> <p>Wsparcie otrzymają inwestycje w infrastrukturę parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie centrów ochrony różnorodności biologicznej oraz inwestycje, które zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach wypoczynku, na szlakach turystycznych, czy spacerowych.</p> <p>Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej oraz zachowania walorów środowiska przyrodniczego województwa łódzkiego.</p> <p>Przy realizacji projektów, w ramach których wykonywane są szlaki lub ścieżki turystyczne należy przestrzegać poniższych zasad:</p> <p>a) Przebieg szlaku lub ścieżki przez rezerwat przyrody należy uzgodnić z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a przez park narodowy – z dyrektorem parku narodowego. Uzgodnienie to powinno odbywać się na etapie planowania przebiegu trasy.</p> <p>b) Zlokalizowanie oznaczenia przebiegu szlaku na pomniku przyrody, na terenie stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego należy uzgodnić z radą gminy. Uzgodnienie to powinno odbywać się przed oznakowaniem trasy.</p>

²⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 03.05.2011

²⁵ Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory z dnia 21 maja 1992 r.

²⁶ Dyrektywa 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa z 30 listopada 2009 r.

	<p>c) Na drzewach można stosować tylko znaki malowane, przy użyciu farb nietoksycznych dla drzew.</p> <p>d) Umieszczenie oznaczenia szlaku wymaga uzyskania uprzedniej zgody zarządzającego tym miejscem.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	– Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI23)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie V.4	
Poddziałanie V.4.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych form ochrony przyrody – Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody – Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem – Liczba wspartych centrów ochrony różnorodności biologicznej – Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem
Poddziałanie V.4.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych form ochrony przyrody – Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – Liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – Długość utworzonych szlaków turystycznych – Długość odnowionych szlaków turystycznych – Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie V.4	
Poddziałanie V.4.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. podniesienie standardu bazy technicznej lub wyposażenia parków krajobrazowych lub rezerwatów przyrody (w tym położonych na obszarach Natura 2000) 2. inwestycje w infrastrukturę (w tym również w zieloną infrastrukturę) i wyposażenie służące wsparciu istniejących lub utworzeniu nowych centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne 3. budowa, modernizacja²⁷ lub doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej (m.in. w parkach krajobrazowych) 4. inwestycje (w tym również zielona infrastruktura) związane z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych) 5. przedsięwzięcia zmierzające do zachowania oraz ochrony różnorodności biologicznej polegające na ochronie czynnej na terenach objętych formą ochrony przyrody <p>Wyłącznie jako element wyżej wymienionych typów projektów możliwy jest zakup i montaż wyposażenia (nierozzerwalnie związanego z celami projektu i jego funkcjonowaniem) lub opracowanie dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody.</p>

²⁷ Przez modernizację w działaniu V.4 rozumie się przebudowę, która prowadzi do poprawy parametrów.

Poddziałanie V.4.2	1. inwestycje mające na celu ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach wypoczynku, na szlakach turystycznych (w tym projekty z zakresu tworzenia i odnowy szlaków turystycznych) oraz promowanie form ochrony przyrody (np. platformy widokowe, ścieżki dydaktyczne wykorzystujące lokalne zasoby przyrodnicze) Wyłącznie jako element wyżej wymienionych typów projektów możliwe jest opracowanie dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe lub nadzorowane – organizacje pozarządowe – jednostki naukowe – uczelnie – przedsiębiorcy – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – LGD
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Mieszkańcy województwa łódzkiego
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie V.4	8 940 491
Poddziałanie V.4.1	3 258 351
Poddziałanie V.4.2	5 682 140
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	

Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<p>W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów (np. prowadzenie komplementarnych i uzupełniających do ogólnopolskich kampanii informacyjno-edukacyjnych realizowanych w ramach cross-financingu, jedynie kiedy stanowią one integralną część projektu realizowanego w ramach działania V.4).</p> <p>Realizowane w ramach cross-financingu działania mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Metoda luki w finansowaniu
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<p>Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.</p> <p>Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania</p>
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na</p>

	podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

W ramach osi priorytetowej VI *Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu* realizowane będą trzy cele tematyczne:

CT 6 *Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami*

Działanie VI.1. Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury

CT 8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników*

Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej

CT 9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją*

Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego

Interwencja zaplanowana w ramach OP VI będzie zorientowana na niwelowanie skutków wykluczenia społecznego na terenach problemowych (w tym obszarach zdegradowanych) oraz wykorzystanie i rozwój potencjałów endogenicznych regionu łódzkiego opartych na walorach przyrodniczo-kulturowych, szczególnie w aspekcie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarki turystycznej, w tym powstawania nowych miejsc pracy.

W ramach interwencji nastąpi również podniesienie jakości i dostępności usług kulturalnych poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony, zachowania zasobów dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju instytucji kultury.

Planowane w ramach OP VI przedsięwzięcia w zakresie usług kulturalnych i turystycznych, rozwoju potencjałów endogenicznych obszarów o specyficznych potrzebach oraz rewitalizacji obszarów zdegradowanych przyczynią się do ożywienia społeczno-gospodarczego regionu, jak i wpłyną na podniesienie jakości i atrakcyjności życia mieszkańców województwa łódzkiego. Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych będzie następowało poprzez realizację szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej na terenach problemowych, włączenia społecznego oraz zwiększenia poziomu uczestnictwa w kulturze mieszkańców województwa.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	276 611 137
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury	Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury - ZIT
	Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VI.1	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększona partycypacja w kulturze na terenie województwa.</p> <p>Działanie doprowadzi do zwiększonej partycypacji w kulturze mieszkańców województwa łódzkiego oraz turystów w oparciu o rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury. Dzięki projektom wspartym w ramach działania nastąpi podniesienie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej regionu poprzez wyeksponowanie cennych obiektów kulturowych i ich zbiorów oraz poszerzenie oferty usług kulturalnych województwa, budujących tożsamość regionalną.</p> <p>W ramach działania dofinansowane będą projekty obejmujące prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków w celu umożliwienia im pełnienia funkcji kulturalnych wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia. Dodatkowo w przypadku, gdy otoczenie wokół zabytku nieruchomego (np. ogród, park) wpisane jest do rejestru zabytków, możliwe będzie objęcie wsparciem prac polegających na jego zagospodarowaniu. W ramach działania możliwa będzie odbudowa części zabytków wpisanych do rejestru zabytków, która obejmuje maksymalnie 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku.</p> <p>W odniesieniu do infrastruktury instytucji kultury wsparcie będzie dotyczyło robót budowlanych (z wyłączeniem prac polegających na budowie nowego budynku w określonym miejscu oraz odbudowie) lub zakupu wyposażenia, mających wpływ na podniesienie jakości i dostępności oferty kulturalnej. Możliwa będzie także realizacja inwestycji niezbędnych do dostosowania istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych.</p> <p>Renowacja i konserwacja zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków, digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wykorzystanie w obiektach zabytkowych i instytucjach kultury technologii informacyjno-komunikacyjnych wspierane będą w ramach działania, wyłącznie jako komponent projektu.</p> <p>Projekty wsparte w ramach działania muszą wynikać z przeprowadzonej analizy popytu, wskazującej, że ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia trwałych i wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, szczególnie w aspekcie wpływu projektu na wzrost atrakcyjności turystycznej regionu, oraz na całoroczną aktywność gospodarczą. Ponadto, dofinansowana w działaniu infrastruktura będzie wykorzystana i zagospodarowana zgodnie z celem niniejszego działania, stanowiąc uzupełnienie dla działań finansowanych z EFS.</p>

	<p>Projekty wsparte w ramach działania muszą być zgodne z Programem rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020.</p> <p>Wszystkie projekty w ramach działania, w zależności od swojego zakresu, muszą uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami (np. dostosowanie infrastruktury, adekwatne wyposażenie, portale internetowe).</p>
Poddziałanie VI.1.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.
Poddziałanie VI.1.2	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VI.1	– Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI09)
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VI.1	– Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem – Liczba instytucji kultury objętych wsparciem
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VI.1	<p>1. Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, niezbędne do zachowania pełnionych przez nie funkcji kulturalnych lub do nadania im takich funkcji. Możliwa jest odbudowa części zabytku, która obejmuje maksymalnie 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku. W ramach w/w typu wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane następujące przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakup wyposażenia niezbędnego do zachowania pełnionych funkcji kulturalnych lub nadania funkcji kulturalnych, – prace polegające na zagospodarowaniu otoczenia wokół zabytku (jeżeli to otoczenie jest wpisane do rejestru zabytków), – konserwacja i restauracja zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków, w tym przede wszystkim muzealiów, starodruków, zbiorów piśmienniczych, archiwaliów, księgozbiorów, – wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie zwiększenia dostępu do kultury oraz digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego i ich udostępnienie, – ochrona zabytku przed zagrożeniami (w szczególności w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych, przeciwwłamaniowych). <p>2. Roboty budowlane w obiektach instytucji kultury (z wyłączeniem budowy nowego budynku w określonym miejscu oraz odbudowy), zakup wyposażenia dla instytucji kultury. W ramach w/w typu wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane następujące przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – konserwacja i restauracja zabytków ruchomych, w tym przede wszystkim muzealiów, starodruków, zbiorów piśmienniczych, archiwaliów, księgozbiorów, – ochrona zasobów przed zagrożeniami (w szczególności w zakresie zabezpieczeń np. przeciwpożarowych, przeciwwłamaniowych),
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	

	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie zwiększenia dostępu do kultury, w tym digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego i ich udostępnienie.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VI.1	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
Poddziałanie VI.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne jst, posiadające osobowość prawną
Poddziałanie VI.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe lub nadzorowane – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – instytucje kultury – organizacje pozarządowe – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – publiczne szkoły artystyczne i uczelnie artystyczne – uczelnie prowadzące działalność w zabytkowych obiektach – archiwa państwowe – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – LGD – przedsiębiorcy <p>A. Państwowe oraz współprowadzone przez Ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego instytucje kultury, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe, szkoły i uczelnie artystyczne prowadzone i nadzorowane przez MKiDN nie mogą ubiegać się o dofinansowanie projektów w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 (chyba, że zapisy Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Łódzkiego stanowią inaczej). Projekty tych wnioskodawców mogą otrzymać dofinansowanie wyłącznie w ramach PO Infrastruktura i Środowisko.</p> <p>B. W odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego (ich związków i stowarzyszeń oraz ich jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną), samorządowych instytucji kultury, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych oraz osób prawnych kościołów i związków wyznaniowych, podmiotów zarządzających obiektami indywidualnie wpisanymi na Listę UNESCO, realizujących projekty w poniżej wskazanym zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) projekty dotyczące obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii lub zlokalizowanych na obszarach objętych wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położonych na obszarach uznanych za Pomniki Prezydenta RP, 2) projekty mieszczące się w zakresie obszarów tematycznych: <ul style="list-style-type: none"> – projekty dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji zabytków drewnianych (zarówno nieruchomości, jak i ruchomych); – projekty dotyczące rozwoju czytelnictwa w mieście Łodzi; – projekty dotyczące rozwoju sztuki współczesnej w mieście Łodzi; – projekty dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji, adaptacji na cele kulturalne oraz zabezpieczenia przed kradzieżą i zniszczeniem ruchomych i nieruchomości zabytków techniki; 3) projekty wynikające z Kontraktów Terytorialnych,

	o dofinansowanie w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 mogą ubiegać się projekty o całkowitej wartości poniżej 2 mln euro. C. Wnioskodawcy wskazani w pkt. 10 lit. B, ale dla przedsięwzięć o innym zakresie tematycznym niż stanowi lit. B, jak również wnioskodawcy niewymienieni w pkt. 10 lit. B mogą się ubiegać o dofinansowanie dla projektów, w których maksymalna wartość dofinansowania z EFRR nie przekracza 10 mln euro.
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Mieszkańcy województwa łódzkiego, potencjalni turyści
Poddziałanie VI.1.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie VI.1.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VI.1	38 227 735
Poddziałanie VI.1.1	22 900 000
Poddziałanie VI.1.2	15 327 735
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie VI.1.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VI.1.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca.
Poddziałanie VI.1.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	

Poddziałanie VI.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z zabytkami ruchomymi wpisanymi do rejestru zabytków będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% kosztów kwalifikowalnych (limit nie dotyczy projektów w zakresie zabytków wpisanych do rejestru zabytków), – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych.
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VI.1	W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania m.in. szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VI.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VI.1	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VI.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	

	<p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>W przypadku pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, może być ona udzielana zgodnie z zasadami określonymi w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzji Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, – zasadach ramowych Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) lub rozporządzeniu Komisji (UE) NR 360/2012 z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wraz ze sprostowaniem. <p>Pomoc udzielana zgodnie z zasadami ramowymi jest pomocą podlegającą indywidualnej notyfikacji i IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku rekompensat spełniających warunki określone w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH (Zb. Orz. 2003, s. I 7747).</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VI.1	85,00%
Poddziałanie VI.1.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie VI.1.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VI.1	90,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych
Poddziałanie VI.1.1	85,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VI.1.2	W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.1	10,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych
Poddziałanie VI.1.1	15,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VI.1.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależny

	będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.1	Maksymalna wartość projektu: poniżej 2 000 000 EUR w przypadku określonym w pkt. 10 lit. B.
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej	Poddziałanie VI.2.1 Rozwój gospodarki turystycznej
	Poddziałanie VI.2.2 Rozwój gospodarki turystycznej – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VI.2	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększone wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych województwa łódzkiego dla rozwoju gospodarki turystycznej.</p> <p>Działanie przyczyni się do stworzenia warunków do rozwoju gospodarki turystycznej w oparciu o wykorzystanie potencjałów endogenicznych regionu, zidentyfikowanych w polityce terytorialno-funkcjonalnej województwa (SRWŁ 2020).</p> <p>W ramach działania wsparciem objęte będą projekty dotyczące budowy lub przebudowy infrastruktury turystycznej, przystosowania istniejących obiektów do pełnienia funkcji turystycznych oraz tworzenia lub rozwoju produktów regionalnych²⁶. Promowane będą projekty przyczyniające się do rozwoju gospodarki turystycznej²⁹ poprzez tworzenie warunków dla powstawania nowych miejsc pracy w tym sektorze.</p> <p>Dofinansowanie projektu będzie uwarunkowane jego spójnością ze stworzonym przez jednostkę lub jednostki samorządu terytorialnego planem działań, opartym na strategii rozwoju danego obszaru, zgodnym z SRWŁ 2020, zapewniającym spójną, zintegrowaną koncepcję rozwoju danego terytorium i wskazującym powiązane ze sobą projekty lub typy projektów. W ramach działania, w sposób komplementarny do działań finansowanych z EFS, tworzone będą sprzyjające warunki ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości (samozatrudnienie).</p> <p>Przy realizacji projektów, w ramach których wykonywane są szlaki lub ścieżki turystyczne należy przestrzegać poniższych zasad:</p> <p>a) Przebieg szlaku czy ścieżki przez rezerwat przyrody należy uzgodnić z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a przez park narodowy – z dyrektorem parku narodowego. Uzgodnienie to powinno odbywać się na etapie planowania przebiegu trasy.</p> <p>b) Zlokalizowanie oznaczenia przebiegu szlaku na pomniku przyrody, na terenie stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego należy uzgodnić z radą gminy. Uzgodnienie to powinno odbywać się przed oznakowaniem trasy.</p> <p>c) Na drzewach można stosować tylko znaki malowane, przy użyciu farb nietoksycznych dla drzew - nie można natomiast stosować oznaczeń przybitych do drzew gwoździami.</p> <p>d) Umieszczenie oznaczenia szlaku wymaga uzyskania uprzedniej zgody zarządzającego tym miejscem.</p>
Poddziałanie VI.2.1	Wsparcie będzie udzielane w odniesieniu do projektów zlokalizowanych na terenie całego województwa.
Poddziałanie VI.2.2	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	– Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI08)
Poddziałanie VI.2.2	– Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI08)

8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI01) – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI02) – Liczba wybudowanej infrastruktury turystycznej – Liczba przebudowanej infrastruktury turystycznej – Długość utworzonych szlaków turystycznych – Długość odnowionych szlaków turystycznych – Liczba produktów regionalnych objętych wsparciem – Liczba istniejących obiektów przystosowanych do pełnienia funkcji turystycznych
Poddziałanie VI.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanej infrastruktury turystycznej – Liczba przebudowanej infrastruktury turystycznej – Długość utworzonych szlaków turystycznych – Długość odnowionych szlaków turystycznych – Liczba istniejących obiektów przystosowanych do pełnienia funkcji turystycznych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa infrastruktury turystycznej, 2. prace budowlane w celu przystosowania istniejących obiektów do pełnienia funkcji turystycznych, 3. inwestycje przyczyniające się do tworzenia lub rozwoju produktów regionalnych. <p>W ramach w/w typów projektów, wyłącznie jako element projektu zgodnego z celem działania VI.2, mogą być realizowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje związane z zakupem wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji projektu, – inwestycje polegające na zagospodarowaniu bezpośredniego otoczenia funkcjonalnie powiązanego z realizowanym projektem, – inwestycje odnoszące się do dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kulturalnej (w tym zakup sprzętu i wyposażenia), – kampanie promujące ofertę turystyczną.
Poddziałanie VI.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa infrastruktury turystycznej, 2. prace budowlane w celu przystosowania istniejących obiektów do pełnienia funkcji turystycznych. <p>W ramach w/w typów projektów, wyłącznie jako element projektu zgodnego z celem działania VI.2, mogą być realizowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje związane z zakupem wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji projektu, – inwestycje polegające na zagospodarowaniu bezpośredniego otoczenia funkcjonalnie powiązanego z realizowanym projektem,

²⁸ Produkt rolny lub środek spożywczy, posiadający przyznaną przez Komisję Europejską: Chronioną Nazwę Pochodzenia (ChNP), Chronione Oznaczenie Geograficzne (ChOG), Gwarantowaną Tradycyjną Specjalność Świadectwo Szczególnego Charakteru (GTS).

²⁹ Całość różnorodnych funkcji gospodarczych i społecznych, rozwijanych w celu zaspokajania potrzeb związanych z zapotrzebowaniem na szeroko pojęte produkty turystyczne.

	<ul style="list-style-type: none"> – inwestycje odnoszące się do dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kulturalnej (w tym zakup sprzętu i wyposażenia), – kampanie promujące ofertę turystyczną. <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorcy – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst. – Wsparcie będą mogły uzyskać również projekty partnerskie zawiązane przez jednostkę samorządu terytorialnego z podmiotami publicznymi, PGL Lasami Państwowymi i ich jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi kościołów i związków wyznaniowych, LGD.
Poddziałanie VI.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wsparcie będą mogły uzyskać również projekty partnerskie zawiązane przez Miasto Łódź z przedsiębiorcami, podmiotami publicznymi, PGL Lasami Państwowymi i ich jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi kościołów i związków wyznaniowych, LGD.</p> <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	Mieszkańcy województwa łódzkiego, turyści
Poddziałanie VI.2.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VI.2	59 897 859
Poddziałanie VI.2.1	58 897 859
Poddziałanie VI.2.2	1 000 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	Obszary wiejskie

	Rewitalizacja
Poddziałanie VI.2.2	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VI.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie VI.2.1	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie
Poddziałanie VI.2.2	protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VI.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – inwestycje w zakresie dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą mogą być wspierane w ramach działania wyłącznie jako element niezbędny do realizacji projektu i do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VI.2	W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania m.in. szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VI.2	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VI.2	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 2,5 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VI.2	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	

	<ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VI.2	85,00%
Poddziałanie VI.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie VI.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VI.2	W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VI.2.1	89,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VI.2.2	89,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależy będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
Poddziałanie VI.2.1	11,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VI.2.2	11%

27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.2	Maksymalna wartość kosztów kwalifikowalnych: 2 000 000 EUR
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego	Poddziałanie VI.3.1 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego - ZIT
	Poddziałanie VI.3.2 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego
	Poddziałanie VI.3.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VI.3	<p>Celem szczegółowym działania jest przywrócenie lub nadanie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych.</p> <p>Wynikiem realizacji działania będzie wprowadzenie lub przywrócenie na obszarach zdegradowanych miejskich i wiejskich funkcji społecznych (edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych) i gospodarczych, co wpłynie na niwelowanie zjawisk związanych z problemami społecznymi. Realizacja projektów w działaniu VI.3 powinna doprowadzić do osiągnięcia długotrwałych i wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, rozumianych jako zmniejszenie ubóstwa, wzrost aktywności społecznej oraz zapewnienie szerokiego dostępu do usług publicznych mieszkańcom województwa łódzkiego.</p> <p>Aby osiągnąć założony cel, w działaniu wspierane będą kompleksowe projekty składające się z przedsięwzięć odnoszących się łącznie do każdej z niżej wymienionych sfer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – materialno-przestrzennej (modernizacja³⁰ budynków oraz przestrzeni publicznej i infrastruktury technicznej), – społecznej (rozwiązanie problemów społecznych takich jak: bezrobocie, wykluczenie społeczne, niski poziom kapitału ludzkiego), – gospodarczej (tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości), – środowiskowej (działania zwiększające efektywność energetyczną i służące wykorzystaniu terenów zdegradowanych). <p>W aspekcie materialno-przestrzennym i środowiskowym projekty będą obejmować realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych koncentrujących się na tworzeniu warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów zdegradowanych, wprowadzeniu ładu przestrzennego oraz na podniesieniu poziomu bezpieczeństwa rewitalizowanych terenów. Realizacja przedsięwzięć ze sfery gospodarczej ma służyć przede wszystkim aktywizacji obszarów zmarginalizowanych pod względem gospodarczym. Ważnym aspektem rewitalizacji będą również działania o charakterze społecznym, skierowane na włączenie społeczne osób zamieszkujących tereny zdegradowane i walkę z ubóstwem, m.in. poprzez ułatwienie dostępu do usług publicznych oraz aktywizację tych osób na rynku pracy.</p>

³⁰ należy przez to rozumieć rozbudowę, nadbudowę, jak również przebudowę oraz remont obiektu budowlanego w rozumieniu art 3 pkt 1 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.) lub przestrzeni publicznej (w tym terenów zielonych) lub infrastruktury technicznej.

	<p>Zatem projekty wspierane w ramach działania VI.3 powinny być realizowane w sposób komplementarny, przede wszystkim w odniesieniu do działań wspieranych z EFS.</p> <p>Projekty uzyskujące wsparcie w ramach działania muszą wynikać z programu rewitalizacji, opracowanego zgodnie z wymogami określonymi w <i>Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020</i>. Co do zasady projekt rewitalizacyjny musi być realizowany na obszarze rewitalizacji³¹ określonym w programie rewitalizacji. Zgodnie z zapisami ww. Wytycznych ocenie IZ RPO WŁ podlega także to, czy dany program rewitalizacji posiada określone w ww. Wytycznych cechy i elementy. Dodatkowo projekty realizowane przez Lokalne Grupy Działania muszą być spójne z założeniami Lokalnych Strategii Rozwoju.</p> <p>Projekty w zakresie kultury mogą być kwalifikowalne pod warunkiem, że zakres kulturalny jest tylko jednym z komponentów projektu i wartość tego komponentu nie przekracza 2 mln EUR kosztów kwalifikowalnych.</p> <p>Wszystkie projekty w ramach działania muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Co do zasady, działanie nie obejmuje projektów polegających na budowie nowych budynków w określonym miejscu.</p>
Poddziałanie VI.3.1	W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, wynikające z programu rewitalizacji.
Poddziałanie VI.3.2	Wsparcie będzie udzielane w odniesieniu do projektów zlokalizowanych na terenie całego województwa, wynikających z programu rewitalizacji z wyłączeniem projektów realizowanych przez Miasto Łódź.
Poddziałanie VI.3.3	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VI.3	– Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	– Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją
Poddziałanie VI.3.2	– Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
Poddziałanie VI.3.3	– Wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich (CI40)
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	

³¹ Obszar rewitalizacji – zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w pkt 2 ww. Wytycznych, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym poportowe i powydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Poddziałanie VI.3.2	W działaniu wspierane będą kompleksowe projekty odnoszące się do
Poddziałanie VI.3.3	<p>wszystkich sfer: materialno-przestrzennej, społecznej, gospodarczej oraz środowiskowej poprzez realizację następujących typów projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane (co do zasady z wyłączeniem budowy nowych budynków w określonym miejscu) prowadzące do przywrócenia lub nadania obiektom nowych funkcji, wraz z możliwością zakupu sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu projektu, – zagospodarowanie przestrzeni publicznej funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanych rewitalizacji, w tym tworzenie lub modernizacja³² miejsc rekreacji i terenów zielonych (obejmująca również obiekty małej architektury), – przebudowa, prace konserwatorsko-restauratorskie, remont części wspólnych³³ wielorodzinnych budynków mieszkalnych³⁴. <p>Jako komponent projektu mogą być realizowane następujące typy działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – termomodernizacja budynku (w przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych w odniesieniu do części wspólnych budynku), – instalacja monitoringu lub oświetlenia w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego, – budowa, przebudowa, rozbudowa drogi lokalnej (gminnej, powiatowej) lub drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, – budowa, przebudowa, podłączenie do infrastruktury sieciowej na obszarze objętym projektem w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych, – inwestycje w zakresie kultury: wsparciem objęte będą prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych (wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji gminnej), pełniących funkcje kulturalne lub mających je pełnić w wyniku projektu, wraz ze znajdującymi się w nich zabytkami ruchomymi; adaptacja obiektów na cele kulturalne, jak również roboty budowlane (co do zasady z wyłączeniem budowy nowych budynków w określonym miejscu) w obiektach infrastruktury kultury. Odbudowa obiektu na cele kulturalne dotyczyć może jedynie zabytków wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji gminnej i nie może przekroczyć 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku. W ramach komponentu dot. kultury, kwalifikowalne będą prace w otoczeniu

³² Należy przez to rozumieć rozbudowę, nadbudowę, jak również przebudowę oraz remont obiektu budowlanego w rozumieniu art 3 pkt 1 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.) lub przestrzeni publicznej (w tym terenów zielonych) lub infrastruktury technicznej.

³³ Na potrzeby RPO WŁ. za części wspólne wielorodzinnych budynków mieszkalnych uważa się te części budynku, instalacje i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku poszczególnych właścicieli / mieszkańców. Co do zasady za części wspólne uznaje się: ściany zewnętrzne, fundamenty, piwnice, dach, strychy, korytarze, kominy, pralnie, suszarnie, przechowalnie, instalacje centralnego ogrzewania wspólne dla całego budynku, kanalizacyjne (instalacja w zakresie pionów kanalizacyjnych), ściany nośne, stolarkę okienną oraz drzwiową zewnętrzną, windy – przy czym nie określa się zamkniętego katalogu części wspólnych budynku.

W przypadku gdy dla danego budynku w uchwale wspólnoty mieszkaniowej uszczegółowione zostały granice części wspólnej nieruchomości, części wspólne wielorodzinnych budynków mieszkalnych określane powinny być zgodnie z doprecyzowaniem wynikającym z powyższej uchwały.

³⁴ Jeśli w wielorodzinnym budynku mieszkalnym wprowadzane są inne funkcje niż mieszkalne (np. komercyjne, świetlica środowiskowa), to do tych części zastosowanie mają zapisy pierwszego typu projektu o przywróceniu lub nadaniu obiektom nowych funkcji.

	rewitalizowanego obiektu (w tym zabytku nieruchomego) oraz zakup niezbędnego wyposażenia do tych obiektów.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe lub nadzorowane – organizacje pozarządowe – kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – instytucje kultury – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS – LGD – uczelnie – jednostki naukowe – przedsiębiorcy
Poddziałanie VI.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe lub nadzorowane – organizacje pozarządowe – kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – instytucje kultury – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS – LGD – uczelnie – jednostki naukowe – przedsiębiorcy <p>z wyłączeniem projektów realizowanych przez Miasto Łódź</p>
Poddziałanie VI.3.3	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe lub nadzorowane – organizacje pozarządowe – kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – instytucje kultury – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS – LGD

	<ul style="list-style-type: none"> – uczelnie – jednostki naukowe – przedsiębiorcy <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VI.3	Mieszkańcy województwa łódzkiego
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie VI.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.3	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VI.3	178 485 543
Poddziałanie VI.3.1	75 947 380
Poddziałanie VI.3.2	44 038 163
Poddziałanie VI.3.3	58 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie VI.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.3	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VI.3.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VI.3.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca.
Poddziałanie VI.3.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy.

	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie VI.3.3	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VI.3	<ul style="list-style-type: none"> – projekty z komponentem kulturalnym kwalifikują się do wsparcia pod warunkiem, iż komponent kulturalny w projekcie nie przekracza 2 mln EUR kosztów kwalifikowalnych projektu – wydatki na zabytki ruchome (znajdujące się w rewitalizowanych obiektach) nie mogą stanowić więcej niż 10% kosztów kwalifikowalnych projektu – inwestycje w zakresie dróg lokalnych (gminnych, powiatowych) lub dróg wojewódzkich oraz infrastruktury towarzyszącej mogą być wspierane wyłącznie, gdy będą przyczyniać się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych jako element programu rewitalizacji do maksymalnej wysokości 20% kosztów kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% kosztów kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VI.3	<p>Wykorzystanie mechanizmu cross-financingu możliwe będzie, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania szkoleniowe i inne o charakterze społecznym mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu realizowanego w ramach typów przedsięwzięć.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VI.3	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VI.3	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 2,5 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	

23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VI.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>W przypadku pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, może być ona udzielana zgodnie z zasadami określonymi w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzji Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanych do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, – zasadach ramowych Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) lub rozporządzeniu Komisji (UE) NR 360/2012 z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wraz ze sprostowaniem.
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	

	<p>Pomoc udzielana zgodnie z zasadami ramowymi jest pomocą podlegającą indywidualnej notyfikacji i IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku rekompensat spełniających warunki określone w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH (Zb. Orz. 2003, s. I 7747).</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VI.3	85,00%
Poddziałanie VI.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VI.3	92,00%
Poddziałanie VI.3.1	W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.3	8,00%
Poddziałanie VI.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	

Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa VII Infrastruktura dla usług społecznych

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

W ramach osi priorytetowej VII *Infrastruktura dla usług społecznych* realizowane będą trzy cele tematyczne:

CT2 *Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK*

Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne

CT9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją*

Działanie VII.2 Infrastruktura ochrony zdrowia

Działanie VII.3 Infrastruktura opieki społecznej

CT10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie*

Działanie VII.4 Edukacja

Interwencja zaplanowana w osi zmierzać będzie do zmniejszenia dysproporcji wewnątrzregionalnych w zakresie dostępności i jakości infrastruktury społecznej. Planowane przedsięwzięcia wynikać będą ze zdiagnozowanych potrzeb oraz uwzględnią poziom dostępności i wykorzystania infrastruktury społecznej w województwie, by zapewnić jak największą efektywność realizowanych przedsięwzięć nie tylko w wymiarze lokalnym, ale również regionalnym. Wsparcie infrastruktury społecznej obejmie m.in. inwestycje w obszarze edukacji, zdrowia, pomocy społecznej, opieki nad dziećmi do trzeciego roku życia i zmierzać będzie do poprawy dostępu do podstawowych usług publicznych, których brak lub niedostateczna dostępność powoduje wykluczenie z życia zawodowego i społecznego. W ramach osi wspierany będzie również rozwój e-usług sektora publicznego, który wpłynie na zwiększenie dostępności oraz poprawę stopnia wykorzystania usług elektronicznych przez mieszkańców regionu.

Podejmowane przedsięwzięcia uwzględnią będą wymiar gospodarczy poprzez m.in. inwestowanie w edukację dostosowaną do potrzeb rynku pracy, niwelowanie barier w dostępie do rynku pracy osób sprawujących opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, udostępnienie jak najszerszego zakresu usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną, w tym usług ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej.

Realizowane w ramach osi działania przyczynią się do zwiększenia zastosowania TIK w społeczeństwie, zmniejszenia skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, poprawy jakości kształcenia.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	157 099 310
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne	Poddziałanie VII.1.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne - ZIT
	Poddziałanie VII.1.2 Technologie informacyjno-komunikacyjne
	Poddziałanie VII.1.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.1	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększone wykorzystanie e-usług publicznych, w tym informacji sektora publicznego, przez mieszkańców województwa łódzkiego.</p> <p>W ramach działania VII.1 przewiduje się wsparcie rozwoju usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (w szczególności usług o wysokim poziomie dojrzałości), w zakresie e-administracji (w tym systemów informacji przestrzennej), e-bezpieczeństwa, e-zdrowia. Inwestycje w tym obszarze pozwolą na zwiększenie dostępności usług elektronicznych oraz wpłyną na poprawę stopnia ich wykorzystania przez mieszkańców województwa łódzkiego.</p> <p>Zapewnienie interoperacyjności publicznych systemów teleinformatycznych oraz udostępnienie szerokiego zakresu usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną ułatwi mieszkańcom województwa dostęp do instytucji publicznych.</p> <p>Wsparciem zostanie objęta także digitalizacja informacji sektora publicznego, będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego i lokalnego, wraz z zapewnieniem powszechnego, otwartego dostępu do tych zasobów. Realizowane działania doprowadzą do wzrostu wykorzystania oraz jakości udostępnianych w postaci cyfrowej informacji sektora publicznego.</p> <p>Uzyskanie wsparcia na digitalizację będzie uwarunkowane koniecznością udostępnienia do ponownego wykorzystania treści w postaci cyfrowej objętych zakresem projektu.</p> <p>Inwestowanie w zasoby sprzętowe jednostki objętej wsparciem, tj. w tzw. „infrastrukturę informatyczną” będzie możliwe jedynie, o ile warunkować to będzie realizację celów projektu, a przeprowadzona analiza wykaże niedostępność zasobów w ramach administracji publicznej.</p> <p>Przedsięwzięcia realizowane w obszarze e-usług publicznych muszą być zgodne z przepisami z zakresu wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych, a także z zakresu dostępu do informacji publicznej i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego³⁵.</p>

³⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych).

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

	<p>Projekty polegające na dostosowaniu systemów teleinformatycznych do wymiany z Systemem Informacji Medycznej będą realizowane jedynie w przypadku nie dublowania się funkcjonalności przewidzianych w krajowych platformach.</p> <p>Ponadto w ramach działania wykluczona jest realizacja inwestycji, w których wystąpić może ryzyko opóźnienia lub braku wdrożenia z powodu niejasności legislacyjnych odnoszących się do zakresu przedsięwzięcia.</p>
Poddziałanie VII.1.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.
Poddziałanie VII.1.2	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.
Poddziałanie VII.1.3	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba pobrań / odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego – Liczba osób korzystających z usług on-line – Liczba osób korzystających z usług on-line
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne – Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja – Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A) – Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego – Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego – Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego – Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego – Liczba rejestrów publicznych objętych wsparciem – Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VII.1	

Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	1. Rozwój e-administracji:
	<ul style="list-style-type: none"> – budowa systemów teleinformatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą dla potrzeb elektronicznego obiegu dokumentów wraz z obiegiem spraw i pracy (workflow), modelowania i optymalizacji procesów w administracji publicznej – budowa szeroko dostępnych dla obywateli regionalnych platform umożliwiających dostęp przez Internet do usług publicznych – budowa teleinformatycznych systemów komunikacji (podpis elektroniczny, elektroniczna pieczęć oraz inne sposoby uwierzytelniania form elektronicznych) – tworzenie, rozwijanie rejestrów publicznych, w tym systemów informacji przestrzennej – rozwój infrastruktury informatycznej zapewniającej skuteczne mechanizmy zarządzania prawami dostępu do informacji i monitorowanie tego dostępu – upowszechnienie systemów teleinformatycznych, pozwalających na szybką i sprawną wymianę danych pomiędzy różnymi podmiotami, umożliwiających poszerzenie zakresu spraw, które można zrealizować drogą elektroniczną – budowa, przebudowa lub zakup systemów zapewniających bezpieczeństwo przechowywania danych cyfrowych <p>2. Rozwój i udostępnianie informacji sektora publicznego, zasobów nauki, kultury i dziedzictwa regionalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa lub zakup systemów teleinformatycznych służących digitalizacji zasobów, w tym kulturowych lub naukowych, będących w posiadaniu instytucji publicznych, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu do tych zasobów w postaci cyfrowej <p>3. Rozwój e-zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa lub zakup systemów teleinformatycznych służących rozwojowi usług medycznych umożliwiających m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie nowych i modernizację posiadanych systemów teleinformatycznych • zapewnienie stałego dostępu do informacji o pacjentach (w tym tworzenie aplikacji dedykowanych pacjentom) • usprawnienie systemów teleinformatycznych przekazywania danych pomiędzy jednostkami placówek medycznych
Poddziałanie VII.1.3	1. Rozwój e-administracji:
	<ul style="list-style-type: none"> – budowa systemów teleinformatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą dla potrzeb elektronicznego obiegu dokumentów wraz z obiegiem spraw i pracy (workflow), modelowania i optymalizacji procesów w administracji publicznej – budowa szeroko dostępnych dla obywateli regionalnych platform umożliwiających dostęp przez Internet do usług publicznych – budowa teleinformatycznych systemów komunikacji (podpis elektroniczny, elektroniczna pieczęć oraz inne sposoby uwierzytelniania form elektronicznych)

	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój infrastruktury informatycznej zapewniającej skuteczne mechanizmy zarządzania prawami dostępu do informacji i monitorowanie tego dostępu – upowszechnienie systemów teleinformatycznych, pozwalających na szybką i sprawną wymianę danych pomiędzy różnymi podmiotami, umożliwiającymi poszerzenie zakresu spraw, które można zrealizować drogą elektroniczną – budowa, przebudowa lub zakup systemów zapewniających bezpieczeństwo przechowywania danych cyfrowych <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VII.1	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
Poddziałanie VII.1.1	– jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
Poddziałanie VII.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe lub nadzorowane (wyłącznie w sytuacji, w której projekt nie będzie miał zasięgu krajowego) – instytucje kultury – uczelnie – jednostki naukowe – archiwa państwowe – podmioty lecznicze, w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, działające w publicznym systemie ochrony zdrowia – organizacje pozarządowe
Poddziałanie VII.1.3	<p>– Miasto Łódź</p> <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe lub nadzorowane (wyłącznie w sytuacji, w której projekt nie będzie miał zasięgu krajowego) – instytucje kultury – uczelnie – jednostki naukowe – archiwa państwowe – podmioty lecznicze, w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, działające w publicznym systemie ochrony zdrowia – organizacje pozarządowe <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VII.1	Mieszkańcy województwa łódzkiego, podmioty korzystające z rezultatów projektu.
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	

12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie VII.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.3	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VII.1	40 837 777
Poddziałanie VII.1.1	1 886 828
Poddziałanie VII.1.2	37 563 915
Poddziałanie VII.1.3	1 387 034
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VII.1.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VII.1.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca
Poddziałanie VII.1.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie VII.1.3	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki na infrastrukturę informatyczną, w tym również zakup komputerów – do wysokości 50% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z budową, rozbudową, przebudową lub adaptacją pomieszczeń będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych, – wydatki związane z dzierżawą pomieszczeń będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
Poddziałanie VII.1.3	

	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VII.1	W ramach działania VII.1 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania m.in. szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VII.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VII.1	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 80% dofinansowania.
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VII.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju</p>
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	

	regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VII.1	85,00%
Poddziałanie VII.1.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VII.1	W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VII.1.1	95,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VII.1.2	85,00%
Poddziałanie VII.1.3	95,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
Poddziałanie VII.1.1	5,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VII.1.2	15,00%
Poddziałanie VII.1.3	5,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	

31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.2 Infrastruktura ochrony zdrowia	
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.2	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększona dostępność i jakość usług zdrowotnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby regionalne.</p> <p>Rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, jak również postępujący proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na bezwzględną konieczność rozwoju usług zdrowotnych, przede wszystkim z zakresu świadczeń w ramach opieki długoterminowej, paliatywnej, hospicyjnej oraz geriatricznej. Ponadto z trendów epidemiologicznych wynika, że najistotniejszymi problemami zdrowotnymi osób dorosłych są wzmożona zachorowalność i umieralność z powodu chorób układu krążenia, nowotworowych, układu kostno-stawowego i mięśniowego, układu oddechowego, psychicznych. Dofinansowanie będzie dotyczyło infrastruktury ochrony zdrowia, w której udzielane są świadczenia zdrowotne w ww. zakresie oraz współpracujących z nią jednostek diagnostycznych, a także w zakresie specyficznych zdiagnozowanych potrzeb regionalnych, wynikających z przeprowadzonej diagnozy sytuacji demograficzno-epidemiologicznej i zidentyfikowanych ograniczeń w dostępie do świadczeń zdrowotnych. Wsparciu będą podlegały również inwestycje polegające m.in. na zakupie środków trwałych, wyrobów medycznych lub wyposażenia niezbędnego do udzielania świadczeń medycznych.</p> <p>W ramach działania wspierane będą również projekty ukierunkowane na wszystkie problemy zdrowotne dorosłych i dzieci rozwiązywane w ramach świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). Projekty dotyczące POZ powinny przyczyniać się do rozwoju opieki koordynowanej w celu zapewnienia kompleksowej opieki zdrowotnej, poprzez wzmocnienie roli lekarza POZ jako kierującego i tworzenie większych struktur świadczeniodawców integrujących podstawową opiekę zdrowotną i ambulatoryjną opiekę specjalistyczną (AOS) z leczeniem szpitalnym. Ponadto projekty w zakresie POZ i AOS powinny uwzględniać wsparcie w zakresie środowiskowych form opieki (wyłącznie jako element większego projektu).</p> <p>Wszystkie projekty w ramach działania muszą odzwierciedlać kierunek i priorytety strategiczne w zakresie świadczenia opieki zdrowotnej oraz zdrowia publicznego określone w <i>Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe ramy strategiczne (Policy paper)</i>. Ponadto projekty muszą być zgodne z Planem działań w obszarze zdrowia uzgodnionym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Jednocześnie zakres projektów dofinansowanych w ramach działania musi wynikać ze zidentyfikowanych deficytów i potrzeb uwzględniających sytuację demograficzną i epidemiologiczną oraz z faktycznego zapotrzebowania i dostępności infrastruktury ochrony zdrowia na danym obszarze, potwierdzonych w mapach potrzeb zdrowotnych.</p> <p>W drodze wyjątku od ww. warunku dotyczącego map potrzeb, projekty w zakresie opieki koordynowanej mające na celu wzmocnienie POZ, AOS i środowiskowych form opieki mogą być współfinansowane od razu po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach medycznych umożliwiają weryfikację zasadności ich</p>

	<p>realizacji. W drodze odstępstwa od konieczności uzgodnienia projektów na forum Komitetu Sterującego oraz konieczności stosowania map potrzeb zdrowotnych możliwa jest realizacja wyłącznie inwestycji skierowanych na poprawę sytuacji epidemiologicznej w regionie związanej z wystąpieniem COVID-19, podejmowanych w uzgodnieniu z Wojewodą Łódzkim. Komitet Sterujący będzie informowany o przyjęciu takich projektów do dofinansowania.</p> <p>Dofinansowanie zostanie przyznane projektom, w których zaplanowano, że wszystkie objęte projektem podmioty lecznicze udzielać będą świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych w zakresie zbieżnym z zakresem projektu.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VII.2	– Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI36)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VII.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych podmiotów leczniczych – Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VII.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa, remont infrastruktury ochrony zdrowia, w tym jej dostosowanie do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami 2. zakup wyrobów medycznych³⁶, wyposażenia niezbędnego do udzielania świadczeń medycznych 3. budowa, przebudowa, remont infrastruktury ochrony zdrowia, w tym jej dostosowanie do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, adaptacja³⁷ pomieszczeń, zakup środków trwałych, wyrobów medycznych³⁸ lub wyposażenia bezpośrednio związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem lub zwalczaniem COVID-19 <p>Jako element projektu niezbędny do osiągnięcia celu realizowanego przedsięwzięcia możliwy będzie zakup oprogramowania i sprzętu IT.</p> <p>Projekty polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury ochrony zdrowia do obowiązujących przepisów będą niekwalifikowalne, chyba że ich realizacja będzie uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VII.2	<ul style="list-style-type: none"> – Województwo Łódzkie – Inwestycje Medyczne Łódzkiego Sp. z o.o. <p><u>W ramach projektów dotyczących wsparcia podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – podmioty wykonujące działalność leczniczą (w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy o działalności leczniczej) <p><u>W przypadku pozostałych projektów:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – podmioty lecznicze działające jako przedsiębiorcy, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jednostki budżetowe (zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 1-3 ustawy o działalności leczniczej)

³⁶ Wyrób medyczny rozumiany zgodnie z art. 2 pkt 38 Ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych.

³⁷ Przez adaptację należy rozumieć prace polegające na przystosowaniu istniejącego obiektu lub pomieszczenia do warunków odpowiadających potrzebom wynikającym z zapobiegania, przeciwdziałania lub zwalczania COVID-19

³⁸ Wyrób medyczny rozumiany zgodnie z art. 2 pkt 38 Ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych.

	<p>– lekarze i pielęgniarki i fizjoterapeuci, którzy wykonują swój zawód w ramach działalności leczniczej</p> <p>Z wyżej wskazanych typów beneficjentów wyłączone są podmioty, które kwalifikują się do otrzymania wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Odstępstwa od powyższej demarkacji z POIS dotyczyć mogą wyłącznie projektów związanych z walką z zagrożeniem epidemiologicznym COVID-19 i wymagają uzgodnienia z Wojewodą Łódzkim oraz Ministerstwem Zdrowia.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VII.2	Mieszkańcy województwa łódzkiego, podmioty korzystające z rezultatów projektu.
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VII.2	76 373 143
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ Poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	
Działanie VII.2	<p>Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia działający pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia, który będzie koordynował wsparcie w obszarze ochrony zdrowia udzielane w ramach różnych PO, zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa oraz <i>Policy paper</i>.</p> <p>W drodze odstępstwa od konieczności uzgodnienia projektów na forum Komitetu Sterującego oraz konieczności stosowania map potrzeb zdrowotnych możliwa jest realizacja wyłącznie inwestycji skierowanych na poprawę sytuacji epidemiologicznej w regionie związanej z wystąpieniem COVID-19, podejmowanych w uzgodnieniu z Wojewodą Łódzkim.</p> <p>Komitet Sterujący będzie informowany o przyjęciu takich projektów do dofinansowania.</p>
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VII.2	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VII.2	<p>Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca</p> <p>Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca</p>
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VII.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu

	<ul style="list-style-type: none"> – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wydatki na podniesienie efektywności energetycznej budynków placówek ochrony zdrowia, jedynie jako element projektu do wysokości 30% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VII.2	<p>W ramach działania VII.2 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania, m.in. szkoleniowe, mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VII.2	Metoda luki w finansowaniu
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VII.2	<p>Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 2 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu.</p> <p>Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 100% dofinansowania.</p>
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VII.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W przypadku pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, może być ona udzielana zgodnie z zasadami określonymi w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzji Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, – zasadach ramowych Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) lub rozporządzeniu Komisji (UE) NR 360/2012 z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do

	<p>pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wraz ze sprostowaniem.</p> <p>Pomoc udzielana zgodnie z zasadami ramowymi jest pomocą podlegającą indywidualnej notyfikacji i IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku rekompensat spełniających warunki określone w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH (Zb. Orz. 2003, s. I 7747).</p> <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VII.2	<p>85,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.</p>
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VII.2	<p>90,00% (dotyczy 1 i 2 typu projektu) 100,00% (dotyczy 3 typu projektu)</p> <p>W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.</p>
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.2	<p>10,00% (dotyczy 1 i 2 typu projektu) 0,00% (dotyczy 3 typu projektu)</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.</p>
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRZYZNAWANIA	
Działanie VII.2	Nie dotyczy

32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Działanie VII.2	Nie dotyczy
-----------------	-------------

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.3 Infrastruktura opieki społecznej	
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.3	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększona dostępność i jakość usług społecznych ograniczających ubóstwo i wykluczenie społeczne.</p> <p>Realizacja działania umożliwi zapewnienie dostępu do niedrogich, wysokiej jakości usług społecznych odpowiadających potrzebom ich odbiorców oraz przyczyniających się do ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego.</p> <p>Podejmowane przedsięwzięcia wpłyną na rozwój opieki nad osobami starszymi oraz osobami z niepełnosprawnościami. Wsparte zostaną inwestycje ukierunkowane na zwiększenie dostępności usług w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Dofinansowanie uzyskają projekty infrastrukturalne, których realizacja przyczyni się do rozwoju usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, a także usług opieki środowiskowej dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Wsparciem objęte zostaną również inwestycje dotyczące mieszkalnictwa wspomaganego, socjalnego i chronionego. Wszystkie inwestycje uwzględniać muszą potrzeby grup docelowych, którym służyć będzie dofinansowana infrastruktura, w tym szczególnie potrzeby osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Działanie zapewni także zwiększenie dostępu do instytucji świadczących usługi opieki nad dziećmi do trzeciego roku życia.</p> <p>Budowa nowej infrastruktury w ramach działania VII.3 (poza inwestycjami dotyczącymi mieszkalnictwa wspomaganego, socjalnego i chronionego, w ramach których wspierane będą jedynie przebudowa lub remont) jest możliwa pod warunkiem, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie infrastruktury nie jest możliwe w inny sposób oraz – konieczność budowy infrastruktury na danym terytorium została potwierdzona analizą potrzeb i analizą trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym. <p>Dofinansowanie rozwoju usług społecznych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w ramach działania powinno być zgodne z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w <i>Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020: Nowy Wymiar Aktywnej Integracji</i>. W projektach należy uwzględniać potrzeby terytorialne i trendy demograficzne.</p> <p>Projekty finansowane w ramach działania będą realizowane pod warunkiem ścisłego powiązania z działaniami podejmowanymi w ramach wsparcia EFS, który w tym obszarze pełni funkcję wiodącą. Powyższe oznacza konieczność wykazania realizacji komplementarnego projektu współfinansowanego z EFS lub zaplanowania w projekcie współfinansowanym z EFRR działań uwzględniających wsparcie EFS (w ramach cross-financingu).</p>

	<p>Interwencja koncentrować się będzie na tych obszarach i grupach docelowych, które wymagają szczególnego wsparcia, i oparta zostanie na analizie wskazującej luki w dostępie do usług.</p> <p>W ramach działania wykluczone jest wsparcie inwestycji w infrastrukturę placówek opiekuńczo-pobytowych lub placówek opiekuńczo-wychowawczych (rozumianych zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020</i>) świadczących opiekę dla osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami psychicznymi oraz dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej. W drodze wyjątku wsparcie tego typu instytucjom może zostać udzielone jedynie w przypadku, gdy rozpoczęty w nich został proces przechodzenia z opieki zinstytucjonalizowanej do opieki świadczonej w społeczności lokalnej lub proces ten zostanie rozpoczęty w okresie realizacji projektu.</p> <p>Przedsięwzięcia muszą być powiązane z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług (włączając formy stacjonarne). Wsparcie form instytucjonalnych możliwe jest jedynie gdy objęcie opieką danej grupy osób nie jest możliwe w innej formie ze względu na stan zdrowia lub inne istotne przesłanki oraz gdy dotyczy podmiotów innych niż ww. placówki opiekuńczo-pobytowe lub opiekuńczo-wychowawcze, świadczące opiekę dla osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami psychicznymi oraz dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VII.3	– Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VII.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne – Liczba wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – Liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – Liczba wspartych ośrodków opieki nad osobami zależnymi – Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VII.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. dostosowanie infrastruktury pomocy społecznej do potrzeb regionu w zakresie świadczenia usług bytowych: <ul style="list-style-type: none"> – remont, budowa, przebudowa budynków pomocy społecznej wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do osiągnięcia celów realizowanego projektu – adaptacja istniejących budynków w celu dostosowania ich do świadczenia usług pomocy społecznej wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do osiągnięcia celów realizowanego projektu 2. projekty infrastrukturalne polegające na budowie, przebudowie, remoncie lub adaptacji budynków dla podmiotów realizujących formy pomocy:

	<ul style="list-style-type: none"> – w zakresie pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych oraz dla realizacji zadań rodzinnych domów dziecka – w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej <p>3. projekty infrastrukturalne polegające na remoncie, budowie, przebudowie lub adaptacji budynków dla podmiotów integracji społecznej, w tym CIS, KIS, ZAZ, WTZ, realizujących formy pomocy w zakresie usług aktywnej reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>Wydatki związane z zakupem wyposażenia niezbędnego do osiągnięcia celów realizowanego projektu są możliwe pod warunkiem, że nie stanowią jedyne elementu projektu (stanowią element szerszej inwestycji).</p> <p>4. mieszkalnictwo socjalne, wspomagane i chronione:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przebudowa lub remont zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione w powiązaniu z procesem aktywizacji zawodowej, mającym na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (dopuszczalne będzie wsparcie części wspólnych budynków mieszkalnych) <p>5. tworzenie i rozwój infrastruktury opieki nad dziećmi w wieku do lat 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa lub adaptacja budynków wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (np. żłobki, żłobki przyzakładowe, kluby dziecięce). Inwestycje stanowiąc muszą uzupełnienie interwencji EFS, umożliwiającej godzenie życia zawodowego z prywatnym, w celu zwiększenia aktywności zawodowej rodziców
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VII.3	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – podmioty lecznicze w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej – podmioty ekonomii społecznej – organizacje pozarządowe – kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – przedsiębiorcy – TBS (jedynie w zakresie mieszkalnictwa społecznego)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VII.3	Mieszkańcy województwa łódzkiego, podmioty korzystające z rezultatów projektu.
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VII.3	16 933 251
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PÓDDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VII.3	Nie dotyczy

16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VII.3	Obszary wiejskie Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VII.3	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VII.3	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VII.3	W ramach działania VII.3 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania, m.in. szkoleniowe, mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VII.3	Metoda luki w finansowaniu
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VII.3	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 80% dofinansowania.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VII.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.

	<p>W przypadku pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, może być ona udzielana zgodnie z zasadami określonymi w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzji Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym), – zasadach ramowych Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) lub rozporządzeniu Komisji (UE) NR 360/2012 z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wraz ze sprostowaniem. <p>Pomoc udzielana zgodnie z zasadami ramowymi jest pomocą podlegającą indywidualnej notyfikacji i IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku rekompensat spełniających warunki określone w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH (Zb. Orz. 2003, s. I 7747).</p> <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VII.3	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VII.3	88,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% – w przypadku pozostałych projektów W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.3	12,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% – w przypadku pozostałych projektów W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą <i>de minimis</i> lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta

	zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.3	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.4 Edukacja	Poddziałanie VII.4.1 Kształcenie zawodowe i ustawiczne
	Poddziałanie VII.4.2 Edukacja przedszkolna
	Poddziałanie VII.4.3 Edukacja ogólna
	Poddziałanie VII.4.4 Kształcenie zawodowe i ustawiczne – miasto Łódź
	Poddziałanie VII.4.5 Edukacja ogólna – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.4	<p>Przedsięwzięcia realizowane w ramach działania pozwolą na zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji. Powyższe przyczyni się do wzrostu poziomu wykształcenia społeczeństwa poprzez nabywanie kompetencji, opartych na indywidualnych predyspozycjach, i umiejętności, ułatwiających dostosowanie do zmieniających się warunków i potrzeb rynku pracy.</p> <p>Interwencja uwzględni konieczność dostosowania infrastruktury edukacyjnej i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które powinny w jak najpełniejszym stopniu mieć możliwość uczestniczenia we wszelkich formach edukacji.</p> <p>Wsparcie infrastrukturalne finansowane z EFRR możliwe jest jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS lub gdy jest niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do celu tematycznego 10 <i>Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie</i>. Wszystkie przedsięwzięcia realizowane w ramach działania uwzględniać powinny poziom dostępności i wykorzystania infrastruktury edukacyjnej w województwie, tendencje demograficzne, specyfikę regionu oraz potrzeby i deficyty zidentyfikowane w diagnozie regionalnej w celu zagwarantowania wdrożenia jedynie uzasadnionych kosztowo i efektywnych działań.</p> <p>W zakresie interwencji dotyczącej kształcenia zawodowego, ustawicznego i ogólnego możliwa będzie realizacja działań służących wykorzystaniu infrastruktury do popularyzacji nauki i innowacji, jednak wyłącznie jako komponent szerszego projektu.</p>
Poddziałanie VII.4.1	<p>Celem szczegółowym poddziałania jest wzrost jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego.</p> <p>Głównym wyzwaniem w ramach kształcenia zawodowego i ustawicznego jest wyposażenie absolwentów w kompetencje najbardziej poszukiwane przez pracodawców, w tym stworzenie możliwości zdobycia nowoczesnego zawodu dostosowanego do potrzeb innowacyjnej gospodarki. W związku z powyższym wsparcie w ramach poddziałania ukierunkowane będzie na podniesienie jakości szkolnictwa zawodowego i ustawicznego, co umożliwi wzmocnienie</p>

	<p>wymiaru praktycznego szkolenia zawodowego i pozwoli na dostosowanie kształcenia do aktualnych potrzeb i oczekiwań regionalnego rynku pracy.</p> <p>Wydatki na inwestycje infrastrukturalne mogą być ponoszone, gdy konieczność wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb.</p> <p>Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie VII.4.2	<p>Celem szczegółowym podziałania jest wzrost dostępności edukacji przedszkolnej.</p> <p>Poddziałanie będzie obejmowało inwestycje w infrastrukturę przedszkolną, które wpłyną na zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej i wyrównanie szans rozwojowych dzieci na jak najwcześniejszym etapie kształcenia. Pozwoli to na lepsze przygotowanie dzieci do kolejnych etapów edukacji oraz ułatwi rodzicom łączenie życia zawodowego z życiem prywatnym.</p> <p>Wydatki na budowę mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organ prowadzący nie dysponuje infrastrukturą, która byłaby możliwa do wykorzystania na potrzeby edukacji przedszkolnej; – potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym (w perspektywie kolejnych 3 lat); – infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania. <p>Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie VII.4.3	<p>Celem szczegółowym podziałania jest poprawa jakości kształcenia ogólnego w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz nauczania eksperymentalnego.</p> <p>Wsparcie będzie skierowane na poprawę jakości edukacji w zakresie nauczania ogólnego wspierającego rozwój kompetencji kluczowych i nauczania eksperymentalnego. Powyższe ułatwi wybór dalszej ścieżki edukacyjnej czy zawodowej, późniejsze funkcjonowanie na rynku pracy oraz włączy osoby objęte wsparciem w proces uczenia się przez całe życie.</p> <p>Wydatki na budowę mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie jest możliwe wykorzystanie istniejącej infrastruktury; – potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb; – infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania. <p>Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie VII.4.4	<p>Celem szczegółowym podziałania jest wzrost jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego.</p> <p>Głównym wyzwaniem w ramach kształcenia zawodowego i ustawicznego jest wyposażenie absolwentów w kompetencje najbardziej poszukiwane przez</p>

	<p>pracodawców, w tym stworzenie możliwości zdobycia nowoczesnego zawodu dostosowanego do potrzeb innowacyjnej gospodarki. W związku z powyższym wsparcie w ramach poddziałania ukierunkowane będzie na podniesienie jakości szkolnictwa zawodowego i ustawicznego, co umożliwi wzmocnienie wymiaru praktycznego szkolenia zawodowego i pozwoli na dostosowanie kształcenia do aktualnych potrzeb i oczekiwań regionalnego rynku pracy.</p> <p>Wydatki na inwestycje infrastrukturalne mogą być ponoszone, gdy konieczność wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb.</p> <p>Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
Poddziałanie VII.4.5	<p>Celem szczegółowym poddziałania jest poprawa jakości kształcenia ogólnego w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz nauczania eksperymentalnego.</p> <p>Wsparcie będzie skierowane na poprawę jakości edukacji w zakresie nauczania ogólnego wspierającego rozwój kompetencji kluczowych i nauczania eksperymentalnego. Powyższe ułatwi wybór dalszej ścieżki edukacyjnej czy zawodowej, późniejsze funkcjonowanie na rynku pracy oraz włączy osoby objęte wsparciem w proces uczenia się przez całe życie.</p> <p>Wydatki na budowę mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie jest możliwe wykorzystanie istniejącej infrastruktury; – potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb; – infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania. <p>Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VII.4	<p>– Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35)</p>
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	– Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego
Poddziałanie VII.4.2	– Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej
Poddziałanie VII.4.3	– Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej
Poddziałanie VII.4.4	– Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego
Poddziałanie VII.4.5	– Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej

9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. adaptacja³⁹, rozbudowa, przebudowa, remont, modernizacja⁴⁰ istniejącej infrastruktury w celu dostosowania obiektów szkolnictwa zawodowego do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej 2. doposażenie, wyposażenie szkół i placówek w odpowiedni do nauki sprzęt, narzędzia, materiały techno-dydaktyczne <p>Jako element uzupełniający interwencję zmierzającą do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące adaptacji istniejących pomieszczeń na bazę sportową, w tym zakup wyposażenia, w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).</p>
Poddziałanie VII.4.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa, adaptacja, obiektów na potrzeby działalności edukacyjnej wraz z wyposażeniem, doposażeniem w niezbędny sprzęt, pomoce dydaktyczne itp. <p>Jako element uzupełniający interwencję zmierzającą do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące adaptacji istniejących pomieszczeń na bazę sportową, w tym zakupu wyposażenia, w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).</p> <p>Budowa nowych obiektów lub przebudowa istniejących, związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej, jest dopuszczalna jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie będzie możliwości adaptacji istniejących budynków i gdy przedstawiono uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane inwestycje stanowią element strategicznego podejścia do edukacji przedszkolnej i szkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.</p>
Poddziałanie VII.4.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja obiektów na potrzeby działalności edukacyjnej 2. zakup niezbędnego wyposażenia, sprzętu i oprogramowania dla szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne, które pozwoli na wsparcie kompetencji kluczowych na rynku pracy i będzie stanowić fundament do nauczania eksperymentalnego <p>Jako element uzupełniający interwencję zmierzającą do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące budowy, przebudowy bazy sportowej oraz zakupu wyposażenia w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć</p>

³⁹ W ramach działania VII.4 przez adaptację należy rozumieć prace polegające na przystosowaniu istniejącego obiektu lub pomieszczenia do warunków odpowiadających potrzebom działalności edukacyjnych.

⁴⁰ W ramach działania VII.4 przez modernizację należy rozumieć ulepszenie jakościowe obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

	<p>będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).</p> <p>Budowa nowych obiektów lub przebudowa istniejących, związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej, jest dopuszczalna jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie będzie możliwości adaptacji istniejących budynków i gdy przedstawiono uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane inwestycje stanowią element strategicznego podejścia do edukacji przedszkolnej i szkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.</p>
Poddziałanie VII.4.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. adaptacja⁴¹, rozbudowa, przebudowa, remont, modernizacja⁴² istniejącej infrastruktury w celu dostosowania obiektów szkolnictwa zawodowego do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej 2. doposażenie, wyposażenie szkół i placówek w odpowiedni do nauki sprzęt, narzędzia, materiały techno-dydaktyczne <p>Jako element uzupełniający interwencję zmierzającą do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące adaptacji istniejących pomieszczeń na bazę sportową, w tym zakup wyposażenia, w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).</p> <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne</p>
Poddziałanie VII.4.5	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja obiektów na potrzeby działalności edukacyjnej 2. zakup niezbędnego wyposażenia, sprzętu i oprogramowania dla szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne, które pozwoli na wsparcie kompetencji kluczowych na rynku pracy i będzie stanowić fundament do nauczania eksperymentalnego <p>Jako element uzupełniający interwencję zmierzającą do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące budowy, przebudowy bazy sportowej oraz zakupu wyposażenia w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).</p> <p>Budowa nowych obiektów lub przebudowa istniejących, związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej, jest dopuszczalna jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie będzie możliwości adaptacji istniejących budynków i gdy przedstawiono uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane inwestycje stanowią element strategicznego podejścia do</p>

⁴¹ W ramach działania VII.4 przez adaptację należy rozumieć prace polegające na przystosowaniu istniejącego obiektu lub pomieszczenia do warunków odpowiadających potrzebom działalności edukacyjnej.

⁴² W ramach działania VII.4 przez modernizację należy rozumieć ulepszenie jakościowe obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

	<p>edukacji przedszkolnej i szkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	<ul style="list-style-type: none"> – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi placówki doskonalenia nauczycieli
Poddziałanie VII.4.2	<ul style="list-style-type: none"> – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi placówki wychowania przedszkolnego – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki
Poddziałanie VII.4.3	<ul style="list-style-type: none"> – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki
Poddziałanie VII.4.4	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi placówki doskonalenia nauczycieli <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
Poddziałanie VII.4.5	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VII.4	<p>Mieszkańcy województwa łódzkiego, podmioty korzystające z rezultatów projektu.</p>
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VII.4	<p>Nie dotyczy</p>
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VII.4	<p>Nie dotyczy</p>

Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VII.4	22 955 139
Poddziałanie VII.4.1	6 968 208
Poddziałanie VII.4.2	6 050 537
Poddziałanie VII.4.3	6 741 481
Poddziałanie VII.4.4	1 855 440
Poddziałanie VII.4.5	1 339 473
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VII.4	Wsparcie infrastrukturalne finansowane z EFRR możliwe jest jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS lub gdy jest niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do celu tematycznego 10 <i>Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.</i>
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VII.4.2	Obszary wiejskie
Poddziałanie VII.4.3	Obszary wiejskie
Poddziałanie VII.4.4	Rewitalizacja
Poddziałanie VII.4.5	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VII.4	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca.
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VII.4	– wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	– wydatki na podniesienie efektywności energetycznej budynków edukacyjnych, jedynie jako element projektu do wysokości 30% wydatków kwalifikowalnych – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	

Działanie VII.4	W ramach działania VII.4 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-finansingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-finansingu działania m.in. szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu. Wartość cross-finansingu nie może przekroczyć 10 % finansowania unijnego.
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	Wartość cross-finansingu nie może przekroczyć 10 % finansowania unijnego.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VII.4	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VII.4	Koszty pośrednie rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 3 % całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu. Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 80% dofinansowania.
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VII.4	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju</p>
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	

	regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VII.4	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, jednak nie może być wyższy niż poziom określony w niniejszym punkcie.
Poddziałanie VII.4.1	85,00%
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	50,00%
Poddziałanie VII.4.4	85,00%
Poddziałanie VII.4.5	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VII.4	W przypadku projektów, w których wszystkie wydatki kwalifikowalne objęte są pomocą publiczną lub pomocą de minimis oraz w przypadku projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE na poziomie nie wyższym niż wskazany w pkt 24 i z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VII.4.1	86,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VII.4.2	85,00%
Poddziałanie VII.4.3	95,00%
Poddziałanie VII.4.4	86,00%
Poddziałanie VII.4.5	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.4	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód poziom wkładu własnego beneficjenta zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem odrębnych przepisów prawnych i zapisów w pkt. 24 i 25.
Poddziałanie VII.4.1	14,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VII.4.2	15,00%
Poddziałanie VII.4.3	5,00%
Poddziałanie VII.4.4	14,00%
Poddziałanie VII.4.5	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	

Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa VIII Zatrudnienie

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś Priorytetowa VIII *Zatrudnienie* w całości finansowana z EFS realizuje cel tematyczny 8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie VIII.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia przez powiatowe urzędy pracy

Działanie VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia

Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości

Identyfikacja potrzeb i zjawisk zachodzących na regionalnym rynku pracy, w tym postępujących zmian demograficznych wskazuje, że należy podjąć szereg działań mających na celu zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.

Oczekiwanym efektem działań aktywizacyjnych będzie wzrost zatrudnienia, a tym samym przywrócenie na rynek pracy osób z ww. grup, w szczególności osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, długotrwale bezrobotnych, o niskich kwalifikacjach, z niepełnosprawnościami.

Wymiernymi rezultatami realizowanych przedsięwzięć będą: zwiększenie liczby osób, które uzyskają kwalifikacje i zdobędą doświadczenie zawodowe, a także podejmą zatrudnienie. Dzięki wsparciu w postaci środków na podjęcie działalności gospodarczej możliwe będzie generowanie nowych miejsc pracy, zarówno w formie samozatrudnienia, jak i w miarę rozwoju firmy również dla pracowników najemnych.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	145 300 601
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia przez powiatowe urzędy pracy	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.1	<p>Celem szczegółowym działania jest wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.</p> <p>W ramach Działania VIII.1 realizowane będą projekty pozakonkursowe powiatowych urzędów pracy.</p> <p>Aby w sposób bardziej efektywny wykorzystać zasoby na rynku pracy, prowadzone będą działania zmierzające do poprawy szans na zatrudnienie osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne, które wymagają głównie wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej, by móc powrócić na rynek pracy.</p> <p>Wsparcie osób bezrobotnych, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach, będzie odpowiadało na zidentyfikowane u tych osób trudności i bariery oraz będzie się charakteryzowało zindywidualizowanym i kompleksowym podejściem do ich rozwiązania. W celu poprawy dostępu do rynku pracy prowadzone będą działania ukierunkowane na wzmocnienie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, podnoszenie kompetencji i nabywanie kwalifikacji zawodowych oraz zdobywanie doświadczenia zawodowego. Oferowana pomoc będzie obejmowała instrumenty i usługi rynku pracy wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych. Ponadto, aby zwiększyć efektywność podejmowanych działań, szczególny nacisk zostanie położony na wysoką jakość oferowanych usług. Wsparcie będzie dopasowane do aktualnych potrzeb lokalnych rynków pracy, głównie poprzez efektywną współpracę z pracodawcami i innymi partnerami.</p> <p>Dodatkowo, w związku z czasowymi ograniczeniami funkcjonowania określonych instytucji, firm lub zakładów pracy wynikających z ogłoszenia stanu epidemii COVID-19 w Polsce, kluczowe jest podjęcie działań określonych w <i>ustawie z dnia 28 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych</i>, mających na celu złagodzenie negatywnych skutków jakie stan ten wywołuje w działalności przedsiębiorstw. Podjęte działania mają na celu ochronę miejsc pracy i utrzymanie poziomu zatrudnienia.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VIII.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej

8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VIII.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie - Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie - Liczba podmiotów, które uzyskały wsparcie w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VIII.1	<p>Programy aktywizacji zawodowej służące przywróceniu na rynek pracy osób, którym udzielane jest wsparcie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu zidentyfikowanie barier uniemożliwiających wejście lub powrót na rynek pracy, określenie ścieżki zawodowej oraz indywidualizację wsparcia: <ol style="list-style-type: none"> a) pośrednictwo pracy b) poradnictwo zawodowe c) identyfikacja potrzeb poprzez indywidualne plany działania, 2. instrumenty i usługi rynku pracy służące podnoszeniu kompetencji i nabywaniu kwalifikacji zawodowych oraz ich lepszemu dopasowaniu do potrzeb rynku pracy, np. poprzez wysokiej jakości szkolenia 3. instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego: <ol style="list-style-type: none"> a) staże b) prace interwencyjne c) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy d) subsydiowane zatrudnienie/prace interwencyjne 4. instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu rozwój samozatrudnienia: <ol style="list-style-type: none"> a) środki w formie dotacji bezzwrotnej na podjęcie działalności gospodarczej, w tym koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem działalności gospodarczej 5. instrumenty i usługi rynku pracy służące utrzymaniu zatrudnienia: <ol style="list-style-type: none"> a) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników danego przedsiębiorcy oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne, b) dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, c) dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników danej organizacji pozarządowej lub podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne.
10. TYP BENEFICJENTA	

Działanie VIII.1	Powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne - powiatowe urzędy pracy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VIII.1	<p>1. Osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy, zarejestrowane w PUP jako bezrobotne, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby w wieku 50lat i więcej – osoby długotrwale bezrobotne – kobiety – osoby z niepełnosprawnościami – osoby o niskich kwalifikacjach <p>2. Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do grup wymienionych w pkt. 1 (udział tej grupy nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby bezrobotnych objętych wsparciem)</p> <p>3. Podmioty, które odczuły negatywne skutki wprowadzenia stanu epidemii w Polsce, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, – organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, – przedsiębiorcy będący osobą fizyczną niezatrudniającą pracowników.
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VIII.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VIII.1	75 581 823
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANIAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VIII.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VIII.1	Uprozczone formy rozliczania wydatków mają zastosowanie zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności jedynie do kosztów pośrednich

	rozliczanych ryczałtem do wysokości określonej w art. 9 ust. 2d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Finansowanie zaliczkowe nieplanowane - finansowanie projektów odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VIII.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, - - rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VIII.1	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VIII.1	100,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VIII.1	Brak możliwości wnoszenia wkładu własnego
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia	Poddziałanie VIII.2.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia
	Poddziałanie VIII.2.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.2	<p>Celem szczegółowym działania jest wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.</p> <p>W ramach Działania VIII.2 realizowane będą projekty wyłonione w trybie konkursowym.</p> <p>Aby w sposób bardziej efektywny wykorzystać zasoby na rynku pracy, prowadzone będą działania zmierzające do poprawy szans na zatrudnienie osób bezrobotnych i biernych zawodowo.</p> <p>Wsparcie osób bezrobotnych i biernych zawodowo, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach, będzie odpowiadało na zidentyfikowane u tych osób trudności i bariery oraz będzie się charakteryzowało zindywidualizowanym i kompleksowym podejściem do ich rozwiązania. W celu poprawy dostępu do rynku pracy prowadzone będą działania ukierunkowane na wzmocnienie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, podnoszenie kompetencji i nabywanie kwalifikacji zawodowych oraz zdobywanie doświadczenia zawodowego. Oferowana pomoc będzie obejmowała instrumenty i usługi rynku pracy, w tym przede wszystkim te wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ponadto, aby zwiększyć efektywność podejmowanych działań, szczególny nacisk zostanie położony na wysoką jakość oferowanych usług. Wsparcie będzie dopasowane do aktualnych potrzeb lokalnych rynków pracy, głównie poprzez efektywną współpracę z pracodawcami i innymi partnerami.</p>
Poddziałanie VIII.2.1	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego
Poddziałanie VIII.2.2	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VIII.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VIII.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie
Poddziałanie VIII.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

Poddziałanie VIII.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VIII.2	
Poddziałanie VIII.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. programy aktywizacji zawodowej służące przywróceniu na rynek pracy osób, którym udzielane jest wsparcie: <ol style="list-style-type: none"> a) instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu zidentyfikowanie barier uniemożliwiających wejście lub powrót na rynek pracy, określenie ścieżki zawodowej oraz indywidualizację wsparcia: <ol style="list-style-type: none"> i. pośrednictwo pracy, ii. poradnictwo zawodowe, iii. identyfikacja potrzeb, b) instrumenty i usługi rynku pracy służące podnoszeniu kompetencji i nabywaniu kwalifikacji zawodowych oraz ich lepszemu dopasowaniu do potrzeb rynku pracy, np. poprzez wysokiej jakości szkolenia, c) instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego: <ol style="list-style-type: none"> i. staże, ii. praktyki zawodowe, iii. wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. <p>Programy aktywizacji zawodowej mogą być uzupełnione o instrumenty aktywnej integracji o charakterze społecznym.</p> 2. realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) EURES zdiagnozowanych na podstawie analiz społeczno-gospodarczych regionu.
Poddziałanie VIII.2.2	<p>Programy aktywizacji zawodowej służące przywróceniu na rynek pracy osób, którym udzielane jest wsparcie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu zidentyfikowanie barier uniemożliwiających wejście lub powrót na rynek pracy, określenie ścieżki zawodowej oraz indywidualizację wsparcia: <ol style="list-style-type: none"> a. pośrednictwo pracy, b. poradnictwo zawodowe, c. identyfikacja potrzeb. 2) instrumenty i usługi rynku pracy służące podnoszeniu kompetencji i nabywaniu kwalifikacji zawodowych oraz ich lepszemu dopasowaniu do potrzeb rynku pracy, np. poprzez wysokiej jakości szkolenia, 3) instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego: <ol style="list-style-type: none"> a. staże, b. praktyki zawodowe, c. wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. <p>Programy aktywizacji zawodowej mogą być uzupełnione o instrumenty aktywnej integracji o charakterze społecznym.</p> <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VIII.2	

Poddziałanie VIII.2.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
Poddziałanie VIII.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź – Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią. <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VIII.2	
Poddziałanie VIII.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowo), które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.: <ul style="list-style-type: none"> – osoby w wieku 50 lat i więcej – osoby długotrwale bezrobotne – kobiety – osoby z niepełnosprawnościami – osoby o niskich kwalifikacjach 2. Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do grup wymienionych w pkt. 1 (udział tej grupy nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby osób bezrobotnych objętych wsparciem) 2. w przypadku uruchomienia ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej: <ul style="list-style-type: none"> – osoby bezrobotne i bierne zawodowo – pracodawcy krajowi oraz pracodawcy z Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii
Poddziałanie VIII.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowo), które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.: <ul style="list-style-type: none"> – osoby w wieku 50 lat i więcej – osoby długotrwale bezrobotne – kobiety – osoby z niepełnosprawnościami – osoby o niskich kwalifikacjach – 2. Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do grup wymienionych w pkt. 1 (udział tej grupy nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby osób bezrobotnych objętych wsparciem)
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VIII.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy

Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VIII.2	27 640 671
Poddziałanie VIII.2.1	20 644 671
Poddziałanie VIII.2.2	6 996 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VIII.2	
Poddziałanie VIII.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VIII.2	
Poddziałanie VIII.2.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VIII.2.2	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VIII.2	
Poddziałanie VIII.2.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie VIII.2.2	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VIII.2	
Poddziałanie VIII.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VIII.2	W ramach Działania VIII.2 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VIII.2	

Poddziałanie VIII.2.1	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie VIII.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VIII.2	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VIII.2	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VIII.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VIII.2	95,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania całkowitego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VIII.2	5,00%

Poddziałanie VIII.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VIII.2.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.2	Minimalna wartość projektu: 200 000
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.2	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 200 000
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości	Poddziałanie VIII.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych
	Poddziałanie VIII.3.2 Wsparcie przedsiębiorczości w formach zwrotnych
	Poddziałanie VIII.3.3 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych - ZIT
	Poddziałanie VIII.3.4 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.3	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększenie liczby trwałych, nowopowstałych przedsiębiorstw (start-upów).</p> <p>Wspieranie przedsiębiorczości w regionie jest jednym z istotnych elementów aktywnej polityki rynku pracy. Podstawową przeszkodą utrudniającą założenie i rozwój działalności gospodarczej jest bariera finansowa.</p>
Poddziałanie VIII.3.1	<p>W Poddziałaniu VIII.3.1 wsparcie udzielane będzie w formie finansowej bezzwrotnej adresowane do osób pozostających bez pracy, głównie znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: osób w wieku 50 lat i więcej, osób długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach. W celu zwiększenia przeżywalności nowoutworzonych firm i poprawy jakości kapitału ludzkiego, niezbędne będzie również zagwarantowanie wysokiej jakości, zindywidualizowanego wsparcia szkoleniowego.</p>
Poddziałanie VIII.3.2	<p>Interwencja planowana do realizacji w ramach Poddziałania VIII.3.2 będzie ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości w regionie, z wykorzystaniem instrumentów finansowych..</p> <p>Dla osób, które podejmując działalność gospodarczą utworzą dodatkowe miejsca pracy, wsparcie będzie mogło zostać przyznane na preferencyjnych warunkach w formie zwiększonej kwoty wsparcia lub obniżonego oprocentowania.</p>
Poddziałanie VIII.3.3	<p>W Poddziałaniu VIII.3.3 wsparcie udzielane będzie w formie finansowej bezzwrotnej adresowane do osób pozostających bez pracy, głównie znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób w wieku 50 lat i więcej, osób o niskich kwalifikacjach bądź z niepełnosprawnościami. W celu zwiększenia przeżywalności nowoutworzonych firm i poprawy jakości kapitału ludzkiego, niezbędne jest również zagwarantowanie wysokiej jakości i zindywidualizowanego wsparcia szkoleniowego.</p>

Poddziałanie VIII.3.4	<p>W Poddziałaniu VIII.3.4 wsparcie udzielane będzie w formie finansowej bezzwrotnej adresowane do osób pozostających bez pracy, głównie znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób w wieku 50 lat i więcej, osób o niskich kwalifikacjach bądź z niepełnosprawnościami. W celu zwiększenia przeżywalności nowoutworzonych firm i poprawy jakości kapitału ludzkiego, niezbędne jest również zagwarantowanie wysokiej jakości i zindywidualizowanego wsparcia szkoleniowego.</p> <p>Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VIII.3	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
Poddziałanie VIII.3.1	
Poddziałanie VIII.3.2	
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
Poddziałanie VIII.3.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie
Poddziałanie VIII.3.3	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
Poddziałanie VIII.3.4	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	<p>Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wsparcie finansowe na uruchomienie działalności gospodarczej 2. wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków powstałych w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej 3. wsparcie szkoleniowe (indywidualne i grupowe): <ol style="list-style-type: none"> a) szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej b) pomoc w przygotowaniu biznesplanu 4.

Poddziałanie VIII.3.2	Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące: 1. pożyczki na uruchomienie działalności gospodarczej przyznawane na preferencyjnych warunkach
Poddziałanie VIII.3.3	Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące: 1. wsparcie finansowe na uruchomienie działalności gospodarczej 2. wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków powstałych w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej 3. wsparcie szkoleniowe (indywidualne i grupowe): a) szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej b) pomoc w przygotowaniu biznesplanu 4.
Poddziałanie VIII.3.4	Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące: 1. wsparcie finansowe na uruchomienie działalności gospodarczej 2. wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków powstałych w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej 3. wsparcie szkoleniowe (indywidualne i grupowe): a) szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej b) pomoc w przygotowaniu biznesplanu Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie VIII.3.2	Fundusz funduszy
Poddziałanie VIII.3.3	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie VIII.3.4	– Miasto Łódź – Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią . Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	1. Osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowo), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy: – osoby w wieku 50 lat i więcej – osoby długotrwale bezrobotne – kobiety

	<ul style="list-style-type: none"> – osoby z niepełnosprawnościami – osoby o niskich kwalifikacjach <p>2. Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do grup wymienionych w pkt. 1 (udział tej grupy nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby osób bezrobotnych objętych wsparciem)</p>
Poddziałanie VIII.3.2	Osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowo), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, w tym udział bezrobotnych mężczyzn w wieku 30-49 lat, którzy nie znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby osób bezrobotnych objętych wsparciem.
Poddziałanie VIII.3.3	<p>1. Osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowo), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby w wieku 50 lat i więcej – osoby długotrwale bezrobotne – kobiety – osoby z niepełnosprawnościami – osoby o niskich kwalifikacjach <p>2. Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do grup wymienionych w pkt. 1 (udział tej grupy nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby osób bezrobotnych objętych wsparciem)</p>
Poddziałanie VIII.3.4	<p>1. Osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowo), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby w wieku 50 lat i więcej – osoby długotrwale bezrobotne – kobiety – osoby z niepełnosprawnościami - osoby o niskich kwalifikacjach <p>2. Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do grup wymienionych w pkt. 1 (udział tej grupy nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby osób bezrobotnych objętych wsparciem)</p>

12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA

Działanie VIII.3

Poddziałanie VIII.3.1 Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Poddziałanie VIII.3.2 Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Poddziałanie VIII.3.3 Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny

Poddziałanie VIII.3.4 Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA

Działanie VIII.3

Poddziałanie VIII.3.1 Nie dotyczy

Poddziałanie VIII.3.2

Poddziałanie VIII.3.3

Poddziałanie VIII.3.4	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VIII.3	42 078 107
Poddziałanie VIII.3.1	21 878 107
Poddziałanie VIII.3.2	3 500 000
Poddziałanie VIII.3.3	9 200 000
Poddziałanie VIII.3.4	7 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.3	Projekty w ramach ZIT
Poddziałanie VIII.3.4	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VIII.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.3	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Rewitalizacja
Poddziałanie VIII.3.4	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
Poddziałanie VIII.3.2	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie VIII.3.3	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi i Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: - Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi od oceny formalno-merytorycznej i etapu negocjacji, - Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny od oceny zgodności ze Strategią ZIT.
Poddziałanie VIII.3.4	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	

Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	W ramach Poddziałania VIII.3.1 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb z niepełnosprawnościami. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie VIII.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.3	W ramach Poddziałania VIII.3.3 i VIII.3.4 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie VIII.3.4	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie VIII.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.3	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie VIII.3.4	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
Poddziałanie VIII.3.4	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie VIII.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.3	1. Stawki jednostkowe

	<p>2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne</p> <p>3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.</p>
Poddziałanie VIII.3.4	<p>1. Stawki jednostkowe</p> <p>2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne</p> <p>3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.</p>
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie VIII.3.2	<p>Wsparcie w ramach Poddziałania VIII.3.2 na poziomie beneficjenta (funduszu funduszy) nie podlega zasadom pomocy publicznej.</p> <p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> na poziomie ostatecznego odbiorcy (MŚP) w ramach Poddziałania VIII.3.2, wsparcie udzielane będzie w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie VIII.3.3	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie VIII.3.4	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.

24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VIII.3	85,00%
Poddziałanie VIII.3.1	
Poddziałanie VIII.3.2	
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	95,00%
Poddziałanie VIII.3.2	85,00%
Poddziałanie VIII.3.3	97,00%
Poddziałanie VIII.3.4	97,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	5,00%
Poddziałanie VIII.3.2	15,00%
Poddziałanie VIII.3.3	3,00%
Poddziałanie VIII.3.4	3,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Minimalna wartość projektu: 500 000
Poddziałanie VIII.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.3	Minimalna wartość projektu: 500 000
Poddziałanie VIII.3.4	Minimalna wartość projektu: 500 000
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 500 000
Poddziałanie VIII.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.3	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 500 000
Poddziałanie VIII.3.4	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 500 000
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	3 500 000
Poddziałanie VIII.3.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.4	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	

Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	Mechanizm z Funduszem Funduszy zakładający wybór Pośredników Finansowych, którzy będą udzielali wsparcia na rzecz ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych.
Poddziałanie VIII.3.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.4	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	Pożyczka
Poddziałanie VIII.3.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.4	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	Osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowo), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej.
Poddziałanie VIII.3.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.4	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa IX *Włączenie społeczne* w całości finansowana z EFS realizuje cel tematyczny 9 *Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Działanie IX.3 Rozwój ekonomii społecznej.

Strategia Europa 2020 wskazuje na konieczność walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Według analizy Ubóstwo w Polsce w świetle badań GUS (2013) najważniejszymi czynnikami zwiększającymi ryzyko ubóstwa są: niski poziom wykształcenia i związany z tym niski status zawodowy głowy gospodarstwa domowego, bezrobocie oraz niepełnosprawność. Z kolei ubóstwo ma znaczący wpływ na wzrost poziomu wykluczenia społecznego.

Wyzwaniami w zakresie włączenia społecznego będą: podniesienie poziomu aktywności zawodowej, w tym wzrost zatrudnienia, przeciwdziałanie ubóstwu, wspieranie rozwoju przedsiębiorstw społecznych, a także zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, a także wsparcie bezpieczeństwa zdrowotnego w związku z zagrożeniem epidemicznym/stanem epidemii z powodu COVID-19.

Efektami interwencji w obszarze włączenia społecznego będzie wzrost liczby osób, u których zostanie przywrócona zdolność do wypełniania ról społeczno-zawodowych, wzrost liczby trwałych miejsc świadczenia usług społecznych lub zdrowotnych, stworzenie warunków do deinstytucjonalizacji funkcjonujących form wsparcia m.in. pomocy dziecku i rodzinie oraz rozwój przedsiębiorczości społecznej, co w konsekwencji przyczyni się do ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego i ubóstwa.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	159 915 626
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. Nazwa działania/ poddziałania	
Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Poddziałanie IX.1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
	Poddziałanie IX.1.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - ZIT
	Poddziałanie IX.1.3 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IX.1	<p>Celem szczegółowym działania jest przywrócenie zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.</p> <p>Interwencje będą dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020. Jednocześnie bardzo duży nacisk zostanie położony na indywidualizację wsparcia, tak żeby jego zakres w jak największym stopniu był dostosowany do potrzeb poszczególnych osób.</p> <p>Planuje się realizację kompleksowych programów obejmujących instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej lub edukacyjnej, przy czym projekty realizowane przez ośrodki pomocy społecznej (OPS) i powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) mogą obejmować wyłącznie instrumenty, których realizacja należy do OPS i PCPR na podstawie przepisów prawa krajowego.</p> <p>Realizowane będzie również wsparcie na rzecz tworzenia lub funkcjonowania podmiotów integracji społecznej tj. centrów integracji społecznej (CIS), klubów integracji społecznej (KIS), zakładów aktywności zawodowej (ZAZ), warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) oraz innych podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej, w których będą realizowane usługi reintegracji społeczno-zawodowej.</p> <p>Zakres wsparcia oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p>
Poddziałanie IX.1.1	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.
Poddziałanie IX.1.2	W ramach Poddziałania wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne na obszarze wskazanym w Strategii ZIT.

Poddziałanie IX.1.3	Wsparcie objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	<p>1. programy służące aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym za pomocą instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) instrumenty aktywizacji społecznej ukierunkowane na przywrócenie zdolności do prawidłowego wypełniania ról społecznych, w tym praca socjalna b) instrumenty aktywizacji zawodowej ukierunkowane na podniesienie kwalifikacji zawodowych, poszerzenie wiedzy i umiejętności w celu uzyskania lub utrzymania zatrudnienia c) instrumenty aktywizacji zdrowotnej ukierunkowane na wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy, d) instrumenty aktywizacji edukacyjnej ukierunkowane na poszerzenie wiedzy i umiejętności podnoszących kompetencje ogólne, wpływające na status społeczny <p>2. wsparcie na tworzenie lub funkcjonowanie podmiotów integracji społecznej służące realizacji usług reintegracji społeczno-zawodowej, w tym KIS, CIS, WTZ, ZAZ.</p> <p>Proces wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb, z zastrzeżeniem, że nie może ona obejmować wyłącznie pracy socjalnej.</p> <p>Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji.</p>
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	

	W przypadku Poddziałania IX.1.3 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Podmioty specjalizujące się w aktywizowaniu osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: <ul style="list-style-type: none"> – instytucje pomocy i integracji społecznej – podmioty ekonomii społecznej – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst – organizacje pozarządowe – kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – przedsiębiorcy
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź – Podmioty specjalizujące się w aktywizowaniu osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: <ul style="list-style-type: none"> – instytucje pomocy i integracji społecznej – podmioty ekonomii społecznej – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst – organizacje pozarządowe – kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – przedsiębiorcy <p>wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią. Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IX.1	<ul style="list-style-type: none"> – Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej. – Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (o ile jest ono niezbędne dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym) zdefiniowane w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020. <p>Uczestnikami projektu mogą być osoby ze społeczności romskiej, o ile osoby te są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a projekt nie ma charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie społeczności romskiej.</p> <p>Ze wsparcia wyłączone zostały osoby odbywające karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.</p> <p>Wsparciem objęte będą w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek, o których mowa w definicji osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zawartej w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia</i>
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	

	<p><i>społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności; - osoby z niepełnosprawnością sprzężoną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi (w rozumieniu zgodnym z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych). - osoby korzystające z PO PŻ.
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie IX.1.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie IX.1.3	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
Poddziałanie IX.1.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IX.1	64 008 406
Poddziałanie IX.1.1	50 846 181
Poddziałanie IX.1.2	8 078 465
Poddziałanie IX.1.3	5 083 760
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa: możliwość korzystania przez grupy docelowe PO PŻ z usług aktywnej integracji (w zależności od indywidualnych potrzeb i potencjału poszczególnych osób), a także współpraca beneficjentów EFS, w tym ośrodków pomocy społecznej, z organizacjami partnerskimi i ich regionalnymi oraz lokalnymi jednostkami zajmującymi się dystrybucją żywności.
Poddziałanie IX.1.2	<ul style="list-style-type: none"> - Projekty w ramach ZIT - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa: możliwość korzystania przez grupy docelowe PO PŻ z usług aktywnej integracji (w zależności od indywidualnych potrzeb i potencjału poszczególnych osób), a także współpraca beneficjentów EFS, w tym ośrodków pomocy społecznej, z organizacjami partnerskimi i ich regionalnymi oraz lokalnymi jednostkami zajmującymi się dystrybucją żywności.
Poddziałanie IX.1.3	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa: możliwość korzystania przez grupy docelowe PO PŻ z usług aktywnej integracji (w zależności od indywidualnych potrzeb i potencjału poszczególnych osób), a także współpraca beneficjentów

	EFS, w tym ośrodków pomocy społecznej, z organizacjami partnerskimi i ich regionalnymi oraz lokalnymi jednostkami zajmującymi się dystrybucją żywności.
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie IX.1.2	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Rewitalizacja
Poddziałanie IX.1.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy i pozakonkursowy. W przypadku projektów realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie dopuszcza się wybór (pozakonkursowy i konkursowy) zgodnie ze schematem określonym w Wytocznych w zakresie trybu wyboru projektów na lata 2014-2020. W przypadku projektów realizowanych przez pozostałe uprawnione podmioty przewiduje się tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów w przypadku konkursowego trybu wyboru projektów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
Poddziałanie IX.1.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi i Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: - Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi od oceny formalno-merytorycznej i etapu negocjacji, - Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny od oceny zgodności ze Strategią ZIT.
Poddziałanie IX.1.3	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IX.1	W ramach Działania IX.1 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	

	Wartość cross-finansingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.1	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IX.1	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IX.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IX.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IX.1	85,00% - projekty jednostek pomocy społecznej (OPS, PCPR)
Poddziałanie IX.1.1	95,00% - pozostałe projekty.
Poddziałanie IX.1.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.1.3	

26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.1	15,00% - projekty jednostek pomocy społecznej (OPS, PCPR) 5,00% - pozostałe projekty. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.3	Minimalna wartość projektu: 100 000
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.3	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 100 000
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Poddziałanie IX.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne
	Poddziałanie IX.2.2 Usługi społeczne i zdrowotne - ZIT
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IX.2	<p>Działanie ma za zadanie realizację trzech celów szczegółowych. Pierwszym jest poprawa dostępu do realizowanych w regionie usług społecznych ograniczających ubóstwo i wykluczenie społeczne.</p> <p>Drugi cel to poprawa dostępu do usług zdrowotnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby w regionie.</p> <p>Trzecim celem jest zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańcom regionu w związku z wystąpieniem zagrożenia epidemicznego z powodu COVID-19.</p>
Poddziałanie IX.2.1	<p>Wsparcie w ramach poddziałania poprawi dostęp do usług, co w konsekwencji pozwoli na zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej w regionie, a także przyczyni się do wzrostu jakości świadczonych usług.</p> <p>Wsparcie w zakresie usług społecznych oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 z zastrzeżeniem, że projekty realizowane przez ośrodki pomocy społecznej (OPS) i powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) mogą obejmować wyłącznie usługi, których realizacja należy do OPS i PCPR na podstawie przepisów prawa krajowego.</p> <p>Pomoc ograniczona będzie głównie do wsparcia form zdeinstytucjonalizowanych i będzie realizowana zgodnie z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej. Możliwe będzie również wsparcie samego procesu tworzenia form zdeinstytucjonalizowanych.</p> <p>W doborze usług społecznych duży nacisk położony zostanie na indywidualizację wsparcia, tak żeby jego zakres w jak największym stopniu był dostosowany do potrzeb poszczególnych osób.</p> <p>W przypadku usług kierowanych do rodzin prowadzona będzie kompleksowa praca z rodziną, polegająca na świadczeniu usług asystenta rodzinnego, specjalisty pracy z rodziną, świadczenie usług poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, organizacja grup samopomocowych i grup wsparcia. Niezbędne będą również działania mające na celu zapewnienie czasowej opieki dzieciom i ich wychowania w przypadkach niemożności sprawowania tej opieki przez rodziców. Planuje się podjęcie współpracy z rodzinami zastępczymi i udzielanie im wszechstronnej pomocy w wykonywanych przez nie zadaniach. Dodatkowo wsparcie skierowane będzie do kandydatów na rodziców zastępczych w celu ich przygotowania do przyjęcia dzieci.</p> <p>W ramach usług społecznych planuje się również poprawę jakości pomocy kierowanej do dzieci powyżej 3. roku życia i młodzieży wywodzących się z rodzin patologicznych lub mających trudną sytuację materialną obejmując ich</p>

kompleksowymi działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi i profilaktycznymi. Działania adresowane do tej grupy docelowej ukierunkowane będą na rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (przede wszystkim w wieku szkolnym). Placówki wsparcia dziennego powinny stanowić integralną całość z lokalnym systemem wsparcia rodziny.

Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym oraz liczby osób przewlekle chorych stawia wyzwania związane z zapewnieniem właściwej opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osobami z niepełnosprawnościami i starszymi. W ramach usług medyczno-opiekuńczych, przewidziane będą działania przyczyniające się do zwiększenia samodzielności osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i w następstwie umożliwiające ich opiekunom powrót na rynek pracy. Planuje się wzrost jakości i dostępności usług, w tym spersonalizowanych usług asystenckich, usług w środowiskowych domach samopomocy lub innych alternatywnych placówkach opieki, a także rozwój wszelkiego rodzaju inicjatyw oddolnych aktywizujących społecznie osoby starsze i z niepełnosprawnościami. Wsparcie dla usług mieszkań wspomaganych będzie dotyczyło: usług w mieszkaniach treningowych o określonym czasie pobytu (treningi nauki samodzielności, poradnictwo, praca socjalna) oraz usług w mieszkaniach wspieranych o stałym lub okresowym pobycie dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami. Zakłada się również rozwój usług w mieszkaniach chronionych. Ponadto, zgodnie z założeniami Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne, zaplanowano realizację działań związanych z rozwojem usług w ramach opieki długoterminowej. Działania te nakierowane będą na świadczenie usług w szczególności w warunkach domowych, na poziomie lokalnych społeczności, a także przygotowanie najbliższego środowiska społecznego do pomocy osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Mając na uwadze profilaktykę dzieci w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych i ich rehabilitację zaplanowano działania prowadzące do zwiększenia dostępności usług zdrowotnych w tym zakresie. Wsparcie adresowane będzie w szczególności do dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Niezwykle istotne jest stworzenie kompleksowego systemu oddziaływań diagnostycznych, leczniczo-rehabilitacyjnych i terapeutyczno-edukacyjnych skierowanych zarówno do dzieci jak również ich rodzin, które mogą prowadzić do całkowitego wyrównania zaburzeń rozwojowych u niektórych dzieci lub też ograniczyć prawdopodobieństwo ich niezdolności do samodzielnego funkcjonowania w późniejszym życiu. Wczesne wykrycie wad rozwojowych pozwoli na uniknięcie niepełnosprawności wśród dzieci. Opieka nad dzieckiem z niepełnosprawnością jest częstym powodem zaprzestania aktywności zawodowej przez jedno z rodziców/opiekunów, tak więc zaproponowane wsparcie przyczyni się do poprawy sytuacji na rynku pracy osób sprawujących opiekę nad chorym dzieckiem.

W związku z epidemią COVID-19 system opieki zdrowotnej stanął przed nowymi wyzwaniami. Dlatego kluczowe jest wsparcie lokalnych podmiotów leczniczych

	w walce z powstałym zagrożeniem w celu ratowania życia i zdrowia mieszkańców regionu.
Poddziałanie IX.2.2	<p>Wsparcie w ramach poddziałania poprawi dostęp do usług, co w konsekwencji pozwoli na zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej, a także przyczyni się do wzrostu jakości świadczonych usług.</p> <p>Wsparcie w zakresie usług społecznych oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 z zastrzeżeniem, że projekty realizowane przez ośrodki pomocy społecznej (OPS) i powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) mogą obejmować wyłącznie usługi, których realizacja należy do OPS i PCPR na podstawie przepisów prawa krajowego.</p> <p>Pomoc ograniczona będzie głównie do wsparcia form zdeinstytucjonalizowanych i będzie realizowana zgodnie z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej. Możliwe będzie również wsparcie samego procesu tworzenia form zdeinstytucjonalizowanych.</p> <p>W doborze usług społecznych duży nacisk położony zostanie na indywidualizację wsparcia, tak żeby jego zakres w jak największym stopniu był dostosowany do potrzeb poszczególnych osób.</p> <p>W ramach usług społecznych planuje się poprawę jakości pomocy kierowanej do dzieci powyżej 3. roku życia i młodzieży wywodzących się z rodzin patologicznych lub mających trudną sytuację materialną obejmując ich kompleksowymi działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi i profilaktycznymi. Działania adresowane do tej grupy docelowej ukierunkowane będą na rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (przede wszystkim w wieku szkolnym). Placówki wsparcia dziennego powinny stanowić integralną całość z lokalnym systemem wsparcia rodziny.</p> <p>Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym oraz liczby osób przewlekłe chorych stawia wyzwania związane z zapewnieniem właściwej opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osobami z niepełnosprawnościami i starszymi. W ramach usług medyczno-opiekuńczych, przewidziane będą działania przyczyniające się do zwiększenia samodzielności osób potrzebujących w codziennym funkcjonowaniu i w następstwie umożliwiające ich opiekunom powrót na rynek pracy. Planuje się wzrost jakości i dostępności usług, w tym spersonalizowanych usług asystenckich, usług w środowiskowych domach samopomocy lub innych alternatywnych placówkach opieki a także rozwój wszelkiego rodzaju inicjatyw oddolnych aktywizujących społecznie osoby starsze i z niepełnosprawnościami. Wsparcie dla usług mieszkań wspomaganych będzie dotyczyło: usług w mieszkaniach treningowych o określonym czasie pobytu (treningi nauki samodzielności, poradnictwo, praca socjalna) oraz usług w mieszkaniach wspieranych o stałym lub okresowym pobycie dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami. Zakłada się również rozwój usług w mieszkaniach chronionych. Ponadto zgodnie z założeniami Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne zaplanowano realizację działań</p>

	<p>związanych z rozwojem usług w ramach opieki długoterminowej. Działania te nakierowane będą na świadczenie usług w szczególności w warunkach domowych, na poziomie lokalnych społeczności, a także przygotowanie najbliższego środowiska społecznego do pomocy osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.</p> <p>W ramach Poddziałania wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne na obszarze wskazanym w Strategii ZIT.</p>
--	---

7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO

Działanie IX.2

Poddziałanie IX.2.1

- Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu
- Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu
- Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych i chronionych istniejących po zakończeniu projektu
- Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu
- Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie
- Liczba wspartych w programie podmiotów leczniczych funkcjonujących po zakończeniu projektu

Poddziałanie IX.2.2

- Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu
- Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu
- Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych i chronionych istniejących po zakończeniu projektu
- Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu
- Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie

8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU

Działanie IX.2

Poddziałanie IX.2.1

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami w postaci mieszkań chronionych i wspomaganych w programie
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie - Liczba dzieci objętych programami zdrowotnymi w programie - Liczba wspartych w programie podmiotów leczniczych - Liczba wspartych jednostek organizacyjnych jst i organów administracji rządowej - Liczba wspartych mieszkańców województwa łódzkiego
Poddziałanie IX.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami w postaci mieszkań chronionych i wspomaganych w programie - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozwój usług wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej służących pomocy w pokonywaniu trudnych sytuacji życiowych 2. rozwój usług placówek wsparcia dziennego oraz innych alternatywnych form opieki dla dzieci (powyżej 3. roku życia) i młodzieży służących integracji społecznej oraz zapobieganiu patologiom. 3. rozwój usług medyczno-opiekuńczych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osób starszych lub z niepełnosprawnościami służących zaspokojeniu rosnących potrzeb wynikających z niesamodzielności⁴³. 4. rozwój usług świadczonych w ramach wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i z niepełnosprawnościami – wdrożenie programów zdrowotnych. 5. wsparcie bezpieczeństwa zdrowotnego na terenie województwa łódzkiego w związku z zagrożeniem epidemicznym/stanem epidemii z powodu COVID-19.
Poddziałanie IX.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozwój usług placówek wsparcia dziennego oraz innych alternatywnych form opieki dla dzieci powyżej 3. roku życia) i młodzieży służących integracji społecznej oraz zapobieganiu patologiom 2. rozwój usług medyczno-opiekuńczych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osób starszych lub z niepełnosprawnościami służących zaspokojeniu rosnących potrzeb wynikających z niesamodzielności⁴⁴.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	W przypadku typu projektu 1:

⁴³ w przypadku **usług społecznych** wsparcie będzie realizowane zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, w przypadku **usług zdrowotnych** - zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.

⁴⁴ jw.

	<ul style="list-style-type: none"> – powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne – powiatowe centra pomocy rodzinie – gminne samorządowe jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej <p>W przypadku typu projektu 2, 3, 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucje pomocy i integracji społecznej – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst – organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – podmioty lecznicze rozumiane, jako podmioty wskazane w art. 4 bądź podmioty wykonujące działalność leczniczą zgodnie z art.5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej <p>W przypadku typu projektu 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst – podmioty lecznicze rozumiane, jako podmioty wskazane w art. 4 bądź podmioty wykonujące działalność leczniczą zgodnie z art.5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej
Poddziałanie IX.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – instytucje pomocy i integracji społecznej – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst – organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – podmioty lecznicze rozumiane, jako podmioty wskazane w art. 4 bądź podmioty wykonujące działalność leczniczą zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie, o ile jest ono niezbędne dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – <u>w przypadku typów projektów 1-4</u> Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie zostały zdefiniowane w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 – osoby będące kandydatami do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz osoby będące kandydatami do przysposobienia dziecka – w przypadku <u>typu projektu 1</u> – podmioty świadczące usługi na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – w przypadku <u>typu projektu 3</u> – dzieci w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji oraz ich otoczenie zgodnie z założeniami Policy paper dla ochrony zdrowia

	<p>na lata 2014-2020 Krajowe ramy strategiczne. W szczególności dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – w przypadku <u>typu projektu 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – podmioty lecznicze – w przypadku <u>typu projektu 5</u> – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz organy administracji rządowej i ich jednostki organizacyjne – w przypadku <u>typu projektu 5</u> – mieszkańcy województwa łódzkiego otrzymujący maseczki ochronne w celu ochrony przed COVID-19 – w przypadku <u>typu projektu 5</u>. <p>Uczestnikami projektu mogą być osoby ze społeczności romskiej, o ile osoby te są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a projekt nie ma charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie społeczności romskiej. Ze wsparcia wyłączone zostały osoby odbywające karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.</p>
Poddziałanie IX.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie, o ile jest ono niezbędne dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - w przypadku <u>typu projektu 1 i 2</u> <p>Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie zostały zdefiniowane w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> – podmioty świadczące usługi na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu - w przypadku <u>typu projektu 2</u> <p>Uczestnikami projektu mogą być osoby ze społeczności romskiej, o ile osoby te są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a projekt nie ma charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie społeczności romskiej.</p> <p>Ze wsparcia wyłączone zostały osoby odbywające karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.</p>
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie IX.2.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IX.2	81 680 247
Poddziałanie IX.2.1	66 110 100
Poddziałanie IX.2.2	15 570 147
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	– Komitet Sterujący ds. Koordynacji Interwencji EFSI w Sektorze Zdrowia. Przyjęcie przez Komitet Sterujący Planu działań w sektorze zdrowia – w przypadku usług zdrowotnych

	<ul style="list-style-type: none"> - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa: możliwość korzystania przez grupy docelowe PO PŻ z usług (w zależności od indywidualnych potrzeb i potencjału poszczególnych osób), a także współpraca beneficjentów EFS, w tym ośrodków pomocy społecznej, z organizacjami partnerskimi i ich regionalnymi oraz lokalnymi jednostkami zajmującymi się dystrybucją żywności
Poddziałanie IX.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Projekty w ramach ZIT - Komitet Sterujący ds. Koordynacji Interwencji EFSI w Sektorze Zdrowia. Przyjęcie przez Komitet Sterujący Planu działań w sektorze zdrowia – w przypadku usług zdrowotnych - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa: możliwość korzystania przez grupy docelowe PO PŻ z usług (w zależności od indywidualnych potrzeb i potencjału poszczególnych osób), a także współpraca beneficjentów EFS, w tym ośrodków pomocy społecznej, z organizacjami partnerskimi i ich regionalnymi oraz lokalnymi jednostkami zajmującymi się dystrybucją żywności
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Rewitalizacja
Poddziałanie IX.2.2	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	<p>Tryb wyboru projektów: konkursowy (dotyczył będzie typów 1-4). Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi</p> <p>Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy (dotyczył będzie typu projektu 5). Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi</p>
Poddziałanie IX.2.2	<p>Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi i Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: - Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi od oceny formalno-merytorycznej i etapu negocjacji, - Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny od oceny zgodności ze Strategią ZIT.</p>
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	

Działanie IX.2	W ramach Działania IX.2 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
Poddziałanie IX.2.1	Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 15% finansowania unijnego w ramach projektu. Dostępny limit wydatków w ramach cross-financingu każdorazowo będzie wskazywany w Regulaminie konkursu.
Poddziałanie IX.2.2	Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.2	.
Poddziałanie IX.2.1	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 20% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie IX.2.2	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IX.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.1	
Poddziałanie IX.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IX.2	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie IX.2.1	
Poddziałanie IX.2.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie IX.2.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	

Działanie IX.2	85,00%
Poddziałanie IX.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	85,00% - w przypadku typu projektu 1 95,00% - w przypadku typu projektu 2 90,00% - w przypadku typu projektu 3 95,00% - w przypadku typu projektu 4 100,00% - w przypadku typu projektu 5 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.2.2	95,00% - w przypadku typu projektu 1 90,00 % - w przypadku typu projektu 2 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	15,00% - w przypadku typu projektu 1 5,00% - w przypadku typu projektu 2 10,00% - w przypadku typu projektu 3 5,00% - w przypadku typu projektu 4 0,00% - w przypadku typu projektu 5 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.2.2	5,00% - w przypadku typu projektu 1 10,00% - w przypadku typu projektu 2 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	

31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IX.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.1	
Poddziałanie IX.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.1	
Poddziałanie IX.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IX.3 Rozwój ekonomii społecznej	Poddziałanie IX.3.1 Miejsca pracy w sektorze ekonomii społecznej
	Poddziałanie IX.3.2 Koordynacja ekonomii społecznej
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IX.3	Celem szczegółowym działania jest powstanie nowych i trwałych miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej.
Poddziałanie IX.3.1	<p>Wsparcie w ramach Poddziałania IX.3.1 skupi się na zwiększeniu dostępu do bezwrotnego wsparcia finansowego na tworzenie miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej. Możliwe też będzie korzystanie z usług opiekuna lub mentora oraz szkoleń zawodowych, co na podstawie doświadczeń z realizacji projektów w perspektywie finansowej 2007-2013 uznano za istotny element wsparcia. Realizowane będzie kompleksowe przygotowanie uczestników wsparcia do prowadzenia działalności gospodarczej, głównie poprzez zapewnienie wysokiej jakości szkoleń i doradztwa dostosowanych do indywidualnych potrzeb oraz zapewnienie dostępu do usług animacyjnych i inkubacyjnych, co przełoży się w końcowym efekcie na trwałość wsparcia.</p> <p>Realizowane będą również zintegrowane usługi mające na celu wzmocnienie potencjału istniejących przedsiębiorstw społecznych. Wsparcie skupi się na doradztwie prawnym i biznesowym, które jest niezbędne do rozwoju ich działalności. Ponadto przewiduje się wsparcie na rzecz podnoszenia kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników PES, co wspomogę procesy podejmowania inwestycji rozwojowych. Wsparcie w tym zakresie będzie prowadzone w oparciu o przygotowaną dla PES indywidualną diagnozę potrzeb.</p> <p>Zakres wsparcia oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p>
Poddziałanie IX.3.2	<p>W ramach działań koordynacyjnych tworzone będą regionalne sieci współpracy OWES, regionalne sieci podmiotów ekonomii społecznej oraz sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym. Inicjowana będzie współpraca między podmiotami ekonomii społecznej a ich otoczeniem.</p> <p>Organizowane będą przedsięwzięcia służące zwiększeniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców produktów i usług. Realizowana będzie współpraca w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej, stosowania klauzul społecznych, zlecenia zadań podmiotom ekonomii społecznej.</p> <p>Dodatkowo wyznaczane będą kierunki rozwoju ekonomii społecznej.</p> <p>Zakres wsparcia będzie zgodny z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IX.3	

Poddziałanie IX.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych – Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych dla osób z niepełnosprawnościami
Poddziałanie IX.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba podmiotów, które otrzymały do wykorzystania regionalny raport o rozwoju ekonomii społecznej
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem
Poddziałanie IX.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba regionalnych raportów o rozwoju ekonomii społecznej – Liczba interesariuszy ekonomii społecznej objętych wsparciem
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. świadczenie usług zmierzających do inicjowania tworzenia podmiotów ekonomii społecznej (usługi animacyjne i usługi inkubacyjne): <ol style="list-style-type: none"> a) działania animacyjne b) szkolenia, doradztwo indywidualne i grupowe w zakresie inicjowania tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej c) działania inkubacyjne 2. udzielanie wsparcia finansowego i doradczo-szkoleniowego na tworzenie miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej obejmujące: <ol style="list-style-type: none"> a) bezwrotne wsparcie finansowe na utworzenie miejsca pracy b) wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków c) wsparcie szkoleniowo-doradcze: <ol style="list-style-type: none"> i. szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej ii. pomoc w przygotowaniu biznesplanu iii. doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa iv. pomoc w nawiązywaniu kontaktów biznesowych v. mentoring na etapie zakładania i w pierwszych miesiącach działania przedsiębiorstwa vi. szkolenia zawodowe 3. świadczenie usług dla istniejących podmiotów ekonomii społecznej, służące wzmocnieniu ich potencjału (usługi biznesowe): <ol style="list-style-type: none"> a) doradztwo prawne, biznesowe, finansowe, w tym przygotowanie do korzystania PES z mikropożyczek b) podnoszenie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego kadry zarządzającej, pracowników i wolontariuszy PES (np. szkolenia, staże, praktyki, wizyty studyjne) c) doradztwo w zakresie rozwijania kompetencji społecznych pracowników PES, dotyczące budowania powiązań kooperacyjnych
Poddziałanie IX.3.2	Koordinacja działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie w zakresie zgodnym z wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego określonymi przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IX.3	

Poddziałanie IX.3.1	Instytucje wsparcia lub rozwoju ekonomii społecznej – akredytowane ośrodki wsparcia ekonomii społecznej
Poddziałanie IX.3.2	Wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna – Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe planujące ekonomizację – osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zostały zdefiniowane w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 – osoby fizyczne i osoby prawne, które planują założyć podmiot ekonomii społecznej – otoczenie podmiotów ekonomii społecznej <p>Uczestnikami projektu mogą być osoby ze społeczności romskiej, o ile osoby te są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a projekt nie ma charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie społeczności romskiej.</p> <p>Ze wsparcia wyłączone zostały osoby odbywające karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.</p>
Poddziałanie IX.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe – otoczenie podmiotów ekonomii społecznej
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie IX.3.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IX.3	14 226 973
Poddziałanie IX.3.1	13 272 419
Poddziałanie IX.3.2	954 554
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Rewitalizacja
Poddziałanie IX.3.2	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy

	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie IX.3.2	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	Łączny budżet na działania koordynacyjne w obszarze ekonomii społecznej nie może przekroczyć kwoty 5 040 000 zł, przy czym średnioroczne wydatki na działania koordynacyjne nie mogą być wyższe niż kwota 720 000 zł.
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IX.3	W ramach Działania IX.3 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.3	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IX.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IX.3	4. Stawki jednostkowe 5. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 6. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de
Poddziałanie IX.3.2	

	minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IX.3	85,00%
Poddziałanie IX.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.3.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	95,00% – bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe, które są dofinansowane w 100% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.3.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	5,00% – bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.3.2	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.3	Nie dotyczy

Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa X *Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie* realizowana jest w ramach celu tematycznego 8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3.

Działanie X.2 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw.

Działanie X.3 Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia.

Planowana interwencja w ramach Osi X ma posłużyć zwiększeniu adaptacyjności do zmian i wzrostowi konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Powyższe zostanie osiągnięte dzięki kompleksowym działaniom skierowanym do przedsiębiorstw i ich pracowników, które koncentrować będą się na kilku kluczowych obszarach mających wpływ na kondycję regionalnej gospodarki i zasobów pracy.

Zwiększone zostaną szanse na podjęcie oraz utrzymanie zatrudnienia przez osoby pełniące funkcje rodzicielskie poprzez tworzenie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i działania aktywizacyjne. Wzrośnie poziom konkurencyjności przedsiębiorstw dzięki realizacji ich celów rozwojowych w powiązaniu ze wzrostem kwalifikacji pracowników. Planowane wsparcie umożliwi także przedsiębiorcom reagowanie na przemiany zachodzące w gospodarce i zapobieganie sytuacjom kryzysowym, a w przypadku pracowników dotkniętych negatywnymi skutkami zmian gospodarczych pozwoli na szybki powrót na rynek pracy i zapobiegnie dezaktywacji zawodowej.

Dzięki działaniom profilaktycznym i rehabilitacyjnym poprawi się stan zdrowia regionalnej społeczności, co umożliwi utrzymanie i przedłużenie aktywności zawodowej pracowników.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	115 486 570
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3	
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.1	<p>Celem szczegółowym działania jest wzrost poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3.</p> <p>Realizacja działania przyczyni się do wdrożenia rozwiązań umożliwiających łączenie życia prywatnego i zawodowego. Brak wsparcia w tym obszarze stanowi zdiagnozowany problem i przyczynia się do dezaktywizacji zawodowej osób sprawujących funkcje opiekuńcze. Planowane typy wsparcia mają na celu ułatwienie powrotu na rynek pracy poprzez zastosowanie kompleksowych narzędzi w postaci zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, w szczególności na terenach o zdiagnozowanym deficycie w tym zakresie oraz aktywizacji zawodowej w przypadku zidentyfikowanej potrzeby.</p> <p>Realizacja projektów będzie zgodna z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie X.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu - Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie X.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie - Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie X.1	<p>Wsparcie działań ułatwiających powrót na rynek pracy osobom sprawującym opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w formie instytucjonalnej: <ol style="list-style-type: none"> a) żłobków b) klubów dziecięcych c) opiekuna dziennego i pozainstytucjonalnej: <ol style="list-style-type: none"> d) niani. 2. aktywizację zawodową osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 m.in. w formie: <ol style="list-style-type: none"> a) doradztwa zawodowego b) doradztwa indywidualnego c) pośrednictwa pracy d) szkoleń. <p>W ramach jednego projektu zakłada się obowiązkowe wykorzystanie pierwszego instrumentu w postaci utworzenia miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz fakultatywne wykorzystanie drugiego instrumentu w postaci aktywizacji</p>

	zawodowej w przypadku, gdy wynika to ze zdiagnozowanych potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie X.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie X.1	- Osoby pracujące, sprawujące opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 ⁴⁵ ; - Osoby bezrobotne lub osoby bierne zawodowo, pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3 w tym osoby, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywające na urlopie wychowawczym w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA (JEŚLI DOTYCZY)	
Działanie X.1	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA (JEŚLI DOTYCZY)	
Działanie X.1	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie X.1	34 653 157
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ Poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	
Działanie X.1	Przewidywane mechanizmy powiązania interwencji obejmują: stosowanie kryteriów preferujących projekty komplementarne, w szczególności dotyczących komplementarności pomiędzy EFS i EFRR. Kryteria preferujące odnoszą się do typu wsparcia dotyczącego tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w formie instytucjonalnej i komplementarności tych działań ze wsparciem udzielanym z EFRR w ramach osi priorytetowej VII.
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie X.1	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie X.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie X.1	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie X.1	W ramach Działania X.1 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów.

⁴⁵ W sytuacji gdy osoby przebywają na urlopie rodzicielskim lub wychowawczym i jednocześnie pracują w niepełnym wymiarze czasu, uznawane są również za osoby pracujące

	<p>Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 30% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.1	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 30% wydatków kwalifikowalnych. W tym wartość cross-financingu nie może przekroczyć 30% finansowania unijnego w ramach projektu.
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie X.1	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie X.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich <p>Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.</p>
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie X.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020).
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie X.1	<p>85,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.</p>
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie X.1	<p>91,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.</p>
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.1	<p>9,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.</p>

27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu.
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie X.1	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.1	Nie dotyczy
31. DZIAŁANIE X.1	
Działanie X.1	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.2 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw	Poddziałanie X.2.1 Konkurencyjność przedsiębiorstw i ich pracowników
	Poddziałanie X.2.2 Wdrożenie programów typu outplacement
6.CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	<p>Celem szczegółowym poddziałania jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji przedsiębiorców sektora MŚP i ich pracowników, w tym MŚP przechodzących procesy adaptacyjne, restrukturyzacyjne i modernizacyjne.</p> <p>W ramach Poddziałania przewiduje się wsparcie przyczyniające się do poprawy adaptacyjności przedsiębiorstw i pracowników, co stanowi jeden z kluczowych czynników decydujących o konkurencyjności gospodarki w regionie w obliczu globalnych wyzwań, przed którymi stają MŚP. Będzie się ono skupiało na dwóch obszarach: wsparciu w zakresie wzrostu kompetencji przedsiębiorców i ich pracowników oraz pomocy przedsiębiorstwom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. Pierwszy z wymienionych obszarów odnosi się do popytowej strony rynku pracy, szczególnie do mikroprzedsiębiorstw, które często samodzielnie nie korzystają ze wsparcia szkoleniowego i doradczego. Przewidziane wsparcie będzie dopasowane do rzeczywistych, zgłaszanych przez MŚP potrzeb. Przedsiębiorca będzie samodzielnie decydował o zakresie udzielanego wsparcia, które będzie się koncentrowało na najbardziej skutecznych z punktu widzenia MŚP usługach doradczych i szkoleniowych.</p> <p>W ramach drugiego obszaru, podjęte zostaną działania mające na celu poprawę jakości zarządzania przedsiębiorstwami sektora MŚP oraz wsparcie w sytuacjach kryzysowych. W tym celu przewidziano działania skierowane do przedsiębiorców w zakresie zarządzania strategicznego, w tym zarządzania zasobami ludzkimi oraz doradztwo, które wspomagać ma procesy restrukturyzacyjne bądź zapobiegać wystąpieniu sytuacji kryzysowej. Pozwoli to MŚP dostosować się do zmieniających warunków gospodarczych i realizować strategię zarządzania w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Realizacja przedmiotowego Poddziałania będzie odbywała się w trybie konkursowym. Wspieranie procesów adaptacyjnych w przedsiębiorstwach sektora MŚP za pomocą usług rozwojowych dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych będzie realizowane w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania (PSF) z wykorzystaniem Bazy Usług Rozwojowych (BUR). Istotą podejścia popytowego jest założenie, że centralnym podmiotem wsparcia jest przedsiębiorstwo i jego potrzeby. System będzie przejrzysty, logiczny, nastawiony na jakość i dający swobodę wyboru przedsiębiorcy, który jest zainteresowany rozwojem kapitału intelektualnego w swojej firmie i co za tym idzie – zwiększeniem swojej konkurencyjności na rynku. Podmiotowy system finansowania usług rozwojowych będzie gwarantował odbiorcom wsparcia możliwość samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także szybką reakcję na występujące potrzeby. System zakłada realizację usług rozwojowych w oparciu o bony.</p>

	Realizacja projektów będzie zgodna z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020.
Poddziałanie X.2.2	<p>Celem szczegółowym poddziałania jest poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych.</p> <p>W ramach Poddziałania przewiduje się wsparcie mające na celu adaptację do zmieniających się warunków na rynku pracy. Konieczność realizacji działań w tym zakresie wiąże się ze zmieniającą się sytuacją gospodarczą, która wymusza na przedsiębiorstwach przeprowadzanie procesów restrukturyzacyjnych, często powiązanych ze zwolnieniami pracowników. Tego typu sytuacje wymagają szybkiej interwencji, która ma pomóc w utrzymaniu zatrudnienia i zapobiec dezaktywizacji zawodowej. Adaptacja pracowników do nowej sytuacji będzie odbywać się w ramach kompleksowych i zindywidualizowanych działań outplacementowych, obejmujących szeroki katalog możliwych do wykorzystania narzędzi.</p> <p>Realizacja projektów będzie zgodna z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020.</p>
7.LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - Liczba osób pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu -
Poddziałanie X.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie
8.LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie. - Liczba osób pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek objętych wsparciem w programie (C). - Liczba osób pracujących łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie. - Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie. -

Poddziałanie X.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie – Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek (C).
9.TYPY PROJEKTÓW	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	1. wspieranie procesów adaptacyjnych w przedsiębiorstwach sektora MŚP za pomocą usług rozwojowych dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych.
Poddziałanie X.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie outplacementowe obejmujące m.in.: <ul style="list-style-type: none"> a) szkolenia i kursy zawodowe b) doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania jako obowiązkowy element wsparcia c) poradnictwo psychologiczne d) pośrednictwo pracy e) staże przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie f) subsydiowanie zatrudnienia uczestnika projektu u nowego pracodawcy g) studia podyplomowe h) bezwrotne wsparcie dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą poprzez zastosowanie następujących instrumentów: <ul style="list-style-type: none"> i. szkolenia przygotowujące do prowadzenia działalności gospodarczej ii. wsparcie bezwrotne, na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznawane w formie stawki jednostkowej w kwocie obowiązującej w dniu przyznania wsparcia iii. wsparcie pomostowe w postaci: <ul style="list-style-type: none"> a) pomocy finansowej wypłacanej miesięcznie w kwocie nie większej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego na dzień przyznania wsparcia bezwrotnego przez okres od 6 do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.
10.TYP BENEFICJENTA	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie X.2.2	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
11.GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	– mikro, mali i średni przedsiębiorcy i ich pracownicy (premiowani będą pracownicy po 50. roku życia oraz o niskich kwalifikacjach)

Poddziałanie X.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – osoby, które utraciły pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu – osoby przewidziane do zwolnienia⁴⁶ lub zagrożone zwolnieniem z pracy⁴⁷ z przyczyn nie dotyczących pracownika
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie X.2	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie X.2	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie X.2	62 997 057
Poddziałanie X.2.1	48 506 838
Poddziałanie X.2.2	14 490 219
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie X.2	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie X.2	Obszary wiejskie
Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca.
Poddziałanie X.2.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie X.2	

⁴⁶Pracownik przewidziany do zwolnienia – pracownik, który znajduje się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracownika lub który został poinformowany przez pracodawcę o zamiarze nieprzedłużenia przez niego stosunku pracy lub stosunku służbowego i nie posiada jednocześnie źródła dochodu z tytułu innej działalności zarobkowej wykonywanej w wymiarze równym lub większym niż połowa wymiaru czasu pracy lub nie jest jednocześnie osobą samozatrudnioną.

⁴⁷ Pracownik zagrożony zwolnieniem – pracownik zatrudniony u pracodawcy, który w okresie 12 miesięcy poprzedzających przystąpienie tego pracownika do projektu dokonał rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracownika, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz. U. z 2015 r. poz. 192, z późn. zm.) lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników albo dokonał likwidacji stanowisk pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych lub technologicznych. Pracownik ten nie posiada jednocześnie źródła dochodu z tytułu innej działalności zarobkowej wykonywanej w wymiarze równym lub większym niż połowa wymiaru czasu pracy lub nie jest jednocześnie osobą samozatrudnioną.

Poddziałanie X.2.1	<p>W ramach projektu PSF nie jest możliwe kwalifikowanie kosztów usługi rozwojowej, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) polega na opracowaniu analizy potrzeb rozwojowych lub planu rozwoju przedsiębiorcy lub grupy przedsiębiorców – w przypadku przedsiębiorców i pracowników, którzy otrzymali tego typu wsparcie w ramach Działania 2.2 PO WER; b) dotyczy funkcjonowania na rynku zamówień publicznych lub wdrażania strategii wejścia na zagraniczne rynki zamówień publicznych– w przypadku przedsiębiorców i pracowników, którzy otrzymali tego typu wsparcie w ramach Działania 2.2 PO WER ; c) dotyczy zasad realizacji przedsięwzięć w formule PPP oraz przygotowania oferty do przedsięwzięcia realizowanego w formule PPP lub procesu negocjacji – w przypadku przedsiębiorców i pracowników, którzy otrzymali tego typu wsparcie w ramach Działania 2.2 PO WER; d) dotyczy zwiększania zdolności adaptacyjnych mikro, małych i średnich przedsiębiorców poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem, w tym zarządzania zasobami ludzkimi – w przypadku przedsiębiorców i pracowników, którzy otrzymali tego typu wsparcie w ramach Działania 2.21PO WER; e) dotyczy zwiększania zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie procesów innowacyjnych – w przypadku przedsiębiorców i pracowników, którzy otrzymali tego typu wsparcie w ramach Działania 2.21 PO WER; f) dotyczy zwiększania zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie sukcesji w firmach rodzinnych – w przypadku przedsiębiorców i pracowników, którzy otrzymali tego typu wsparcie w ramach Działania 2.21 PO WER; g) dotyczy zwiększenia zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie rekomendowanym przez sektorowe rady do spraw kompetencji – w przypadku przedsiębiorców i pracowników, którzy otrzymali tego typu wsparcie w ramach Działania 2.21 PO WER; h) dotyczy zwiększenia zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców w trudnościach lub ponownie podejmujących działalność gospodarczą – w przypadku przedsiębiorców i pracowników, którzy otrzymali tego typu wsparcie w ramach Działania 2.21 PO WER; i) jest świadczona przez podmiot, z którym przedsiębiorca jest powiązany kapitałowo lub osobowo, przy czym przez powiązania kapitałowe lub osobowe rozumie się w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> i. udział w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej, ii. posiadanie co najmniej 20% udziałów lub akcji spółki, iii. pełnienie funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika, iv. pozostawanie w stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności w wyborze podmiotu świadczącego usługę rozwojową, w szczególności pozostawanie w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli;
--------------------	--

	<p>j) obejmuje koszty niezwiązane bezpośrednio z usługą rozwojową, w szczególności koszty środków trwałych przekazywanych przedsiębiorcom lub ich pracownikom, koszty dojazdu i zakwaterowania, z wyłączeniem kosztów związanych z pokryciem specyficznych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które mogą zostać sfinansowane w ramach projektu PSF w ramach mechanizmu racjonalnych usprawnień o którym mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;</p> <p>k) dotyczy kosztów usługi rozwojowej, której obowiązek przeprowadzenia na zajmowanym stanowisku pracy wynika z odrębnych przepisów prawa (np. wstępne i okresowe szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, szkolenia okresowe potwierdzające kwalifikacje na zajmowanym stanowisku pracy).</p> <p>l) jest świadczona przez podmiot pełniący funkcję Operatora w danym projekcie PSF.</p>
Poddziałanie X.2.2	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.2	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Środki trwałe stanowią nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie X.2.2	Środki trwałe stanowią nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.2	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	1. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich. Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie X.2.2	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.

23.POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie X.2.2	
24.MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie X.2	85,00%
Poddziałanie X.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie X.2.2	
25.MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie X.2.2	91,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
26.MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie X.2.2	9,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
27.MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Minimalna i maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie X.2.2	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
28.MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.2	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN
Poddziałanie X.2.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie X.2.2	
29.KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie X.2	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	
30.MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.2	Nie dotyczy

Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.3 Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia	Poddziałanie X.3.1 Programy z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiające powroty do pracy oraz umożliwiające wydłużenie aktywności zawodowej
	Poddziałanie X.3.2 Programy profilaktyczne dotyczące chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu
	Poddziałanie X.3.3 Działania uzupełniające populacyjne programy profilaktyczne w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu jelita grubego, piersi i szyjki macicy
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.3	Celem szczegółowym działania jest wdrożenie programów zdrowotnych mających wpływ na utrzymanie i przedłużenie aktywności zawodowej mieszkańców regionu, w tym szczególnie osób powyżej 50 roku życia.
Poddziałanie X.3.1	<p>Planowane działania będą przyczyniać się do osiągnięcia możliwie wysokiej sprawności psychofizjologicznej, zdolności do pracy oraz do brania czynnego udziału w życiu społecznym przez osoby chore. Wsparcie w zakresie wdrożenia programów rehabilitacji medycznej ułatwiających powroty do pracy oraz umożliwiających wydłużenie aktywności zawodowej będzie skupione przede wszystkim na schorzeniach, które stanowią główne przyczyny dezaktywacji zawodowej (choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego, choroby układu oddechowego). Programy z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej będą ukierunkowane na grupy docelowe najbardziej narażone na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub najbardziej bliskie powrotowi na rynek pracy w wyniku świadczeń z zakresu rehabilitacji. Zależnie od schorzenia program rehabilitacji może obejmować kilka etapów. Pierwszy jest prowadzony w warunkach szpitalnych i trwa do momentu umożliwiającego opuszczenie szpitala przez pacjenta. Drugi jest prowadzony w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacji np. oddziałach rehabilitacyjnych lub w warunkach domowych. Trzeci tzw. późna rehabilitacja powinien trwać przez całe życie, stanowiąc element prozdrowotnego trybu życia. Do sprawnego wdrażania trzeciego etapu wskazany jest aktywny udział m.in. edukatorów zdrowotnych, pielęgniarek POZ oraz wsparcie lekarzy POZ.</p> <p>Usługi zdrowotne dopuszczone do finansowania w RPZ będą spełniać wymogi wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczące demarkacji ze świadczeniami gwarantowanymi finansowanymi ze środków publicznych.</p> <p>Świadczenia w zakresie rehabilitacji w ramach projektów finansowanych ze środków EFS w niniejszym Poddziałaniu będą realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w szczególności zarządzeniem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia</p>

	<p>regulującym warunki zawierania i realizacji umów w rodzaju rehabilitacja lecznicza.</p> <p>Realizacja projektów służących wdrożeniu opracowanych na poziomie regionu programów zdrowotnych (tj. regionalnych programów zdrowotnych – RPZ) będzie zgodna z wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.⁴⁸</p>
Poddziałanie X.3.2	<p>Planowane działania będą przyczyniać się do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców regionu w badaniach profilaktycznych. Obejmują realizację programów profilaktycznych, które dotyczą problemów zdrowotnych uznanych za priorytetowe, bądź specyficzne dla danego regionu i pozwalających przeciwdziałać negatywnym skutkom zmian epidemiologicznych w regionie. Instytucja Zarządzająca przyjmuje definicje istotnego i specyficznego problemu zdrowotnego regionu zgodne z zapisami <i>Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014–2020</i> oraz wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Interwencja dotyczy w szczególności pięciu głównych grup chorób stanowiących istotny problem zdrowotny na poziomie całego kraju (choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego, choroby układu oddechowego), które są również identyfikowane jako istotne dla województwa łódzkiego.</p> <p>Wsparcie będzie dotyczyć obszarów, w stosunku do których zdefiniowano istotne deficyty wymagające wzmocnienia poprzez działania o charakterze regionalnym, dla których nie funkcjonują ogólnopolskie programy zdrowotne/polityki zdrowotnej, nie trwają pilotaże działań profilaktycznych finansowane ze środków PO WER lub spełnione są warunki zapobiegające powielaniu się działań w obrębie tych samych grup chorób w programach podejmowanych w RPO i PO WER wskazane w wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Realizowane działania pozwolą na wcześniejsze wykrywanie jednostek chorobowych istotnych lub specyficznych dla regionu i tym samym ograniczenie zachorowalności oraz identyfikację we wcześniejszym stadium chorób wśród mieszkańców, co pośrednio sprzyjać ma utrzymaniu ich aktywności zawodowej. Programy zdrowotne powinny być ukierunkowane na grupy docelowe najbardziej narażone na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub rokujące na powrót na rynek pracy w wyniku udzielanych w RPZ świadczeń zdrowotnych. Usługi zdrowotne dopuszczone do finansowania w RPZ będą spełniać wymogi wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczące demarkacji ze świadczeniami gwarantowanymi finansowanymi ze środków publicznych. Wsparcie może uwzględniać edukację i promocję zdrowia o charakterze regionalnym (jeżeli założenia danego RPZ na to pozwalają również o charakterze lokalnym i ponadlokalnym), w tym edukację prozdrowotną, mając na uwadze, że do słabych stron ochrony zdrowia w regionie, podobnie jak w kraju, obok niskiej zgłaszalności na badania profilaktyczne, należy niska świadomość zdrowotna społeczeństwa. Dotyczy to również zdrowego trybu</p>

⁴⁸ W przypadku opisów dotyczących Poddziałania X.3.1, X.3.2, X.3.3 odniesienia do wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczą „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020”.

	<p>życia, ograniczającego czynniki ryzyka głównych chorób regionu (np. związane z paleniem tytoniu, niedostateczną aktywnością fizyczną, nadwagą lub otyłością, nieprawidłowym odżywianiem, nadużywaniem alkoholu, narażeniem na długotrwały lub silny stres).</p> <p>Realizacja projektów służących wdrożeniu opracowanych na poziomie regionu programów zdrowotnych (RPZ) będzie zgodna z wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.</p>
Poddziałanie X.3.3	<p>Planowane działania będą przyczyniać się do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców regionu w badaniach profilaktycznych. Wspierane będą projekty ukierunkowane na poprawę wykrywalności raka szyjki macicy, piersi, i jelita grubego. Choroby nowotworowe są jednym z głównych wyzwań, jakie stoją przed krajowym i regionalnym systemem opieki zdrowotnej. Wiąże się to w szczególności z wykrywaniem choroby w zaawansowanym stadium, co znacznie zmniejsza szanse na jej całkowite wyleczenie. Nowotwory piersi i szyjki macicy należą do najczęściej występujących u kobiet. Rak jelita grubego jest drugim, zarówno u kobiet jak i mężczyzn, najczęstszym nowotworem złośliwym. Podejmowane będą działania uzupełniające i wspierające krajowe programy populacyjne realizowane w ramach <i>Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych na lata 2006-2015</i>, a następnie <i>Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych na lata 2016-2024 - Programu profilaktyki raka piersi, Programu profilaktyki raka szyjki macicy, Programu profilaktyki raka jelita grubego</i>, bądź wykraczające poza założenia ww. programów, które przyczyniają się do wzrostu liczby osób uczestniczących w programach profilaktycznych. Realizowane przedsięwzięcia będą koncentrować się na eliminowaniu i niwelowaniu najistotniejszych barier w dostępie do badań profilaktycznych.</p> <p>Co do zasady bariery uczestnictwa w badaniach przesiewowych dzielone są na: indywidualne, organizacyjno-strukturalne, społecznościowe i populacyjne⁴⁹. Podejmowane działania powinny polegać na kierowaniu wsparcia do osób, które należą do grup ryzyka identyfikowanych dla ww. programów populacyjnych.</p> <p>W odniesieniu do projektów związanych z <i>Programem profilaktyki raka piersi</i> oraz <i>Programem profilaktyki raka szyjki macicy</i> wymagane będzie, aby zadania z zakresu profilaktyki były realizowane przez podmioty posiadające umowę z NFZ w ramach danego programu (lub z innym podmiotem będącym płatnikiem – następcą prawnym NFZ). Usługi zdrowotne, o ile zostaną dopuszczone do finansowania w regulaminie konkursu, będą spełniać wymogi wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w odniesieniu do świadczeń gwarantowanych finansowanych ze środków publicznych oraz wymogi dotyczące opracowania RPZ.</p> <p>W odniesieniu do projektów związanych z <i>Programem profilaktyki raka jelita grubego</i> możliwe jest ich podejmowanie zarówno przez podmioty posiadające umowę z Ministerstwem Zdrowia na realizację badań w ramach tego programu (<i>Program Badań Przesiewowych raka jelita grubego</i>), jak też podmioty, które nie posiadają takiej umowy. W przypadku podmiotów posiadających umowę z Ministerstwem Zdrowia środki EFS będą służyć realizacji dodatkowych badań diagnostycznych i przyczynią się do zwiększenia liczby badań diagnostycznych</p>

⁴⁹ Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014–2020, Rozdział 6.2.1. Narzędzia implementacji właściwe dla celu operacyjnego A, Narzędzie 5.

	<p>przeprowadzanych przez te podmioty. Działania w zakresie profilaktyki raka jelita grubego odbywają się wyłącznie w trybie oportunistycznym.</p> <p>Realizacja projektów będzie zgodna z wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie
Poddziałanie X.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne
Poddziałanie X.3.3	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	<p>Wdrożenie programów zdrowotnych z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej, ułatwiających powroty do pracy oraz umożliwiających wydłużenie aktywności zawodowej – w szczególności dotyczących rehabilitacji kardiologicznej, neurologicznej, psychiatrycznej, onkologicznej, pulmonologicznej, rehabilitacji narządów ruchu. Projekty mogą obejmować działania określone w RPZ, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Usługi zdrowotne niezbędne do celów RPZ, spełniające wymogi wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczące demarkacji ze świadczeniami gwarantowanymi finansowanymi ze środków publicznych, 2. Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji usługi zdrowotnej dla danej osoby z miejsca zamieszkania do miejsca realizacji usługi zdrowotnej i z powrotem, 3. Zapewnienie opieki nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, którą opiekuje się osoba korzystająca z usługi zdrowotnej w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia, 4. Działania świadomościowe, informacyjno-edukacyjne dotyczące tematyki RPZ, w tym edukacja prozdrowotna, skierowane do osób objętych wsparciem oraz osób z ich otoczenia, prowadzone przez osoby uprawnione do udzielania świadczeń oraz osoby legitymujące się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny. Wymóg ten nie dotyczy działań świadomościowych oraz informacyjno-edukacyjnych, które nie obejmują udzielania porad zdrowotnych oraz nie stanowią edukacji zdrowotnej, a jedynie służą przekazaniu informacji o RPZ i udzieleniu odpowiedzi na podstawowe pytania z nim związane

	<p>5. Działania informacyjno-szkoleniowe związane z wdrażaniem RPZ skierowane w szczególności do podmiotów świadczących usługi rehabilitacyjne, kadr POZ lub lekarzy orzeczników ZUS prowadzone przez osoby uprawnione do udzielania świadczeń oraz osoby legitymujące się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny..</p> <p>6. Monitoring jakości i celowości podejmowanych działań.</p> <p>Projekty ograniczone do działań informacyjno-edukacyjnych, bądź informacyjno-szkoleniowych nie będą możliwe do realizacji. Opracowanie RPZ w projekcie nie będzie możliwe.</p>
Poddziałanie X.3.2	<p>Wdrożenie projektów profilaktycznych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne – w szczególności (choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego, choroby układu oddechowego). Projekty mogą obejmować działania określone w RPZ, w szczególności :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Usługi zdrowotne niezbędne do realizacji celów RPZ, spełniające wymogi wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczące demarkacji ze świadczeniami gwarantowanymi finansowanymi ze środków publicznych, 2. Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji usługi zdrowotnej- dla danej osoby z miejsca zamieszkania do miejsca realizacji usługi zdrowotnej i z powrotem, 3. Zapewnienie opieki nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, którą opiekuje się osoba korzystająca z usługi zdrowotnej w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia, 4. Działania świadomościowe, informacyjno-edukacyjne dotyczące tematyki RPZ, w tym edukację prozdrowotną, skierowane do odbiorców RPZ, prowadzone przez osoby uprawnione do udzielania świadczeń oraz osoby legitymujące się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny. Wymóg ten nie dotyczy działań świadomościowych, informacyjno-edukacyjnych, które nie obejmują udzielania porad zdrowotnych oraz nie stanowią edukacji zdrowotnej, a jedynie służą przekazaniu informacji o RPZ i udzieleniu odpowiedzi na podstawowe pytania z nim związane. 5. Działania informacyjno-szkoleniowe związane z wdrażaniem RPZ skierowane do lekarzy i pielęgniarek POZ, prowadzone przez osoby uprawnione do udzielania świadczeń oraz osoby legitymujące się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny. 6. Monitoring jakości i celowości działań. <p>Projekty ograniczone do działań informacyjno-edukacyjnych, bądź informacyjno-szkoleniowych nie będą możliwe do realizacji. Opracowanie RPZ w projekcie nie będzie możliwe.</p>
Poddziałanie X.3.3	<p>1. Realizacja działań wspierających i uzupełniających <i>Program profilaktyki raka piersi</i> lub <i>Program profilaktyki raka szyjki macicy</i>, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne. Projekty mogą obejmować w szczególności działania:</p>

- a) Działania informacyjno-edukacyjne, świadomościowe oraz dotyczące edukacji prozdrowotnej o charakterze lokalnym polegające na zachęcaniu kobiet do badań profilaktycznych (nie mogą stanowić jedyne działania w ramach projektu). Działania edukacyjne z zakresu profilaktyki mogą być również kierowane do kadr POZ (tj. lekarzy POZ oraz osób współpracujących z placówką POZ lub osób pracujących na rzecz placówki POZ) i kadr medycyny pracy. Prowadzenie działań z zakresu edukacji prozdrowotnej możliwe jest wyłącznie przez osoby z wykształceniem lekarskim, pielęgniarskim lub położniczym lub przez absolwentów kierunku zdrowie publiczne. Wymóg ten nie dotyczy działań świadomościowych, informacyjno-edukacyjnych, które nie obejmują udzielania porad zdrowotnych oraz nie stanowią edukacji zdrowotnej, a jedynie służą przekazaniu informacji o programie zdrowotnym i udzieleniu odpowiedzi na podstawowe pytania z nim związane.
- b) Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji badania dla danej osoby z miejsca zamieszkania do miejsca wykonywania badania i z powrotem,
- c) Zapewnienie opieki nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, którą opiekuje się osoba objęta wsparciem w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia,

W ramach jednego projektu nie jest możliwa realizacja działań odnoszących się do dwóch programów populacyjnych. W sytuacji, gdy konkurs dotyczy dwóch programów, a wnioskodawca zamierza realizować działania w zakresie obydwu i ma do tego możliwości, konieczne jest złożenie osobnych wniosków o dofinansowanie.

Nie będzie możliwe uwzględnienie w projektach usług zdrowotnych w zakresie badań mammograficznych i cytologicznych, które są finansowane ze środków NFZ (lub innego podmiotu będącego płatnikiem – następcy prawnego NFZ). Koszt ten może jednak zostać wykazany w projekcie jako wkład własny beneficjenta.

2. Realizacja działań wspierających i uzupełniających *Program profilaktyki raka jelita grubego*, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne. Projekty mogą obejmować w szczególności działania:

- a) Usługi zdrowotne: badanie kolonoskopowe, znieczulenie ,
- b) Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji badania dla danej osoby z miejsca zamieszkania do miejsca wykonywania badania i z powrotem,
- c) Zapewnienie opieki nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, którą opiekuje się osoba objęta wsparciem w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia,
- d) Zapewnienie opieki osoby trzeciej nad osobą, która poddała się badaniu kolonoskopowemu ze znieczuleniem (po przeprowadzeniu tego badania).
- e) Działania informacyjno-edukacyjne, świadomościowe oraz dotyczące edukacji prozdrowotnej o charakterze lokalnym polegające na zachęcaniu osób do badań profilaktycznych (nie mogą stanowić jedyne działania w ramach projektu). Działania edukacyjne mogą być również kierowane do kadr POZ (tj. lekarzy POZ oraz osób

	<p>współpracujących z placówką POZ lub osób pracujących na rzecz placówki POZ) lub kadr placówki medycyny pracy. Tego typu działania nie mogą stanowić jedynego działania w ramach projektu. Prowadzenie działań z zakresu edukacji prozdrowotnej możliwe będzie wyłącznie przez osoby z wykształceniem lekarskim lub pielęgniarskim lub przez absolwentów kierunku zdrowie publiczne. Wymóg ten nie dotyczy działań świadomościowych, informacyjno-edukacyjnych, które nie obejmują udzielania porad zdrowotnych oraz nie stanowią edukacji zdrowotnej, a jedynie służą przekazaniu informacji o programie zdrowotnym i udzieleniu odpowiedzi na podstawowe pytania z nim związane.</p>
--	--

10. TYP BENEFICJENTA

Działanie X.3

Poddziałanie X.3.1

Poddziałanie X.3.2

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz utworzone przez nie podmioty,
- podmioty wykonujące działalność leczniczą wskazane w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- instytucje naukowe,
- jednostki badawczo-rozwojowe,
- organizacje pozarządowe,
- podmioty ekonomii społecznej

legitymujące się doświadczeniem w świadczeniu usług stanowiących zakres projektu.

Ponadto Instytucja Zarządzająca będzie stosować ograniczenia wynikające z wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, jak również może ograniczyć katalog beneficjentów w ramach poszczególnych programów kierując się ich specyfiką.

Poddziałanie X.3.3

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz utworzone przez nie podmioty,
- podmioty wykonujące działalność leczniczą wskazane w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- instytucje naukowe,
- jednostki badawczo-rozwojowe,
- organizacje pozarządowe,
- podmioty ekonomii społecznej

legitymujące się doświadczeniem w świadczeniu usług stanowiących zakres projektu.

Ponadto Instytucja Zarządzająca będzie stosować ograniczenia wynikające z wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA

Działanie X.3

Poddziałanie X.3.1

Poddziałanie X.3.2

Poddziałanie X.3.3	Mieszkańcy województwa łódzkiego w wieku aktywności zawodowej ⁵⁰ , w szczególności osoby powyżej 50 roku życia, kwalifikujący się do objęcia programami rehabilitacyjnymi i programami profilaktycznymi. Ponadto Instytucja Zarządzająca będzie stosować ograniczenia i preferencje związane z określonymi grupami docelowymi zgodnie z wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz wynikające ze specyfiki podejmowanych regionalnych programów zdrowotnych.
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie X.3	17 836 356
Poddziałanie X.3.1	7 830 127
Poddziałanie X.3.2	5 461 958
Poddziałanie X.3.3	4 544 271
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie X.3	Przewidywane główne mechanizmy powiązania interwencji:
Poddziałanie X.3.1	– Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia.
Poddziałanie X.3.2	– Plan działań w sektorze zdrowia.
Poddziałanie X.3.3	– Kryteria wyboru projektów preferujące projekty komplementarne, w tym dotyczące komplementarności pomiędzy działaniami / poddziałaniami RPO oraz EFS i EFRR.
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie X.3	Obszary wiejskie
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie X.3.2	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie
Poddziałanie X.3.3	protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie X.3	Działania świadomościowe (między innymi kampanie informacyjne i działania upowszechniające) nie mogą stanowić głównej formy wsparcia w projektach współfinansowanych z EFS. Przedsięwzięcia świadomościowe będą mogły być
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	

⁵⁰ Definicja wieku aktywności zawodowej oraz wymogi w zakresie jej stosowania odnoszące się do wsparcia Działania X.3 wynikają z „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020”.

Poddziałanie X.3.3	finansowane z EFS jedynie, gdy będą niezbędne do realizacji działań wdrożeniowych w danym projekcie, rozumianych jako konkretne rozwiązania, które zostaną zastosowane w odpowiedzi na problemy określonych w projekcie grup beneficjentów.
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie X.3	W ramach Działania X.3 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.3	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie X.3	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie X.3	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. Zgodnie ze stanowiskami Ministerstwa Rozwoju – Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa – sformułowanymi w oparciu o art. 107 ust 1. Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, pomoc publiczna lub pomoc de minimis w projektach Działania X.3 może dotyczyć wydatków w projektach dotyczących zakupów środków trwałych oraz w ramach cross-financingu w przypadku komercyjnego
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	

	wykorzystania infrastruktury i środków trwałych w trakcie i/lub po zakończeniu realizacji projektu. Weryfikacja wniosków o dofinansowanie pod względem przesłanek wystąpienia pomocy publicznej / pomocy de minimis obejmuje tego rodzaju wydatki.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie X.3	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie X.3	91,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.3	9,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.3	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.3	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	

Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa XI *Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności* obejmuje zakres interwencji CT 10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji.

Działanie XI.2 Kształcenie osób dorosłych.

Działanie XI.3 Kształcenie zawodowe.

W ramach działania XI.1 realizowane będą kompleksowe projekty skierowane na tworzenie warunków powszechnego dostępu do wysokiej jakości edukacji od najwcześniejszych lat życia.

Planuje się działania służące generowaniu nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w szczególności na obszarach o najniższym stopniu upowszechnienia wychowania przedszkolnego i obszarach słabiej rozwiniętych. Zaplanowane działania wspierają tworzenie nowych placówek, a także istniejące przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego.

Wsparcie kształcenia ogólnego skoncentrowane zostanie na rozwijaniu kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych istotnych dla przyszłej zatrudnialności. Częścią interwencji będzie także tworzenie sprawnych systemów doskonalenia nauczycieli, prowadzących do poprawy jakości pracy szkół. Dla wzmocnienia efektów kształcenia realizowane będą projekty przyczyniające się do poprawy warunków dydaktycznych w szkołach np. poprzez doposażenie szkolnych laboratoriów/pracowni przedmiotowych. Kolejnym z działań będzie inwestowanie w kompetencje i umiejętności uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz upowszechnienie edukacji cyfrowej i medialnej na wszystkich poziomach kształcenia. Planowane jest zwiększenie stopnia wykorzystania technik cyfrowych w procesie edukacji poprzez doposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz wsparcie metodyczne nauczycieli.

Interwencja w ramach działania XI.2 zwiększać będzie uczestnictwo osób dorosłych w procesie uczenia się przez całe życie, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem kompetencji w zakresie TIK i języków obcych.

Wsparcie w ramach działania XI.3 skierowane będzie do szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w zakresie wdrażania kompleksowych programów rozwoju szkół.

Ponadto działania zostaną ukierunkowane na współpracę szkół i placówek edukacyjnych z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym (szkoły, pracodawcy, uczelnie), w szczególności służącą rozwojowi tzw. partnerstw wiedzy.

Planuje się również organizację tradycyjnych, pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego oraz organizację innych kursów umożliwiających uzyskanie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych bądź nabycie uprawnień zawodowych.

Uzupełniające działania będą skierowane na rozwój oferty ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego w zakresie kształcenia dla potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy.

Dodatkowo planowana jest realizacja wsparcia w postaci pomocy stypendialnej skierowanej do uczniów zdolnych szkół prowadzących kształcenie zawodowe.

Efektami interwencji w obszarze edukacji, kwalifikacji i umiejętności będzie: poprawa dostępu do placówek oświaty, wzrost poziomu nauczania na wszystkich poziomach kształcenia, zapewnienie warunków dla prawidłowego rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży, wyposażenie bazy dydaktyczno-naukowej, zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy i przedłużenie aktywności zawodowej mieszkańców.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	131 895 690
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji	Poddziałanie XI.1.1 Edukacja przedszkolna
	Poddziałanie XI.1.2 Kształcenie ogólne
	Poddziałanie XI.1.3 Edukacja przedszkolna – miasto Łódź
	Poddziałanie XI.1.4 Kształcenie ogólne – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	<p>Celem poddziałań jest zwiększenie uczestnictwa dzieci w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.</p> <p>Zaplanowane działania przyczynią się do wygenerowania dodatkowych miejsc przedszkolnych, wpływających na wzrost całkowitej liczby miejsc w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego. Pozwoli to na tworzenie warunków równych szans edukacyjnych dzieci oraz ograniczenia barier i dysproporcji w dostępie do usług edukacji przedszkolnej, co w efekcie wpłynie na upowszechnienie uczestnictwa dzieci w wieku przedszkolnym w różnych formach wczesnej edukacji, dostosowanych jakościowo i przestrzennie do lokalnych i regionalnych potrzeb. Interwencja przyczyni się również do poprawy jakości kształcenia zwłaszcza poprzez lepsze przygotowanie nauczycieli oraz poprawę warunków wczesnej opieki i edukacji dzieci w wieku przedszkolnym z terenu województwa łódzkiego.</p> <p>Realizacja wsparcia musi być zgodna z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.1.1 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.1.3 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	<p>Celem poddziałań jest podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>Efektom interwencji stanie się wzmocnienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty kształcenia ogólnego w formach szkolnych. Ukierunkowane ono będzie na rozwój kompetencji kluczowych uczniów i umiejętności uniwersalnych, takich jak: umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, TIK, umiejętności rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy. Ponadto działania wpłyną na stworzenie sprzyjających</p>

	<p>warunków do uczenia i nauczania eksperymentalnego oraz korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.</p> <p>Działania w zakresie wyposażenia lub doposażenia szkół w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne będą uzależnione od diagnozy zapotrzebowania odbiorców wsparcia na tego typu działania.</p> <p>Realizacja wsparcia musi być zgodna z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.1.2 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.1.4 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	– Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu – Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych – Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych – Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie – Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej – Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie – Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie – Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych – Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie – Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	<p>1. upowszechnianie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej świadczonej w ośrodkach wychowania przedszkolnego (w tym również w innych funkcjonujących formach wychowania przedszkolnego), w szczególności w przedszkolach specjalnych i integracyjnych, obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wsparcie istniejących lub nowo utworzonych ośrodków wychowania przedszkolnego w zakresie generowania i funkcjonowania nowych miejsc przedszkolnych

	<ul style="list-style-type: none"> b) dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności c) rozszerzanie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o organizację i prowadzenie dodatkowych zajęć wspierających na rzecz zwiększania szans edukacyjnych dzieci w zakresie wyrównywania stwierdzonych deficytów d) kształtowanie i rozwijanie u dzieci kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy e) doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie umiejętności i kompetencji niezbędnych do pracy z dziećmi, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi f) doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających rozwijaniu u dzieci kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy. <p>Działania wymienione w podpunkcie c – f będą realizowane jako uzupełnienie działań realizowanych w konkretnym OWP, o których mowa w podpunkcie a lub b.</p> <p>W przypadku Poddziałania XI.1.3 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
<p>Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. wsparcie szkół i placówek w zakresie przygotowania uczniów do zatrudnienia lub kontynuacji nauki obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> a) doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy. b) kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy 2. tworzenie w szkołach i placówkach warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> a) wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania kompetencji matematyczno-przyrodniczych, b) doskonalenie umiejętności i kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów. <p>Projekty obejmujące wyposażenie szkolnych pracowni wskazane w lit. a muszą być realizowane łącznie z innymi działaniami, o których mowa w lit. b lub c. Beneficjent jest zwolniony ze stosowania powyższego wymogu pod warunkiem, że zapewni realizację jednego z tych działań poza projektem.</p> 3. wsparcie szkół i placówek w zakresie korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych obejmujące:

- a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej
- b) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z zakupionych narzędzi TIK oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego
- c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń

Projekty obejmujące wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty wskazane w lit. a muszą być realizowane łącznie z innymi działaniami, o których mowa w lit. b lub c. Beneficjent jest zwolniony ze stosowania powyższego wymogu pod warunkiem, że zapewni realizację jednego z tych działań poza projektem. 4. kompleksowe programy wspomagające szkołę lub placówkę systemu oświaty w procesie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego obejmujące łącznie:

- a) doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- b) przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy
- c) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty

Działania wymienione powyżej, w podpunkcie a-c będą realizowane łącznie jako kompleksowe programy wspomagające szkołę lub placówkę systemu oświaty.

Beneficjent jest zwolniony ze stosowania powyższego wymogu pod warunkiem, że zapewni realizację co najmniej jednego z tych działań poza projektem.

Programy wspomagające, o których mowa powyżej obejmują klasy IV-VIII szkoły podstawowej. Warunek ten nie ma zastosowania do programów wspomagających proces indywidualizacji pracy z uczniem z niepełnosprawnością, które mogą obejmować klasy I-VIII szkoły podstawowej.

Działania, o których mowa w pkt. 4 b lub c mogą stanowić samodzielne działania w projekcie oraz mogą być realizowane niezależnie od etapu edukacyjnego, na którym znajduje się uczeń.

W przypadku Poddziałania XI.1.4 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.

10. TYP BENEFICJENTA

Działanie XI.1

Poddziałanie XI.1.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie XI.1.2	Organy prowadzące ⁵¹ szkół i placówek systemu oświaty kształcenia ogólnego ⁵² (w tym szkół specjalnych ⁵³) z wyłączeniem szkół dla dorosłych ⁵⁴
Poddziałanie XI.1.3	– Miasto Łódź – Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią. Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.
Poddziałanie XI.1.4	– Miasto Łódź – Organy prowadzące ⁵⁵ szkół i placówek systemu kształcenia ogólnego ⁵⁶ (w tym szkół specjalnych) z wyłączeniem szkół dla dorosłych ⁵⁷ – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią. Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	– dzieci w wieku przedszkolnym ⁵⁸ – nauczyciele i pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w tym w przedszkolach specjalnych i integracyjnych – ośrodki wychowania przedszkolnego ⁵⁹ (w tym przedszkola specjalne ⁶⁰ i integracyjne ⁶¹) oraz inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego ⁶²
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	– uczniowie szkół i placówek systemu oświaty kształcenia ogólnego (z wyłączeniem uczniów szkół dla dorosłych)

⁵¹ organ prowadzący – minister właściwy, jednostka samorządu terytorialnego, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego oraz osoba fizyczna, odpowiedzialna za działalność ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty.

⁵² placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne - placówka w rozumieniu art. 2 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

⁵³ szkoła specjalna – szkoła, o której mowa w art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

⁵⁴ szkoła dla dorosłych – szkoła, o której mowa w art. 4 pkt 29 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

⁵⁵ organ prowadzący – minister właściwy, jednostka samorządu terytorialnego, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego oraz osoba fizyczna odpowiedzialna za działalność ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty

⁵⁶ placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne - placówka w rozumieniu art. 2 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

⁵⁷ szkoła dla dorosłych – szkoła, o której mowa w art. 4 pkt 29 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

⁵⁸ dzieci w wieku przedszkolnym zgodnie z art. 31 ust. 1 – 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

⁵⁹ ośrodek wychowania przedszkolnego – publiczny lub niepubliczny podmiot, o którym mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

⁶⁰ przedszkole specjalne - placówka o której mowa w art. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

⁶¹ przedszkole integracyjne - placówka, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi, zgodnie z art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe.

⁶² inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego - w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. . w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania.

	<ul style="list-style-type: none"> – nauczyciele szkół i placówek systemu oświaty kształcenia ogólnego (z wyłączeniem nauczycieli szkół dla dorosłych) – publiczne i niepubliczne szkoły i placówki systemu oświaty kształcenia ogólnego (z wyłączeniem szkół dla dorosłych)
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XI.1	49 069 693
Poddziałanie XI.1.1	13 315 220
Poddziałanie XI.1.2	26 523 273
Poddziałanie XI.1.3	3 731 200
Poddziałanie XI.1.4	5 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XI.1	Wsparcie w ramach Działania VII.4 przedsięwzięć uzupełniających projekty współfinansowane z EFS.
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XI.1	Obszary wiejskie
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XI.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XI.1	Działania świadomościowe (między innymi kampanie informacyjne i działania upowszechniające) nie mogą stanowić głównej formy wsparcia w projektach współfinansowanych z EFS. Przedsięwzięcia świadomościowe będą mogły być finansowane z EFS jedynie, gdy będą niezbędne do realizacji działań wdrożeniowych w danym projekcie, rozumianych jako konkretne rozwiązania, które
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	

	zostaną zastosowane w odpowiedzi na problemy określonych w projekcie grup beneficjentów.
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	W ramach poddziałań przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	W ramach poddziałań przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 15% finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 30% wydatków kwalifikowalnych projektu, w tym cross-financing stanowi nie więcej niż 15% finansowania unijnego w ramach projektu
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.3 Poddziałanie XI.1.4	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.3	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie XI.1.4	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe

	z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	85,00%
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	85,00%
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.2	93,00%
Poddziałanie XI.1.4	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	15,00%
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.2	7,00%
Poddziałanie XI.1.4	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XI.1	

Poddziałanie XI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.2 Kształcenie osób dorosłych	Poddziałanie XI.2.1 Kształcenie osób dorosłych
	Poddziałanie XI.2.2 Kształcenie osób dorosłych – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.2 Poddziałanie XI.2.1 Poddziałanie XI.2.2	<p>Celem poddziałań jest podniesienie kompetencji kluczowych osób dorosłych znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, w obszarze TIK i języków obcych.</p> <p>Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do podniesienia kompetencji osób dorosłych w obszarze TIK i języków obcych, identyfikowanych jako kluczowe dla możliwości podjęcia zatrudnienia i zwiększenia uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie. Spodziewanym efektem podjętych działań stanie się dostosowanie kwalifikacji osób dorosłych znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy – z uwagi na niski poziom wykształcenia lub wiek – do potrzeb gospodarki regionu, poprawa ich sytuacji na rynku pracy oraz możliwość dalszej samorealizacji i rozwoju osobistego regionalnych zasobów ludzkich.</p> <p>Interwencja realizowana w ramach przedmiotowego działania musi być zgodna z Wytocznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.2.1 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.2.2 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
Poddziałanie XI.2.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie
Poddziałanie XI.2.2	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	<p>Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności oraz kompetencji cyfrowych i językowych .</p> <p>W przypadku Poddziałania XI.2.2 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
Poddziałanie XI.2.2	
10. TYP BENEFICJENTA	

Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie XI.2.2	– Miasto Łódź – Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią. Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Osoby dorosłe w wieku 18 lat i więcej, uczestniczące z własnej inicjatywy w szkoleniach i kursach w szczególności osoby o niskich kwalifikacjach ⁶³ , osoby powyżej 50 roku życia
Poddziałanie XI.2.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XI.2	6 698 764
Poddziałanie XI.2.1	5 765 964
Poddziałanie XI.2.2	932 800
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie XI.2.2	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	

⁶³ osoby o niskich kwalifikacjach - osoby posiadające wykształcenie do poziomu ISCED 3 włącznie, zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia (ISCED 2011) zaaprobowaną przez Konferencję Ogólną UNESCO.

Poddziałanie XI.2.2	Działania świadomościowe (między innymi kampanie informacyjne i działania upowszechniające) nie mogą stanowić głównej formy wsparcia w projektach współfinansowanych z EFS. Przedsięwzięcia świadomościowe będą mogły być finansowane z EFS jedynie, gdy będą niezbędne do realizacji działań wdrożeniowych w danym projekcie, rozumianych jako konkretne rozwiązania, które zostaną zastosowane w odpowiedzi na problemy określonych w projekcie grup beneficjentów.
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	W ramach poddziałań przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów.
Poddziałanie XI.2.2	Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie XI.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie XI.2.2	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	

Poddziałanie XI.2.2	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020).
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	85,00%
Poddziałanie XI.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	89,00%
Poddziałanie XI.2.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	11,00%
Poddziałanie XI.2.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
Poddziałanie XI.2.2	Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN
Poddziałanie XI.2.2	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.2	

Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.3 Kształcenie zawodowe	Poddziałanie XI.3.1 Kształcenie zawodowe
	Poddziałanie XI.3.2 Kształcenie zawodowe – miasto Łódź
	Poddziałanie XI.3.3 Program stypendialny dla uczniów zdolnych szkół prowadzących kształcenie zawodowe
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.3 Poddziałanie XI.3.1 Poddziałanie XI.3.2 Poddziałanie XI.3.3	<p>Celem poddziałań jest poprawa zdolności do zatrudnienia absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz dostosowanie kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego do regionalnego rynku pracy we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.</p> <p>Zaplanowane działania pozwolą na osiągnięcie lepszych efektów kształcenia, czyli lepsze przygotowanie absolwentów szkół i placówek kształcenia zawodowego jako pracowników do funkcjonowania na rynku pracy. Tym samym rezultatem interwencji stanie się zwiększenie szans absolwentów na zatrudnienie, wzrost aktywności zawodowej osób młodych oraz zmniejszenie bezrobocia.</p> <p>Spodziewanym efektem podjętych działań będzie także lepsze dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy dzięki modernizacji i wysokiej jakości kształcenia zawodowego w regionie oraz podniesienie kwalifikacji kadr gospodarki regionu. Interwencja przyczyni się do tworzenia warunków kształcenia zawodowego zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy. Zapewni to wysoką jakość kształcenia dzięki wyposażeniu warsztatów i pracowni w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne oraz doskonalenie zawodowe i podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej szkolnictwa zawodowego. Jako działania uzupełniające wsparty zostanie rozwój całonocnego doradztwa zawodowego, co pozwoli na przygotowanie szkół zawodowych do realizacji wysokiej jakości usług poradnictwa edukacyjno-zawodowego z wykorzystaniem narzędzi diagnostycznych i materiałów metodycznych wspomagających proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów.</p> <p>Efektom działań będzie poprawa efektywności kształcenia zawodowego oraz dostosowanie systemu edukacji zawodowej do potrzeb rynku pracy województwa łódzkiego.</p> <p>Możliwość realizacji zaprojektowanych w obszarze kształcenia zawodowego działań wynikać musi z indywidualnych potrzeb szkół lub placówek oświatowych, w tym przede wszystkim uwzględniać będzie również obszar specjalizacji regionalnych oraz potrzeby regionalnego/lokalnego rynku pracy.</p> <p>Interwencja realizowana w ramach przedmiotowego działania musi być zgodna z Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.3.1 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p>

	<p>W ramach Poddziałania XI.3.2 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.3.3 wsparcie zostanie skierowane do uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe z terenu całego województwa.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia – Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS – Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu – Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	– Odsetek zrealizowanych Indywidualnych Planów Rozwoju
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy – Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie – Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego – Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie – Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie – Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	<p>11. wsparcie szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe (w tym szkół specjalnych przysposabiających do pracy) w zakresie realizacji programów kształcenia zawodowego w powiązaniu z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmujące:</p> <p>a) podnoszenie umiejętności, kompetencji oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy jako przyszłych absolwentów oraz wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia, w szczególności poprzez realizację wysokiej jakości staży uczniowskich⁶⁴ zawodowych, a także dodatkowych zajęć specjalistycznych</p>
Poddziałanie XI.3.2	

⁶⁴ Działania w zakresie realizacji staży uczniowskich są realizowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe i wskazanymi w Regulaminie konkursu warunkami.

	<p>b) doskonalenie umiejętności kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z kierunkiem kształcenia zawodowego, w tym poprzez poszerzanie oferty staży i praktyk dla nauczycieli</p> <p>c) wyposażenie/doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego w nowoczesny sprzęt, materiały dydaktyczne zapewniające wysoką jakość kształcenia i umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia zawodowego Działania wymienione w pkt 1 c będą stanowiły uzupełnienie działań przewidzianych w pkt 1 a i 1 b</p> <p>d) modernizację oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb regionalnego rynku pracy, w szczególności poprzez współpracę z przedsiębiorcami włączającą ich w proces kształcenia zawodowego i egzaminowania</p> <p>e) rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego, w szczególności poprzez tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKa)</p> <p>Działania wymienione w pkt 1 e będą stanowiły wyłącznie uzupełnienie innych działań przewidzianych w projekcie.</p> <p>2. wsparcie kształcenia ustawicznego poprzez organizację pozaszkolnych form kształcenia zawodowego (kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy umiejętności zawodowych, inne kursy), w tym w celu przeciwdziałania brakom kadrowym w kształceniu zawodowym</p> <p>3. tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego (CKZ) i centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego(CKZiU) we współpracy z pracodawcami, w zakresie:</p> <p>a) przygotowania szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do utworzenia CKZ lub CKZiU lub innego zespołu realizującego zadania CKZ lub CKZiU dla określonej branży/zawodu</p> <p>b) wsparcia realizacji zadań dla określonych branż/zawodów przez CKZ. CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania CKZ lub CKZiU. Działania wymienione w pkt 3 a będą stanowiły wyłącznie uzupełnienie działań przewidzianych w pkt 3 b.</p> <p>4. wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych⁶⁵ obejmujące:</p> <p>a) doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.</p> <p>b) kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy</p>
--	---

⁶⁵ kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy - umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski i ich rodzin), TIK, umiejętności rozumienia (ang. literacy), kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy;

	<p>Działania w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych mogą być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych na rzecz wsparcia kształcenia zawodowego o których mowa w 1 typie projektu.</p> <p>5. realizacja kompleksowych programów kształcenia praktycznego organizowanych w miejscu pracy.</p> <p>W przypadku Poddziałania XI.3.2 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
Poddziałanie XI.3.3	Realizacja programu stypendialnego skierowanego do uczniów zdolnych szkół prowadzących kształcenie zawodowe
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie XI.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź – Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) - wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią. <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
Poddziałanie XI.3.3	– Województwo Łódzkie (Jednostki Organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – uczniowie lub słuchacze publicznych i niepublicznych szkół lub placówek⁶⁶ systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe (w tym szkół specjalnych przysposabiających do pracy) – nauczyciele, w tym nauczyciele kształcenia zawodowego i instruktorzy⁶⁷ praktycznej nauki zawodu – publiczne i niepubliczne szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe (w tym szkoły specjalne przysposabiające do pracy) – instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego⁶⁸ publicznych i niepublicznych szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe(z wyłączeniem dużych przedsiębiorstw)
Poddziałanie XI.3.2	

⁶⁶ placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe – placówka w rozumieniu art. 2 pkt 4 Prawa oświatowego.

⁶⁷ instruktor praktycznej nauki zawodu – instruktor praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu.

⁶⁸ otoczenie społeczno-gospodarcze szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe - rozumiane jako pracodawcy, organizacje pracodawców, przedsiębiorcy, organizacje przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, uczelnie, organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni oraz inni interesariusze zidentyfikowani w przeprowadzonej przez beneficjenta diagnozie a także podmioty wymienione w art. 3 ust.1a Prawa oświatowego.

	- osoby dorosłe zainteresowane z własnej inicjatywy zdobyciem, uzupełnieniem lub podnoszeniem kompetencji lub kwalifikacji zawodowych
Poddziałanie XI.3.3	Uczniowie szkół prowadzących kształcenie zawodowe
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XI.3	76 127 233
Poddziałanie XI.3.1	62 798 833
Poddziałanie XI.3.2	7 462 400
Poddziałanie XI.3.3	5 866 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Wsparcie w ramach Działania VII.4 przedsięwzięć uzupełniających projekty współfinansowane z EFS.
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	Rewitalizacja
Poddziałanie XI.3.3	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie XI.3.2	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie XI.3.3	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	- działania świadomościowe (między innymi kampanie informacyjne i działania upowszechniające) nie mogą stanowić głównej formy wsparcia w projektach współfinansowanych z EFS. Przedsięwzięcia świadomościowe będą mogły być finansowane z EFS jedynie, gdy będą niezbędne do realizacji działań wdrożeniowych w danym projekcie, rozumianych jako konkretne rozwiązania, które zostaną zastosowane w odpowiedzi na problemy określonych w projekcie grup beneficjentów
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	

Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	W ramach Działania XI.3 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-finansingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dla typu projektu nr 1, 2, 4 i 5 wartość cross-finansingu nie może przekroczyć 8% finansowania unijnego w ramach projektu. Dla typu projektu nr 3 wartość cross-finansingu nie może przekroczyć 20% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Dla typu projektu nr 1, 2, 4 i 5 cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 20% wydatków kwalifikowalnych, w tym cross-financing stanowi nie więcej niż 8% finansowania unijnego w ramach projektu. Dla typu projektu nr 3 cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 40% wydatków kwalifikowalnych, w tym cross-financing stanowi nie więcej niż 20% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których kwota dofinansowania nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra
Poddziałanie XI.3.2	

	Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie XI.3.3	Nie dotyczy
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	85,00%
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	90,00%
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	95,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	10,00%
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	5,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
Poddziałanie XI.3.2	Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie XI.3.3	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN
Poddziałanie XI.3.2	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie XI.3.3	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRZYZNAWANIA	

Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
Poddziałanie XI.3.3	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa XII Pomoc Techniczna

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Głównym celem XII Osi Priorytetowej Pomoc Techniczna jest zapewnienie systemu skutecznej i efektywnej realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Dodatkowo, środki zostaną przeznaczone na zadania mające na celu zamknięcie pomocy dla poprzednich perspektyw finansowych, jak i zmierzające do opracowania dokumentów związanych z przygotowaniem kolejnego okresu programowania.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie XII.1 Potencjał instytucji

Działanie XII.2 System realizacji

Działanie XII.3 Potencjał beneficjentów

Działanie XII.4 Informacja i promocja

Działanie XII.1 przyczyni się do wzmocnienia potencjału instytucji zaangażowanych w realizację RPO WŁ poprzez zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, podnoszenie kwalifikacji pracowników realizujących zadania związane z RPO WŁ, finansowanie kosztów organizacyjnych, technicznych i administracyjnych niezbędnych do zapewnienia sprawnego funkcjonowania instytucji.

Działanie XII.2 doprowadzi do opracowania sprawnego systemu realizacji poprzez m. in. budowę, wdrożenie i utrzymanie systemów informatycznych (wraz z niezbędną infrastrukturą teleinformatyczną) obsługujących i wspierających realizację RPO WŁ, a także m.in. wsparcie procesów oceny i selekcji projektów, monitorowania, kontroli, audytu, odzyskiwania środków, procedur odwoławczych oraz certyfikacji wydatków. Ponadto możliwe będzie przygotowywanie i przeprowadzanie analiz, badań, ewaluacji, sprawozdań, opinii prawnych, finansowana będzie również pomoc ekspertów zewnętrznych, obsługa funkcjonowania komitetów monitorujących, grup roboczych, sieci tematycznych, itp. Możliwe do realizacji będą także działania mające na celu wymianę doświadczeń i informacji pomiędzy uczestnikami systemu realizacji polityki spójności.

Działanie XII.3 przewiduje działania edukacyjne dla beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów, a także wsparcie w zakresie przygotowania i realizacji projektów.

Działanie XII.4 polegać będzie na realizowaniu zadań informacyjnych i promocyjnych ukierunkowanych na upowszechnianie wśród mieszkańców województwa wiedzy na temat roli i osiągnięć polityki spójności i Funduszy Europejskich w regionie.

W ramach niniejszej Osi możliwe są do realizowania działania zgodne z Wytycznymi w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014 – 2020.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	82 017 241
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.1 Potencjał instytucji	
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.1	<p>Celem Działania jest zabezpieczenie niezbędnych zasobów ludzkich oraz warunków zapewniających sprawne działanie instytucji zaangażowanych w realizację RPO WŁ.</p> <p>W ramach Działania XII.1 wsparcie zostanie ukierunkowane na zapewnienie odpowiedniego potencjału organizacyjnego i kadrowego instytucji związanych z realizacją RPO WŁ. Szczególne znaczenie ma odpowiednia jakość zasobów ludzkich, dlatego wsparcie w RPO WŁ zostanie skierowane na utrzymanie i wzmocnienie kadry pracowników zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie programu, m.in. poprzez finansowanie ich wynagrodzeń oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych.</p> <p>W ramach działania zapewnione zostanie także zaplecze techniczne i organizacyjne, w tym: odpowiednia powierzchnia biurowa i magazynowa oraz odpowiednie wyposażenie stanowisk pracy, w tym m.in. meble, sprzęt komputerowy i multimedialny.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU	
Działanie XII.1	<ul style="list-style-type: none"> – Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności – Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XII.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej – Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji – Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowiska pracy
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XII.1	<p>Przedsięwzięcia służące realizacji Działania XII.1 obejmą m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – finansowanie wynagrodzeń pracowników pracujących na rzecz RPO WŁ – podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pracujących na rzecz RPO WŁ – finansowanie kosztów organizacyjnych, technicznych i administracyjnych niezbędnych do zapewnienia sprawnego funkcjonowania instytucji i podmiotów zaangażowanych w proces realizacji RPO WŁ
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XII.1	<p>Instytucja Zarządzająca RPO WŁ – Zarząd Województwa Łódzkiego, w tym wyodrębniona w jej ramach Instytucja Certyfikująca</p> <p>Instytucja Pośrednicząca (Centrum Obsługi Przedsiębiorcy i Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi)</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XII.1	61 320 110

15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODOZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XII.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XII.1	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XII.1	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.1	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.2 System realizacji.	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.2	<p>Celem szczegółowym Działania jest zapewnienie sprawnego systemu realizacji RPO WŁ.</p> <p>W ramach Działania XII.2 możliwe będą przedsięwzięcia związane z budową, a także wdrożeniem i utrzymaniem systemów informatycznych (wraz z niezbędną infrastrukturą teleinformatyczną) obsługujących i wspierających realizację RPO WŁ.</p> <p>Dodatkowo realizowane będą m.in. zadania związane ze wsparciem procesów oceny i selekcji projektów, monitorowania, kontroli, audytu, odzyskiwania środków, procedur odwoławczych oraz certyfikacji wydatków, a także z funkcjonowaniem Komitetów Monitorujących RPO WŁ i innych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym.</p> <p>Ponadto, możliwe będzie finansowanie wsparcia eksperckiego i prawnego, opracowywania ewaluacji, analiz, ocen, audytów, ekspertyz oraz innych dokumentów niezbędnych do prawidłowego przygotowania i realizacji RPO WŁ, w tym dokumentów strategicznych np. SRWŁ 2020.</p> <p>Przewiduje się również pokrycie kosztów organizacji spotkań, seminariów i konferencji, itp. w celu wymiany doświadczeń i informacji w zakresie procesów programowania, wdrażania oraz oceny realizacji RPO WŁ.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU	
Działanie XII.2	<ul style="list-style-type: none"> – Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XII.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przeprowadzonych ewaluacji – Liczba posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów – Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów – Liczba opracowanych ekspertyz – Liczba użytkowników systemów informatycznych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XII.2	<p>Przedsięwzięcia służące realizacji Działania nr XII.2 obejmują m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – finansowanie przygotowania i przeprowadzenia analiz, badań, ewaluacji, sprawozdań, opinii prawnych oraz pomocy ekspertów zewnętrznych – finansowanie systemów informatycznych (wraz z niezbędną infrastrukturą teleinformatyczną) obsługujących m. in. procesy zarządzania, wdrażania, monitorowania, kontroli i oceny RPO WŁ – finansowanie kosztów związanych z działalnością Komitetów Monitorujących, Grup Roboczych, innych ciał dialogu społecznego oraz innych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym – finansowanie funkcjonowania (m.in. wynagrodzenia, koszty podnoszenia kwalifikacji, koszty organizacyjno-techniczne pracowników) regionalnych obserwatoriów terytorialnych (ROT, ROIS, RORP) – finansowanie kosztów związanych z wdrażaniem RPO WŁ

	<p>– zapewnienie monitoringu, ewaluacji i aktualizacji regionalnej strategii inteligentnych specjalizacji⁶⁹, obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proces przedsiębiorczego odkrywania, angażujący regionalne instytucje zarządzającą i pośredniczące, oraz zainteresowane podmioty takie, jak uniwersytety, inne instytucje szkolnictwa wyższego, przedsiębiorców, oraz partnerów społecznych;
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XII.2	Instytucja Zarządzająca RPO WŁ – Zarząd Województwa Łódzkiego, w tym wyodrębniona w jej ramach Instytucja Certyfikująca Instytucja Pośrednicząca (Centrum Obsługi Przedsiębiorcy i Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XII.2	7 504 400
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANIAMI/ PODOZIAŁANIAM W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XII.2	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XII.2	Nie dotyczy

⁶⁹ W zakresie wsparcia EFRR i EFS dla regionalnej strategii inteligentnych specjalizacji.

24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XII.2	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XII.2	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.2	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.2	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.3 Potencjał beneficjentów.	
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.3	Celem szczegółowym Działania jest podniesienie kompetencji beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów oraz zagwarantowanie prawidłowej realizacji projektów w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020. W ramach Działania nr XII.3 realizowane będą zadania ukierunkowane na informowanie beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów o możliwościach finansowania projektów w ramach Programu, organizację szkoleń oraz wsparcie doradcze wzmacniające kompetencje w zakresie poprawnego przygotowania i rozliczania projektów. Ponadto, przewiduje się wsparcie funkcjonowania beneficjentów projektów w ramach „Project pipeline” RPO WŁ na lata 2014-2020.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU	
Działanie XII.3	– Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XII.3	– Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów – Liczba projektów objętych wsparciem
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XII.3	Przedsięwzięcia służące realizacji Działania nr XII.3 obejmą m.in.: – organizację specjalistycznych form szkoleniowych dla beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów RPO WŁ na lata 2014-2020, w tym szkoleń, spotkań informacyjnych, konferencji – wsparcie doradcze beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów na różnych etapach realizacji projektów RPO WŁ na lata 2014-2020 – przygotowanie dokumentacji projektowej w ramach „Project pipeline” dla projektów RPO WŁ na lata 2014-2020 wskazanych w dokumentach przygotowanych na potrzeby warunkowości ex ante, dla których jako właściwy tryb realizacji wskazano tryb pozakonkursowy, przygotowanie do realizacji projektów w ramach przyszłych interwencji strukturalnych poprzez dofinansowanie opracowania dokumentacji projektowej wybranych projektów o charakterze strategicznym dla rozwoju województwa łódzkiego – wsparcie systemów inkubacji, przygotowania i realizacji innowacyjnych projektów dla Osi Priorytetowej I Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XII.3	Instytucja Zarządzająca RPO WŁ – Zarząd Województwa Łódzkiego Instytucja Pośrednicząca (Centrum Obsługi Przedsiębiorcy i Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XII.3	– potencjalni Beneficjenci – Beneficjenci
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XII.3	5 316 836

15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODOZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XII.3	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XII.3	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XII.3	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.3	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRZYZNAWANIA	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.3	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.4 Informacja i promocja.	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.4	<p>Celem szczegółowym Działania jest zapewnienie społeczeństwu właściwej informacji o RPO WŁ na lata 2014-2020 w oparciu o Strategię komunikacji RPO WŁ na lata 2014-2020 oraz Plany Działań Informacyjnych i Promocyjnych RPO WŁ na dany rok.</p> <p>W ramach Działania nr XII.4 realizowane będą zadania informacyjne i promocyjne ukierunkowane na upowszechnianie wśród mieszkańców województwa wiedzy na temat roli i osiągnięć polityki spójności i Funduszy Europejskich w regionie, w tym w szczególności na temat postępów wdrażania RPO WŁ na lata 2014-2020 i efektów realizacji programu oraz poszczególnych projektów, a także w stosownym zakresie Umowy Partnerstwa. Realizowane działania informacyjne i promocyjne będą spójne z horyzontalnymi działaniami informacyjno-promocyjnymi oraz komplementarne z działaniami finansowanymi z PO PT.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU , -	
Działanie XII.4	-
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XII.4	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu - Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XII.4	<p>Zadania służące realizacji Działania nr XII.4 obejmą m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordynację działań informacyjno-promocyjnych, w tym badanie ich efektów, ewaluację, analizy i ekspertyzy oraz wymianę doświadczeń - prowadzenie działań informacyjnych, w tym portali i serwisów internetowych i współpracy z partnerami (w ramach m.in. Grupy Sterującej ds. Informacji i Promocji Funduszy Europejskich oraz grup roboczych) - prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych, w tym kampanii informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu oraz współpracy z mediami (telewizją, radiem i prasą oraz w Internecie) - przygotowywanie publikacji, w tym materiałów informacyjno-promocyjnych (w formie drukowanej i elektronicznej), materiałów promocyjnych typu gadżety oraz materiałów brandingowych i wystawienniczych np. rollupy, ścianki - organizację imprez otwartych, w tym konferencji prasowych, wyjazdów prasowych, uroczystego podpisywania umów, eventów, pikników i festynów a także konkursów promocyjnych
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XII.4	Instytucja Zarządzająca RPO WŁ – Zarząd Województwa Łódzkiego Instytucja Pośrednicząca (Centrum Obsługi Przedsiębiorcy i Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XII.4	<ul style="list-style-type: none"> - potencjalni Beneficjenci - Beneficjenci - ogół społeczeństwa
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	

Działanie XII.4	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XII.4	7 875 895
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PÓDDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XII.4	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XII.4	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XII.4	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.4	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRZYZNAWANIA	
Działanie XII.4	Nie dotyczy

32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Działanie XII.4	Nie dotyczy
-----------------	-------------

III. Indykatory plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR)

Priorytety inwestycyjne	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financjacji (%)	Główna alokacja (**)		Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE
	ogółem	FS	EFRR	EFS ***		ogółem	ogółem	budget państwa	budget województwa	budget pozostałych jst				inne	Wsparcie UE		
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	
	b+c+d				f+k	g+h+i+j						a+e		a-o		o/a*100%	
Oś priorytetowa I	1a, 1b	130 397 888		130 397 888	23 011 392	3 451 709			3 451 709		19 559 683	153 409 280	8%	130 397 888	0	0,00%	
Działanie I.1	1a	42 708 000		42 708 000	7 536 705	3 451 709			3 451 709		4 084 996	50 244 705	10%				
Działanie I.2	1b	87 689 888		87 689 888	15 474 687						15 474 687	103 164 575	5%				
Poddziałanie I.2.1	1b	27 600 860		27 600 860	4 946 184						4 946 184	32 547 044	10%				
Poddziałanie I.2.2	1b	60 089 028		60 089 028	10 528 503						10 528 503	70 617 531	0%				
Oś priorytetowa II	3a,3b,3c	304 056 927		304 056 927	53 657 105	8 048 566		1 872 265	6 176 301		45 608 539	357 714 032	3%	275 469 614	28 587 313	9,40%	
Działanie II.1	3a	33 911 644		33 911 644	5 984 407	4 708 668			4 708 668		1 275 739	39 896 051	5%				
Poddziałanie II.1.1	3a	9 548 000		9 548 000	4 708 668	4 708 668			4 708 668			14 256 668	0%				
Poddziałanie II.1.2	3a	24 363 644		24 363 644	1 275 739						1 275 739	25 639 383	10%				
Działanie II.2	3b	40 381 535		40 381 535	7 126 154	3 339 898		1 872 265	1 467 633		3 786 256	47 507 689	0%				
Poddziałanie II.2.1	3b	17 611 428		17 611 428	3 107 899						3 107 899	20 719 327	0%				
Poddziałanie II.2.2	3b	19 220 107		19 220 107	3 391 784	2 713 427		1 872 265	841 162		678 357	22 611 891	0%				
Poddziałanie II.2.3	3b	3 550 000		3 550 000	626 471	626 471			626 471			4 176 471	0%				
Działanie II.3	3c	229 763 748		229 763 748	40 546 544						40 546 544	270 310 292	5%				
Poddziałanie II.3.1	3c	126 946 847		126 946 847	22 402 385						22 402 385	149 349 232	10%				
Poddziałanie II.3.2	3c	102 816 901		102 816 901	18 144 159						18 144 159	120 961 060	0%				

Oś priorytetowa III	4e, 7b, 7c, 7d	421 178 931		421 178 931		74 325 694	55 457 572	28 912 925	7 592 000	18 952 647		18 868 122	495 504 625	1%	396 172 557	25 006 374	5,94%
Działanie III.1	4e	154 079 710		154 079 710		27 190 538	22 708 309	10 270 792		12 437 517		4 482 229	181 270 248	2%			
Poddziałanie III.1.1	4e	29 894 652		29 894 652		5 275 527	5 275 527	2 651 250		2 624 277			35 170 179	2%			
Poddziałanie III.1.2	4e	92 825 058		92 825 058		16 380 893	11 898 664	5 119 542		6 779 122		4 482 229	109 205 951	2%			
Poddziałanie III.1.3	4e	31 360 000		31 360 000		5 534 118	5 534 118	2 500 000		3 034 118			36 894 118	2%			
Działanie III.2	7b	153 065 000		153 065 000		27 011 294	27 011 294	14 505 616	7 592 000	4 913 678			180 076 294	1%			
Poddziałanie III.2.1	7b	129 065 000		129 065 000		22 776 000	22 776 000	14 505 616	7 592 000	678 384			151 841 000	1%			
Poddziałanie III.2.2	7b	24 000 000		24 000 000		4 235 294	4 235 294			4 235 294			28 235 294	1%			
Działanie III.3	7c	10 038 660		10 038 660		1 771 528	301 156			301 156		1 470 372	11 810 188				
Działanie III.4	7d	103 995 561		103 995 561		18 352 334	5 436 813	4 136 517		1 300 296		12 915 521	122 347 895				
Oś priorytetowa IV	4a, 4c, 4e, 6e	249 424 556		249 424 556		44 016 099	26 409 660	4 434 917	704 075	21 270 668		17 606 439	293 440 655	1%	235 453 870	13 970 686	5,60%
Działanie IV.1	4a	68 525 917		68 525 917		12 092 809	7 422 099			7 422 099		4 670 710	80 618 726				
Poddziałanie IV.1.1	4a	3 450 000		3 450 000		608 824	608 824			608 824			4 058 824				
Poddziałanie IV.1.2	4a	65 075 917		65 075 917		11 483 985	6 813 275			6 813 275		4 670 710	76 559 902				
Działanie IV.2	4c	122 614 817		122 614 817		21 637 909	14 481 111	3 170 967	704 075	10 606 069		7 156 798	144 252 726				
Poddziałanie IV.2.1	4c	51 137 620		51 137 620		9 024 286	9 024 286	1 270 967		7 753 319			60 161 906				
Poddziałanie IV.2.2	4c	49 477 197		49 477 197		8 731 270	5 456 825	1 900 000	704 075	2 852 750		3 274 445	58 208 467				
Poddziałanie IV.2.3	4c	22 000 000		22 000 000		3 882 353						3 882 353	25 882 353				
Działanie IV.3	4e	53 783 822		53 783 822		9 491 263	3 712 332	469 832		3 242 500		5 778 931	63 275 085	4%			
Poddziałanie IV.3.1	4e	5 100 000		5 100 000		900 000	900 000	266 909		633 091			6 000 000	4%			
Poddziałanie IV.3.2	4e	48 683 822		48 683 822		8 591 263	2 812 332	202 923		2 609 409		5 778 931	57 275 085	4%			
Działanie IV.4	6e	4 500 000		4 500 000		794 118	794 118	794 118					5 294 118				
Oś priorytetowa V	5b,6a, 6b, 6d	82 664 638		82 664 638		14 587 878	8 333 413	459 031	1 175 654	4 089 404	2 609 324	6 254 465	97 252 516	2%	77 354 755	5 309 883	6,42%
Działanie V.1	5b	14 608 702		14 608 702		2 578 006	1 587 593		839 982	526 930	220 681	990 413	17 186 708	10%			
Poddziałanie V.1.1	5b	10 608 702		10 608 702		1 872 124	1 421 613		790 000	450 510	181 103	450 511	12 480 826	10%			
Poddziałanie V.1.2	5b	4 000 000		4 000 000		705 882	165 980		49 982	76 420	39 578	539 902	4 705 882	10%			
Działanie V.2	6a	10 310 919		10 310 919		1 819 574	607 463			204 362	403 101	1 212 111	12 130 493	2%			

Działanie V.3	6b	48 804 526	48 804 526	8 612 563	4 718 882	459 031		2 896 520	1 363 331	3 893 681	57 417 089				
Poddziałanie V.3.1	6b	8 591 908	8 591 908	1 516 219	1 088 690			625 380	463 310	427 529	10 108 127				
Poddziałanie V.3.2	6b	40 212 618	40 212 618	7 096 344	3 630 192	459 031		2 271 140	900 021	3 466 152	47 308 962				
Działanie V.4	6d	8 940 491	8 940 491	1 577 735	1 419 475		335 672	461 592	622 211	158 260	10 518 226	6%			
Poddziałanie V.4.1	6d	3 258 351	3 258 351	575 003	523 334		90 966	150 945	281 423	51 669	3 833 354	6%			
Poddziałanie V.4.2	6d	5 682 140	5 682 140	1 002 732	896 141		244 706	310 647	340 788	106 591	6 684 872	6%			
Oś priorytetowa VI	6c,8b,9b	276 611 137	276 611 137	48 813 731	34 173 814	9 779 325		21 754 301	2 640 188	14 639 917	325 424 868	9%	259 863 587	16 747 550	6,05%
Działanie VI.1	6c	38 227 735	38 227 735	6 746 072	4 395 073	725 682		3 108 623	560 768	2 350 999	44 973 807	5%			
Poddziałanie VI.1.1	6c	22 900 000	22 900 000	4 041 177	2 514 886	606 212		1 508 235	400 439	1 526 291	26 941 177	5%			
Poddziałanie VI.1.2	6c	15 327 735	15 327 735	2 704 895	1 880 187	119 470		1 600 388	160 329	824 708	18 032 630	5%			
Działanie VI.2	8b	59 897 859	59 897 859	10 570 210	6 098 625	257 504		5 063 439	777 682	4 471 585	70 468 069	8%			
Poddziałanie VI.2.1	8b	58 897 859	58 897 859	10 393 741	6 010 390	204 563		5 028 145	777 682	4 383 351	69 291 600	8%			
Poddziałanie VI.2.2	8b	1 000 000	1 000 000	176 469	88 235	52 941		35 294		88 234	1 176 469	8%			
Działanie VI.3	9b	178 485 543	178 485 543	31 497 449	23 680 116	8 796 139		13 582 239	1 301 738	7 817 333	209 982 992	10%			
Poddziałanie VI.3.1	9b	75 947 380	75 947 380	13 402 479	10 175 205	4 077 149		5 580 496	517 560	3 227 274	89 349 859	10%			
Poddziałanie VI.3.2	9b	44 038 163	44 038 163	7 771 441	5 436 432	1 449 762		3 563 757	422 913	2 335 009	51 809 604	10%			
Poddziałanie VI.3.3	9b	58 500 000	58 500 000	10 323 529	8 068 479	3 269 228		4 437 986	361 265	2 255 050	68 823 529	10%			
Oś priorytetowa VII	2c, 9a, 10a	157 099 310	157 099 310	30 791 166	24 633 960	7 519 219	4 465 995	10 020 903	2 627 843	6 157 206	187 890 476	9%	149 435 113	7 664 197	4,88%
Działanie VII.1	2c	40 837 777	40 837 777	7 206 667	4 179 346	184 405	0	3 994 941		3 027 321	48 044 444	10%			
Poddziałanie VII.1.1	2c	1 886 828	1 886 828	332 970	279 695	0		279 695		53 275	2 219 798	10%			
Poddziałanie VII.1.2	2c	37 563 915	37 563 915	6 628 927	3 654 881			3 654 881		2 974 046	44 192 842	10%			
Poddziałanie VII.1.3	2c	1 387 034	1 387 034	244 770	244 770	184 405		60 365		0	1 631 804	10%			
Działanie VII.2	9a	76 373 143	76 373 143	14 649 496	14 008 458	5 209 781	4 465 995	4 332 682		641 038	91 022 639	8%			
Działanie VII.3	9a	16 933 251	16 933 251	2 988 221	1 070 552	74 478		996 074		1 917 669	19 921 472	8%			
Działanie VII.4	10a	22 955 139	22 955 139	5 946 782	5 375 604	2 050 555	0	697 206	2 627 843	571 178	28 901 921	9%			
Poddziałanie VII.4.1	10a	6 968 208	6 968 208	1 229 684	1 040 198	0		48 558	991 640	189 486	8 197 892	9%			
Poddziałanie VII.4.2	10a	6 050 537	6 050 537	1 067 742	905 492			56 387	849 105	162 250	7 118 279	9%			

Poddziałanie VII.4.3	10a	6 741 481		6 741 481		3 085 548	2 969 440	2 028 455		333 353	607 632	116 108	9 827 029	9%			
Poddziałanie VII.4.4	10a	1 855 440		1 855 440		327 430	263 802	22 100		241 702		63 628	2 182 870	9%			
Poddziałanie VII.4.5	10a	1 339 473		1 339 473		236 378	196 672			17 206	179 466	39 706	1 575 851	9%			
Oś priorytetowa VIII	8i, 8iii	145 300 601		145 300 601		25 641 283	21 367 775	7 939 537		25 792	13 402 446	4 273 508	170 941 884	10%	134 564 357	10 736 244	7,39%
Działanie VIII.1	8i	75 581 823		75 581 823		13 337 969	13 337 969				13 337 969		88 919 792	-			
Działanie VIII.2	8i	27 640 671		27 640 671		4 877 766	2 333 258	2 333 258	0	0	0	2 544 508	32 518 437	10%			
Poddziałanie VIII.2.1	8i	20 644 671		20 644 671		3 643 177	1 510 200	1 510 200				2 132 977	24 287 848	10%			
Poddziałanie VIII.2.2	8i	6 996 000		6 996 000		1 234 589	823 058	823 058				411 531	8 230 589	10%			
Działanie VIII.3	8iii	42 078 107		42 078 107		7 425 548	5 696 548	5 606 279	0	25 792	64 477	1 729 000	49 503 655	10%			
Poddziałanie VIII.3.1	8iii	21 878 107		21 878 107		3 860 843	3 310 843	3 262 827		13 719	34 297	550 000	25 738 950	10%			
Poddziałanie VIII.3.2	8iii	3 500 000		3 500 000		617 647	0					617 647	4 117 647	10%			
Poddziałanie VIII.3.3	8iii	9 200 000		9 200 000		1 623 529	1 314 281	1 291 004		6 651	16 626	309 248	10 823 529	10%			
Poddziałanie VIII.3.4	8iii	7 500 000		7 500 000		1 323 529	1 071 424	1 052 448		5 422	13 554	252 105	8 823 529	10%			
Oś priorytetowa IX	9i, 9iv, 9v	159 915 626		159 915 626		28 220 406	19 504 868	14 227 118	168 451	3 915 413	1 193 886	8 715 538	188 136 032	10%	149 030 814	10 884 812	6,81%
Działanie IX.1	9i	64 008 406		64 008 406		11 295 602	7 450 470	6 559 194		614 741	276 535	3 845 132	75 304 008	10%			
Poddziałanie IX.1.1	9i	50 846 181		50 846 181		8 972 856	5 742 403	4 995 694		521 563	225 146	3 230 453	59 819 037	10%			
Poddziałanie IX.1.2	9i	8 078 465		8 078 465		1 425 611	1 027 299	963 200		26 015	38 084	398 312	9 504 076	10%			
Poddziałanie IX.1.3	9i	5 083 760		5 083 760		897 135	680 768	600 300		67 163	13 305	216 367	5 980 895	10%			
Działanie IX.2	9iv	81 680 247		81 680 247		14 414 161	9 886 886	5 668 863	0	3 300 672	917 351	4 527 275	96 094 408	10%			
Poddziałanie IX.2.1	9iv	66 110 100		66 110 100		11 666 488	8 187 171	4 447 501		3 199 966	539 704	3 479 317	77 776 588	10%			
Poddziałanie IX.2.2	9iv	15 570 147		15 570 147		2 747 673	1 699 715	1 221 362		100 706	377 647	1 047 958	18 317 820	10%			
Działanie IX.3	9v	14 226 973		14 226 973		2 510 643	2 167 512	1 999 061	168 451	0	0	343 131	16 737 616	10%			
Poddziałanie IX.3.1	9v	13 272 419		13 272 419		2 342 192	1 999 061	1 999 061				343 131	15 614 611	10%			
Poddziałanie IX.3.2	9v	954 554		954 554		168 451	168 451		168 451				1 123 005	10%			
Oś priorytetowa X	8iv, 8v, 8vi	115 486 570		115 486 570		20 379 983	7 686 352	4 638 290	0	2 994 600	53 462	12 693 631	135 866 553	10%	107 762 130	7 724 440	6,60%
Działanie X.1	8iv, 8v, 8vi	34 653 157		34 653 157		6 115 263	3 987 151	2 356 414		1 630 737		2 128 112	40 768 420	30%			
Działanie X.2	8v	62 997 057		62 997 057		11 117 127	1 534 258	1 022 839	0	511 419	0	9 582 869	74 114 184				
Poddziałanie X.2.1	8v	48 506 838		48 506 838		8 560 030						8 560 030	57 066 868				
Poddziałanie X.2.2	8v	14 490 219		14 490 219		2 557 097	1 534 258	1 022 839		511 419		1 022 839	17 047 316				

Działanie X.3	8vi	17 836 356			17 836 356	3 147 593	2 164 943	1 259 037	0	852 444	53 462	982 650	20 983 949	10%			
Poddziałanie X.3.1	8vi	7 830 127			7 830 127	1 381 787	921 191	552 714		368 477		460 596	9 211 914	10%			
Poddziałanie X.3.2	8vi	5 461 958			5 461 958	963 875	655 669	385 550		270 119		308 206	6 425 833	10%			
Poddziałanie X.3.3	8vi	4 544 271			4 544 271	801 931	588 083	320 773		213 848	53 462	213 848	5 346 202	10%			
Oś priorytetowa XI	10i, 10iii, 10iv	131 895 690			131 895 690	23 275 710	17 655 094	8 680 892	445 059	8 529 143	0	5 620 616	155 171 400	10%	123 164 242	8 731 448	6,57%
Działanie XI.1	10i	49 069 693			49 069 693	8 659 358	6 361 007	3 036 940	0	3 324 067	0	2 298 351	57 729 051	13%			
Poddziałanie XI.1.1	10i	13 315 220			13 315 220	2 349 746	1 566 497			1 566 497		783 249	15 664 966	10%			
Poddziałanie XI.1.2	10i	26 523 273			26 523 273	4 680 578	3 611 429	2 519 294		1 092 135		1 069 149	31 203 851	15%			
Poddziałanie XI.1.3	10i	3 731 200			3 731 200	658 446	438 964			438 964		219 482	4 389 646	10%			
Poddziałanie XI.1.4	10i	5 500 000			5 500 000	970 588	744 117	517 646		226 471		226 471	6 470 588	15%			
Działanie XI.2	10iii	6 698 764			6 698 764	1 182 135	591 068	315 237	0	275 831	0	591 067	7 880 899				
Poddziałanie XI.2.1	10iii	5 765 964			5 765 964	1 017 522	508 762	271 340		237 422		508 760	6 783 486				
Poddziałanie XI.2.2	10iii	932 800			932 800	164 613	82 306	43 897		38 409		82 307	1 097 413				
Działanie XI.3	10iv	76 127 233			76 127 233	13 434 217	10 703 019	5 328 715	445 059	4 929 245	0	2 731 198	89 561 450	8%			
Poddziałanie XI.3.1	10iv	62 798 833			62 798 833	11 082 145	8 616 738	4 114 251	100 000	4 402 487		2 465 407	73 880 978	8%			
Poddziałanie XI.3.2	10iv	7 462 400			7 462 400	1 316 895	1 051 104	524 346		526 758		265 791	8 779 295	8%			
Poddziałanie XI.3.3	10iv	5 866 000			5 866 000	1 035 177	1 035 177	690 118	345 059				6 901 177	8%			
Oś priorytetowa XII	-	82 017 241			82 017 241	14 473 631	14 473 631		14 473 631				96 490 872	-	82 017 241		-
Działanie XII.1	-	61 320 110			61 320 110	10 821 196	10 821 196		10 821 196				72 141 306	-			
Działanie XII.2	-	7 504 400			7 504 400	1 324 306	1 324 306		1 324 306				8 828 706	-			
Działanie XII.3	-	5 316 836			5 316 836	938 265	938 265		938 265				6 255 101	-			
Działanie XII.4	-	7 875 895			7 875 895	1 389 864	1 389 864		1 389 864				9 265 759	-			
Suma Osi:		2 256 049 115		1 621 433 387	634 615 728	401 194 078	241 196 414	86 591 254	30 897 130	101 180 881	22 527 149	159 997 664	2 657 243 193				

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji

A. Wymiar terytorialny - formy obligatoryjne

A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach PO

A.1.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Wymiar terytorialny interwencji w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji będzie realizowany przede wszystkim poprzez ustanowienie preferencji oraz zwiększeniu poziomu dofinansowania dla projektów wynikających z programów rewitalizacji w ramach poszczególnych działań i poddziałań.

W zakresie wsparcia z EFRR, głównym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych jest działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno- gospodarczego, w ramach którego rewitalizacja została zdefiniowana jako kompleksowy proces, uwzględniający aktywność w czterech sferach: materialno-przestrzennej, społecznej, gospodarczej oraz środowiskowej, zorientowany na niwelowanie problemów społecznych na terenach zdegradowanych poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do ożywienia społeczno-gospodarczego tych terenów. Dodatkowo, w zakresie wsparcia z EFRR, realizowane będą projekty wspierające działania rewitalizacyjne m.in. w kontekście inwestycji w zakresie transportu, gospodarki niskoemisyjnej, kultury, usług społecznych.

Wsparcie działań rewitalizacyjnych w odniesieniu do interwencji EFS przybierze formę realizacji projektów komplementarnych w ramach poszczególnych działań i poddziałań RPO WŁ na lata 2014-2020 w celu wzmacniania rewitalizowanej przestrzeni przedsięwzięciami o charakterze społecznym z zakresu m.in. aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, rozwoju usług społecznych, ekonomii społecznej.

W SZOOP RPO WŁ na lata 2014-2020 uwzględniono również szczególne potrzeby miasta Łodzi wynikające z kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych i wymagające skoncentrowania wsparcia w zakresie rewitalizacji na obszarze miasta wojewódzkiego i jego mieszkańcach objętych programem rewitalizacji. W związku z powyższym w ramach programu wyodrębniono alokację na poddziałania dedykowane projektom rewitalizacyjnym realizowanym w mieście Łodzi, współfinansowanym zarówno z EFS, jak i EFRR.

Ukierunkowanie wsparcia w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 na realizację projektów wynikających z programów rewitalizacji wpłynie na zwiększenie spójności terytorialnej w aspekcie planowanych przedsięwzięć.

A.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE ⁷⁰ (EUR)	Metoda preferencji ⁷¹
II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	Działanie II.1 Otoczenie biznesu	EFRR	8 830 062	Kryterium premiujące

⁷⁰ W rozumieniu wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

⁷¹ Zgodnie z wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

	Poddziałanie II.1.1 Tereny inwestycyjne			
	Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw Poddziałanie II.2.3 Promocja gospodarcza regionu – miasto Łódź		3 550 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
III Transport	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski - ZIT	EFRR	980 874	Kryterium premiujące
	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.2 Niskoemisyjny transport miejski		942 623	Kryterium premiujące
	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.3 Niskoemisyjny transport miejski – miasto Łódź		31 360 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych , zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie III.4 Transport kolejowy			Kryterium premiujące
IV Gospodarka niskoemisyjna	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.1 Termomodernizacja budynków - ZIT	EFRR	20 571 460	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.2 Termomodernizacja budynków			Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie IV.3 Ochrona powietrza Poddziałanie IV.3.1 Ochrona powietrza - ZIT Poddziałanie IV.3.2 Ochrona powietrza		22 028 873	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania

V Ochrona środowiska	Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna Poddziałanie V.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – ZIT	EFRR	3 901 764	Kryterium premiujące
	Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna Poddziałanie V.3.2 Gospodarka wodno-kanalizacyjna			Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu	Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury - ZIT Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury	EFRR	9 167 046	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej Poddziałanie VI.2.1 Rozwój gospodarki turystycznej			Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej Poddziałanie VI.2.2 Rozwój gospodarki turystycznej – miasto Łódź			Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych , zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego Poddziałanie VI.3.1 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego - ZIT			75 947 380
	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego Poddziałanie VI.3.2 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego			44 038 163
	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego Poddziałanie VI.3.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-			58 500 000

	gospodarczego na terenie miasta Łodzi			
VII Infrastruktura dla usług społecznych	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne Poddziałanie VII.1.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne - ZIT		191 685	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne Poddziałanie VII.1.2 Technologie informacyjno-komunikacyjne		3 370 586	Kryterium premiujące
	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne Poddziałanie VII.1.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne- miasto Łódź		1 387 034	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych , zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VII.3 Infrastruktura opieki społecznej		5 733 063	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VII.4 Edukacja Podziałanie VII.4.1 Kształcenie zawodowe i ustawiczne		1 360 111	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VII.4 Edukacja Poddziałanie VII.4.4 Kształcenie zawodowe i ustawiczne – miasto Łódź		1 855 440	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych , zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VII.4 Edukacja Poddziałanie VII.4.5 Edukacja ogólna - miasto Łódź		1 339 473	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
VIII Zatrudnienie	Działanie VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia Poddziałanie VIII.2.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia	EFS	2 010 610	
	Działanie VIII.2		6 996 000	Wyodrębnione poddziałanie dla

	Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia Poddziałanie VIII.2.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia – miasto Łódź			projektów rewitalizacyjnych
	Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości Poddziałanie VIII.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych		1 323 927	
	Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości Poddziałanie VIII.3.3 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych – ZIT		460 000	Kryterium premiujące w ramach oceny zgodności ze Strategią ZIT
	Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości Poddziałanie VIII.3.4 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych – miasto Łódź		7 500 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
IX Włączenie społeczne	Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	EFS	2 614 701	
	Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.1.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - ZIT		418 637	
	Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.1.3 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – miasto Łódź		5 083 760	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych

	Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne		463 706	
	Działanie IX.3 Rozwój ekonomii społecznej Poddziałanie IX.3.1 Miejsca pracy w sektorze ekonomii społecznej		200 000	
X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie	Działanie X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3	EFS	7 551 528	Kryterium premiujące
XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności	Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji Poddziałanie XI.1.3 Edukacja przedszkolna – miasto Łódź	EFS	3 731 200	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
	Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji Poddziałanie XI.1.4 Kształcenie ogólne – miasto Łódź		5 500 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
	Działanie XI.2 Kształcenie osób dorosłych Poddziałanie XI.2.2 Kształcenie osób dorosłych – miasto Łódź		932 800	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
	Działanie XI.3 Kształcenie zawodowe Poddziałanie XI.3.2 Kształcenie zawodowe – miasto Łódź		7 462 400	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych

A.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT

A.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Przy pomocy instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) przewidzianego w ramach dedykowanych poddziałań w *Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020* beneficjenci z terenu miasta wojewódzkiego i jego obszaru funkcjonalnego mogą realizować przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego, wynikające ze Strategii ZIT. Realizacja projektów zaplanowanych w ramach ZIT to także wyjście poza sztywne granice administracyjne JST i większe możliwości oddziaływania projektów unijnych.

W województwie łódzkim ZIT realizowany jest na obszarze funkcjonalnym zidentyfikowanym w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 jako Łódzki Obszar Metropolitalny (ŁOM) – ZIT wojewódzki.

ŁOM swoim zasięgiem obejmuje Łódź oraz cztery otaczające ją powiaty: brzeziński, łódzki wschodni, pabianicki i zgierski. Obszar obejmuje łącznie 28 gmin: Miasto Łódź, Miasto Brzeziny, Gmina Brzeziny, Gmina Dmosin, Gmina Jeżów, Gmina Rogów, Gmina Andrespol, Gmina Brójce, Miasto Gmina Koluszki, Gmina Nowosolna, Miasto Gmina Rzgów, Miasto Gmina Tuszyn, Miasto Pabianice, Gmina Pabianice, Miasto Konstantynów Łódzki, Gmina Dłutów, Gmina Dobroń, Gmina Ksawerów, Gmina Lutomiersk, Miasto Gmina Aleksandrów Łódzki, Miasto Gmina Stryków, Miasto Zgierz, Miasto Głowno, Gmina Głowno, Miasto Ozorków, Gmina Ozorków, Gmina Parzęczew, Gmina Zgierz.

Chęć do podjęcia współpracy przez samorzady ze wspomnianego obszaru została wyrażona zawiązaniem zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa – tzw. Związku ZIT, który przyjął formę stowarzyszenia - Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny. Stanowi ono reprezentację władz miejskiego obszaru funkcjonalnego wobec władz krajowych i regionalnych. Najwyższą władzą i organem stanowiącym Stowarzyszenia jest Rada, którą stanowi walne zebranie Członków Stowarzyszenia. Organem wykonawczym Stowarzyszenia jest Zarząd, który składa się z sześciu osób: Prezesa – Prezydenta Miasta Łodzi, Wiceprezesa – wskazanego przez Prezydenta Miasta Łodzi Przedstawiciela Miasta Łodzi oraz czterech Członków Zarządu, z których każdy jest przedstawicielem jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład innego powiatu (brzezińskiego, łódzkiego wschodniego, pabianickiego i zgierskiego). Za bieżącą obsługę Stowarzyszenia odpowiedzialne jest Biuro Stowarzyszenia ŁOM, którego działalność finansowana jest z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 (PO PT 2014-2020) oraz składek członkowskich i innych źródeł.

Stowarzyszenie ŁOM, zgodnie z art. 36 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, pełni w systemie realizacji RPO WŁ na lata 2014-2020 funkcję Instytucji Pośredniczącej (IP) w zakresie ZIT.

Zakres powierzenia Stowarzyszeniu ŁOM zadań związanych z realizacją ZIT w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 określa pisemne porozumienie pomiędzy władzami Stowarzyszenia a IZ RPO WŁ.

Podstawowym dokumentem strategicznym określającym potrzeby inwestycyjne Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego jest *Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+*. Warunkuje ona wsparcie projektów w formule ZIT oraz stanowi element niezbędny do uczestnictwa Stowarzyszenia ŁOM w procesie realizacji RPO WŁ na lata 2014-2020 w uzgodnionym z IZ RPO WŁ zakresie. *SRŁOM2020+* zawiera część diagnostyczno-strategiczną, jak i elementy operacyjno-wdrożeniowe, w tym między innymi wskazuje: zakresy tematyczne rozwoju ŁOM, w których realizowane będzie wsparcie w ramach ZIT, koncentrację działań w wymiarze przestrzennym, cele strategiczne rozwoju ŁOM oraz projekty które realizowane będą w formule ZIT.

W województwie łódzkim ZIT realizowany będzie w trybie pozakonkursowym dla projektów współfinansowanych z EFRR wskazanych w Strategii ZIT oraz konkursowym dla projektów współfinansowanych z EFS, zgodnie z etapami przedstawionymi poniżej.

W trybie pozakonkursowym (EFRR):

- przygotowanie listy projektów w SRŁOM2020+ przez Stowarzyszenie ŁOM;

- umieszczenie projektów w wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego przez IZ RPO WŁ;
- złożenie wniosków przez potencjalnych beneficjentów;
- weryfikacja złożonych wniosków przez Stowarzyszenie ŁOM pod kątem zgodności z SRŁOM2020+ i przekazanie projektów IZ RPO WŁ;
- ocena formalna i merytoryczna wniosków przez IZ RPO WŁ;
- przekazanie Stowarzyszeniu ŁOM informacji o wynikach oceny;
- podpisanie umów o dofinansowanie przez IZ RPO WŁ.

W trybie konkursowym (EFS):

- organizacja konkursu przez WUP w Łodzi we współpracy ze Stowarzyszeniem ŁOM;
- przeprowadzenie naboru wniosków przez WUP w Łodzi ;
- ocena formalna i merytoryczna wniosków przez WUP w Łodzi ;
- przekazanie wniosków spełniających kryteria formalne i merytoryczne do Stowarzyszenia ŁOM;
- wybór przez Stowarzyszenie ŁOM projektów zgodnych ze SRŁOM2020+;
- przekazanie przez Stowarzyszenie ŁOM do WUP w Łodzi listy projektów do dofinansowania;
- podpisanie umów o dofinansowanie przez WUP w Łodzi.

Techniczna organizacja naboru i pełna ocena projektów pod względem formalnym i merytorycznym będzie dokonywana przez IZ RPO WŁ lub IP z udziałem, w stosowych przypadkach, ekspertów zewnętrznych.

W ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 realizacja ZIT odbywać się będzie w zakresie następujących Osi priorytetowych, Działań i Poddziałań:

- Oś priorytetowa III *Transport*, Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski, Poddziałanie III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski – ZIT;
- Oś priorytetowa IV *Gospodarka niskoemisyjna*, Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii, Poddziałanie IV.1.1 Odnawialne źródła energii – ZIT; Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków, Poddziałanie IV.2.1 Termomodernizacja budynków – ZIT; Działanie IV.3 Ochrona powietrza, Poddziałanie IV.3.1 Ochrona powietrza – ZIT;
- Oś priorytetowa V *Ochrona środowiska*, Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna, Poddziałanie V.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – ZIT;
- Oś priorytetowa VI *Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu*, Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury, Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury – ZIT; Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego, Poddziałanie VI.3.1 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego – ZIT;
- Oś priorytetowa VII *Infrastruktura dla usług społecznych*, Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne, Poddziałanie VII.1.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne – ZIT;
- Oś priorytetowa VIII *Zatrudnienie*, Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości, Poddziałanie VIII.3.3 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezwrotnych – ZIT;

- Oś priorytetowa IX *Włączenie społeczne*, Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, Poddziałanie IX.1.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – ZIT, Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, Poddziałanie IX.2.2 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT.

A.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT wojewódzki

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE przeznaczona na ZIT (EUR)	Finansowanie ogółem (EUR)
III Transport	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski, Poddziałanie III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski – ZIT	EFRR	29 894 652	154 079 710
IV Gospodarka niskoemisyjna	Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii, Poddziałanie IV.1.1 Odnawialne źródła energii – ZIT	EFRR	3 450 000	71 215 917
IV Gospodarka niskoemisyjna	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków, Poddziałanie IV.2.1 Termomodernizacja budynków – ZIT	EFRR	51 137 620	122 614 817
IV Gospodarka niskoemisyjna	Działanie IV.3 Ochrona powietrza, Poddziałanie IV.3.1 Ochrona powietrza – ZIT	EFRR	5 100 000	53 783 822
V Ochrona środowiska	Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna, Poddziałanie V.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – ZIT	EFRR	8 591 908	48 804 526
VI Rewitalizacja i potencjał	Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury,	EFRR	22 900 000	40 742 435

endogeniczny regionu	Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury – ZIT			
VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego, Poddziałanie VI.3.1 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego – ZIT	EFRR	75 947 380	178 485 543
VII Infrastruktura dla usług społecznych	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne, Poddziałanie VII.1.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne – ZIT	EFRR	1 886 828	40 837 777
VIII Zatrudnienie	Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości, Poddziałanie VIII.3.3 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych – ZIT	EFS	9 200 000	42 078 107
IX Włączenie społeczne	Działanie IX.1. Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.1.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - ZIT	EFS	8 078 465	64 008 406
IX Włączenie społeczne	Działanie IX.2	EFS	15 570 147	81 680 247

	Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Poddziałanie IX.2.2 Usługi społeczne i zdrowotne - ZIT			
--	---	--	--	--

A.3. Obszary wiejskie

A.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

W ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020* obszary wiejskie będą adresatem wsparcia w sposób bezpośredni oraz pośredni. Interwencja RPO WŁ na lata 2014-2020 umożliwi wielofunkcyjny i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, dzięki dofinansowaniu przedsięwzięć, które będą służyć szerszemu włączeniu w procesy rozwojowe ośrodków wiejskich, poprzez m.in. realizację działań mających na celu poprawę dostępności komunikacyjnej tych ośrodków, lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego, w tym szczególnie w zakresie reorientacji zawodowej rolników, przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, przeprowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych.

Ponadto przedmiotem szczególnego wsparcia na terenach wiejskich o słabej dostępności do usług publicznych będzie realizacja przedsięwzięć ukierunkowanych na poprawę dostępu i jakości usług (w tym edukacyjnych i społecznych). Wśród planowanych inwestycji, które głównie będą realizowane na terenach wiejskich lub na rzecz tych obszarów zaliczyć należy inwestycje związane z poprawą gospodarki wodnej oraz usprawnień w zarządzaniu ryzykiem, rozwój Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, oraz działania z zakresu ochrony przyrody i przeciwdziałania degradacji środowiska.

Planowane są także inwestycje dotyczące wykorzystania lokalnych potencjałów odnawialnych źródeł energii oraz zagospodarowania zasobów przyrody na rzecz zwiększenia atrakcyjności turystycznej i rozwoju miejsc pracy.

Wydatki na obszary wiejskie będą monitorowane i sprawozdawane w raportach rocznych z uwzględnieniem – zgodnie z zakresem i logiką interwencji programu – takich obszarów jak: 1) rozwój przedsiębiorczości i lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego, w tym reorientacji zawodowej rolników, 2) rewitalizacja społeczna i infrastrukturalna, 3) infrastruktura wodno-kanalizacyjna i przeciwpowodziowa.

A.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty realizowane na obszarach wiejskich lub projekty, których ostatecznymi odbiorcami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich lub realizowana infrastruktura obejmuje obszary wiejskie⁷²

⁷² W tabeli należy wskazać działania, dla których przewidziano metody preferencji projektów z obszarów wiejskich.

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundus z	Indykatyw na alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji projektów z obszarów wiejskich
I Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy	Działanie I.1 Rozwój infrastruktury, badań i innowacji	EFRR	1 827 480	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie I.2 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje Poddziałanie I.2.1 Infrastruktura B+R przedsiębiorstw		5 017 014	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie I.2 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje Poddziałanie I.2.2 Projekty B+R przedsiębiorstw		6 844 495	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	Działanie II.1 Otoczenie biznesu Poddziałanie II.1.1 Tereny inwestycyjne	EFRR	4 360 047	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie II.1 Otoczenie biznesu Poddziałanie II.1.2 Profesjonalizacja usług biznesowych		1 982 858	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.

	Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw Poddziałanie II.2.1 Modele biznesowe MŚP		10 031 439	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw Poddziałanie II.2.2 Promocja gospodarcza regionu		2 295 226	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP Poddziałanie II.3.1 Innowacje w MŚP		18 352 129	Kryterium premiujące projekty realizowane na obszarze wiejskim. Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP Poddziałanie II.3.2 Instrumenty finansowe dla MŚP –		14 457 033	
III Transport	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski – ZIT		2 522 918	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski		5 000 000	Kryterium premiujące

	Poddziałanie III.1.2 Niskoemisyjny transport miejski		projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie III.2 Drogi Poddziałanie III.2.1 Drogi wojewódzkie	16 000 000	
	Działanie III.2 Drogi Poddziałanie III.2.2 Drogi lokalne	6 000 000	
	Działanie III.3 Transport multimodalny	500 000	
	Działanie III.4 Transport kolejowy	13 500 000	
IV Gospodarka niskoemisyjna	Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii Poddziałanie IV.1.1 Odnawialne źródła energii	600 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na obszarze wiejskim. Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii Poddziałanie IV.1.2 Odnawialne źródła energii	31 000 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na obszarze wiejskim. Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów

			Strategicznej Interwencji.
	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.1 Termomodernizacja budynków-ZIT	7 698 345	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.2 Termomodernizacja budynków	20 677 720	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.3 Termomodernizacja budynków w oparciu o zastosowanie instrumentów finansowych	2 500 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie IV.3 Ochrona powietrza Poddziałanie IV.3.1 Ochrona powietrza – ZIT	1 294 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie IV.3 Ochrona powietrza Poddziałanie IV.3.2 Ochrona powietrza	36 950 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie IV.4 Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń	450 000	

V Ochrona środowiska	Działanie V.1 Gospodarka wodna i przeciwdziałanie zagrożeniom Poddziałanie V.1.1 Gospodarka wodna i zarządzanie ryzykiem	8 000 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie V.1 Gospodarka wodna i przeciwdziałanie zagrożeniom Poddziałanie V.1.2 Rozwój Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego	3 000 000	
	Działanie V.2 Gospodarka odpadami	1 000 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna Poddziałanie V.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – ZIT	2 000 000	Kryterium premiujące dla gmin wiejskich do 5 tys. Mieszkańców. Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna Poddziałanie V.3.2 Gospodarka wodno-kanalizacyjna	13 000 000	Kryterium premiujące dla gmin wiejskich do 5 tys. Mieszkańców. Kryterium premiujące projekty realizowane na

				terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie V.4 Ochrona przyrody Poddziałanie V.4.1 Ochrona przyrody		5 000 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie V.4 Ochrona przyrody Poddziałanie V.4.2 Przeciwdziałanie degradacji środowiska		2 999 224	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu	Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury – ZIT		1 500 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na obszarze wiejskim. Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury		2 500 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na obszarze wiejskim. Kryterium premiujące projekty realizowane na

				terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej Poddziałanie VI.2.1 Rozwój gospodarki turystycznej		27 500 000	
	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego Poddziałanie VI.3.1 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego – ZIT		2 500 000	
	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego Poddziałanie VI.3.2 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego		16 500 000	
VII Infrastruktura dla usług społecznych	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne Poddziałanie VII.1.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne – ZIT		1 000 000	
	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne Poddziałanie VII.1.2 Technologie informacyjno-komunikacyjne		1 200 000	Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie VII.2 Infrastruktura ochrony zdrowia		1 000 000	
	Działanie VII.3 Infrastruktura opieki społecznej		1 300 000	
	Działanie VII.4 Edukacja		2 500 000	Kryterium premiujące

	Poddziałanie VII.4.1 Kształcenie zawodowe i ustawiczne		projekty umożliwiające korzystanie z infrastruktury objętej projektem przez osoby z obszarów wiejskich. Kryterium premiujące projekty realizowane na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji.
	Działanie VII.4 Edukacja Poddziałanie VII.4.2 Edukacja przedszkolna	2 500 000	Kryterium premiujące projekty umożliwiające korzystanie z infrastruktury objętej projektem przez osoby z obszarów wiejskich. Kryterium premiujące projekty realizowane na obszarze wiejskim.
	Działanie VII.4 Edukacja Poddziałanie VII.4.3 Edukacja ogólna	1 676 953	Kryterium premiujące projekty umożliwiające korzystanie z infrastruktury objętej projektem przez osoby z obszarów wiejskich. Kryterium

				premiujące projekty realizowane na obszarze wiejskim.
VIII Zatrudnienie	Działanie VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia Poddziałanie VIII.2.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia	EFS	6 000 000	Kryterium dostępu lub kryterium premiujące projekty skierowane wyłącznie do osób pochodzących z obszarów wiejskich
	Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości Poddziałanie VIII.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezwrotnych		4 000 000	Kryterium dostępu
IX Włączenie społeczne	Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym		11 000 000	Kryterium dostępu lub kryterium premiujące projekty skierowane wyłącznie do osób pochodzących z obszarów wiejskich
X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie	Działanie X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3		2 500 000	
	Działanie X.2 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw		1 000 000	

	Poddziałanie X.2.1 Konkurencyjność przedsiębiorstw i ich pracowników			
	Działanie X.2 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw Poddziałanie X.2.2 Wdrożenie programów typu outplacement		1 000 000	
	Działanie X.3 Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia Poddziałanie X.3.1 Programy z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiające powroty do pracy oraz umożliwiające wydłużenie aktywności zawodowej		440 000	Kryterium premiujące projekty skierowane do osób z obszarów wiejskich oraz miejscowości poniżej 20.000 mieszkańców na obszarach słabo zaludnionych
	Działanie X.3 Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia Poddziałanie X.3.2 Programy profilaktyczne dotyczące chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu		210 000	Kryterium premiujące projekty skierowane do osób z obszarów wiejskich oraz miejscowości poniżej 20.000 mieszkańców na obszarach słabo zaludnionych
	Działanie X.3 Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia Poddziałanie X.3.3 Działania uzupełniające populacyjne programy profilaktyczne w kierunku wczesnego wykrywania		350 000	Kryterium premiujące projekty skierowane do osób z obszarów wiejskich oraz miejscowości poniżej 20.000 mieszkańców na

	nowotworu jelita grubego, piersi i szyjki macicy			obszarach słabo zaludnionych
XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności	Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji Poddziałanie XI.1.1 Edukacja przedszkolna		5 500 000	Kryterium premiujące projekty skierowane do ośrodków wychowania przedszkolnego zlokalizowanych na obszarach wiejskich
	Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji Poddziałanie XI.1.2 Kształcenie ogólne		10 000 000	Kryterium premiujące projekty zakładające wsparcie szkół lub placówek zlokalizowanych na obszarach wiejskich

V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji RPO WŁ na lata 2014-2020

Rozporządzenia unijne:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (WE) i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, zwane dalej rozporządzeniem ogólnym
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (WE) i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowania mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012
- Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym
- Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 roku ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art.108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
- Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego uchylające rozporządzenia Rady (EWG) NR 1191/69 i (EWG) nr 1107/70
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych

na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/276 z dnia 23 lutego 2018 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 215/2014 w odniesieniu do zmian sposobu określania celów pośrednich i końcowych dla wartości wskaźników produktu na potrzeby ram wykonania w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1084 z dnia 14 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 w odniesieniu do pomocy na infrastrukturę portową i infrastrukturę portów lotniczych, progów powodujących obowiązek zgłoszenia pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, a także programów regionalnej pomocy operacyjnej skierowanych do regionów najbardziej oddalonych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 702/2014 w odniesieniu do obliczania kosztów kwalifikowanych
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1076 z dnia 28 kwietnia 2015 r. ustanawiające na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 dodatkowe przepisy dotyczące zastąpienia beneficjenta i stosownych obowiązków oraz minimalne wymogi, które mają być zawarte w umowach partnerstwa publiczno-prywatnego finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych

Ustawy krajowe:

- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Rozporządzenia krajowe:

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 16 czerwca 2016 roku w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy regionalnej na rzecz obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020

Wytyczne unijne:

- Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji dotyczące programów operacyjnych
- Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji dotyczące ewaluacji i monitoringu (wskaźniki)
- Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji dotyczące planu ewaluacji
- Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji dot. ewaluacji ex ante
- Wytyczne KE dla państw członkowskich w zakresie oceny ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych
- Wytyczne dla państw członkowskich w sprawie wyboru podmiotów wdrażających instrumenty finansowe
- Wytyczne dla państw członkowskich w zakresie ram, oceny i rezerwy wykonania

Wytyczne:

- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Inwestycji i Rozwoju w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020

- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi
- Wytyczne w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym

Inne dokumenty stanowiące podstawę systemu realizacji programu:

- Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020. Umowa Partnerstwa
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

Słowniczek pojęć i skrótów

AOS – ambulatoryjna opieka specjalistyczna

Baza Usług Rozwojowych (BUR) – internetowa baza usług rozwojowych, obejmująca w szczególności rejestr podmiotów zapewniających należyte świadczenie usług rozwojowych współfinansowanych ze środków publicznych, prowadzona w formie systemu teleinformatycznego przez Administratora Bazy. BUR umożliwia w szczególności obsługę następujących procesów:

- publikację ofert usług rozwojowych przez podmioty świadczące usługi rozwojowe wraz z danymi identyfikującymi te podmioty,
- dokonywanie zapisów na poszczególne usługi rozwojowe,
- zamieszczanie ogłoszeń o zapotrzebowaniu na usługi rozwojowe,
- dokonywanie oceny usług rozwojowych zgodnie z Systemem Oceny Usług Rozwojowych,
- zapoznanie się z wynikiem ocen usług rozwojowych dokonanych przez pozostałych uczestników usług.

Beneficjent - podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 10 rozporządzenia ogólnego, oraz podmiot, o którym mowa w art. 63 rozporządzenia ogólnego

B+R – Badania i Rozwój

BRD – Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego

Centralny system teleinformatyczny – system teleinformatyczny, o którym mowa w rozdziale 16 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020

Centrum Kształcenia Zawodowego - placówka, o której mowa w art. 2 pkt 4 Prawa oświatowego, powstała w miejsce dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodka doskonalenia zawodowego

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (CKZiU) – zespół szkół lub placówek systemu oświaty, o którym mowa w art. 93 Prawa oświatowego oraz w art. 301 ustawy wprowadzającej Prawo oświatowe

Certyfikacja – procedura, w wyniku której osoba ucząca się otrzymuje od upoważnionej instytucji formalny dokument, stwierdzający, że osiągnęła określoną kwalifikację. Certyfikacja następuje po walidacji, w wyniku wydania pozytywnej decyzji stwierdzającej, że wszystkie efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte

CKZiU – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

Cross-financing – zasada elastyczności, o której mowa w art. 98 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS, w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu

e-bezpieczeństwo – systemy, oprogramowanie i działania służące zapewnieniu bezpieczeństwa systemów informatycznych i danych w nich zawartych

e-usługa – usługa świadczona drogą elektroniczną, o której mowa w art. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną

Doradztwo zawodowe – polega na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia

Droga dla rowerów – droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym)

Działania aktywizacyjne – w rozumieniu zgodnym z Ustawą z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Dzienny opiekun – definicja zgodna z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

EBC – Europejski Bank Centralny

EBI – Europejski Bank Inwestycyjny

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

EFMR - Europejski Fundusz Morski i Rybacki

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFROW - Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

EFSI - Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie – egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Ekoinnowacja – każda innowacja, która prowadzi do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju przez ograniczenie negatywnego oddziaływania działalności produkcyjnej na środowisko, zwiększenie odporności przyrody na obciążenia lub zapewnienie większej skuteczności i odpowiedzialności w zakresie korzystania z zasobów naturalnych

Ekonomia społeczna – sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu

EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia (ang. *European Employment Service*)

EWD – Edukacyjna Wartość Dodana

Finansowe wsparcie pomostowe – wsparcie w formie okresowo udzielanych dotacji służących sfinansowaniu bieżących wydatków powstających w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej

Fundusz funduszy – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 27 rozporządzenie ogólnego

Gospodarka turystyczna – całość różnorodnych funkcji gospodarczych i społecznych rozwijanych w celu zaspokajania potrzeb związanych z zapotrzebowaniem na szeroko rozumiane produkty turystyczne

GUS – Główny Urząd Statystyczny

Infrastruktura towarzysząca – obejmuje elementy realizowane w połączeniu z projektami dotyczącymi budowy i przebudowy dróg oraz obiektów inżynierskich, w tym m.in.:

- a) wyposażenie w zjazdy, zatoki autobusowe i inne niezbędne urządzenia drogowe
- b) urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego w tym: sygnalizacja świetlna, bariery ochronne lub ogrodzenia
- c) osłony przeciwoślńieniowe lub ekrany akustyczne
- d) chodniki, przejścia dla pieszych i rowerzystów, jak również wszelkie inne rozwiązania infrastrukturalne pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów czy zwierząt
- e) drogi rowerowe
- f) miejsca wypoczynku dla kierowców, w tym zakup wyposażenia dotyczącego wkomponowania w krajobraz
- g) budowa, rozbudowa lub przebudowa infrastruktury drogowej przyczyniającej się do ochrony środowiska (np. urządzenia odwadniające w tym kanalizacja deszczowa, przepusty, sączki, zbiorniki odparowujące, separatory dla wód)
- h) kanalizacja teletechniczna integralnie związana z realizowaną inwestycją
- i) roboty związane z usunięciem kolizji

Inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego – inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego - w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania

Innowacja – zgodnie z *Podręcznikiem Oslo: Zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji*, przez innowację rozumie się wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w praktyce gospodarczej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem

Innowacyjność – zdolność do tworzenia i wdrażania innowacji oraz faktyczna umiejętność wprowadzania nowych i zmodernizowanych wyrobów, nowych lub zmienionych procesów technologicznych lub organizacyjno-technicznych

Instruktor praktycznej nauki zawodu – instruktor praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. poz. 1626) oraz w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. poz. 1644)

Instrument finansowy – instrument finansowy, o którym mowa w części drugiej w tytule IV rozporządzenia ogólnego

Instytucja Pośrednicząca (IP) – podmiot, któremu została powierzona, w drodze porozumienia albo umowy zawartych z instytucją zarządzającą, realizacja zadań w ramach krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Instytucja Zarządzająca (IZ) – instytucja, o której mowa w art. 125 rozporządzenia ogólnego

Instytucje pomocy i integracji społecznej – jednostki organizacyjne pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz jednostki zatrudnienia socjalnego, organizacje pozarządowe, działające w sferze pomocy i integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, warsztaty terapii zajęciowej i inne podmioty prowadzące działalność w sferze pomocy i integracji społecznej (których głównym celem nie jest prowadzenie działalności gospodarczej)

IOB – Instytucja Otoczenia Biznesu:

bez względu na formę prawną podmiot prowadzący działalność na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, nie działający dla zysku lub przeznaczających zysk na cele statutowe zgodnie z zapisami w statucie lub innym równoważnym dokumencie założycielskim, posiadający bazę materialną, techniczną i zasoby ludzkie oraz kompetencyjne niezbędne do świadczenia usług na rzecz sektora MŚP.

IOB musi spełniać powyższą definicję przez okres min. 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.

ITS – Inteligentne systemy transportowe – systemy, w których technologie informatyczne i komunikacyjne stosowane są w obszarze transportu drogowego, obejmującym infrastrukturę, pojazdy i użytkowników, oraz w zarządzaniu ruchem i zarządzaniu mobilnością, jak również do interfejsów z innymi rodzajami transportu

IZ RPO WŁ – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego

Jednostka naukowa – należy rozumieć prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe:

- a) podstawowe jednostki organizacyjne uczelni w rozumieniu statutów tych uczelni,
- b) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk,
- c) instytuty badawcze w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych,
- d) międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów, działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- e) Polska Akademia Umiejętności,
- f) inne podmioty niewymienione w lit. a-e będące organizacjami prowadzącymi badania i upowszechniającymi wiedzę w rozumieniu art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

JST – Jednostka Samorządu Terytorialnego

Klub dziecięcy – definicja zgodna z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

Komitet Monitorujący (KM) – komitet powołany przez IZ w celu monitorowania wdrażania programu, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia ogólnego

Kompetencje cyfrowe ((kompetencje w zakresie TIK)) – definiowane jako zdolność do:

- a) przetwarzania (wyszukiwania, oceny, przechowywania) informacji;
- b) komunikacji (wchodzenia w cyfrowe interakcje, dzielenia się informacjami, znajomość netykiety i umiejętność zarządzania cyfrową tożsamością);
- c) tworzenia cyfrowej informacji (w tym również umiejętność programowania i znajomość zagadnień praw autorskich);
- d) zachowania bezpieczeństwa (ochrony cyfrowych urządzeń, danych, własnej tożsamości, zdrowia i środowiska);
- e) rozwiązywania problemów (technicznych, identyfikowania sytuacji, w których technologia może pomóc, bycia kreatywnym z użyciem technologii, identyfikowania luk w zakresie kompetencji);
- f) obsługi komputera i programów komunikacji cyfrowej;

Kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy – umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski i ich rodzin), TIK, umiejętności rozumienia (ang. *literacy*), kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy

Kompetencje emocjonalno-społeczne – umiejętności komunikacyjne, rozpoznawania i kierowania swoimi emocjami, budowania dobrych relacji z innymi, ustalania i osiągania pozytywnych celów, a także ograniczania destrukcyjnych czy agresywnych zachowań

Konsorcjum naukowe – grupa jednostek organizacyjnych, w której skład wchodzi:

- a) co najmniej jedna jednostka naukowa lub uczelnia oraz co najmniej jeden przedsiębiorca,
- b) co najmniej dwie jednostki naukowe albo dwie uczelnie,
- c) co najmniej jedna jednostka naukowa i jedna uczelnia,
- d) federacja podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

podejmująca na podstawie umowy wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania naukowe, prace rozwojowe lub inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Konsorcjum przemysłowe – grupa jednostek organizacyjnych z rolą wiodącą przedsiębiorcy, w której skład wchodzi co najmniej jedna organizacja badawcza oraz co najmniej jedno przedsiębiorstwo, podejmująca na podstawie umowy wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania naukowe lub prace rozwojowe

Kontrakt Terytorialny – umowa określająca cele i przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz wskazanego w niej województwa, sposób ich finansowania, koordynacji i realizacji, a także dofinansowanie, opracowywanych przez zarząd województwa, programów służących

realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, zgodnie z art. 5 pkt 4c ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

KPO – Krajowy Program Operacyjny

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Kwalifikacja – to określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania

Mała retencja – wszelkie działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy struktury bilansu wodnego zlewni poprzez zwiększenie ich zdolności retencyjnych. Realizowane będą działania wykorzystujące kompleksowe zabiegi łączące przyjazne środowisku metody przyrodnicze i techniczne oraz inne najlepsze praktyki przedstawione w Wytycznych do realizacji obiektów małej retencji w Nadleśnictwach oraz Wytycznych do realizacji małej retencji w górach

Mapa potrzeb zdrowotnych – Zgodnie z art. 95a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest to dokument sporządzany dla obszaru województwa, uwzględniający specyfikę potrzeb zdrowotnych społeczności lokalnych

Mechanizm racjonalnych usprawnień – mechanizm racjonalnych usprawnień definiowany zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

MŚP – mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca w rozumieniu załącznika I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Nauczanie eksperymentalne – dotyczy innowacyjnych metod nauczania, np. poprzez tworzenie projektów, eksperymentów, empirycznego podejścia do nauki

Nauczyciel – należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego ośrodka wychowania przedszkolnego zatrudnionego w OWP, szkole lub placówce systemu oświaty

Nauczyciel kształcenia zawodowego – nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych, w tym nauczyciel języka obcego zawodowego oraz nauczyciel praktycznej nauki zawodu

Niania – definicja zgodna z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

Obszar wiejski – definiowany zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020

Obszar/teren zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów

Opieka koordynowana – rozumiana, jako rozwiązania organizacyjne (procesowe i technologiczne) ma na celu poprawę efektów zdrowotnych (outcomes) poprzez przezwyciężanie fragmentacji procesu leczenia (dostawy – udzielania - usług zdrowotnych) w wyniku zarządzania i koordynacji procesem udzielania (dostawy) usług zdrowotnych w oparciu o zasadę ciągłości leczenia pacjenta (continuum of care). Podstawą funkcjonowania systemu opieki koordynowanej jest wprowadzenie rozwiązań koncentrujących się nie na liczbie (output) jednostkowych świadczeń zdrowotnych udzielanych pacjentowi na różnych poziomach systemu ochrony zdrowia (POZ, AOS, SZP), ale koncentrujących się na instrumentach zapewniających kontynuację procesu leczenia i osiągnięciu optymalnych efektów (outcomes) interwencji medycznych. Koordynacja pomiędzy ww. poziomami systemu ochrony zdrowia ma charakter głównie integracji pionowej. Tworzenie i wdrażanie narzędzi umożliwiających i ułatwiających koordynowanie opieki zdrowotnej, np. disease management – schematy zarządzania przypadkami chorobowymi; clinical pathways - ścieżki kliniczne ustalane dla danych przypadków chorobowych) ma charakter głównie integracji poziomej. Takie podejście pozwala zarówno na polepszenie efektów zdrowotnych (outcomes) jak i zwiększenie efektywności systemu ochrony zdrowia w sensie ilości zasobów (pracy, finansów) koniecznych do osiągnięcia określonych rezultatów

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

Organ dotujący – organ przyznający dotację na podstawie art. 80 i art. 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Organ prowadzący – minister właściwy, jednostka samorządu terytorialnego, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego oraz osoba fizyczna, odpowiedzialna za działalność ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty

Organizacja badawcza – podmiot (jak np. uniwersytet lub instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik w dziedzinie innowacji, fizyczny lub wirtualny podmiot prowadzący współpracę w dziedzinie badań i rozwoju) niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy

Organizacja pozarządowa – organizacja pozarządowa w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

OSI – Obszary Strategicznej Interwencji, tj. obszary, które będą adresatami polityki regionalnej państwa. Są to obszary zarówno o najniższym poziomie rozwoju, które wymagają interwencji rządu ze względu na skalę problemów, których same nie są w stanie rozwiązać, jak i o najwyższym poziomie rozwoju, które ze względów społeczno-gospodarczych wywierają lub będą wywierać duży wpływ na rozwój kraju. OSI zostały zidentyfikowane w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – osoba, która ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. Do oceny

stopnia samodzielności fizycznej stosowana jest skala Barthel, która pozwala na ocenę chorego pod względem jego zapotrzebowania na opiekę innych osób. Bierze się w niej pod uwagę między innymi czynności życia codziennego takie jak: spożywanie posiłków, poruszanie się, wchodzenie i schodzenie po schodach, siadanie, ubieranie i rozbieranie się, utrzymanie higieny osobistej, korzystanie z toalety oraz kontrolowanie czynności fizjologicznych. Za osobę potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu uznaje się również dziecko, nad którym opiekę sprawuje uczestnik projektu

Osoba z niepełnosprawnościami – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia

Osoba zwolniona – osoba pozostająca bez zatrudnienia, która utraciła pracę z przyczyn niedotyczących pracownika w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu i nie posiada jednocześnie źródła dochodu z tytułu innej działalności zarobkowej wykonywanej w wymiarze równym lub większym niż połowa wymiaru czasu pracy lub nie jest jednocześnie osobą samozatrudnioną.

Osoba w wieku 30 lat i więcej - osoba, która w dniu przystąpienia do projektu ukończyła 30 lat. W przypadku gdy dzień rozpoczęcia udziału w projekcie przypadł w dniu 30-tych urodzin uczestnika, wówczas osoba ta jest wliczana do grupy osób w wieku 30 lat i więcej.

Osoba w wieku 50 lat i więcej – osoba, która w dniu przystąpienia do projektu ukończyła 50 lat. W przypadku gdy dzień rozpoczęcia udziału w projekcie przypadł w dniu 50-tych urodzin uczestnika, wówczas osoba ta jest wliczana do grupy osób w wieku 50 lat i więcej.

Osoba bierna zawodowo – osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne). Studenci studiów stacjonarnych uznawani są za osoby bierne zawodowo, chyba że pracują (również na część etatu), wówczas są osobami pracującymi. Doktorantów można uwzględniać we wskaźniku dot. biernych zawodowo, pod warunkiem, że nie są oni zatrudnieni na uczelni, w innej instytucji lub przedsiębiorstwie. W przypadku, gdy doktorant wykonuje obowiązki służbowe, za które otrzymuje wynagrodzenie, należy traktować go jako osobę pracującą. Osoby będące na urlopie wychowawczym (rozumianym jako nieobecność w pracy, spowodowana opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego), są uznawane za bierne zawodowo, chyba, że są zarejestrowane już jako bezrobotne (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo). Osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek (w tym członek rodziny bezpłatnie pomagający osobie prowadzącej działalność) nie są uznawane za bierne zawodowo. Dzieci i młodzież do 18 roku życia są co do zasady uznawane za osoby bierne zawodowo, o ile nie spełniają przesłanek, na podstawie których można je zaliczyć do osób bezrobotnych lub pracujących (tj. poszukują pracy lub podjęły pracę). Studenci studiów stacjonarnych, którzy są zatrudnieni (również na część etatu) powinni być wykazywani jako osoby pracujące. Osobę w wieku emerytalnym (w tym osobę, która osiągnęła wiek emerytalny, ale nie pobiera świadczeń emerytalnych) oraz osobę pobierającą emeryturę lub rentę, która spełnia warunki osoby bezrobotnej, tj. pozostaje bez pracy, jest gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukuje zatrudnienia, należy traktować jako osobę bezrobotną.

Osoba o niskich kwalifikacjach – osoba posiadająca wykształcenie do poziomu ISCED 3 włącznie zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia (ISCED 2011) zaaprobowaną przez Konferencję Ogólną UNESCO. Definicja poziomów wykształcenia (ISCED) została zawarta w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) – podmiot lub partnerstwo posiadające akredytację ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, świadczące komplementarnie pakiet usług wsparcia ekonomii społecznej wskazanych w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Ośrodek wychowania przedszkolnego – publiczny lub niepubliczny podmiot, o którym mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Otoczenie podmiotów ekonomii społecznej – samorząd lokalny i regionalny oraz podległe mu instytucje pomocy społecznej i instytucje rynku pracy, instytucje grantodawcze, media, sektor biznesowy (przedsiębiorcy) oraz lokalne grupy działania

Otoczenie społeczno-gospodarcze szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe – rozumiane jako pracodawcy, organizacje pracodawców, przedsiębiorcy, organizacje przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, uczelnie, organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni oraz inni interesariusze zidentyfikowani w przeprowadzonej przez beneficjenta diagnozie a także podmioty wymienione w art. 3 ust.1a Prawa oświatowego.

Outplacement – zaplanowane, kompleksowe działania, mające na celu skuteczną organizację procesu zwolnień poprzez zaprojektowanie i udzielenie pomocy zwalnianym pracownikom w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej, w tym przede wszystkim prowadzące do utrzymania lub podjęcia i utrzymania zatrudnienia

OZE – odnawialne źródła energii

PI – Priorytet Inwestycyjny

Placówka systemu oświaty – placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne oraz placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe

Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne - placówka w rozumieniu art. 2 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe – placówka w rozumieniu art. 2 pkt 4 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Plan gospodarki niskoemisyjnej – dokument strategiczny, którego obowiązek opracowania wynika z treści *Umowy Partnerstwa*, opracowany zgodnie z przygotowanymi przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaleceniami, warunkujący dofinansowanie ze środków unijnych w ramach poszczególnych PI

PO – Program Operacyjny

PO PŻ – Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa - krajowy program operacyjny współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Program przyczyniać się będzie do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

Podejście popytowe – mechanizm dystrybucji środków EFS ukierunkowany na możliwość dokonania swobodnego wyboru usług rozwojowych przez przedsiębiorstwo oraz odpowiadający na indywidualne potrzeby rozwojowe przedsiębiorstwa

Podmiotowy System Finansowania (PSF) – system dystrybucji środków przeznaczonych na wspieranie rozwoju przedsiębiorstw i pracowników oparty na podejściu popytowym

Podstawowa opieka zdrowotna (POZ) – podstawowa opieka zdrowotna, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej

Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 Krajowe Ramy Strategiczne – dokument o charakterze strategiczno-wdrożeniowym, opisujący cele, kierunki interwencji i narzędzia realizacji w obszarze opieki zdrowotnej na lata 2014-2020

Pracownik przewidziany do zwolnienia – pracownik, który znajduje się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracownika lub który został poinformowany przez pracodawcę o zamiarze nieprzedłużenia przez niego stosunku pracy lub stosunku służbowego i nie posiada jednocześnie źródła dochodu z tytułu innej działalności zarobkowej wykonywanej w wymiarze równym lub większym niż połowa wymiaru czasu pracy lub nie jest jednocześnie osobą samozatrudnioną

Pracownik zagrożony zwolnieniem – pracownik zatrudniony u pracodawcy, który w okresie 12 miesięcy poprzedzających przystąpienie tego pracownika do projektu dokonał rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz. U. z 2015 r. poz. 192, z późn. zm.) lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników albo dokonał likwidacji stanowisk pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych lub technologicznych. Pracownik ten nie posiada jednocześnie źródła dochodu z tytułu innej działalności zarobkowej wykonywanej w wymiarze równym lub większym niż połowa wymiaru czasu pracy lub nie jest jednocześnie osobą samozatrudnioną

Preinkubacja działalności gospodarczej – prowadzenie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną poprzez korzystanie z podmiotowości prawnej inkubatora, bez jej formalnej rejestracji. Wsparcie to umożliwiła preinkubowanemu przedsiębiorcy przetestowanie pomysłu na biznes w realnych warunkach rynkowych i skupienie się na zarządzaniu własną firmą, pozostawiając wszelkie formalności, a więc kwestie organizacyjno-prawno-księgowo inkubatorowi

Produkt regionalny – produkt rolny lub środek spożywczy, posiadający przyznaną przez Komisję Europejską: Chronioną Nazwę Pochodzenia (ChNP), Chronione Oznaczenie Geograficzne (ChOG), Gwarantowaną Tradycyjną Specjalność/ Świadcstwo Szczególnego Charakteru (GTS)

Program rewitalizacji – zgodnie z Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej, lub technicznej, lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji

Projekt – projekt, o którym mowa w art. 2 pkt 18 Ustawy

Projekt edukacyjny – indywidualne lub zespołowe, planowe działanie dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów albo słuchaczy, mające na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod. Projekt edukacyjny jest realizowany pod opieką nauczyciela i obejmuje następujące działania (dostosowane do możliwości osób z nich korzystających):

- a) wybranie tematu projektu edukacyjnego;
- b) określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;
- c) wykonanie zaplanowanych działań;
- d) przedstawienie rezultatów projektu edukacyjnego.

Projekt rewitalizacyjny – projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy, zgodny z Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 wynikający z programu rewitalizacji tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych

Przedmioty przyrodnicze - przedmioty, do których zalicza się w szczególności:

- a) przyrodę, biologię, chemię, geografę, fizykę w szkołach podstawowych;
- b) biologię, chemię, geografę, fizykę (zarówno w zakresie podstawowym, jak i rozszerzonym) w szkołach ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych oraz przedmiot uzupełniający przyroda w szkołach ponadgimnazjalnych;
- c) biologię, chemię, geografę, fizykę w szkołach/oddziałach/klasach gimnazjalnych.

Przedsiębiorstwo – przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu

Publiczny transport zbiorowy – powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii komunikacyjnej, liniach komunikacyjnych lub sieci komunikacyjnej

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

Regionalny Program Zdrowotny (RPZ) – program polityki zdrowotnej, którego wdrożenie współfinansowane jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zgodny z definicją wynikającą z „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020” i opracowany z zachowaniem wymogów wynikających z tego dokumentu

Rehabilitacja linii kolejowych – proces prowadzący do osiągnięcia przez istniejącą infrastrukturę transportową pierwotnych parametrów konstrukcyjnych połączony z długoterminową poprawą jakości tej infrastruktury w porównaniu ze stanem obecnym, zgodnie z wymogami i przepisami ustanowionymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 roku

Rehabilitacja medyczna – zespół działań, których celem jest przywrócenie lub kształtowanie u człowieka z niepełnosprawnością utraconych optymalnych funkcji biologicznych, rodzinnych i społecznych. Rozpoczyna się w czasie rozpoznania choroby i konstrukcji planu leczenia. Jej głównym celem jest jak najszybsze i skuteczne osiągnięcie wydolności psychofizjologicznej w zakresie możliwym w aktualnej sytuacji osoby chorej. Szeroko stosowana i odpowiednio wdrożona przynosi wymierne korzyści w postaci skrócenia czasu leczenia i powrotu osoby chorej lub niepełnosprawnej do możliwie wysokiej sprawności fizycznej i psychicznej. Pozwala na odzyskanie i utrzymanie sprawności samoobsługowej, co przekłada się na poszerzenie zakresu integracji w rodzinie i w społeczeństwie. Rehabilitacja medyczna ma charakter specyficzny, indywidualny i ściśle zależny od aktualnej sytuacji osoby chorej

Rejestr medyczny – tworzony zgodnie z prawem rejestr, ewidencję, listę, spis albo inny uporządkowany zbiór danych osobowych lub jednostkowych danych medycznych (zgodnie z art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia)

Rejestr publiczny - rejestr, ewidencja, wykaz, lista, spis albo inna forma ewidencji, służąca do realizacji zadań publicznych, prowadzona przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych (zgodnie z ustawą z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne)

Renowacja – prace konserwatorsko-restauratorskie, remont budynku prowadzące do odzyskania przez niego stanu poprzedniej świetności

Restrukturyzacja – proces systemowych zmian majątkowych, organizacyjnych, ekonomicznych, finansowych i technicznych dostosowanych do efektywnej realizacji celów przedsiębiorstwa (K. Wanielista, I. Miłkowska, Słownik menedżera)

Rewitalizacja – kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne, lub techniczne, lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy

władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób: spójny wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych). Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a) uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- b) pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne, lub techniczne, lub środowiskowe;
- c) ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d) właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru
- e) zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f) koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- g) realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Rewitalizacja jest prowadzona zgodnie z zasadami zawartymi w UP, a w szczególności z zasadami polityki przestrzennej zawartymi w rozdziale 1.5.4 UP.

Rozporządzenie ogólne – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006

RPO – Regionalny Program Operacyjny

RPO WŁ na lata 2014-2020 – Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

RSI LORIS 2030 - Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030

SL2014 – aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego

Specjalizacje regionalne – inteligentne specjalizacje regionalne określone w RSI LORIS 2030, przygotowane w procesie przedsiębiorczego odkrywania, z uwzględnieniem elastycznego systemu monitorowania specjalizacji regionalnych, pozwalającego na aktualizowanie zapisów RSI LORIS 2030 o informacje pochodzące ze sfery rynkowej; wyłoniono 6 specjalizacji regionalnych:

- nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo),

- zaawansowane materiały budowlane

- medycyna, farmacja, kosmetyki
- energetyka, w tym odnawialne źródła energii
- innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze
- informatyka i telekomunikacja

Specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne – indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532)

SRWŁ 2020 – Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Staż – nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą

Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny (SŁOM) – Stowarzyszenie Miasta Łodzi z gminami i powiatami z jego obszaru funkcjonalnego, którego celem jest m.in. wdrażanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych na terenie województwa łódzkiego. SŁOM jest Instytucją Pośredniczącą dla poddziałań RPO WŁ na lata 2014-2020 dedykowanych ZIT

Strategia Europa 2020 – Komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia ZIT – Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+

Subsydiowanie zatrudnienia – forma pomocy finansowej dla pracodawcy stanowiąca zachętę do zatrudnienia, zakładająca redukcję kosztów ponoszonych przez niego na zatrudnienie pracowników

System teleinformatyczny – zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania, zapewniający przetwarzanie i przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych poprzez sieci telekomunikacyjne za pomocą właściwego dla danego rodzaju sieci urządzenia końcowego w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne

Systemy telematyczne – rozwiązania telekomunikacyjne, informatyczne, informacyjne oraz automatycznego sterowania, dostosowane do potrzeb obsługiwanych systemów fizycznych – wynikających z ich zadań, infrastruktury, organizacji, procesów utrzymania oraz zarządzania – i zintegrowane z tymi systemami

Szkolenia kaskadowe – system szkoleń wewnętrznych polegający na przekazywaniu wiedzy i umiejętności jednej grupy pracowników innej grupie pracowników w urzędzie lub szkolenia prowadzone przez wyselekcjonowaną i przygotowaną do ich prowadzenia grupę osób posiadających umiejętności przekazywania wiedzy innym

Szkolenie zawodowe – szkolenie mające na celu uzyskanie lub uzupełnienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia

Szkoła – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 2 oraz art. 18 ust 1 i 2 Prawa oświatowego

Szkoła dla dorosłych – szkoła, o której mowa w art. 4 pkt 29 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Szkoła integracyjna – szkoła o której mowa w art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi

Szkoła policealna – szkoła, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. f Prawa oświatowego

Szkoła specjalna – szkoła, o której mowa w art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

SZOO – Szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego – dokument przygotowany i przyjęty przez instytucję zarządzającą krajowym albo regionalnym programem operacyjnym oraz zatwierdzony w zakresie kryteriów wyboru projektów przez komitet monitorujący, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia ogólnego, określający w szczególności zakres działań lub poddziałań realizowanych w ramach poszczególnych osi priorytetowych programu operacyjnego

SPInKa – Szkolny Punkt Informacji i Kariery

Środki trwałe – rozumiane zgodnie z definicją w Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020

TBS – Towarzystwo Budownictwa Społecznego

TEN-T – Transeuropejska sieć transportowa – system transportowy UE obejmujący infrastrukturę na potrzeby transportu kolejowego, wodnego śródlądowego, drogowego, morskiego, lotniczego i multimodalnego, zdefiniowany w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 roku w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylającym decyzję nr 661/2010/UE

TIK (ang. ICT) – Technologie Informacyjno-Komunikacyjne

Transport multimodalny – przewóz towarów, przy użyciu dwóch lub więcej rodzajów transportu

Uczeń młodszy – każdy uczeń (w tym szczególnie uczeń, który rozpoczął naukę jako sześciolatek) przekraczający kolejny próg edukacyjny, a tym samym rozpoczynający kolejny/nowy etap edukacyjny:

- a) I etap edukacyjny - obejmuje uczniów klasy I szkoły podstawowej;
- b) II etap edukacyjny - obejmuje uczniów klasy IV szkoły podstawowej.

Umowa Partnerstwa (UP) – dokument przyjęty przez Komisję Europejską w dniu 23 maja 2014 r., o którym mowa w art. 2 pkt 20 rozporządzenia ogólnego

Uproszczone metody rozliczania wydatków – metody, o których mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020

Usługa rozwojowa – usługa mająca na celu nabycie, potwierdzenie lub wzrost wiedzy, umiejętności lub kompetencji społecznych przedsiębiorców lub ich pracowników, w tym mająca na celu zdobycie

kwalifikacji, o których mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 22 grudnia 2015r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, lub pozwalająca na ich rozwój

Usługa zdrowotna – każde świadczenie opieki zdrowotnej zgodnie z definicją wskazaną w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

USMT – ukierunkowane schematy mobilności transnarodowej

Ustawa wdrożeniowa – ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020

Walidacja – wieloetapowy proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się – efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Walidacja poprzedza certyfikowanie. Walidacja obejmuje identyfikację i dokumentację posiadanych efektów uczenia się oraz ich weryfikację w odniesieniu do wymagań określonych dla kwalifikacji. Walidacja powinna być prowadzona w sposób trafny (weryfikowane są efekty uczenia się, które zostały określone dla danej kwalifikacji) i rzetelny (wynik weryfikacji jest niezależny od miejsca, czasu, metod oraz osób przeprowadzających walidację). Walidację kończy podjęcie i wydanie decyzji, jakie efekty uczenia się można potwierdzić, jakie zaś nie.

Wielorodzinny budynek mieszkalny - budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym wydzielone są więcej niż dwa lokale mieszkalne.

Wkład własny – środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez beneficjenta, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowanych i nie zostaną beneficjentowi przekazane w formie dofinansowania

Wskaźnik Edukacyjnej Wartości Dodanej (Wskaźnik EWD) – wskaźnik będący jedną z miar efektywności nauczania w danej szkole w zakresie sprawdzanym egzaminami zewnętrznymi, opisujący wkład szkoły w końcowy wynik egzaminacyjny. Ma zastosowanie do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Wykluczenie społeczne – brak lub ograniczone możliwości uczestnictwa, wpływania, korzystania osób i grup z podstawowych praw, instytucji publicznych, usług, rynków, które powinny być dostępne dla każdego

Zabytek wpisany do rejestru zabytków:

- a) **zabytek nieruchomy** – wpisany do rejestru zabytków na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- b) **zabytek ruchomy** – wpisany do rejestru zabytków na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub wpisane do inwentarza muzeum lub wchodzące w skład narodowego zasobu archiwalnego lub narodowego zasobu bibliotecznego

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) – mechanizm, za pomocą którego partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego, miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie (miasto i samorządy znajdujące się w jego oddziaływaniu), na podstawie przyjętej wspólnie strategii, wdrażają wspólne

przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego

Zintegrowany węzeł przesiadkowy – miejsce umożliwiające dogodną zmianę środka transportu wyposażone w niezbędną dla obsługi podróżnych infrastrukturę, w szczególności: miejsca postojowe, przystanki komunikacyjne, punkty sprzedaży biletów, systemy informacyjne umożliwiające zapoznanie się zwłaszcza z rozkładem jazdy, linią komunikacyjną lub siecią komunikacyjną

Żłobek – definicja zgodna z Ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

Załączniki

Załącznik nr 1 – Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych

Załącznik nr 2 – Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań

- Wskaźniki rezultatu bezpośredniego
- Wskaźniki produktu

Załącznik nr 3 – Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań

Załącznik nr 4 – Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego

Załącznik nr 5 – Zasady kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (EFRR)